

Raje vidim svečana
na polju volka,
kakor v srajci moža.

Pretežno
oblačno bo
in nekoliko
topleje.

Murska Sobota, 4. februarja 1999, leto LI, št. 5, /odgovorni urednik Janez Votek/ cena 200 SIT

NEPRESLIŠANO

Enkrat smo bili povabljeni na sestanek komisije za mejo v Murskem Središču, ko je prišel tja Kačič. Tam smo jedli in pili, o meji pa se nismo pogovarjali.

Jožef Kocon, župan lendavske občine na zadnji seji občinskega sveta

MILAN VINCETIČ

Kaj bi drugega kot o kulturi

Praznikov se ponavadi drži nabuhla vznese-
nost, zato bom začel kar prozaično: slovenski
kulturni praznik, ki se praznuje na dan Prešernove smrti, čeprav bi bili
nekateri raje, da bi ga zamenjali z njegovim rojstni dnevom, je enodne-
vno patetično dvigovanje kozarcev v čast vsakršnega umetniškega
ustvarjanja. In seveda slavnostno podeljevanje nagrad ter priznanj po-
sameznikom ali skupinam »za doprinos dušnemu obrazu naroda«.

Vse lepo in prav, naj živi umetnost vsaj en dan na leto, toda ravno
pri nagradah se mnogokrat zalomi. Res je, tudi pri žirijah je mnogo
kuhanja, a eno drži: podeljujemo republiške in občinske nagrade. A
ravno pri slednjih se zalomi: »podeželske občine« ponavadi ne po-
deljujejo nagrad, ker ali nanje pozabijo ali pa kratko malo nimajo
dovolj kandidatov, zato bi bilo mnogo bolje, če bi bile v Pomurju, ho-
pla, v Prekmurju in Priekiji, da ne bo zamere, regijske kulturne na-
grade. Namreč: bila bi soboška, ljutomerska, lendavska in radgon-
ska. A spet smo v škripah: glavna nagrada mora biti tudi denarna.
Pa smo spet v istem loncu: ves mali pičli denar na nagrado bi bil spet
naložen le na pleča mestnih občin, kajti male vaške občine - iz izku-
šenj vemo - zanje nimajo posluha. Tako namreč kakšen res dober
ljubiteljski ali profesionalni ustvarjalec, ki živi npr. v Čikečki vasi, ne
more dobiti nagrade, ker ni v soboški občini!

O, sancta simplicitas! Naše deželica se je razdelila na drobne pa-
šauke, župani se ponavadi obnašajo kot age, najbolj pa boli to - kar
najverjetneje izvira kar iz tradicionalne slovenske zavistnosti - da se
gledajo med sabo kot psi in mačke, namesto da bi stremeli k »vse-
skupnemu narodovemu blagru«.

Tako je žal to. Vsa ta naša brezvredna razdrojenost in vasezagle-
danost se, žal, kaže tudi v kulturi. To se pravi tam, kjer se najbolj ne
bi smela. A kaj moremo: vse se, žal, gleda skozi denar, po kulturnem
prazniku, ki ga sam praznujem raje ob kakšni dobri knjigi in manj
na proslavi, bo prava kultura spet odrinjena na stranski tir. Večini to
kar ugaja. Iger je namreč več kot dovolj.

INTERVJU, str. 10

»Prizanesljiveje do delavcev!«

V gostilni Antalič v Sebeborcih so naredili prejšnji ponedeljek svojevrsen
časovni preskok in mladim pokazali nekdanje zimske vaške običaje in
opravila. Bilo je vroče, glasno in »noro«, letelo pa je tudi veliko perja.

Foto: JURIJ ZAUNEKER

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

! CENE ENAKE
! OZIROMA NIŽJE
! OD PROIZVAJALČEVH

SAMO v Potrošniku!

Moka, namenska, ostra, 1/1, Mlinopek 72,90 SIT
Detergent PRIL, 500 g, Henkel Slovenija .. 179,90 SIT
Televizijski sprejemnik BTV 55,
Mariner TX 39.299,00 SIT

SAMO v Potrošniku!

Zdaj je čas za nakup brisač in jutranjih halj Svilanita iz Kamnika
v prodajalnah s tekstilom!
Brisače že od 473,00 SIT
Halje že od 5.672,70 SIT

SAMO v Potrošniku!

V februarju najnižje
cene v Pomurju za vse
blago v zalogi

Diskontni prodajalni v ulici
Štefana Kovača in Slomškovi ulici
v Murski Soboti

Veletrgovina Potrošnik, d. d., ul. arhitekta Novaka 2, 9000 Murska Sobota

Malomarnost slovenske diplomacije?!

Trimlinska gramoznica drugič

Medtem ko vladi očitno sami ni jasno, kaj prejudicira in kaj ne
»Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Re-
publiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju«, ki se
valja po parlamentarni proceduri sedaj že skoraj štiri leta, se njena di-
plomacija in uradniški aparat na
ministrstvu za zunanje zadeve ve-
deta povsem nonsalantno, ko gre
za vprašanje meje v Prekmurju.

Bodo pritiski poslancev, pred-
stavnikov lokalnih političnih
strank na čelu z neodvisnim žu-
panom zalegli, da se bo kdo z zu-

nanjega ministrstva vsaj pripeljal
med domačine, ali pa se bodo po
Prekmurju še naprej potikali kot
visoko varovana gospoda, do ka-
tere imajo dostop le »posvečeni«
izbranci?!

Mencanje zunanjega ministrstva

Dan po tistem, ko je hrvaška
policija odpeljala pet delavcev
lendavskega Gradbenika iz trim-
linske gramoznice na zaslisanje in
pred sodnika za prekrške v Čako-
vec in jih »oglobila za 500 kun na
osebo«, na zunanjem ministrstvu
še niso vedeli, ali bodo sploh od-
govorili na nedopustno ravnanje
Hrvatov. Kot da se je zgodilo
nekaj, kar ni vredno pozornosti?!

Nadaljevanje na 3. strani!

CITROËN

SAXOMANI

več v notranjosti časopisa

so ljudje, ki ljubijo saxo

ALFA poslovno posredništvo
Slovenska 42/I, Murska Sobota
Tel.: (069) 37 162

ODKUP DELNIC
IN SPREJEM BORZNIH NAROČIL!
Ugodne cene! Najhitreje izplačilo!

Ob rob WEF-a

Drnovšek v Davos, Kučan z Rodetom v Aachen

Odkar je leta 1971 švicarskemu ekonomistu Klausu Schwabu uspelo organizirati prvi Svetovni gospodarski forum v smučarskem centru Davos, se je med gospodarsko, politično in akademsko elito devetletni svetovni premier Janez Drnovšek. Toda če bo rezultat letošnjega foruma tak, kot so snežni zameti in temu ustrezne zamude posameznih udeležencev, potem bo azijski, brazilski in ruski krizi potrebno dodati še kakšno.

»Novo razmišljanje o globalni ekonomiji«, kot se glasi naslov letošnjega foruma, poteka v senci najbolj spektakularne reforme v Evropski uniji: uvedbe evra. Krona, ki jo je nosila Amerika kot paradni konj svetovne gospodarske velesile, se zdi, da je ob azijski, ruski in brazilski krizi povsem zbledela. Zato nič čudnega, če francoski finančni minister Dominique Strauss-Kahn vzkliče o evropski monetarni uniji, da »smo jo mi ustvarili in ni več tabujev, vse karte so na mizi«: reforma svetovnih finančnih institucij, prenova upravljanja z zloglasnimi skladi ter tesno upravljanje s kapitalskimi tokovi. To je torej evropska zmaga. Nasproti evropskemu triumfu se zdijo besede Ala Gora s plenarnega zasedanja, v katerih je govoril o nujni prekinitvi subvencij pri izvozu kmetijskih produktov, zgolj kot pobožna želja. Bo torej »prebrodeni« finančni krizi preteklega leta sledila trgovinska kriza letošnjega leta?

Ob teh uradnih nastopih so pomembna tudi srečanja, ki jih ima »globalna aristokracija«, kot so forum označili v ameriškem Institutu za globalno komunikacijo. Tako sta se na njem npr. leta 1990 Kohl in Modrow (takratni vzhodno nemški prvi minister) pogovarjala o združitvi Nemčije. Slovensko časopisje se vsako leto napolni z informacijami o pomembnih dvostranskih srečanjih premiera Drnovške. V družbi štiridesetih šefov držav in vlad, 300 političnih voditeljev, 1000 predstavnikov najpomembnejših svetovnih gospodarskih družb, 300 znanstvenikov in akademikov ter umetnikov z vsega sveta se mu je uspelo prebiti do srečanja s Santerjem, Ananom, Mubarakom, Kwasniewskim ... Otipljive posledice: menda naj bi se egiptovski predsednik zanimal za trgovanje z luko Koper.

Pojavljanje na takšnem forumu ni zastoj. Čeprav je forum neprofiten, na leto stane okrog 10 milijonov ameriških dolarjev. Upravni odbor s sedežem v Genavi »nabira« denar od posameznih članic, ki letno plačujejo med 12 in 15 tisoč dolarjev. Elita je okrog 1000 svetovnih podjetij, ki je nato povezana v mrežo. Sam nastop na forumu ni zastoj. Posamezen udeleženec (razen redkih politikov in novinarjev) mora odšteti 7.200 dolarjev. Za ta denar ob temah, kot je »odgovorna globalnost«, lahko prisluhnejo tudi temam, kot so »igralništvo globalnega kapitalizma«, »mar potrebujemo naravo«, »izginjanje evropske kinematografije«, »pa se govorimo o seksu« ...

No, medtem ko Drnovšek v Davosu skrbno izpolnjuje svoj državniški plan, se je predsednik države (verjetno ali ne) odpravil v Aachen, kjer se ob zunanjem ministru Frlecu in ljubljanskem nadškofu Rodetu udeležuje slovesne ustanovitve »skupščine Svetovnega sveta Evropske fundacije za aachensko katedralo«, ki bo leta 2000 (najbrž obnovljena) praznovala 1200-letnico posvetitve. Na pontifikalni maši, kjer je ob nemškem predsedniku Romanu Herzogu spregovoril tudi madžarski predsednik Árpád Göncz, se je med 70 častnimi člani nabralo šest predsednikov: torej nemški, slovenski, madžarski, makedonski, romunski in bolgarski. Po maši je imel Milan Kučan dvostransko srečanje z romunskim predsednikom Constantinescuem. Prav tako pa se je sestel z Johannesom Raoumom, nekdanjim predsednikom nemške deželne vlade Severno Porenja - Vestfalije in kandidatom SPD za prihodnjega zveznega nemškega predsednika.

A. P. ■

Iz New Yorka piše

Evropa popravlja vtis iz Bosne in Hercegovine

Mednarodna skupnost, tokrat na čelu z evropskimi državami, se je končno zganila in odločila prekiniti že preverjene poskuse Slobodana Miloševića za ohranjanje lastne oblasti in zagrozila z vojaškim posredovanjem na Kosovu, če jugoslovanski predsednik ne privoli v kolikor toliko pošteno ureditev razmer. Medtem ko je Evropa popolnoma odpovedala pri poskusih prekinitve bosanskohercegovega konflikta in so jo morali iz godlje izveliči Američani z letalskimi napadi in posredovanjem Richarda Holbrooka pri uresničevanju daytonskega mirovnega sporazuma, si tokrat prav na »pogorišču« Holbrookovega dogovora z Miloševićem prizadeva za rešitev nove balkanske krize.

Pogajanja o mirni rešitvi kosovskega konflikta se bodo pod grožnjo Natovih letalskih napadov morala začeti v petek v francoskem dvorcu Rambouillet, kjer se bosta morali spriti strani 14 dnevih dogovoriti o avtonomiji v okviru Srbije. Američani bodo na pogajanja poslali drugorazredno delegacijo, teža bo predvsem na francosko-britanski diplomatski ekipi. Pogajanja se bodo od Daytona razlikovala po tem, da na njih ne bo prisoten Mi-

lošević, ki se boji morebitne aretacije. Boji se Haag, zato ostaja v dedinskem brlogu. Milošević ne velja več za garanta za izvajanje Daytonskega sporazuma, da bi ga bilo potrebno za vso ceno obdržati na prestolu ZR Jugoslavije, ampak ga prepoznavajo kot oviro pri ohranjanju miru na Balkanu. O tem priča načrt mednarodne skupnosti o ureditvi razmer na Kosovu, ki predvideva nekakšen moratorij na osamosvojitve kosovskih Albancev

za obdobje treh let, podoben tistemu, ki ga je za mnogo krajši čas sklenila Slovenija z Evropsko skupnostjo na Brionih leta 1991. V tem času bi se samouprava Albancev na Kosovu utrdila in slednji bi morda celo pozabili na prizadevanja za osamosvojitve ali pridružitve veliki Albaniji. Tej tezi v prid govori tudi predsedniška izjava varnostnega sveta OZN, ki podpira odločitve kosovskih Albancev za avtonomijo. Torej, če se Milošević ne bo spametoval ... Diplomatska poteza Skupine za stike in Varnostnega sveta OZN, podkrepjena z grožnjo letalskih napadov Nata na jugoslovanske vojaške cilje, pa je uspešna že vsaj zato, ker je do nje sploh prišlo. V Skupini za stike je poleg zahodnih držav tudi Rusija, v Varnostnem svetu pa še Kitajska, ki sta doslej uspešno blokirali ostre (kar pomeni učinkovite) ukrepe proti ZR Ju-

goslaviji. Kitajsko, ki je daleč od balkanskih problemov, je zaradi voljilo zagotavljanje, da bo blem vsaj začasno rešen v okviru mednarodno priznanih meja suverene države, kar ne bo sprožilo varnega predsedana, na primer Tibet, Rusija pa ima tako ali tako preveč problemov sama s sabo. Ameriška državna sekretarka Madeleine Albright je pretekli teden obiskala Moskvo in nobenega dvoma ni, da je »ameriška železna lady« pošteno zaropotala po mudi da je Rusija nazadnje pristala na tako ostro stališče Skupine za stike in Varnostnega sveta. Nekateri u-bajo, da je k popustljivosti Rusije prispevalo tudi reprogramiranje dolgov Mednarodnemu denarnemu skladu. Bratska ljubezen o balkanskih pravoslavcih ima me-kadar ta zadene ob lastne interese. Zdaj ostaja le upanje, da bo Evropa sposobna nadomestiti zam-jeno iz bosanske vojne in porušil-položaj, preden se sprevrže v še-dokaz o neučinkovitosti stare ce-ne. Koliko resna bodo pogajanja Rambouilletu, ostaja veliko vprašanje, saj bo Miloševića nadomščal srbski predsednik Miloš Mi-tinović, na albanski strani pa zdaj še ni prepoznavnega vol-telja, ki bi lahko sklepal sporaz-me. Ibrahim Rugova je z gnu-dijevskim nastopanjem izgubil pa-njanje oboroženih skupin. Kot vske osvobodilne armade (OVK) Adem Demaci ostaja previdna: drugi strani pa zanj velja, da ista stike z OVK, ne pa tudi, da jo lo-ko relevantno zastopa. Po kaš-šnem koli sporazumu pa bo sp-potrebna velika mednarodna-jaška navzočnost kot v Bosni-Hercegovini, kjer brez podpore ZDA Evropa za zdaj nima kaj-kati.

ROBI POREDOŠ

Prvi februar

Pridružitveni sporazum v veljavi

Vponedeljek je vstopil v veljavo t. i. pridružitveni sporazum, ki za Slovenijo pomeni novo etapo v njeni mednarodni umeščenosti, vsaj kar se tiče pogodbenega odnosa med našo državo in petnajsterico Unije. Cena za slednje je bil tudi t. i. španski kompromis, kateremu sta sledila burna in v nebo vpijoča razprava in cincanje o tem, ali bomo ali ne bomo spreminjali ustave. Sledil je tudi odstop zunanjega ministra.

Namesto 68. člena, ki govori o lastninski pravici tujcev in v katerem smo imeli zapisano: »Tujci lahko pridobivajo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon. Na zemljiščih tujci ne morejo pridobiti lastninske pravice, razen z dedovanjem ob pogoju vzajemnosti«, smo dobili člen z naslednjim besedilom: »Tujci lahko pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon, ali če tako določa mednarodna pogodba, ki jo ratificira Državni zbor ob pogoju vzajemnosti. Zakon in mednarodno pogodbo iz prejšnjega odstavka sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.« Po spremembi ustave naj bi vlada pripravila zaščitno zakonodajo. Tako naj bi dobili 16 zakonov. Saj veste, za zaščito nacionalnih interesov. Namesto šestnajstere smo dobili dva zakona, eden ureja turizem, drugi kulturo. Marjan Podobnik, podpredsednik vlade, je ondan na televiziji povedal, da »smo storili vse, kar je bilo mogoče«. No, če so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, potem lahko izpeljemo samo en sklep: niso kos svoji nalogi. In če kdo ni kos svoji nalogi v političnem svetu, to pomeni njegov samomor. Da, morda, vendar pri nas očitno ne. To, da nam je Evropska komisija v svojem poročilu prisolila zaušnico, češ da v letu in pol razen obljub niso dobili iz naše države ničesar, potem se zdijo besede podpredsednika še pomenljivejše. Kakorkoli že, zdaj je odveč jok in klicanje po

zaščitni zakonodaji, vsaj taki, ki bi preferirala Slovence in do tujcev skrivoma uvedla bolj ali manj diskriminatorne člene.

No, v prav podobni luči, kot se pojavlja vlada, se pojavlja slovenski parlament. Morda res ne potrebujemo posebnega zakona, ki bi nam pojasnjeval, kaj je in

kaj ni vzajemnost. Toda če ni zakona niti uredbe, po kom ali čem se bodo ravnale upravne enote, ko bodo tujci hoteli npr. kupiti zemljo pri nas in to na nediskriminatoren način in v skladu z mednarodno pogodbo in »španskim kompromisom«? Morda jim bodo povedali, naj pridejo drugič, ko se bodo v parlamentu zmenili, kaj potrebujemo in česa ne. Bo nasmeš izginil tudi Drnovšku, ko bo konec februarja v asociacijski skupini morda moral pojasniti tudi ravnanje slovenske države in njenih zakonodajalcev.

A. POTOČNIK ■

iz Zagreba piše

PETER POTOČNIK ■

Zakaj je padel Vukovar

Še z enim paradoksom Tudmanove Hrvaške se bomo tokrat seznanili. S Tudmanom niso pretrgali domači vsi njegovi prejšnji premieri razen Nikice Valentića, temveč še trije tajni službe - od Josipa Manolića, ki je po padcu Vukovarja 18. novembra 1991 vzpostavil omrežje hrvaških obveščevalnih služb, Krunoslava Olujica, Hrvoja Šarinića do Miroslava Šeparovića, ki je prejšnji petek odstopil tudi z vseh funkcij v HDZ. Pred Šeparovićem je bil vodja vseh tajnih služb HJS (Hrvaška informativna služba), nekakšne hrvaške CIA, najstarejši predsednikov sin Miroslav Tudman, ki je uradno odstopil zavoljo selitve na univerzo, da bi se posvetil znanstvenemu delu (informatika, računalništvo), neuradno pa po pisanju tednika Nacional, ker so mu oče in njegovi najbližji sodelavci očitali sodelovanje z ameriško Cio. Čeprav na navedbe Nacionala ni bilo odziva prizadetega ali prizadetih, lahko domimo, kaj sta imela oče in sin za bregom, ko sta se vnovič razšla. Mlajši Tudman je namreč na začetku 1990. vstopil v politiko kot socialdemokrat, ko je tudi v nekem intervjuju izjavil, da z očetovo politiko in njegovo HDZ nima nič skupnega. A to je druga zgodba, ki sicer s svojimi lemeži seže vsaj nekaj centimetrov pod površino ovojnice, do tkiva, ki ga predstavlja politika in tajne službe. Slednje na Hrvaškem od vsega začetka spremljajo afere, a še do danes nobena ni v celoti pojasnjena.

Ko je padel Vukovar, je večina hrvaških državljanov pričakovala, da bo Tudman branilce Vukovarja popeljal skozi velika mestna vrata prav v središče hrvaške prestolnice. Namesto slavnostnega sprejema pa so takoj spravili za zapale zadnjega poveljnika vukovarske obrambe Mileta Dedakovića - Jastreba in njegovega političnega sponzorja, tedanjega predsednika pravašev Dobroslava Parago. Oba sta čemela v priporu poldrugi mesec, Jastreba so menda tako pretepli, da je postal trajni invalid. Tudmanove tajne službe so pač morale najti krivce za padec Vukovarja, zlasti po Jastrebovem dokazovanju, da je orožje, kupljeno za Vukovar, nekdo iz Zagreba preusmeril v Hercegovino.

Aktualne afere v zvezi s tajnimi službami pa se vlečejo od jeseni, ko je po obtožbah da on voinška obve-

ščevalna in protibveščevalna služba SIS nadzoruje mu meče polena pod noge, odstopil prejšnji premier vodja vseh predsednikovih uradov (mimogrede: funkcija kotira na Hrvaškem zelo visoko, več kot premier ali premiera) Hrvoja Šarinić. Ko je tedaj obrambni minister Andrija Hebrang napovedal, da premier raziskal ozađe, je v nekaj dneh ugotovil, da mu piše podobno kot Šariniću, zato je tudi on odstopil opozicija pa je v hrvaškem parlamentu zahtevala iskavo o delovanju tajnih služb, ki je v Tudmanovi vaški še nikoli niso uvedli. To pa je bil glavni razlog, so opozicijski poslanci odstopili z vseh parlamentarnih funkcij in tako izzvali krizo, ki je ne priznavajo edini Tudman in njegovi. »Prej bo prišlo do novih kadrovske sprememb na vrhu obveščevalnih služb kot pa, Tudman dovolil preiskavo služb, ki jih neposredno nadzoruje,« je tedaj napovedal Hrvoja Šarinić. Tako je tudi pripetilo, ko vodja hrvaške CIA Miroslav Šeparović ni mogel niti za ped premakniti najbolj kritizirane vnosti na Hrvaškem, ki polni strani neodvisnega tudi z dokazi o prisluškovanju in nadzorovanju v hrvaškem parlamentu razlagal, da tajne službe prisluškujejo častnikarjem.

Poleg HDZ notranjemu ministru verjamejo je se telitskih strankah, kot so Đapićevi pravaši. V Svetu Evrope pa so zlasti zaskrbljeni nad pooblastili in dejavnostmi obveščevalnih služb Hrvaške vojske, in ker so tajne službe organizirane po vojaškem modelu. S temi službami so križi in težave domača in vseh držav ne le tranzicijskih.

Toda zapletenost hrvaškega primera bi bilo mogoče pojasniti, če bi vedeli, zakaj branilci Vukovarja

VESTNIK
IZHAJA V ČETRTEK. Izdaja:
Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

51900-601-53227, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Izhaja ob četrtkih.
Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večve. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisk Vestnika med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pol-odstotni davek od prometa proizvodov.
Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Malomarnost slovenske diplomacije?!

Trimlinska gramoznica drugič

Bojda naj bi uradniki z ministrstva predlagali kar podjetju samemu, naj vloži protestno noto! Pri kom? V imenu čigaja? Eno je najbrž podjetje, drugo pa diplomatska protestna nota!

Najbrž so na MZZ pritisnili tudi poslanci s tega konca. Tako je služba za stike z javnostjo prejšnji četrtek pripravila izjavo, v kateri so zapisali, da je državni podsekretar v Ministrstvu za zunanje zadeve RS Andrej Logar poklical na pogovor hrvaškega veleposlanika dr. Ivica Maštruka in mu izrazil ustni protest MZZ. Torej, naši diplomaciji je hierarhija povsem tuj pojem. Medtem ko se ob prihodu kakšnega tujega uradnika ali ministra ti zvrstijo v procesiji pri vseh naših državnih ogledavljah in jih sprejemata tako premier kot predsednik, ob bok pa jim postavi tudi gospodarskega in zunanjega ministra, je očitno neja v Prekmurju za slovensko diplomacijo brez vsakršne teže. Kot je bi prvošolček klical na odgovornost ravnatelja druge šole. Med podsekretarjem (z vsem spoštovanjem to njegovega naziva) in veleposlanikom je vendarle razlika! No, v sporočilu so med drugim zapisali tudi: »Do dogodka je prišlo na tistem delu ozemlja ob Muri, za katerega ta obe državi doslej dogovorno izvajali vse ukrepe, ki naj poskrbijo za varnost in okolju čim manj škodljive posege. Za izkoriščanje gramoznice obstoji še nepreklican dogovor lokalnih oblasti Slovenije in Hrvaške ob popolnem soglasju ustreznih republiških organov iz leta 1982. Incident, ki bil izzvan s strani hrvaške policije, brez poskusa predhodne ureditve problema, če sploh obstaja, po mirni poti in brez odvečnih spektakularnih aktivnosti.« Torej, na ministrstvu po eni strani priznavajo, da se je incident storil in ga obsojajo, ob tem pa se sprašujejo, ali problem na tem območju sploh obstaja. Če ni problema, tudi incidenta najbrž ne bi moglo biti ...

Medtem pa Frlec v parlamentu govori o Graditelju ...

No, v četrtek se je za govorniškim odrom parlamenta pojavil tudi minister za zunanje zadeve. Poslanec je hotel prepričati, da sprejeto »zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju«, po katerem naj bi 1072 slovenskih naselij ali natančneje 250.000 Slovencev ob meji omogočili drugačno življenje, kot je uvodoma dejal Frlec n pribil: »Sprejmete v korist vseh tistih, ki so tudi danes izpostavljeni večji ali manjši dobri volji obmejnih organov, da s tem preprečite incidente, ki se nam tako rekoč redno dogajajo (...).« Nato je osvetlil incident z »gramoznico v Petišovcih. Gramoznico, ki katastrsko leži na hrvaškem ozemlju, na področju, kjer mejna črta ni bilo določena oziroma ni bil dan predlog za določitev te mejne črte. To gramoznico podjetje Graditelj iz Lendave uporablja že

okrog 10 let na osnovi koncesijske pogodbe in včeraj je bilo aretirano nekaj slovenskih državljanov zaradi ilegalnega prehoda meje. Taki incidenti so nam nepotrebni in ta sporazum v bistvu take incidente rešuje na način, kot je pač primeren za dve državi, ki v obmejnem območju dobro sodelujeta...« No, če ministru lahko odpustimo, preimenovanje Gradbenika v Graditelja in ne prav točno lokacijo območja gramoznice, se kljub temu lahko začudimo, kaj pomeni njegovo poučarjanje, da mejna črta ni bila določena oziroma da ni bil dan predlog za določitev te mejne črte?!

»Od pamtiveka je bila meja Mura. Ko smo nekoč prihajali domov iz Vojvodine, smo ob prehodu železniškega mostu rekli in vedeli, da smo doma. Govorijo, da je Mura spremenila tok, toda most je še vedno tam, kjer je stal nekoč. Če se že sklicujejo na katastrsko občino, potem naj zamenjajo zemljišča! Slovenska diplomacija je zelo površna. Šele ko smo vsi poslanci iz te pokrajine pritisnili na zunanje ministrstvo, so ukrepali. Tako bi za slovensko diplomacijo lahko rekla, ne samo da je nespretna, še več, malomarna. Že zaradi ljudi, ki živijo tukaj, bi morali nujno ukrepati ...« Maria Pozsonec, poslanka DZ.

Vsekakor spreten diplomatski dogovor, ki si ga lahko razlagamo tako ali drugače! Pa vendarle, če nekdo priznava, da velja meja katastrske občine in da za določitev te črte ni bil podan predlog, potem je enako, kot če bi rekel, da na tej meji katastrske občine ni problema. Seveda, če je meja določena. Nič čudnega torej, če so se začele po Frlečevem nastopu živahne polemike. Tako mu je npr. Jelinčič očitil, da o incidentu, ko je klical na MZZ in jim sporočil »kaj se dogaja s to gramoznico in kaj se dogaja z ljudmi, ki jih Hrvati vlačijo v čolnih čez vodo na svoje policijske postaje«, nihče »na ministrstvu ni vedel popolnoma nič...«.

O tem, da sporazum ne prejudicira meje, je v nadaljevanju govoril tudi Frlec. In ponovno poudaril: »to ni sporazum o meji. Niti ta sporazum meje ne prejudicira niti jo ta sporazum določa. RS ima z R Hrvaško mejo določeno. Če ne bi imela te meje določene, potem mednarod-

no priznanje R Slovenije na osnovi temeljne ustavne listine s 25. 6. 1991 sploh ne bi bilo mogoče. Ta meja je meja sosednjih občin ali, podrobneje rečeno, meja katastrskih občin.« Ministru so ugovarjali predvsem poslanci vladne SLS. Kako naj bi glasovali poslanci, če se niti vlada med sabo ne more dogovoriti, kaj kateri zakon pomeni in kaj ne?!

Toda mar priznavanje, da je kopenska meja določena oziroma »definicija meje z občinskimi oziroma katastrskimi mejami na kopnem je podana«, kot je dejal minister, ne omogoča Hrvatom ravno

tega, da počno ob meji, kar se jim zljubi ... ali pač?

Izjava predstavnikov političnih strank

Pod okriljem lendavskega župana so se zbrali tudi predstavniki političnih strank občine Lendava in člani občinskega sveta. Na ministra Frleca so naslovili pismo, v katerem so zapisali predlog o (morda zaprti) seji, na kateri naj bi g. Peter Toš, vodja pogajalske skupine, spregovoril o »zadnjih rezultatih pogajanj glede meje med obema državama, saj zaradi nezadovoljive informiranosti ta problematika vzbuja veliko zaskrbljenost med našimi občani«. Se bo prihodnji četrtek opoldne v Lendavi prikazal predstavnik MZZ?

Torkovo snidenje

Za ta torek je hrvaška policija najavila ogled terena. In to je tudi storila. Pridružila se ji je slovenska

»Pred vojno je bila meja Mura. Kot vem, je izhodišče za pogajanje katastrska meja, Hrvaška pa se vede, kot da ima na tem območju že jurisdikcijo. S tem se seveda ne strinjam. Hrvaška zdaj jurisdikcijo izvaja striktno – toda, mar velja kataster za vso Slovenijo ali samo za Prekmurje?« Jožef Kocon, lendavski župan.

policija. Hrvaška policija delavcem Gradbenika očita, da na delo niso prihajali prek mejnega prehoda, za te »izredne« prehode naj bi namreč potrebovali dovoljenje hrvaškega ministrstva! Povsem nesprejemljivo, ne samo zato, ker je bila meja na dan 25. 6. 1991 reka Mura, ampak tudi zato, ker si hrvaška policija privoščila in se na našo stran pripelje s čolnom. Katastrska meja gor ali dol! In če ob tem pomislimo, da bi se ob tako nejasno definirani meji odločili za zakon o maloobmejnem prometu! Predstavljajte si, da bi do arbitraže nekega dne vendarle prišlo! Brez skrbi, Hrvati bi dokazovali, da so po letu 1991 ta del nadzorovali. In potem bi bilo sklicevanje na Muro kot historično mejo bolj ali manj neuspešno sklicevanje.

No, temu »srečanju« obeh policij je od daleč prisostvovala tudi naša fotografinja. Verjeli ali ne, slovenski policist jo je napotil nazaj, češ da je že globoko prestopila slovensko mejo in se znašla na Hrvaškem, kot to »sosedje« očitno razumejo. Česa se torej Slovenci bojimo?!

Epilog?!

Čemu je do incidenta prišlo ravno v času, ko iz visokih diplomatskih krogov ob sestankih Frlec-Granič javnost obveščajo o 99,1 odstotka rešenih vprašanih meje med državama?!

Čemu so si hrvaški policisti »prisvojili« gramoznico, ki je v lasti podjetja Gradbenik in za katero ima podjetje koncesijo vse od leta 1982? Besede, češ da Gradbenik lahko nadaljuje z izkopom na delu, ki katastrsko ne spada v Hrvaško, je skorajda smešen, saj je ta del že izrpan! Kdo bo torej Gradbeniku poravnal izpad dohodka? In mar so Hrvati pozabili, da je v Gradbeniku zaposlenih 74 njihovih delavcev, menda zaradi pomanjkanja »strokovnega kadra«. Pozabili so torej na »vezano trgovino«.

A. POTOČNIK,
FOTO N. JUHNOV ■

Namesto komentarja za zaščito slovenskega nacionalnega interesa

Lipicanci

Časnik poroča: lipicanci so sodelovali pri zgodovinskem filmu. Radio razlaga: milijonar je kupil lipicance, plemenite živali so bile mirne ves čas poleta nad Atlantikom. In učna knjiga uči: lipicanci so hvaležni jezdni konji, doma so s Krasa, prožnega kopita, gizdavega drnca, bistre čudi in trmaste zvestobe.

In vendar ti dodajam, sinko, da teh nemirnih živali ni mogoče spraviti v razvidne obrazce: dobro je, kadar sije dan, lipicanci so črna žrebeta, in dobro je, kadar vlada noč, lipicanci so bele kobile, najbolje pa je, kadar prihaja dan iz noči, kajti lipicanci so beločrni burkeži, dvorni šaljivci njenega veličnstva, slovenske zgodovine.

Drugi so čistili svete krave in zmaje, tisočletne želve in leve s perutmi, samoroge, dvoglave orle in fenikse, mi pa smo si izbrali najlepšo žival, izkazala se je na bojiščih in v cirkusih, prepeljevala je kraljične in zlato monštranco, zato so dunajski cesarji govorili francosko s spretnimi diplomati, italijansko z zalimi igralkami, špansko z neskončnim Bogom in nemško z nešolanimi hlapci, s konji pa so se pogovarjali slovensko.

Spomni se, otrok, kako skrivnostno sta spojena narava in zgodovina sveta in kako različna je vzmet duha pri slehernem ljudstvu na zemlji. Dobro veš, da smo zemlja tekem in dirk. Zato tudi razumeš, zakaj so se beli konji iz Noetove barke zatekli na naša čista tla, zakaj so postali naša sveta žival, zakaj so stopili v legendo zgodovine in zakaj razburjajo našo prihodnost, nenehoma nam tščejo obljubljeno deželo in postajajo zanosno sedlo našega duha.

Kar naprej sem na beločrnem konju, mili moj sinko, kakor poglavar beduinov sem zrasel s svojo živaljo, vse življenje potujem na njej, bojujem se na konju in molim na njem, spim na konju in sanjam na konju in umrl bom na konju, vse naše prerokbe sem spoznal na skrivnostni živali, in tudi to pesem sem doživel na njenem drhtečem hrbtu.

Nič temnejšega ni od jasne govorice in nič resničnejšega ni od pesmi, ki je razum ne more zapopasti, junaki šepajo na svetlem soncu in modrijani jecljajo v temi, burkeži pa se spreminjajo v pesnike, krilati pegazi vedno hitreje dirjajo nad votlinami naše stare zemlje in poskakujejo in trkajo, nestrpne slovenske živali še vedno budijo kralja Matjaža.

Kdor še ne zna zajezditi konja, naj se čimprej nauči ukrotiti iskro žival, obdržati se svobodno v lahkem sedlu in uloviti ubrano mero drnca, predvsem pa vztrajati v slutnji, kajti naši konji so pridirjali od daleč in so daleč namenjeni, motorji radi odpovedo, sloni preveč pojedjo, naša pot pa je dolga in peš je predaleč.

EDVARD KOCBEK ■

Dosti delajo, malo govorijo!

Tako je izzvenel občni zbor Društva gojiteljev pasemskih malih živali Murska Sobota, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik republiške zveze Egon Plevnik. Iz poročila predsednika Franca Glažarja izhaja, da so bili v minulem letu zelo uspešni tako pri razstavi dejavnosti kot tekmovalnih dosežkih, saj so prejeli čez 60 pokalov in priznanj. Na občnem zboru so podelili tri priznanja zaslužnim posameznikom. Priznanji tretje kategorije sta prejela Drago Felkar in Jože Zver, priznanje druge kategorije pa Branko Novak.

V prostorih soboške prve osemletke, katere vodstvo jim gre zelo na roko, so organizirali že 13. razstavo po vrsti, ki je pritegnila precejšnjo pozornost obiskovalcev. Zatem so se udeležili evropske razstave pasemskih malih živali v Brnu na Češkem, kjer so se prav tako odrezali, saj je njihov član Tibor Lebar v kategoriji kuncev prejel celo pokal. Viden vzpon so dosegli tudi pri vzreji golebov in perutnine. Uveljavili so se pri pripravi zanimivih razstav za malčke v otroških vrtcih in raznih zavodih. V tem času so pridobili večje prostore za shranjevanje inventarja, po-

sebno skrb pa so namenili zdravstvenemu varstvu živali.

V letošnjem programu dela bo posebna skrb namenjena sodelovanju na številnih strokovnih srečanjih, poglobitvi stikov z drugimi društvi, preventivni dejavnosti, dopolnitvi inventarja, sodelovali pa bodo tudi na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni in prirejali družabna srečanja. Sklenili so, da bo članarina 1.500 tolarjev. Ob tej priložnosti so razrešili stari upravni in nadzorni odbor ter disciplinsko komisijo in izvolili nove organe. Predsednik društva bo še naprej Franc Glažar. **MILAN JERŠE**

Javna razprava o lokacijskem načrtu za plinovodno omrežje

Podpora energiji prihodnosti

Letos gradnja v severnem delu, nato v južnem delu Murske Sobotice in primestnih naseljih - Ljudi zanima predvsem finančni vidik - Koncesionar poskrbel za zloženko

Lanskega maja podpisana koncesijska pogodba za gradnjo plinovodnega omrežja v Mestni občini M. Sobota dobiva konkretnije oblike. Koncesionar Mestni plinovod Koper s partnerjem, trboveljskim Europlinom, v projekt pa je vključena tudi italijanska firma Gas Rimini, so skupno s soboško občino podpisniki pogodbe, ki velja trideset let. Po obsežnih pripravljalnih delih, kamor spada zlasti pridobitev vse potrebne dokumentacije, so začeli s konkretnimi deli. Ob koncu minulega leta so na plinovodno omrežje že priključili nov stanovanjski blok v Razlagovi ulici in novozgrajeni center Šavel v Cvetkovi ulici v Murski Soboti. Predvidevajo, da bo gradnja plinovodnega omrežja končana do leta 2001. Do takrat naj bi položili okrog 80 kilometrov cevi, vrednost celotne naložbe pa ocenjujejo na več kot milijardo tolarjev.

Kot je bilo rečeno na dobro obiskani javni razpravi v veliki sejni dvorani mestne občine, bo gradnja, izdelavo lokacijskega načrta so zaupali ZEU - Družbi za načrtovanje in inženjering, potekala večfazno. Letos naj bi končali z deli na severni strani Murske Sobotice (meja sta Prešernova

in Slomškova ulica), drugo leto bo na vrsti južni del Murske Sobotice, nato pa še primestna naselja. Da ne bi bilo težav, bodo cevi položili na javnih površinah, plinovod pa bo trikrat prečkal železniško progo, in sicer v Trstenjakovi, Panonski in Lendavski ulici v Murski Soboti. V raz-

pravi je predsednik sveta KS Nemčavci Štefan Barbarič pripomnil, da pri gradnji plinovoda ne smejo biti v ospredju zgolj gospodarski razlogi, ampak predvsem interesi ljudi, zato naj bi zajeli celotno območje katastrske občine Nemčavci, pri čemer bi cevovod speljali tudi do dveh 1,7 kilometra oddaljenih domačij. Zato bodo, kot je zatrdil, v kraju poskrbeli za ustrezno zemljišče. Na javni razpravi v vaškem domu v Rakičanu pa okrog 50 navzočih ni imelo bistvenih pripomb na omenjeni lokacijski načrt.

Seveda je mnoge razpravljalce zanimalo, kakšen bo finančni vidik gradnje plinovodnega omrežja. Rečeno je bilo, da bo zemeljski plin namenjen prvenstveno za ogrevanje, kuhanje in sani-

tarno vodo. Slišali smo, da bo za posamezni priključek zasebni lastniki plačali v povprečju DEM v tolarški vrednosti, pri čemer niso všeti drugi stroški, ki so predelava ogrevalne naprave, zamenjava kotlov, priključitev nitarne vode in zamenjava dimnikov. Končna cena bo znašala približno od 3 tisoč do 4.500 DEM v tolarški vrednosti. Ta bi po besedah predstavnika koncesionarja zasebni lastniki plačevali za ogrevanje in sanitarno vodo po 19.000 tolarjev mesečno, stanovalci blokov pa po 17.100 SIT. Za čim boljše obsežnost uporabnikov zemeljskega plina, ki predstavlja energijo prihodnosti, so izdelali posebno zloženko. **MILAN JERŠE**

Sreča, da je zemlja zdrsnila?

Prizidek k šoli bodo porušili

Pisali smo že o tem, da se je ob gradnji nove osnovne šole pri Svetem Juriju v občini Rogašovci začel rušiti prizidek k stari osnovni šoli. Zaradi tega so sklicali izredno sejo, na katero so povabili tudi predstavnike izvajalcev, da bi se skupaj z njimi dogovorili o najboljši varianti, kako rešiti nastale razmere. Na seji so postavili v ospredje tehnične težave, s katerimi so se srečali pri gradnji. Sklenili so, da bo najugodnejše, da se prizidek poruši, izvajalec pa še v času počitnic namesti začasne sanitarije.

Po mnenju strokovnjakov bi bila najugodnejša možna rešitev, da se prizidek, ki je sedaj zaprt, podre. Strokovno so ocenili, da naj bi bila vrednost te zgradbe 11,5 milijona tolarjev. Sanacija le-te bi stala okoli 8 milijonov, in ker prav za prizidek načrtujejo, da bi ga v prihodnosti podrli, je

ta investicija skoraj nesmiselna. Tako so se odločili za rušenje, izvajalec Pomgrad pa jim je skoraj brez besed priznal stroške, ki so nastali zaradi zdrsa. Občina pa bo morala za dodatno temeljenje na pilotih plačati še 3 milijone tolarjev.

Zdrs zemlje pa spominja na

šale o dobrih in slabih novicah. Slaba novica je ta, da je prišlo do zdrsa, ker niso upoštevali navodila strokovnjakov in zaradi vlažnega terena. Dobra novica pa je ta, da je do zdrsa prišlo sedaj, ne pa takrat, ko bosta šola in telovadnica že zgrajeni. Po neuradnih, a zanesljivih podatkih naj bi bil vzrok poleg predlogega in preglobokega izkopa temeljev še teren, katerega naj bi zamakal vodovod šole, greznice, ki se je prav tako stekala tja, pa niso praznili od kar pomnijo. Zato teren ni bil vlažen zaradi vremenskih razmer, temveč komu-

nalnih dejavnikov.

Nekoliko manj so se na izredni seji občinskega sveta zadržali pri finančni konstrukciji za gradnjo osnovne šole. Župan Janko Halb je povedal, da so Ministrstvo za finance ponovno zaprosili za soglasje za investicijo. Dodal je tudi, da njihove šole nikoli ne bi začeli graditi, razen če se sama ne podre, občina pa bi naj imela po njegovem mnenju pravico do 70- odstotnega financiranja.

Novonastale prostorske razmere bodo vplivale tudi na pouk v šoli, saj so ostali brez potrebnih prostorov v skupni velikosti okoli 140 kvadratnih metrov. Prizidek so zaprli, ker bi ogrožal varnost otrok, obstoječa skoraj 100 let stara šola pa se ne ruši in je varna za 250 otrok, ki jo obiskujejo. Ravnatelj Mencigar je tudi povedal, da se je učiteljski zbor strinjal, da bodo v prihodnjih letih do gradnje nove osnovne šole lahko, čeprav utesnjeno, izvajali pouk brez prostorov, ki so jih imeli v prizidku. Razmišlja pa o tem, kako bodo razporedili učilnice najboljše izkoristili.

A. NANA RITUPER RODEŽ

Crenšovski podžupan je po naši napovedi Bistričan

Previsoki cilji?

Gradbeno dovoljenje (pogojno) za kanalizacijo le izdano - Tudi ravnatelj OŠ Bistrica in Črenšovci na občinski seji

Oččinam je naložena skrb za materialni položaj osnovnih šol na svojem območju, delovanje otroških vrtcev pa mora financirati tako rekoč v celoti lokalna skupnost. Kaže, da se črenšovski občini obeta slabši finančni položaj, če bo dobila iz državne blagajne samo toliko, kot kažejo prvi izračuni financiranja po novih kriterijih (glavarina), kajti lastnih prihodkov na račun dohodnine občanov skorajda ni mogoče povisati. Župan in člani občinskega sveta so se zato želeli podrobneje seznaniti s problematiko financiranja OŠ Črenšovci in Bistrica, v okviru katerih delujeta kot enoti tudi vrtca.

Po besedah ravnatelja črenšovskega vzgojno-izobraževalnega zavoda Štefana Ftičarja je tamkajšnja osemletka dokaj dobro pripravljena za prehod na 9-letni program. Okrog 50 odstotkov dejavnosti, ki jih prinaša nova šolska zakonodaja, že izvajajo. Žal pa nimajo na voljo zadosti učnih prostorov, zato tudi niso bili izbrani med prvo skupino 46 šol v Sloveniji za poskusno uvajanje devetletke. Tudi v vrtcu bodo potrebna vlaganja za ureditev skupnega prostora za prireditve in športno vzgojo, ureditev pergole s teraso, opremo za igralnice idr.

Ravnateljica OŠ Prežihovega Voranca na Sred. Bistrici Terezija Zamuda je med drugim ugotavljala, da je šola dosegla v zadnjem času napredek pri strokovnem delu. Prostorskega

problema zaradi prehoda na devetletko ne bo, potrebni pa bodo določeni posegi - zamenjati vsa okna v starem delu stavbe, kjer je potrebno popraviti tudi sanitarije in streho (to zahteva tudi inšpekcija), zamenjati odtočne cevi ter opremo v štirih učilnicah in jedilnici. Prav tako bo potrebno poskrbeti za večjo varnost otrok na poti v šolo in domov (hitrostne ovire na cesti, kolesarska steza med Srednjo in Dolnjo Bistrico idr.). Pri vrtcu pa predlagajo ureditev pergole s teraso, nakup opreme za igralnice in vzgojno osebje.

Po mnenju večine razpravljalcev so kriteriji in cilji vzgojno-izobraževalnega dela postavljeni zelo visoko, in vprašanje je, ali bodo občine temu zmogle slediti. Če država nekaj zahteva, naj v ta namen tudi zagotovi finančna sredstva, ne pa da prelaga breme na lokalno skupnost. Občina Črenšovci bo kljub vsemu skušala tudi v prihodnje kar najbolj skrbeti za to dejavnost.

Tik ob koncu leta je Upravna enota Lendava le izdala gradbeno dovoljenje (pogojno) za zgraditev kanalizacije v KS Bistrica. Za izvajalca so izbrali zasebno podjetje Nograd s Hotize, ki je bilo pripravljeno znižati svojo ponudbo za gradnjo 1. faze (določen del glavnega kolektorja) za okrog 10 milijonov tolarjev, tako da znaša pogodbeni cena sedaj 75,3 milijona tolarjev. Dela naj bi se začela kmalu. **JOŽE GRAJ**

Sodelovanje med šolama

Partnerji v programu Comenius

KEMA bo sodelovala pri obnovi šole

Osnovna šola Puconci je lani navezala stike z osnovno šolo Janosa Sajnovicsa v Tordasu pri Budimpešti. Posledica tega sta dva izmenična obiska delegacij učiteljev in učencev, srečali pa sta se tudi delegaciji puconske in tordaske občine, ki sta ju vodila župana Ludvik Novak oziroma Janos Farkas.

Puconska osnovna šola, ki se je vključila v evropski program Comenius, je torej našla partnerico v tordaski šoli. Puconska tovarna Kema bo tudi pomagala obnoviti oziroma zaščititi pred vlago tamkajšnjo (tordasko) šolo, kar je seveda pohvalna gesta. Sicer pa sta se šoli tudi že domeni o letošnjem programu sode-

lovanja na športnem, kulturnem in drugih področjih. Tordaska folklorna skupina je že sodelovala v puconski občini, ko so odprli vrtec v Brezovcih, Pucončanom pa se je tudi vtisnilo v neizbrisni spomin gostoljubje, ki so ga bili deležni decembra v Tordasu.

dela v cankovski občini že pri kajo, zato zamujajo s podpisom pogodbe, kar naj bi kmalu storili.

Občinski svetniki so se seznanili tudi s tekočo problematiko. Med drugim so se dogovorili o načrtu dela občinskega sveta za leto 1999. Ker politične stranke v cankovski občini niso močno zastopane, so čutili njihovega večjega angažiranja, s čimer naj ne bi želele v svoje roke vajeti pri načrtovanju nalog, je bil tak dogovor. Zato so se dogovorili za konkretno obliko delovanja, predvsem v obliki ustanovitve koordinacijskega odbora, ki bo pripravljal dnevni red in druge aktualne zadeve. Ne glede na določilo zakona, da se občinskega sveta pripravi, je dejstvo, da več glavnih stvari, zato je omenjeno usklajevalno telo vsekakor dobrodošlo. Dogovorili so se, da se bodo v prihodnosti pred seji občinskega sveta in pretresli stvari, jih usklajevali, na dnevni red pa uvrstili tiste, s čimer se najbolj ukvarjajo v cankovski občini.

Seveda so načeli še vrsto drugih zadev, ki jih je treba čimprej rešiti. Menili so, da je treba kazati jasno vizijo prihodnjega razvoja cankovske občine in pripravi odpraviti probleme, ki se večkrat kažejo v praksi. Pri tem znova opozorili na določila zakona o financiranju občinskih stvari postavlja na voljo nekaj rezerv v obliki uvedbe davčnin in taks, ki se jim očitno niso dali izogniti, pri občanih pa so dokaj neprijetljive. Zato so se vajo nameniti veliko več pozornosti socialni problematiki.

MILAN JERŠE

Izredna seja OS Cankova

Za vodovod in usklajevalno telo

Petkova izredna seja cankovskega občinskega sveta je bila sklicana zaradi naloge, ki jo je bilo treba zelo hitro opraviti, to je sklepanje pristopu h gradnji odseka vodovodnega omrežja med Beznou puconski občini in Domajinci. Ker so v puconski občini končali gradnjo vodovoda, se je pokazala potreba dveh gospodinjstev iz cankovske občine, da se priključita na omenjeno omrežje. Ravno v cankovski občini pa dokončno zgraditi sekundarno vodovodno omrežje, zato bodo nadaljevali s kopanjem novega voda, ki ga bodo povezali s sosednjim naseljem Beznou. Ker je treba zadevo hitro končati, je bil nujen sklep občinskega sveta. Z njim cankovska občina pristopa k tej gradnji vodovoda, v naslednjih dneh pa bo formalnopravno podpisana ustrezna pogodba z izvajalci, ki bodo opravili tudi nekatere uskladitve glede projektov in voljenj. Na seji so izvolili tudi člana v svet načelnika Uprave enote Murska Sobota.

V nadaljevanju so obravnavali še nekaj povsem občinskih zadev. Tako je bil govor o organiziranju odvoza kosovnih in nevarnih odpadkov, za kar skrbi javno podjetje Saubermacher - Komunala iz Murske Sobotice. Svetniki so se strinjali, da to podjetje tudi v prihodnje opravlja odvoz smeti z njihovega območja. Zatem so obravnavali in sprejeli izhodišča za vzdrževanje občinskih cest. Znano je, da je Cestno podjetje Murska Sobota že v lanskem letu poslalo pogodbo prejšnji Občini Cankova - Tišina. Ta je bila takrat, ko so se pripravljali na razdelitev dveh samostojnih občin, zavrnjena. Sicer pa vzdrževalna

MILAN JERŠE

Kdo pometa Gornjo Radgono

Javni delavci dali na čakanje zaposlene

Komunalcem nelojalna konkurenca, občinam poceni delovna sila?

Gornjeradgonska občina je od septembra ustavila plačevanje storitev javne snage Komunalnemu podjetju Gornja Radgona. Po besedah tehničnega vodje Marjana Banfija so kljub temu ta dela v podjetju za občino opravljali še naprej, ker je tako sklenil upravni odbor in ker je ta dejavnost v skladu z ustanovitvijo Komunalnega podjetja (ustanoviteljice Komunalnega podjetja Gornja Radgona so tri občine) in odlokom o gospodarskih javnih službah opredeljena kot obvezna gospodarska javna služba. Na osnovi teh aktov so v podjetju izdelali tudi program dela za vse tri občine, toda gornjeradgonski občinski svet razprave o njem ni končal, tako kot ni sprejel proračuna za lansko leto. Kljub temu je občina, po besedah Marjana Banfija, po sklepu o začasnem financiranju ter upoštevajoč lanski proračun nekatere programe financirala po dvanajstlinah, ne pa tudi programa javne snage.

»Vzporedno s tem pa so se začela opravljati javna dela. Krajevna skupnost je s soglasjem občine v okviru javnih delih zaposlila štiri delavce za komunalno urejanje okolja. Se pravi, da so ti delavci prek javnih del opravljali identična dela, kot smo jih mi z redno zaposlenimi delavci,« je izjavil sobesednik. Zato je Komunalno podjetje Gornja Radgona, ki je imelo za dela javne snage za gornjeradgonsko občino zaposlenih sedem delavcev, po sklepu upravnega odbora, ki se je sestal decembra, tem delavcem izdalo sklepe o čakanju na delo. (Kdo potem sedaj pometa in čisti Gornjo Radgono?)

»Tudi predstavnik druge občine nam je rekel tako: poskušajte nas razumeti. Tudi mi bomo začeli razmišljati tako, da bomo našega človeka, ki skrbi za javno snago v našem kraju šteli kot presežek in raje vzeli nekoga drugega prek javnih del. Možno bomo celo njega zopet zaposlili prek javnih del. Tako bomo zanj plačali samo petnajst odstotkov stroškov, drugo pa nam bo dala država. Razumite to kot ravnanje v dobro naše občine,« je povzela izjavo občinskega moža Brigita Berič, računovodkinja v Komunalnem podjetju.

Javna dela v Gornji Radgoni naj bi bila torej po navedbah so-

govornikov s Komunalnega podjetja nelojalna konkurenca njihovi delavcem javne snage. Ali pa morda le protitež previsokim cenam storitev javne snage?

»Naše cenike so potrdili občinski sveti in ob pripravi teh zadnjih smo jim prikazali, kaj vse je zajeto v ceno, in naredili primerjavo s cenami drugih komunalnih podjetij,« je zatrnila računovodkinja Komunalnega podjetja Brigita Berič. V ceno so všteli del režijskih stroškov in strošek dela delavca. Res pa je, da ti zaradi narave in dolgotrajnosti dela pogosto zbolevali in zato podjetju prinašajo dodatne izdatke oziroma zvišujejo ceno storitve. In v primeru, da Komunalno podjetje opravi javne snage za občino ne bo več opravljalo, teh delavcev zaradi nizke izobrazbe, starosti in obolelosti tudi ne bodo mogli preizkusiti na druga delovna mesta. »Lažjega ali primernejega dela zanje preprosto ni,« je izjavil Marjan Banfi.

Program javnih del odobril državni odbor - odgovornost na njegovi strani?

Zakaj naj bi republiški odbor za izbor javnih del pri Zavodu za zaposlovanje odobril tak pro-

gram javnih del, ki je nelojalna konkurenca redni dejavnosti in ki zaradi tega redno zaposlene peha v brezposelnost? V javnem razpisu za programe javnih del za leto 1999 je namreč v uvodu zapisano: programi javnih del se lahko organizirajo samo za tiste dejavnosti, katerih cilj ni pridobivanje dobička in s katerimi na trgu ne bo povzročena nelojalna konkurenca. Odgovor: zaradi tega, ker je bil predložen program javnih del podprt z dvema soglasjema - imel je občinski pečat in podpis, ki jamči, da za tak program obstaja javni interes, in ker je dala pozitivno mnenje tudi murskosoboška Območna enota Zavoda za zaposlovanje. Jelka Melin, strokovna delavka za javna dela na murskosoboški enoti zaposlitvenega zavoda, je izjavila: »Ob pregledovanju predloženega programa in upoštevajoč soglasje lokalne skupnosti sem presodila, da program javnih del ne posega na področje dela Komunalnega podjetja.« Pri odločitvi o dajanju soglasja pa je upoštevala tudi zapisnika o razgovoru med Komunalnim podjetjem, krajevno skupnostjo, ribiško družino ter občino prav na temo uskladitve programov javnih del v občini.

Pogovor, ki ni prinesel dogovora

Za programe javnih del se je po decembrskem razpisu zanimalo več izvajalcev, zato je odgovorna za to področje v gornjeradgonski občinski upravi Janja Brumen sklicala pogovor zainteresiranih z namenom uskladitve programov javnih del, ter da ne bi prišlo do podvajanja del. Komunalno podjetje je s svojim programom odstopilo, krajevna skupnost pa je dobila občinsko soglasje za opravljanje komunalnega programa

javnih del z naslednjo vsebino: vzdrževanje tistih površin, ki niso zajete v katastru javnih površin (dva hektarja površin), urejanje turističnih poti, odkrivanje in sanacija manjših odlagališč odpadkov, nadzor in dela na pokopališču, ki jih ne opravljajo drugi izvajalci, naloge v zvezi s kabelskim razdelilnim sistemom, naloge s selitvijo krajevne skupnosti ter humanitarne naloge. Vse to je torej zajeto v komunalnem pro-

gramu, ki ga je za javna dela za leto 1999 prijavila krajevna skupnost in katerega naj bi začeli izvajati predvidoma marca. (Ali ni meja med deli, ki jih opravljajo delavci komunalnega podjetja, ter programi javnih del v opisanem primeru silno krhka in, kot kaže, je bolj kot v stvarnosti razmejena le besedno na papirju? Za preskok je potreben le majhen korak.)

Javna dela s programom komunalnega urejanja potekajo v krajevni skupnosti že od septembra. Podjetje Dart iz Lendave je na občino naslovilo vlogo za pridobitev soglasja za opravljanje javnih del v krajevni skupnosti z namenom urejanja komunalne infrastrukture. Občina je soglasje izdala dvanajstega avgusta in s prvim septembrom so v tem programu javnih del začeli z delom štirje javni delavci.

Javna dela - grešni kozel razprtij

Župan gornjeradgonske občine Miha Vodenik o navedenem

primeru ni želel dati izjave, ker da o tem lahko več povedo pristojne občinske službe. Po informacijah z ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pa bodo zaradi »težkega« očitka, da so javna dela nelojalna konkurenca redni dejavnosti, pri pristojnih službah sprožili postopke kontrole in preverjanja. Morda bodo zaradi tega izvajanje programa javnih del v krajevni skupnosti za nekaj časa tudi ustavili.

Kaj zapisati ob rob? Ali je nesoglasje med občino in Komunalnim podjetjem Gornja Radgona sedaj našlo novega grešnega kozla, torej javna dela? Bodo zaradi spora kratko potegnili tako brezposelnost, ki so računali na zaposlitev pri javnih delih, kakor zaposleni v Komunalnem podjetju, ki so ostali brez dela? Ali pa morda gornjeradgonski primer razkriva tiho namero občine, kako pridejo skozi stranska vrata in na račun države do poceni delovne sile za opravljanje komunalnih del?

MAJDA HORVAT ■

PEC in kviz za mlade

Zmanjšajmo in reciklirajmo!

V okviru slovenske komunikacijske kampanje ozaveščanja prebivalcev bo v prekmurskih osnovnih šolah organiziran kviz na temo Zmanjšajmo in reciklirajmo

Vse prekmurske osnovne šole so že decembra prejele vabilo za udeležbo na zanimivem ekološkem kvizu, ki ga organizira nevladna organizacija Pomurski ekološki center (SEG) v sodelovanju z Brankom Škafarjem v okviru kampanje Ministrstva za okolje in prostor, s katero želijo izobraziti in informirati prebivalce, da ne smejo odlagati bremen odpadkov na sosedo.

Tekmovali bodo učenci 4. in 5. razredov, v ekipi pa bosta po dva učenca. Vsa vprašanja bodo iz publikacije Zmanjšajmo in reciklirajmo, ki je le ena od 24 publikacij avtorja Branka Škafarja.

Do konca decembra se je od 25 šol, ki so prejele gradivo in prijavnico, prijavilo 14 osnovnih šol: Turnišče, vse soboške osnovne šole, Cankova, Sv. Jurij - podružnica Pertoča, Kuzma, Prosenjakovci, Puconci, Bakovci, Dokležovje, Beltinci, Bistrica in Lendava. Predtekmovalje je predvideno za torek, 2. februarja, finale pa bo marca na osnovni šoli II v Murski Soboti, in sicer pred televizijskimi kamerami in pred gosti z Ministrstva za okolje in prostor. Vsak tekmovalci bo prejel priložnostno majico, finalist pa še knjižne nagrade. Zmagovalca boste prejela tranzistorski radio zase in videorekorder za solo.

BBP ■

Zanimiv »ekološki zvezek«, ki so ga prejeli vsi učenci v posameznih občinah. Na naslovnici sta Čistko in Smetko, na vsaki strani pa so v desnem spodnjem kotu kratki nasveti

Tišinski svetniki o obnovi magistralne ceste

Ob zadovoljstvu še določeni pomisleki

Aprila letos se bodo končno začela obsežna dela - Delež občine naj bi bil previsok - Imenovali nove komisije in odbore

Največ pozornosti je na petkovi 2. seji Občinskega sveta Občine Tišina vzbudil sporazum o sofinanciranju gradbenih del na odseku pomembne magistralne ceste M-10, ki poteka od Petanjec do Tropovec. Po najnovejši varianti, ki so jo pripravili v Ministrstvu za promet in zveze, so se obvezali, da bodo v drugi polovici letošnjega aprila začeli z obsežnimi obnovitvenimi deli na več kot 5,5 kilometra dolgi trasi ceste, ki zaradi slabega stanja voznikom povzroča veliko preglavic.

Manj odborov

Sicer pa so na seji opravili tudi številna imenovanja predsednikov in članov delovnih teles občinskega sveta. S statutarnim sklepom o številu in sestavi so se odločili za manj organov, kar naj bi prispevalo k njihovi večji učinkovitosti. Tako so število odborov, ki bodo poslej 7-članski, zmanjšali od prejšnjih 11 le

na 3. Tako bo odbor za gospodarstvo in gospodarske javne službe vodil Jože Farič, na čelu odbora za negospodarstvo in negospodarske javne službe bo Franc Horvat ml., predsednik odbora za okolje, prostorsko urejanje in gospodarjenje z nepremičninami pa bo Alojz Gomboc.

Delovale bodo tudi štiri komisije. Predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja bo Alojz Bratkovič, statutarno-pravna komisija bo v rokah Evgena Hašaja, komisiji

za priznanja in nagrade bo predsedoval Anton Omar, pritožbeni komisiji pa dr. Alojz Števanec.

Poleg tega so imenovali 3-članski nadzorni odbor in nestalno komisijo za delitev premoženja, ki jo bo vodil župan Alojz Flegar.

MILAN JERŠE ■

PROGRAMI USPOSABLJANJA

ZIDAR za zidanje in ometavanje

NATAKARSKI pomočnik

PLESKARSKI delavec

6 mesecev začetek februarja

SAXOMANI

so ljudje, ki ljubijo saxo

Avto, ki vam zleze pod kožo

CITROËN

...vedno zelo uživam, v kadi sploh, pa tudi kadar kakšno peljem v mojem saxoju, je to kot bi ležal v sami meeeehki peni...

SAXO TONIC od 1.346.000 SIT dalje

kreditni pogoji brez pologa na 3 in 5 let

Bank Austria Creditanstalt

formita foto Foto Spring

Borza

Tečajnica nekaterih vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, d. d., v obdobju od 26. 01. do 2. 02. 1999

VREDNOSTNI PAPIR	ENOTNI TEČAJI	26. 1. 99	2. 2. 99	razlika v odstotkih
delnice na trgu A				
Blagovno trgovski center		13.009,00	13.363,20	2,72
Dolenjska banka - imenske		16.499,25	17.569,30	6,49
Droga Portorož		34.114,45	35.000,00	2,60
Emona Obala Koper		2.340,87	2.450,00	4,66
Etol Celje		21.968,25	22.746,22	3,54
Intervepro Koper		2.304,65	2.388,21	3,63
Istrabenz Koper		3.068,98	3.066,87	-0,07
Kolinska Ljubljana		2.161,52	2.204,56	1,99
Krka, tovarna zdravil, Novo mesto		26.111,36	28.278,55	8,30
Lek, razred A		39.320,12	44.116,21	12,20
Luka Koper		3.344,23	3.387,65	1,30
Merkator, poslovni center		8.191,20	7.722,30	-5,72
Petrol Ljubljana		27.023,50	27.006,22	-0,06
Probanka Maribor		25.836,90	27.385,60	5,99
Radenska		2.493,60	2.502,40	0,35
SKB-banka		2.307,80	2.434,60	5,49
Zdravilišče Moravske Toplice		1.462,80	1.467,60	0,33
delnice na trgu B				
Kovintehna Celje		507,20	503,20	-0,79
obveznice na trgu A				
BTC hipotekarna obveznica		113,00	113,50	0,44
Republika Slovenija, 2. izdaja		106,40	106,40	0,00
SKB-banka, 3. izdaja		100,00	100,00	0,00
delnice na OTG				
Cetis Celje		14.001,50	13.866,20	-0,97
Color Medvode		5.655,20	5.845,30	3,36
Fructal Ajdovščina		2.700,00	2.674,20	-0,96
Gorenje Velenje		2.034,20	2.002,87	-1,54
Helios Domžale		36.002,00	36.750,81	2,08
Kema Puconci		4.001,00	3.882,61	-2,96
Tovarna sladkorja Ormož		5.803,70	5.803,70	0,00
Veletrovinna Potrošnik		2.609,20	3.081,54	18,10
kratkoročni papirji				
del nakupnega bona NBS9 (v sit)		627,30	1.646,20	162,43
del nakupnega bona NB10 (v sit)		1.000,00	2.054,36	105,44
investicijske družbe				
Infond zlat PID		335,30	349,50	4,24
Merkata		400,50	405,26	1,17
Nacionalno finančna družba 1		662,20	678,89	2,52
Triglav steber 1		720,05	741,20	2,94
Pomurska investicijska družba 1		626,80	633,21	1,02
PID Zvon Ena		523,60	562,30	7,39
Slovenski borzni indeks SBI		1.765,89	1.881,27	6,53
Borzni indeks obveznic BIO		107,26	108,08	0,76
Indeks delnic PID PIX			1.087,91	

PIX, rast Leka in Krke ter največji zaslužki z nakupnimi boni BS

Na Ljubljanskem borznem trgu se je v teh dneh največ »špikoliralo« z delnico Merkatorja, ki je tudi najbolj zanihala, največ trgovanja pa je bilo z delnicami farmacevtskih podjetij, ki so tudi najbolj porasle.

Na mednarodnih trgih optimizem ne pojenjuje kljub krizam, ki se občasno pojavljajo na finančnem trgu. Delniški indeksi so se nekoliko povišali, saj ugodni poslovni rezultati farmacevtskih firm ter še vedno večje povpraševanje po delnicah družb, ki so povezane s storitvami na internetu, diktirajo smer indeksov. Poleg tega se vrstijo še nove fuzije (Ford - Volvo), povrh tega pa je vnesla objava krepkega povečanja dobička Nokie na evropski trg samo še dodatni optimizem. Tako so se mednarodni indeksi oblikovali za nemški DAX pri 5.164, FT-SE pri 6.013, Dow Jones pri 9.274 in japonsko Niko pri 14.161 točkah.

Na Ljubljanski borzi je delniški indeks prvič v tem letu presegel višjo vrednost od 1.900 točk, k temu sta največ prispevali delnici Leka in Krke, kajti SBI je pridobil vsak dan v povprečju dober odstotek. Dnevni prometi so v povprečju dosegli vrednost 1,3 milijarde tolarjev, ob tem da ni bilo veliko realiziranih svežnjev,

kar pa jih je bilo, so bili pogostejši pri delnicah Krke in Leka ter pri obveznicah Republike 4. izdaje.

Največje nihanje je v teh dneh doživela delnica Merkatorja, ki je samo v petek zdrsnila za 8 % na 7.242, toda v tem tednu se ji je vrednost počasi vračala, tako da je vredna že pol knjižne vrednosti (7.722). To gibanje sta krojila dva dogodka: prepoved prevzema EM-a s strani države in izjava Pravnega inštituta Pravne fakultete o pravilnem poteku prevzema.

Največji zmagovalci tega tedna so delnice Leka, ki so ob govoricih o nakupu Plive porasle na vrednost 46.280 tolarjev. Toda sledili so dnevi vnovčevanja dobičkov, kar je vplivalo na padec tečaj na nivo 44.000 tolarjev. Podobno se je dogajalo z vrednostjo delnice Krke, ki je trenutno vredna 28.250 tolarjev. Zaradi dovoljenja države glede nakupa Dolenjske banke (NKBM) se je njen tečaj podražil za 5 %, podobno je porasla še delnica SKB-banke na tečaj 2.430 tolarjev (potencialno združevanje).

Na prostem trgu sta med boljšimi delnicami največ pridobili delnici Colorja in Heliosa, krepko pa je porasla tudi novinka na borzi delnica Veletrovinna Potrošnik, ki je že vredna 3.081 tolarjev, vendar so zaradi skromnega prometa mogoči večji obrati. Brez primere sta v teh dneh dosegla največji donos kratkoročna vrednostna papirja, nakupni bon BS 9. in 10. izdaje, ki sta porasla zaradi enoodstotne januarske inflacije (diskont 2.500 in 3.000 tolarjev) za več deset odstotkov.

BORZNI POSREDNIK
IGOR LEBAR

Odstranjevanje odpadne embalaže

Sta zavlačevanje velikih koncernov in nezavzetost države povezana?

Kdaj bo končno znano, kakšne so dolžnosti povzročiteljev, prodajalcev in zbiralcev embalaže

Pri Gospodarski zbornici Slovenije je v lanskem letu ustanovljena komisija, ki jo je imenovala večja skupina zainteresiranih podjetij, ki želi rešiti problem odstranjevanja embalaže oziroma ravnanja z odpadki. Ta komisija je sogovornik Ministrstvu za okolje in prostor pri pripravi določenega akta za urejanje odpadne embalaže. V začetku februarja je spet seminar, ki ga bosta vodili mag. Katja Buda in Adrijana Viler Kovačič z Uprave za varstvo narave pri MOP-u, na katerem bodo govorili o predpisih, ki so že bili sprejeti (Pravilnik o ravnanju z odpadki, UL RS, št. 84/98 in Pravilnik o ravnanju z odpadnimi olji, UL RS, št. 85/98), in o procesu prilagoditve novim zahtevam.

Septembra lani so že omenjena skupina in odgovorni na MOP-u sklenili, da je potrebno najprej popisati vse odpadne embalaže v Sloveniji, tako tiste, ki se proizvajajo skupaj z izdelki v Sloveniji, kot tudi tiste, ki jo uvažajo. MOP je z javnim razpisom izbral izvajalca (Inštitut za ekonomsko raziskovanje) za popis embalaže; podali so že tudi prvo poročilo. Pri delu so upoštevali smernice EU, katerih cilj

Lek, Radenska, Kemijski inštitut Ljubljana, Sladkogorska, Ljubljanske mlekarne, Coca Cola, Tetra Pack in Gospodarska zbornica Slovenije so člani posebne komisije oziroma skupine, ki se redno sestaja in je sogovornik MOP-u pri sprejemanju ustreznih predpisov.

je ponovna uporabnost embalaže in zmanjšanje odpadkov. Šele ko bodo znani podatki, koliko in kakšno embalažo imamo na slovenskih odlagališčih, bodo lahko začeli pripravljati potrebno uredbo za ravnanje in seveda tudi obdavčevanje takšnih odpadkov.

V sistemu reševanja problema odpadkov bodo morali sodelovati tudi uvozniki in trgovine. Slovenski proizvajalci se tega

problema zavedajo in so se že povezali - njihov predstavnik je dr. Andrej Kržan s Kemijskega inštituta v Ljubljani. Že prej so konec leta 1997 v okviru tega inštituta ustanovili Tehnološki center za reciklažo odpadne embalaže in prav dr. Kržan se ukvarja z raziskovanjem možnosti ponovne uporabe recikliranih materialov. Delo tehnološkega centra se sofinancira z dogovorjenimi letnimi zneski - na primer Radensko Polnilnico tri srca stane članstvo okrog milijon tolarjev letno.

Embalaža nikakor ni komu-

nalni odpad, zato bi se morala zbirati kot poseben industrijski odpad. V Radenski se zavedajo, da je takšna količina embalaže na odlagališčih z napisom Radenska slaba reklama za po-

22. januarja se je državni sekretar na MOP-u Marko Slokar kot vodja slovenske delegacije v Bruslju udeležil preverjanja usklajenosti prve od treh sklopov okoljske zakonodaje z unijnimi direktivami. Sedaj je na vrsti zahtevnejše področje okoljevarstvene zakonodaje, ki zajema pravila nadzora industrijskega onesnaževanja, upravljanja z odpadki, kemikalije, genetsko spremenjena organizme ter jedrsko varnost.

djetje, ki v sloganih uporablja besedo »narava«. V 1998. letu so polnili 29,3 odstotka količine pijač v povratno in kar 70,7 odstotka v nepovratno embalažo - to pa je okrog 100 milijonov kosov odpadkov na smetiščih. Ni pa sprejemljivo, da bi se živilska industrija ukvarjala tudi z zbiranjem odpadne embalaže, zato so

vsi večji proizvajalci prepričani, da bi se s tem morala ukvarjati posebna specializirana podjetja, ki z ustrežno koncesijo. Lokacija recikliranja pa je odvisna od tega, kje bo ta material mogoče ponovno uporabiti - za lahke be tone (SCT), pri pripravi polimernih tanskih materialov ali v Helios Domžale.

Osnutka predpisa, ki ga je MOP obljubil že za lanski september, člani komisije še vedno

BERNARDA B. PEČEK

Po dvajsetih letih

Gidos

Vlendavskem gradu se je zbrala konec prejšnjega tedna v počastitev dvajsetletnice firme Gidos skorajda vsa gospodarska in politična elita Pomurja, veljavo in pomembnost podjetja pa je ob številnih pomurskih direktorjih, županih in drugih visokih gostih s svojo navzočnostjo potrdil tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Jožko Čuk.

O slavljenju je povedal: »Dve vrednoti ga določata, živlost in delavnost. To je podjetje, ki dvajset let beleži organsko rast. Gradbeništvo v Sloveniji je tisto, kjer je konkurenca največja, to pa zato, ker ima Slovenija premalo investicij.« Da se je v tem boju na trgu Gidos povzpela višje in po trdnosti skoraj gotovo presegl konkurenco sosednjega gradbe-

nega podjetja v občini, je v svojem govoru zbranim povedal tudi župan lendavske občine Jožef Kocon. Po njegovem je Gidos tisto podjetje, ki predstavlja trdni temelj gradbeništva v občini.

Gradbeno podjetje Gidos Lendava zaposluje sto trideset delavcev, ki imajo, kot je povedal predsednik uprave Gidos Štefan Tratnjek, zaradi svoje mladosti, a hkrati visoke strokovne usposobljenosti dobre možnosti za uspeh družbe. »S komer enkrat začnemo sodelovati, nas zadrži za dle časa,« je še označil trdnost poslovnega sodelovanja s partnerji. Lendavsko gradbeno podjetje po dvajsetih letih torej trdno vstopa v novo tisočletje kot družba, ki posluje tudi čez mejo, na Madžarskem s podjetjem Gidos H ter na Hrvaškem z Gidos CRO. Svojo veljavo in ugled pa si bo utrdil še s pridobitvijo certifikata kakovosti ISO 9000.

MH

Zastarela »mesna« novica?

Zgodilo naj bi se ne tako daleč nazaj, morda v začetku januarja ali decembra lanskega leta. Tako smo vsaj slišali v neformalnem pogovoru v Lendavi, o tem pa naj bi govorili tudi v Lentiju na madžarski strani. Neko slovensko podjetje naj bi poskušalo uvoziti čez mejni prehod v Dolgi vasi večjo količino zamrznjenega svinjskega ali govejega mesa, nekdo (inšpektor, carinik ...?) pa naj bi ugotovil, da nekaj ni v redu, in sicer da je bilo poreklo mesa drugačno, kot je pisalo na papirjih. Namesto madžarskega (poljskega?) naj bi bilo dejansko finskega porekla, in to iz leta 1992.

Zdelo se nam je škandalozno, da bi nekdo res poskušal uvoziti tako staro meso. Skušali smo dobiti uradno informacijo pri carinski službi in kmetijskem inšpektoratu na mejnem prehodu v Dolgi vasi, a v uradnih dokumentih niso imeli zabeleženega nič takega.

Kmetijski inšpektor je decembra zavrnil le uvoz 19 ton zamrznjenega svinjskega mesa iz Danske zaradi nepopolne dokumentacije. V zvezi

s tem je bila izdana le začasna odločba, to pomeni, da so zadevo lahko kmalu uredili in meso odpeljali naravnost v Slovenijo.

Glede mesa iz Finske, ki naj bi izviralo iz leta 1992, pa nam je neimenovani vir dejal, da je to že zastarela novica, ker da se je to zgodilo pred nekaj leti. Ampak zakaj se potem govori o tem?

J. G.

BORZO POSREDNIK
IGOR LEBAR

DELNICE	
Mura B. D. C.	670,00
Agroservis B. D. C.	710,00
Petrošnja C. D.	1.400,00
Minopet	1.760,00
Pomurska mlekarne	19.100,00
Kema Puconci B.	2.720,00
Muralas B. D.	300,00
Radenska gorica B. D. C.	15.700,00
Kapela B.	3.500,00
KC Rakljan	6.700,00
Gradbenik	230,00
Vans	500,00
Aravo	255,00
WIR Radgona	1.500,00
Telekom B.	26.200,00
Telekom G.	30.200,00
Gorenje B. D.	1.500,00
Sava G.	13.100,00

Turistični prospekti

V katerem »osrčju«?

Če sta se vsebina in kakovost fotografij v turističnih prospektih Pomurja popravili, pa pozabljajo na pristnost, prepoznavnost

V precep bomo vzeli dva prospekta, ki sta vsak zase prav gotovo zelo kakovostna in ju lahko pohvalimo in postavimo za zgled. Pa vseeno lahko najdemo neke »malenkosti«, ki bodo v očeh naj vsi avtorji vzamejo tole pisanje dobronamerno.

Ta »malenkost« je bila fotografija, ki jo lahko najdemo v obeh prospektih. Prvi predstavlja mesto Ljutomer in okolico, pravzaprav je to hvalnica mestu kot »osrčju Prlekije«. Prospekt bogatijo številne (morda preštevane) fotografije iz prleškega podeželskega in mestnega življenja, vmes so teksti o zgodovini, o pomembnih ljudeh, pesmi o Prlekiji, vinu, prleških ljudeh - skratka turistom želijo predstaviti Ljutomer in Prlekijo v najlepši luči, skorajda malce preveč samovšečno in zgolj strogo prleško; celo tako, da je kot lokalna radijska postaja omenjen le Radio Maxi, vemo pa, da velika Prlekov posluša tudi Radio Murski val ali lenarški radio; poleg Term Banovci bi lahko navedli vsaj Zdravilišče Radenci in Moravce v Slovenskih goricah in podobno. Izdajatelj tega prospekta, ki je izšel julija 1998 v nakladi 8000 izvodov, je Turistično društvo Ljutomer.

Drugi prospekt je prospekt hotela Diana v Murski Soboti - odločili so se za fotografijo hotela na prvi strani (lahko bi bilo kaj prijetnejša za oko) in napis

Hiša bogate ponudbe v osrčju Pomurja. Torej je Ljutomer v osrčju Prlekije, Diana v osrčju Pomurja! Dobro, dvomim pa, da bodo gostje z drugega konca Slovenije opazili razliko. Sicer pa

na oblikovanje in splošni izbor fotografij, ki predstavljajo mesto, hotel in ponudbo v novi luči, ne moremo imeti večjih pripomb. Prospekt je izdala družba Radenska Zvezda - Diana iz Murske Sobotice.

Zakaj poudarjamo fotografij? Prvič, ker se je v soboškem prospektu znašla fotografija starejšega moškega in ženske ob kolesih, o kateri vsak naivni opazovalec takoj ve, da ni nastala v Sloveniji. In drugič: v obeh prospektih, Ljutomerskem in soboškem, najdemo skorajda enako fotografijo? Res je, da govori slo-

gan soboškega hotela, da je v osrčju Pomurja, torej predstavlja tudi Prlekijo, toda ni prav, da se v tako specifičnih prospektih znajdejo skorajda enake fotografije. Postavlja se tudi vprašanje, kako pogosto fotografije prodajajo iste ali podobne fotografije - enkrat za vselej prodajo svoj posnetek ali ga prodajo večkrat, enkrat na prleški in drugič na prekmurski strani?

Seveda, narobe ni nič - lepo pa tudi ne!

BERNARDA B. PEČEK ■

Verjamemo, da lahko dedek in babica živita hkrati v Prlekiji in Pomurju, vseeno pa bi fotograf moral malo pomisliti, da ni lepo, da z istim posnetkom služi na prleški in prekmurski strani in objavi fotografijo skoraj istočasno v dveh novih prospektih.

Saubermacher & Komunala

Lani zbrali čez 34 tisoč ton odpadkov

Še posebno ponosni so na 539 vagonov kosovnih odpadkov, 18 ton nevarnih odpadkov, 3 tone pesticidov in 9 ton zbranih gum

Podjetje Saubermacher & Komunala iz Murske Sobotice je v Sloveniji pojem vzornega podjetja, specializiranega za zbiranje odpadkov, predvsem posebnih odpadkov. Pa ne gre le za velike količine zbranih odpadkov - cenjeni položaj so si pridobili z dobrim delom tako vodstva kot vseh zaposlenih. Certifikata ISO 9001 in ISO 14001, pa po mnenju direktorja Branka Škafarja niti nista tako pomembna kot slednje, ki so ga prejeli decembra lani, in sicer uvrstitev med sedem najboljših v Sloveniji, ki so postali finalisti za Priznanja R Slovenije za poslovno odličnost. Najboljši v Sloveniji Hermes je uspel zbrati 500 od 1000 možnih točk, soboškemu podjetju pa je uspelo zbrati nekaj čez 300 točk. Šele s temi kriteriji se lahko podjetja v resnici primerjajo z evropskimi, oziroma če ustreza tem zahtevam, podjetje dobro posluje.

»Dve leti nismo dvignili cen, pa imamo še boljše rezultate kot prej. Se smo dosegli le z dobrim delom,« je povedal direktor Saubermacher & Komunale Branko Škafar. Zato ni čudno, da so izkušnje in znanje g. Škafarja ta čas v Sloveniji zelo iskani. Z boljšo toturanjo organizacijo dela se namreč lahko izboljša tudi poslovni rezultat; najprej pa je potrebno vzpostaviti osnove menjaja, dokazati, ali nekdo je ali ni dober v svojem delu.

Sam si osebno prizadeva, da bi k večjemu varovanju okolja podbudil tudi širšo lokalno skupnost, kajti le tako bo podjetje pri varovanju okolja tudi v resni učinkovito. Vse kaže, da je odstvo Mestne občine Murska Sobota pripravljeno prisluhniti

in bo postala ocena vpliva na okolje sestavni del vseh odlokov in predpisov, manj zagreti pa so nekateri občinski uradniki. Vendar pa bo to nujnost vseh lokalnih skupnosti, prej se bodo tega zavedali, več denarja davkoplačevalcev bodo privarčevali.

V odvoz komunalnih odpa-

dkov, ki ga opravljajo na območju nekdanje občine Murska Sobota, je vključenih okrog 60 tisoč prebivalcev; na enega občana letno zberejo okrog 300 kilo-

mi leti. V Sloveniji je okrog 200 specializiranih trgovin s pesticidi; soboško podjetje zbira odpadno embalažo in ostanek pesticidov iz okrog 150 trgovin, kar je zelo ve-

Od lani naprej lahko v mestu Murska Sobota na treh zbinih mestih (pred gasilskim domom, pri BTC-ju in pred Komunalo) oddate tudi stara oblačila vseh 24 ur; kontejnerji so pod stalnim nadzorom vratarskih služb. Do sedaj so zbrali 4 tone oblačil; vsebino bodo izvozili. Če bosta poskusno zbiranje in izvoz uspela, bodo začeli z zbiranjem tudi v drugih mestih. Na odlagališčih predstavljajo namreč stara oblačila velik problem. Mura ima skoraj 15 ton odpadkov dnevno, predvsem so to odrezki; žal tekstil ni ločen od drugih odpadkov. Cena za odvoz in odlaganje odpadkov je še vedno nižja od plačila za predhodno sortiranje.

gramov odpadkov - ločeno zbiranje je najuspešnejše v mestnih stanovanjskih hišah, v stanovanjskih blokih pa še vedno niso dovolj »disciplinirani«.

Lani so zbrali okrog 64 ton nevarnih odpadkov, kar je veliko povečanje v primerjavi s prejšnji-

lik uspeh. Žal so prav v Prekmurju nekatere občine premalo zavzete za rešitev tega problema, saj številke kažejo, da zbrana embalaža ne ustreza številu prodanih pesticidov in obdelovalnih površin. Vsak kmet ali vinogradnik se mora navaditi, da tja, kjer je kupil pesticide, vrne tudi prazno embalažo ali ostanke.

Tudi pri industrijskih odpadkih je opazen napredek, saj imajo že več kot 300 pogodb s podjetji in obrtnimi delavnicami po celotnem Pomurju.

Da je zbiranje posebnih in nevarnih odpadkov zares učinkovito, lahko najbolje dokažejo z analizo izcednih vod na depozitni komunalnih odpadkov.

BERNARDA B. PEČEK ■

Prisilna poravnava preložena

Pridobiti čas?

Zaradi tega nismo kaj prida zbegani, je v telefonskem pogovoru proceduralni zaplet v zvezi s stečajem oziroma zadržanjem prisilne poravnave Planike komentiral Bojan Starman, zadnji direktor v Planiki, v stečajnem postopku pa odgovoren za proizvodnjo in tekoče posle. Preložitev naroka za prisilno poravnavo sicer ni dobra, saj podaljšuje stanje negotovosti, vendar proizvodnja v Planiki teče še naprej brez zastojev in z dovoljenjem stečajnega senata, pritožba na višje sodišče pa, glede na doseženi dogovor med upniki, tudi ni vredna velikega strahu, razen če dogovori z upniki (dosegli so jih za osemdeset odstotkov terjatev) v tem času čakanja ne bodo začeli »padati«.

In zakaj je do proceduralnega zapleta v postopku stečaja Planike sploh prišlo? Na kranjskem okrožnem sodišču sta bila za Planiko v stečaju za osemindvajseti januar razpisana preizkus terjatev v stečajnem postopku in narok za glasovanje o prisilni poravnavi. Toda do tega ni prišlo, ker je denacionalizacijski upravičenec g. Zajc tik pred zdajci na Okrožno sodišče v Kranju vložil zahtevo po izločitvi stečajnega upravitelja, stečajnega senata in predsednice okrožnega sodišča. V sporočilu medijem je stečajni upravitelj Planike Franc Sladič zapisal, da je pritožbenik zahtevo utemeljil z očitkom, da se država v postopku prisilne poravnave preveč angažira.

In zakaj se je g. Zajc odločil za pritožbo in s tem ustavil odločanje o prisilni poravnavi? Na skupščini Planike v stečaju, ki je bila 15. januarja, je bil izglasovan sklep o ničnosti delnic, s čimer je svoj lastniški delež (okoli sedem odstotkov) izgubil tudi tožnik. Stara lastninska struktura je torej po sklepu (v bistvu pa zaradi uvedbe stečajnega postopka) izničena, nova pa bi po objavi prisilni poravnavi veljala glede na konverzijo upniških terjatev oziroma vložkov novih lastnikov.

Ali bo vodstvo Planike v stečaju apeliralo na sodišče, da zadevo oziroma pritožbo obravnava prednostno, smo vprašali g. Starmana?

»O tem sploh ne razmišljamo, saj je sodstvo neodvisni organ,« je bil sobesednik diplomatski. Kljub temu pa lahko pričakujemo, da bo pritožba denacionalizacijskega upravičenca reševana prednostno - še zaradi ene prikrita bojazni, da zadeva ne bi dobila politične barve.

MH ■

Pomurski tisk v stečaju

Oglašanje najemnikov

Naslednji teden naj bi stečajni upravitelj Pomurskega tiska Milan Koren prejel tudi pisne ponudbe za najem objekta, opreme ter poslov stečajnega dolžnika. Interesenti se namreč že oglašajo, na pogovor pa sta prišla tudi lastnik firme Commerce Jože Štivan in nekdanji direktor Pomurskega tiska Bojan Žunič, ki za imenovano zasebno družbo opravlja posle vodenja. Štivan je svoje zanimanje za nakup Pomurskega tiska javno izrekel že tik pred uvedbo stečajnega postopka.

»Mislim, da se bo najemnik našel in da se bo proizvodnja ohranila. V tem primeru bi tako vodili tudi stečajni postopek,« je izjavil stečajni upravitelj. Pogoji za to namreč so, še ugotavlja, saj ima podjetje ustrezno opremo in strokovnjake pa tudi za izdelke obstaja trg. V podjetju sedaj z okoli petindvajsetimi delavci, odvisno pač od potreb, končujejo dela že začeti posli stečajnega dolžnika.

MH ■

Prodajali premoženje Markerja

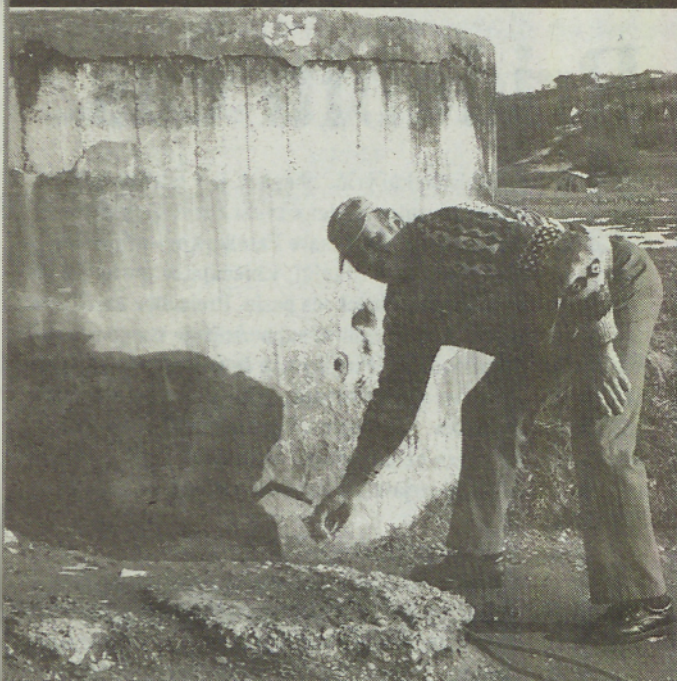
Na ponedeljkovo javno dražbo premičnega in nepremičnega premoženja stečajnega dolžnika murskosoboške zasebne družbe Marker je prišlo deset dražiteljev. Za proizvodne prostore (izključna cena je bila 183 milijonov tolarjev) ter dvosobno stanovanje (prodajali so ga za nekaj več kot štiri milijone) ni bilo zanimanja, prodali pa so peč za žganje keramike (za 800 tisoč) ter vrtiljivi stol za nekaj več kot 300 tisočakov.

Med bolj znanimi domačimi lončarji ter izdelovalci okrasne in uporabne keramike zanimanja za nakup opreme stečajnega dolžnika ni bilo, nekateri pa so pri sebi cejo razmišljali, da bi bilo pametno, če bi opremo po drugi osebi kupil kar lastnik sam. Slednji je resda ustavil proizvodnjo tudi v drugem podjetju Keralux, na katerega je zaradi likvidnostnih težav v Markerju petindevetdesetega leta prenesel proizvodnjo (ob uvedbi stečaja za Marker je s stečajnim upraviteljem sklenil pogodbo o najemu proizvodnih prostorov), vendar ima podjetje z enakim proizvodnim programom še na Madžarskem.

Stečajni postopek nad zasebno družbo Marker je bil na predlog upnice Pomurske banke uveden lani septembra, stečajni upravitelj pa je v stečajnem postopku priznal 320 milijonov terjatev. Nepremičnine stečajnega dolžnika so bile ocenjene na 220 milijonov, stanovanje na 5 in premičnine na 10 milijonov, s tem, da so vse nepremičnine pod hipoteko. Največja upnica z ločitveno pravico je Pomurska banka s terjatvijo 254 milijonov tolarjev.

MH ■

Radodarnost narave

Po mineralno vodo na očeslavske travnike

Živeti v sožitju z naravo - k temu teži človek že od nekdaj, vendar pa je narava tista, ki diktira celoten življenjski proces

Tehnologija današnjega časa je sicer že zelo razvita, vendar nam narave še vedno ni uspelo ukrotiti. Kvečjemu se je s tem odnos do nje samo poslabšal. Včasih je zelo zahrbtna in velikokrat se rada poigrava s človekom, kot da bi se mu hotela pokazati v vsej svoji veličastnosti. Nema lokrat pa je lahko tudi velikodušna in nam hvaležno podarja svoje sadove ter zaklade.

Tako je tudi v majhni vasi Prlekije, v Očeslavih. Verjetno marsikdo od vas zahaja tja predvsem poleti. Tam je namreč izvir mineralne vode, ki se ne meneč za vse, izliva v ozki potok.

Najprej smo poskusili poiskati nekoga, ki bi nam o zadevi vedel povedati kaj več. Vaščani so nas napotili k Francu Filipiču, ki je bil prijeten sogovornik. Napotili smo se po cesti do prvih travnikov, kjer sameva pokrit cementni bazen. Kakšen je njegov namen, izveš šele, ko stopiš bliže. Iz njega po cevi priteka mineralna voda, pomešana z navadno vodo, napaja pa bližnji potok. V neposredni bližini je tudi majhen ribnik, nad katerim se dviga para, kajti v njem je topla voda. Kako prijetno bi se bilo v njem okopati, še zlasti zdaj, ko nam mrzel veter ne dopušča niti daljšega pomenkovanja!

Od Franca Filipiča smo izvedeli, da so izvir prvič odkrili že leta 1819, ko je voda sama prišla na površje. V takem stanju je ostala vse do leta 1917, ko so začeli kopati 163 metrov globoko vrtino, zgradili pa so 9,5 metra globok bazen, ki so ga pokrili z lesenim pokrovom. Do 1936. leta je imel izvir 12 skupnih lastnikov, potem pa so ga prodali Radenski. V letih 1938-40 so vrtali še enkrat in našli na 24 °C toplo vodo.

Pozneje so uredili okolico in naredili cesto, 1974. leta pa so bazen pokrili z betonskim pokrovom. Lastnik izvira je zdaj Zdravilišče Radenska, vzdržuje pa ga krajevna skupnost Sp. Ivanjci.

Franc Filipič še pove, da prihajajo ljudje iz celotne Štajerske, nekateri še celo iz drugih krajev Slovenije. Največja gneča pa je poleti, ko si ljudje polnijo kar cele sode z »očeslavsko slatino«, ki jo tudi redno analizirajo. Okus sicer ni čisto podoben tistemu, kot smo ga navajeni, vendar je tako darilo narave pravi blagoslov za marsikateri žep.

■DARJA TIBAOT■

Kapela v bolnišnici

V približno 40 kvadratnih metrov velikem prostoru v spodnji etaži kirurškega bloka bolnišnice v Rakičanu so uredili bolniško kapelo. V nedeljo, 31. januarja, sta jo blagoslovila mariborski katoliški škof dr. Franc Kramberger in senior slovenske evangeličanske cerkve magister Geza Erniša. Slovesnosti so se udeležili več pomurskih katoliških in evangeličanskih duhovnikov in drugi predstavniki župnij oziroma gmajn. Prišli so tudi nekateri župani. Zbrane, med katerimi je bilo tudi nekaj pacientov, je pozdravil in nagovoril direktor bolnišnice Bojan Korošec. Na slovesnosti je zapel nekaj pesmi moški pevski zbor iz Gančan, na kitari pa sta zaigrala in tudi zapela brata Miran in Matej Čarni iz murskosoboške evangeličanske občine. - Š. S., foto: N. J.

Kdo se na trgu koga boji?

Trgovci delajo enkrat več za enak zaslužek

V zadnjem času je trgovina v Murski Soboti izredno zacvetela - Za kupce pa ni nič boljšega, kajti konkurenca pripomore k ugodnejšim cenam

Trgovci so zavohali, da so tukaj še prazne lise, tako imamo štiri velike trgovske centre: Potrošnik, Slavič MS center, Mercator SVS in Spar. Pričakujemo pa lahko, da bo kamlu zrasel še kakšen trgovski center, ki bo poskušal prepričati kupce in bo narekoval delitev pogače. In med tem, ko lahko sedaj kupci izbirajo med boljšo in večjo ponudbo, prijaznejšimi trgovci, ugodnejšimi cenami, parkiriščem, si trgovci morajo praktično vsak dan izmišljati nove strategije, kako obdržati in privabiti kupce. Lahko gre za tolar.

Primerjali smo cene največjih trgovskih hiš z živili. Poskušali smo izbrati nekaj artiklov, ki so splošno potrebni za domačo ekistenco. Izbor artiklov je nastal naključno, nismo jemali najbolj osnovnih in najcenejših, kajti mnoge od teh trgovskih hiš igrajo na karto, da tem najosnovnejšim artiklom znižajo ceno na minimum, da bi privabile kupce. Pazili smo tudi, da nismo upoštevali izdelkov, ki so trenutno v akcijski prodaji, čeprav ni izve-

Kje se spleča kupovati?

	MERCATOR SVS (Diskont)	SLAVIČ MS	SPAR	POTROŠNIK (Disk. Bauta)
Mleko 1l trajno (pomursko)	95,10	109,90	130,00	106,00
Olje Cekin 2 l	505,00	519,90	599,00	
Maslo - Pomurske mlekarne	199,00	219,00	237,00	223,40
Banane	203,50	179,90	115,00	216,60
Jabolka	113,70	84,90	129,90	
Endivija	253,80	279,90	279,00	
Sladkor	138,30	139,90	149,00	154,90
Milka	95,60	109,90	99,00	116,80
Prešana šunka, 1 kg	779,00	649,90	799,00	846,80
Toaletni papir Carlina	231,70	199,90	249,00	179,90
Šampon Nivea	366,70	369,90	399,00	320,10
Persil, 5,4 kg	1299,00	1299,00	1199,00	1446,40
Barcaffé, 100 g	156,00	179,90	175,00	160,70
Čokolino, 200 g	227,00	229,90	219,00	243,30
Stil, 1,5 l	161,50	149,90	168,00	153,60
Špageti Uncle Ben's	196,50	209,90	205,00	178,80
Vegeta, 125 g	180,40	169,90	199,00	148,30
Radenska, 1,5 l	105,40	115,90	112,00	120,70
Kekec, pašteta, 30 g	63,20	64,90	45,00	49,60
Pivo Union, 0,5 l (steklenica)	134,40	139,90	129,00	140,00

Pregled cen po trgovinah

ramo enkrat več delati in ti, da zaslužimo toliko, kot nekoč.

Konkurenca je zdrava ...

Vsi štirje veliki so se strinjali, da je konkurenca zdrava in dobro, da je. Aleksander Zver, poslovodja v Sparu, pa je povedal, da se konkurence sicer ne bo ampak se zaveda, da jo je potrebno spoštovati. Res pa je, da je konkurenca velika in da nova trgovina »poje« del prihodka, je povedal Marko Slavič, Jože Vukan, poslovodja Mercator SVS: »Proti konkurenci lahko boriš samo tako, da ti dan ponudiš kaj novega, pri čemer odigrajo glavno vlogo cene. Ampak če ponudbe ni, ti kupcev ni.« Z dobro konkurenco pa se oblikuje tudi ugodna cena za kupce. Vendar, kot je dejal mag. Alojz Režonja, Potrošnik, se želijo oni prilagajati mo lojalni konkurenci. Žal pa po njihovem mnenju na trgu veliko nelojalne konkurence.

Nakupi doma ali v tujini

Velika konkurenca na trgu zaradi tega so nižje cene, je gotovo vplivala tudi na to, da Slovenci ne hodijo tako množično po nakupih v tujino. Tudi trgovci so prepričani, da Slovenci vedno bolj zapravljajo doma. Jože Vukan, Mercator: »Avstrija nas moti, njej smo lahko konkurenca ni, absolutno pa, kar se kakovosti tiče.« Mag. Režonja je povedal, da so opazili, da nakupuje v Sloveniji veliko ljudi iz drugih pomurskih krajev, ponekod pa kupujejo tudi Hrvati in Madžari, ampak pridejo po nakupih točno po ločene artikle.

ta možnost, da kateri je. Dodati pa je potrebno tudi to, da se artikli, ki jih ponujajo na svojih policah, razlikujejo, saj imajo trgovske hiše različne dobavitelje. Zanimivo je tudi, da so imeli vsi predstavniki kakšne pripombe, katere izdelke vključiti in kateri so bolj »primerljivi«. Nobenemu nismo popustili.

Trgovina v centru ali na obrobju

Na zahodu so se že začela prizadevanja, da bi se trgovine iz obrobja spet vrnila v središča mest, pri nas pa se je šele začel trend večjih trgovskih centrov na obrobju. Zato se prav gotovo tudi razlikujejo narave Potrošnikovih trgovin in drugih treh trgovskih centrov. Marko Slavič, MS center, je povedal, da ne morejo in ne želijo biti direktna konkurenca Potrošniku: »MS center je namenjen kupcem, ki se odločajo za večje nakupe in nakupujejo enkrat na teden, k nam ne hodijo samo po kruh in

mleko. Zavedam se, da povsod nismo najcenejši, zato pa je potrebno gledati na celotno košarico.« Aleksander Zver, Spar: »Poudarek Spara je na delikatesi, na sveži peki kruha, svežem sadju, zelenjavi ...

Prednost naše trgovine je v kompletni ponudbi in v 14-dnevni akciji in akcijah, ki jih pripravimo ob posebnih praznikih. Jože Vukan, Mercator: »Imamo stalne kupce in pridobivamo vedno nove. Pri prodaji smo agresivni, saj veliko vložimo tudi v reklamo. Menim, da je trgovec preveč, trg je zasičen in morda gre za to, kako dolgo bo kdo vzdržal na trgu. Včasih se kakšen artikel prodaja po ceni, ki skoraj ni sprejemljiva, ampak potrebno je, da se zadrži kupce. Danes mo-

Dobrodelna prireditve v Ljutomeru je potekala tudi kot radijska ura na Murskem valu. Ozvald Tučič: »Za velike stvari so potrebni trenutki ...«

Množična dobrodelna prireditve v Ljutomeru

Tudi velik korak vzgoje za naprej

Za soorganizatorja projekta so izbrali Murski val in Vestnik

Dobrodelna akcija Pot naprej, ki so si jo omislili na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer, je naletela na odziv, kot ga je najbrž le malokdo pričakoval. Ne le da so se vanjo vključili tako rekoč vsi dijaki in vsi zaposleni na šoli, ampak je zajela mnogo širši krog ljudi, od posameznikov do ustanov, podjetij ...

Pisali smo že, da so tudi nas, torej tednik Vestnik in Murski val izbrali za soorganizatorja projekta. Prav tako so podali krajše poročilo o poteku akcije do osrednje dobrodelne prireditve, ki je bila minuli petek v telovadnici OŠ Ivana Cankarja Ljutomer. Kako dobra poteza, da so se organizatorji odločili prav za največjo dvorano, ki jo Ljutomer premore za javne prireditve! Prireditve je namreč okrog 1.500 obiskovalcev iz Prlekije in Prekmurja pa še iz drugih krajev.

Prireditve je potekala tudi kot radijska oddaja na Murskem valu, vodila pa sta jo Simona Špindler in Matjaž Frangež. Ravnatelj Ljutomerske gimnazije Ozvald Tučič, ki sta ga najprej »iz-

Dijakinja Mateja, ki je priklenjena na invalidski voziček, bo kljub vsemu lahko šla s svojimi sošolkami in sošolci (tudi mama bo zraven), s katerimi se zelo dobro razume, tudi na maturantski izlet. Z novim vozičkom se bo lahko sama vozila oziroma premikala.

zvala«, naj pove, kako je prišlo do te akcije, je odgovoril, da so potrebni za velike stvari trenutki, kakršen je bil nekega dne na šolskem hodniku, ko je Mateja sama obsedela v svojem invalids-

kem vozičku. Tako se je porodila ideja o dobrodelnem projektu Pot naprej za nakup novega vozička, ki je pomenil tudi velik korak vzgoje za naprej. »Zdi se mi veličastno! Sanje se lahko

Pokrovitelji prireditve so bili Darja Odar, svetnica občine Ljutomer, Anton Tornar, župan občine Črenšovci, in Jože Špindler, župan občine Ljutomer ter poslanec. Nastopali pa so: Big Band Glasbene šole Ljutomer z Majo Seršen pod taktirko Slavka Lasiča, ansambel Posodi mi jürja, Marko banda, pevski zbor Orfej pod vodstvom Romane Rek, mlada operna pevka Barbara Šantl ob spremljavi Gorazda Premoše, gledališki igralec Ljubo Kralj, plesni par Mojca Erbert in Uroš Kramar iz plesne šole Pingi Maribor ter pevke Alenka Godec, Damjana Golavšek, Darja Švajger in Maja Smodiš. Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarju.

uresničijo. Ljutomerska gimnazija je sklatila zvezde z neba,« je ob koncu dejala Matejina razredničarka Cilka Jakelj. Enako kot njej so se posebej zahvalili tudi profesorici Anki Beznec, ki je prav tako vložila veliko truda v organizacijo projekta. Seveda je bila na prireditvi tudi Mateja Koštric, dijakinja 3. letnika, do-

ma z Dolnje Bistrice, ki je v krajšem pogovoru dejala, da je srečna, ker se drugi toliko trudijo, da bi ji omogočili pot naprej.

Besedilo in foto: JOŽE GRAJ ■

Na gostüvanje vabijo

Glede na to, da je tudi v naših krajih vse manj porok (in vse več življenj na koruzi), bi lahko skorajda v sleherni vasi pripravili borovo gostüvanje. Ta namreč smejo biti le v vaseh, kjer se v predpusnem času nihče ni poročil.

V goriških Vidoncih, kjer se mladi tudi neradi vežejo v formalno zakonsko skupnost (to pa seveda ne pomeni, da se ne parajo), so se odločili za **fašansko gostüvanje**. Računajo na primeren izkupicek, ki ga bodo porabili za gasilsko društvo.

Na gostiljo pa ne moreš priti kar tako, ampak le, če te povabijo. Kar deset skupin po pet ljudi je te dni na obhodu po bližnjih in tudi oddaljenih krajih, kjer ustno vabijo na **indašnje gostüvanje**. V javnost pa so dali tudi pisna povabila oziroma pozvanje, v katerih so zapisali: *Za istino ta se vkup ženila Pozvekova Kata in Šparašov Karči. Zgučala sta se, ka de blajženo tkup dejvanje v nedelo, 14. februaria, okoli 10. vóre na Bagarovem placi poleg redno vercva. Vas, pa vašo famijijo, pa tudi drijuge trnok lepo tkup zovejmo ...* Torej smo povabljeni vsi.

Ne, to ne bo borovo gostüvanje, ampak »prava« poroka. Skupina Vidončanov je ta teden obiskala tudi Mursko Soboto. Ustavila se je tudi pred žuto hišo in vabila: *Prijdite gvišno, bede vam žal!* Potem pa bomo prišli. Tudi zato, ker, kot so zatrili: *Na volou vam bou dosta gestija, pitija, pa ešče kaoj drijugoga, če te ščeli.* - Foto: Š. Sobočan

anketa • anketa

Socialne razlike so ena od glavnih značilnosti današnjega »sodobnega« časa in so tako v državah v razvoju kot tudi v bogatih državah. S tem je razsežnost socialne problematike že zelo skrb zbujajoča. Vedno več ljudi je prizadetih, socialno ogroženih, na žalost pa je v težavah tudi veliko otrok. Kako občutljiva je naša skupnost za stiske ljudi, lahko vidimo na dobrodelnih prireditvah, kjer je navadno velik odziv. Na tak način poskušajo zbrati čimveč denarja in tako nekemu finančno pomagati. Enako so se odločili tudi ljutomerski gimnazijci, ki s projektom Pot naprej pomagajo svoji sošolki pri nakupu novega invalidskega vozička.

Kako potrebne so dobrodelne prireditve?

Marija Perko, Drakovci: »Na prireditve sem prišla, ker me je nagovorila hčerka, ki obiskuje gimnazijo, vendar pa sem zelo navdušena, saj so povabili dobre glasbene goste, zbralo pa se je tudi veliko ljudi. Današnje prireditve v celoti podpiram, saj je pohvalno, da se dijaki tako zelo trudijo olajšati težave svoji sošolki. Mislim, da bi podobnih prireditvev moralo biti še več, vendar pa je po drugi strani žalostno,

da na tak način zbiramo denar oziroma da ni finančna pomoč glede takih stvari nekoliko drugače urejena. Pravzaprav pa je to še najmanj, kar lahko za nekoga storiš, se pravi, da se udeležiš koncerta in z nakupom vstopnice omogočiš uresničevanje njegovih ciljev.«

Nada Kšela, Godemarci: »Pohvaliti moram gimnazijce, da so se odločili pomagati svoji invalidni sošolki, saj tako lahko ugotovimo, da so mladi ljudje tudi že dovolj odgovorni za reševanje najrazličnejših težav. Na žalost se prepogosto zgodi, da invalidnega človeka v družbi izključujejo, kar je za mladega človeka še posebno boleče. Tak način zbiranja denarja podpiram, saj bo tako deklica dobila nov

invalidski voziček, kar ji bo vsaj nekoliko olajšalo njeno življenje, v veliko oporo pa ji je verjetno tudi to, da ima ob sebi toliko ljudi, ki ji pomagajo. Občudujem dijake, ki so pripravljeni žrtvovati svoj čas in prizadevnost, da bi uresničili svoj načrt. Srčno upam, da jim bo uspelo.«

Dejan Zuzzi, Ljutomer: »Sem dijak Ljutomerske gimnazije in lahko rečem, da z veseljem pomagam pri projektu Pot naprej. Upam, da bo današnja prireditve dosegla svoj namen, torej da bomo zbrali dovolj denarja za nov voziček. Do sedaj smo naredili že veliko, organizirali smo kar nekaj akcij in dokazali smo, da lahko s pridnostjo in skupnim delom dosežemo marsikaj. Ob vsem tem je bilo naše vodilo

nesebična pomoč, saj se zavedamo, da bomo le tako dosegli končni cilj. Nasploh pa se mi zdi dobrodelne prireditve zelo dobrodošle, saj s tem pomagamo ljudem, ki niso imeli takšne sreče v življenju kot nekateri. V tem primeru je to dijakinja naše šole, zato imamo še večjo motivacijo, da ji pomagamo.«

Tončka Balazič, Ljutomer: »Sem tajnica na gimnaziji v Ljutomeru, vendar pa bi prišla na prireditve tudi, če ne bi bila tam zaposlena, saj se mi zdi to enkratna priložnost, da lahko nekemu pomagam, še toliko bolj pa, če je to naš dijak. Z nakupom novega vozička bo tako imela naša dijakinja veliko boljše možnosti za učenje. Vsekakor bi morali biti takih prireditvev in podobnih akcij še več, ne samo pri nas,

ampak povsod po svetu, saj je veliko ljudi, ki potrebujejo pomoč in ki jim finančno stanje ne omogoča, da bi si svoj položaj vsaj nekoliko izboljšali. Mislim pa, da take prireditve najbolj uspejo v mesecu decembru, saj je to čas družinskih praznikov in posebnega razpoloženja, čas obdarovanja.«

Tanja Kreft, Sv. Jurij ob Ščavnici: »Mislim, da je zelo lepo, da dijakom ni vseeno za svojo sošolko, da so ji pripravili toliko pomagati, in pobudniku današnje prireditve lahko samo čestitam. Tovrstne dobrodelne prireditve so pravzaprav odličen način za zbiranje denarja, saj jih obišče veliko ljudi, kar dokazuje, da je v nas še kar nekaj čuta za pomoč človeku v stiski. Prepričana sem, da je pridobivanje denarja s koncerti ali čim podobnim veliko bolj pošten način, saj tako več, kam daš denar. Omeniti pa moram tudi negativno stvar, s katero se srečujejo invalidni ljudje, in sicer to, da v šolah največkrat niso posebej urejeni prostori za invalidne dijake. Tudi na tem področju bi morali še marsikaj storiti.«

DARJA TIBAOT ■

Intervju s sekretarjem OO ZSS Pomurja Janezom Kovačem

»Prizanesljiveje do delavcev!«

Ob prehodu iz enega v drugo leto običajno upremo pogled nazaj in si načrtamo naloge za naprej

»S plačami nismo zadovoljni«

Kolikšen pomen pripisujete kolektivnim pogajanjem glede politike plač?

Janez Kovač: »Dokler je v naši državi še vedno velika inflacija v primerjavi z državami Evropske unije, je vedno aktualnejše delovanje sindikata pri zagotavljanju plačne politike, to pa predvsem zaradi tega, ker cene še vedno rastejo nad 6 do 7 odstotkov, interes vsakega zaposlenega pa je, da te cene dosega tudi s plačo. Zato je za sindikate aktualen vsakoletni dogovor socialnih partnerjev za usklajevanje politike cen. Zaposlenim v gospodarstvu in državnih organih oziroma v ustanovah je dobro znano, da so se letošnjega januarja izhodiščne plače povečale za 5,5 odstotka. To pomeni, da so plače porasle zaradi 85-odstotne rasti življenjskih stroškov. S tem v sindikatu seveda nismo zadovoljni, ker paleta, ki zajema rast življenjskih stroškov, ne zajema tudi takih postavk, ki odločilno vplivajo na podražitev. Kot primer navajam, da v shemo življenjskih stroškov niso zajeti prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ki se je v lanskem letu trikrat podražilo, rast prehoda na ekonomske stanarine, komunalnih storitev, vode, fekalij in razne občinske pristojbine. Bojim se, da gre hvala vlade, češ da je umirila politiko plač, na škodo standarda zaposlenih delavcev.«

Pa vendarle naj bi po predlogu dogovora med predstavniki vlade, delodajalcev in sindikatov dosegli prvo letošnje usklajevanje plač. Ali ni že to določen napredek?

Janez Kovač: Vsekakor! Priprave na dogovor o plačni politiki za leto 1999 so bile usklajene na nedavni seji socialno-ekonomskega sveta. Usklajena so bila nekatera temeljna izhodišča pri oblikovanju plač za naslednje dve leti. Prvič je bilo dogovorjeno, da se bo rast osebnih dohodkov zaposlenih v gospodarstvu in negospodarstvu letos dvignila dvakrat. Najprej ob koncu prvega polletja, drugič pa bo ob koncu leta, če seveda rast življenjskih stroškov ne bo presegala predvidene rasti ob dodatnem davku na dodano vrednost. Seveda bo eskalacijska lestvica prihodnje leto enaka kot letos. Drugi dogovor socialnih partnerjev je, da bo tako v letošnjem kot naslednjem letu neobdavčeni regres za letni dopust v višini 102 tisoč tolarjev. V negospodarstvu je znesek nekoliko nižji, saj bo znašal okrog 84 tisoč SIT oz. dva osebna dohodka izhodiščne plače prvega tarifnega razreda v negospodarstvu.«

VESTfon

0609 630 898, 041 630 898

»Draginjski dodatek bi lahko izzval konflikte«

Kakšen pomen pa pripisujete draginjskemu dodatku in kdo bo do njega upravičen?

Janez Kovač: »Treba je poudariti, da draginjski dodatek ne bo obremenjen s prispevki pri izplačnem osebnem dohodku, torej ne za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Po mojem to ni najboljša merilo za reševanje socialnih problemov, ker bodo v podjetju nekateri dobili draginjski dodatek, drugi pa ne. Bojim se, da bo to med delavci v istem podjetju sprožilo določene medsebojne konflikte oz. nasprotovanja. Draginjski dodatek bodo dobili vsi zaposleni delavci, ki imajo nižjo plačo od povprečnega osebnega dohodka, ki znaša bruto 160 tisoč tolarjev. Za nižje kategorije zaposlenih se bo ta dodatek gibal okrog 5 tisoč tolarjev, odvisno od vpliva davka na dodano vrednost na rast življenjskih stroškov. Draginjski dodatek se bo postopoma zniževal, tako da bodo tisti, ki bodo imeli 160 tisočakov bruto plače, dobili največ do tisoč tolarjev.«

Verjetno bi kazalo predvideti tudi minimalno plačo oziroma še dovoljen prag revščine?

Janez Kovač: »Socialni partnerji, to so vlada, delodajalci in sindikati, so se dogovorili, da bi se minimalna plača približevala do višine 58 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v državah Evropske unije. To pomeni, da znaša danes minimalna plača okrog bruto 68 tisoč tolarjev, drugo leto pa bi se povzpela na 74 tisoč SIT, če bodo seveda cene rasle v skladu z ekonomskimi predvidevanji.«

Janez Kovač: »Mi smo za delavce skušali doseči največ. S tem pa v sindikatih nismo v celoti zadovoljni. Zavedati se moramo, da gre za pogajanja, ko so na drugi strani vlada in delodajalci, zato smo dosegli toliko, kolikor se je dalo.«

»Se vedno premalo za normalno življenje!«

V sindikatih opozarjate, da je pomembno poskrbeti za primerno življenjsko raven, za naložbe v gospodarstvo in odpiranje novih delovnih mest. Koliko se to v praksi uresničuje?

Janez Kovač: »Gre za dva ločena problema. V vseh gospodarsko razvitih državah, kamor težimo, je osnovna socialna definicija ta, da mora delavec s svojo plačo preživeti sebe in svojo družino. Zato menimo, da tisti delavci, ki so razporejeni v prvem, drugem in tretjem tarifnem razredu, še vedno dobivajo premalo za normalno življenje. S tem ni zagotovljena socialna varnost. Kar zadeva naganje v investicije in odpiranje novih delovnih mest, bi za primerjavo povedal zanimiv statistični podatek, ki je za našo regijo izredno negativen. Med slovenskimi regijami imamo najnižje plače, največ iskalcev zaposlitve glede na število prebivalcev, in najmanj mladih ljudi iz Pomurja se odloča za študij. Problem je še večji, ker se srečujemo z najbolj absurdnim primerom, ko ljudje iz naše pokrajine dokončajo študij višje in visoke izobrazbe, ne dobijo pa zaposlitve v naši regiji. To pomeni, da je odliv kakovostnega kadra precejšen, že zdaj pa primanjkuje uspešnih ljudi. Zato je nujno, da tudi predstavniki oblasti vplivajo na sprejem tako imenovanega zakona o enakomernem regionalnem razvoju v državi, da se najdejo določena sredstva, da se investira in odpirajo nova delovna mesta. Po mojem se problem ne kaže toliko v pomanjkanju denarja in delovnih mest, ampak v primanjlovanju

znanja in programov, ki bi bili zanimivi za našo regijo. Le tako bo mogoče ustvariti nova delovna mesta.«

»Ob pomanjkanju ustreznih kadrov se bojim, da bo trend uspešnosti naše regije verjetno še naprej z negativnim predznakom, zato moramo tudi v sindikatih storiti odločnejše korake!«

Katera panoga je v Pomurju najbolj ogrožena?

Janez Kovač: »Danes se je paleta panog v primerjavi s prejšnjimi petimi oz. desetimi leti bistveno spremenila. Zdaj v Pomurju ne moremo več govoriti, da sta najbolj ogroženi kovinsko predelovalna in lesarska industrija. Večina teh podjetij je ob nekaterih častnih izjemah šla v stečaj. Na svetovnem trgu se opaža trend nizke cene delovne sile, zato je problem pri vseh stih panogah, ki so delovno intenzivne. To pomeni, da se tam, kjer ne igra vloge toliko kapital, ampak delovna sila, spopadajo z veliko svetovno konkurenco. Ker se skoraj vsak dan zgodi kaj novega, mora biti njihovo vodstvo zares usposobljeno, da se spopade z nastalimi problemi. Prepričan sem, da bosta imela največje težave v naslednjih petih letih kmetijstvo in živilsko predelovalna industrija. Vzrok je v prenasitosti ponudbi teh izdelkov na evropskem trgu. Zato se bojim, da se bodo naše kmetije, ke pridelovalne in predelovalne panoge zelo težko vključile v evropski odprti trg.«

Kje je meja socialnega mira in nemira?

Ali lahko v takih razmerah pričakujemo ogrožanje socialnega miru?

Janez Kovač: »Če bi imeli v no gospodarstvo, bi bil v nekaterih panogah že danes ogrožen socialni mir. Ker pa enostavno ni nadomestnih zaposlitev, mnogi delavci raje stisne zobe, se odpove pridobljenim pravicam samo na račun tega, da ohrani delovno mesto. Ugotavljati, kje je meja socialnega mira ali nemira, je zelo težko, kajti za slehernega Pomurca je uspeh, če ima zaposlitev in vsaj minimalno socialno varnost. V nasprotnem primeru, ko bi prišlo do večjih socialnih nemirov, bi to zagotovo vplivalo na še večje stečaje v Pomurju. Tudi bi pa nadalje ogrožalo število delovnih mest.«

MILAN JERŠIČ

na kratko • na kratko • na kratko

Murska Sobota

Na štiri osemletke v mestu Murska Sobota je vpisanih skoraj 140 učencev romske narodnosti. Največ Romov (39) jih obiskuje OŠ II, na OŠ I jih je 38, na OŠ III pa 33. OŠ IV, ki ima prilagojeni program, pa ima 27 otrok romske narodnosti. (G. G.)

Stogovci

V tem kraju so ustanovili kulturno društvo. Za predsednika so izvolili Albina Čufarja, podpredsednica je Dragica Vereš, tajnica Suzana Lebar, blagajničarka pa Maja Maučec. Društvo so že registrirali in tako so odpravljene formalnosti za delo. Najprej bodo skušali privabiti na gostovanja društva iz drugih krajev, na primer iz Cezanjevca. Seveda bo dobro, če bo društvu ponudila vso potrebno (tudi materialno) pomoč krajevna skupnost. Upajo tudi, da bodo našli skupen jezik z OŠ. (B. Ma.)

Maribor

Škofijsko gimnazijo Antona Martina Slomška v Mariboru obiskuje 120 dijakov in dijakinj. Gimnazija je v začasnih prostorih na Tezmem v Zolajevi

ulici. Škofija si prizadeva, da bi ji vrnila postopno nekdanjega bogoslovja, ki ga je dal zgraditi z darovništvom škof Tomažič, a so ga zasegli Nemci, nacionalizirala pa povojna slovenska oblast. Dijaki plačujejo mesečno 7.000 tolarjev šolnine. So pa tudi taki, ki tega ne zmorejo, zato so ustanovili študentski sklad in pozvali dobrotnike, naj prispevajo svoje prispevke na račun: 51800-678-54913 (sklic: 00 201), Škofijska gimnazija A. M. Slomška, Maribor. (J. Ž.)

Dokležovje

Na občnem zboru KUD-a smo ocenili lansko delo in ugotovili, da je bilo dokaj uspešno. V društvu delujejo: folklorna skupina, dekliški zborček, dramsko recitatorska skupina in moški pevski zbor, kmalu pa naj bi ustanovili še lutkovno skupino. Društvo bo sicer posvetilo večjo skrb izobraževanju mladih. Udeleževali se bomo seminarja na občinski, medobčinski in republiški ravni. Organizirali bomo tudi lutkovno delavnico. Morda bomo izdali glasilo, sak imamo kar nekaj obelodanih literatov. (M. Z.)

EMYA

Super. Naš muzej je nominiran za prestižno nagrado European Museum of the Year Award. 15. maja in nič prej bo znan zmagovalec, zmagovalec muzej Evrope za leto 1998, ki bo dobil muzejskega oskarja - skulpturo »The Egg« znanega kiparskega mojstra Henryja Moora. Če smo zaradi tega posebej obremenjeni ali mogoče živčno razpredamo, ali bomo to nagrado le dobili in ali smo zato postali kaj drugačni, ne bi mogla niti na eno vprašanje odgovoriti pritrdilno. Nekako zaobšli smo to misel, ogibamo se je in se s tem ne obremenjujemo.

Gospodu Hansu Woodtliju, ocenjevalcu muzeja in članu evropskega muzejskega foruma, ki je obiskal naš muzej, pa tudi vsem obiskovalcem muzeja smo pripovedovali in pripovedujemo zgodbo o neminljivem času in prostoru, ki je bil skozi stoletja tolerant in drug ob drugim in tako ustvarili razmere, ki jim danes pravimo multikulturalnost in multikonfesionalnost. Sporočilo muzejske razstave je torej jasno: ne samo idilika pokrajine ne samo štokrle ali cimprane hiše, jedca in pijača, pač pa nekaj drugega se lahko pokažemo in imamo - bogato dediščino, ki tvori skupaj z drugimi iz srednjeevropskega prostora neko zaokroženo celoto. Ali drugače povedano: kultura, umetnost, religije, komunikacije etc., kaj, da nismo bili niti na obrobju, robu, na sredini ali nekje vmes. Ves čas smo bili in smo tukaj in vse je bilo in je odvisno od nas samih, ali želimo biti v sredini, na robu ali obrobju. Če nas vidijo druge oči kot idilčno in pravilno deželo, je to zato, ker smo sami tako želeli in nismo imeli ne moči in ne volje, da bi misel o nas samih sploh kdaj spremenili.

Omenila sem tolerantni prostor v preteklosti. Ali lahko potemtakem tudi danes temu prostoru pravimo tolerantni, ko ima vsak ima svoj vrtiček, ograjen s plotom? Obutek imam, da ga tisto, kaj je čez, sploh ne zanima. Primer: Pokrajinski muzej v Murski Soboti je pokrajinska institucija regionalnega pomena, ki ga je leta 1955 ustanovil Okrajni ljudski odbor za celotno Pomurje, danes, 44 let po ustanovitvi, pa hle muzej zaradi zakonske nedorečenosti bitko z ustanovitvenimi akti in področji svojega delovanja ter upravljanja (po novi zakonodaji se mora ponovno ustanoviti). Novosprejeti zakon o financiranju občin pa je prenesel financiranje javnih zavodov na področju kulture iz države spet na občino, oziroma na občino ustanoviteljico, na območju katere je sedež javnega zavoda. Kaj vse to pomeni za naš muzej (posebej, ker preostale občine ne kažejo kaj dosti zanimanja ne za ustanoviteljstvo, kaj šele za financiranje muzeja), lahko samo ugibamo. Upajmo samo, da bo politična rešitev modra in da bo Pokrajinskemu muzeju v Murski Soboti prisodila tisti status, kot ga je imel ob svojem rojstvu. Razlogov za to, da je muzej pokrajinski, je več. V prvi vrsti prav gotovo dejstvo, da muzej pridobiva materialne dokaze (premično dediščino) o ljudeh in njihovem okolju iz celotne pokrajine, jih hrani, varuje pred propadanjem, raziskuje, o njih posreduje informacije in jih razstavlja. Da bi zadostili vsem tem nalogam, smo z leti izpolnili vrsto nalog, ki so temeljile na izboljšavi vseh pogojev dela in se tako razvili v sodobno in javnosti odprto institucijo. S postavitvijo prenovljene in posodobljene stalne razstave, ki reflektira vsa zgodovinska dogajanja pokrajine ob Muri, pa smo pokrajini dali z vso čustvenostjo in ljubeznijo tudi mesto, ki ji gre v slovenskem in navsezadnje tudi evropskem prostoru.

IRENA ŠAVEL ■

Letošnji kulturni nagrajenci

Slovenski kulturni praznik je poleg slovesnih počastitev tudi neke vrste obračun kulturne ustvarjalnosti za minulo leto, zato je prav, da se ob tej priložnosti podeljujejo tudi nagrade, ki niso le priznanja posameznikom, temveč tudi slika kulturnega utripa v naši deželi, ki je sicer daleč od vesoljne Ljubljane, a ne predaleč od preostalega sveta. Žal se podobna priznanja letos ne podeljujejo v radgonski in lendavski občini, kar seveda ne govori o inflaciji ljubiteljske kulture v omenjenih občinah, temveč bolj o zagatah kulturniške birokracije.

Mestna občina Murska Sobota

Nagrada MO M. Sobota

Jože Grlec, rojen 1913 v Beltincih, se je že mlad zapisal pihalni glasbi, saj se je po končani osnovni šoli vpisal v vojaško glasbeno šolo; po šolanju je nekaj časa deloval kot glasbenik v vojaških orkestrih, takoj po vojni pa se je zaposlil kot glasbeni pedagog za pihala in trobila na novoustanovljeni soboški glasbeni šoli. Ob svojem dolgoletnem pedagoškem delu ustanovi leta 1972 zbor Prekmurški rogisti - prvi jugoslovanski orkester lovskih rogov - hkrati pa tudi komponira. Njegove skladbe za lovske rogove se izvajajo tako pri nas kot v tujini, za svoje delo pa je prejel tudi nekaj tujih nagrad. Ob njegovi 80-letnici so izšle njegove zbrane skladbe za lovske rogove, za katere je mag. Josef Pöschl zapisal, da so zaradi preprostosti in lahkonosti igranja visoke glasbene kakovosti.

Plaketa MO M. Sobota

Rock skupina Psycho-path je skupina petih fantov in enega dekleta, ki nastopa že dobrih pet let. V začetku svojega delovanja je odkrivala koncertni prostor na Madžarskem in v Avstriji, zelo odmevne nastopa pa so imeli v Novem rocku, na Radiu Študent, v ljubljanskem K4 ...

V Hamburgu so posneli promocijsko kaseto štirih pesmi, januarja 1997 pa so posneli v graškem studiu Unsprung svojo prvo zgoščenko Jiu-jitsu, meseca maja pa že začeli s turnejo po Švici, Nemčiji, Italiji in Avstriji, kjer so želi uspeh za uspehom. Pa še nekaj: njihova glasba in spoti se vrtili tudi v ZDA na televizijskem kanalu Playboy.

Priznanji MO M. Sobota

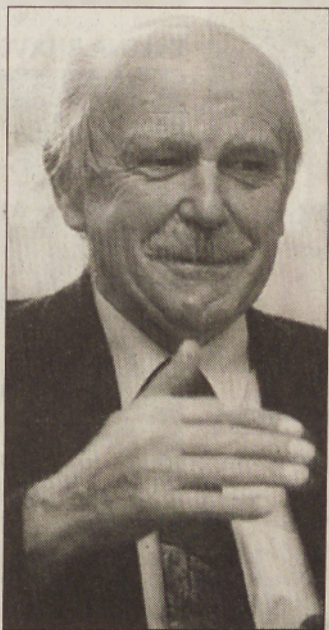

Pri ZKO M. Sobota deluje že peto leto pod vodstvom neutrudne Jožice Roš lutkovna skupina Grajski strahci (Ines Gomboši, Jana Bohar, Kaja Lainšček, Petra Turk, Mojca Horvat, Staša Tkalec in Alja Petric), ki se je predstavila z zelo odmevnimi predstavami za najmlajše, in sicer z Gostovanje bou?, Uganke, zanke, zavezjanke, Regratova roža in Zakaj fantki jokajo, že prihodnji mesec pa si bomo lahko premierno ogledali njihovo igrice Ljubezen dveh strašil.

Naj še dodamo, da za glasbeno opremo poskrbi Željko Marušič in da skupina vsako leto sodeluje na republiških srečanjih lutkovnih skupin, kjer zmeraj

vzbudi veliko pozornosti, mnogokrat pa je tudi nagrajena.

Društvo upokojencev M. Sobota, točneje njihova kulturna sekcija, je že vrsto let dejavna na kulturnem področju, saj vsako leto pripravlja slovesnosti ob dnevu upora, 27. aprila, ter ob spominskem dnevu, 17. oktobra, in se tako nepogrešljivo vključuje v dogajanje v mestu.

Jože Vild, predsednik kulturne sekcije DU Murska Sobota.

Občina Ljutomer

Miklošičeva nagrada se podeli folklorni skupini Društva upokojencev iz Ljutomera, ki je bila ustanovljena pred petnajstimi leti. Njihov vodja se je udeležil ustreznih seminarjev, sama skupina pa je nastopala na občinskih in republiških revijah, na tradicionalnem beltskem festivalu, velikokrat pa je nastopila tudi v sosednji Hrvaški, na Madžarskem (Lenti, Budimpešta, Kecskemet), v načrtu pa ima gostovanje v Romuniji.

Miklošičeva priznanja se podelijo tamburaški skupini Društva upokojencev Ljutomer, ki aktivno deluje že skoraj dvajset let, sodeluje pa na mnogih koncertih pri nas, na Hrvaškem, v Avstriji in na Madžarskem, Jožetu Pečniku, dolgoletnemu članu moškega pevskega zbora kuda Ivana Kaučiča Ljutomer, ki je pred leti postal tudi član gledališke skupine in se seveda izkazal tudi na odru, in Julijani Stojko, dolgoletni članici ljutomerske gledališke skupine, ki pa je pred prihodom v Ljutomer že odmevno nastopala v kudu Svoboda v Trbovljah, in sicer kot Sneguljčica v istoimenski Goljjevi mladinski igri ali Linhartova županova Mica, na ljutomerskem odru pa se je izkazala predvsem v vlogah Marice v Nušičevi Sumljivi osebi, Lojzke v Cankrajevih Hlapcih, Špelce v Svetu brez sovraštva ...

Občina Križevci pri Ljutomeru

Miklošičevi priznanji prejmeta učiteljica razrednega pouka na OŠ Križevci Silva Vrbnjak za pripravo številnih kulturnih prireditev v okviru osnovne šole in zunaj nje, za ustanovitev šolskega radia Mladi Prlek ter za pobudo za ustanovitev lokalne televizije, in Olga Lasbajer in Marijan Kotnik, člana KD Križevci in plesalca v domači folklorni skupini, ki je nastopala na številnih revijah in festivalih ter na osrednji slovenski televiziji.

Občina Razkrižje

Miklošičevi priznanji prejmeta tamburaška skupina KD Razkrižje za izdelane nastope na domačih kulturnih prireditvah in na gostovanjih na Hrvaškem, Dunaju in v nemškem Passau in Anton Horvat, član Društva za ohranjanje kulturne dediščine, za postavitev kovaškega muzeja, v katerem ohranja znanecem velik del kovaške tradicije v razkriškem kotu.

Občina Veržej

Miklošičevo priznanje prejme na predlog Društva za ohranjanje kulturne dediščine družina Babič (Miroslav, Marija in Karmen) iz Veržeja za postavitev mlin na Muri in obnovitev mlinarske tradicije; omenjeni rečni mlin je hkrati muzej in turistična atrakcija, ki je znana tudi čez meje naše domovine.

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI PORTRETI

FRANCI JUST 67

Literarni zgodovinar Andrej Fekonja, rojen 30. novembra 1851 v Negovi, je odrasčal, si pridobival osnovno znanje in si poleg svetovnega oblikoval tudi kulturno-politični nazor v

ANDREJ FEKONJA

čas, ko je slovanske narode še prevzemala panslovanska ideja in nekoliko bliže slovenskemu etničnemu prostoru misel o skupnem jezikovno-kulturnem nastopu južnih Slovanov. Mladega Fekonjo so te ideje prevzele in se odrazile tudi v njegovih publicističnih začetkih. Še pred zaključkom teološkega študija na mariborskem bogoslovju je namreč zagovarjal oblikovanje skupnega južnoslovanskega (ilirskega) jezikovno-kulturnega prostora in svoj prvi članek DR. VUK STEFANOVIĆ KARADŽIĆ, PREPORODITELJ NARODNE KNJIŽEVNOSTI SRBSKE napisal v takratnem hrvaško-srbskem jeziku (Vestnik Zore 1875). Seveda je pa kmalu spoznal, da bo javno kulturno deloval v zadnji četrtini 19. stoletja, ko se je slovenski narod po različnih sredobežnostih iz prvih desetletij stoletja osredinil in začel nastopati kot relativno samostojen in samozavesten nacionalni (ne pa še državni) organizem, kakor je tudi spoznal, da je bila urednikova odločitev za objavo njegovega članka v hrvaškem oz. srbskem jeziku utemeljena povsem pragmatično, nič več panslavistično idealistično. Današnji bralec pa lahko v tej utemeljitvi že tudi razbere načrte, ki so se slabega pol stoletja pozneje tudi uresničili.

Temu spoznanju je sledila Fekonjeva odločitev za slovenski kulturni prostor in tako je v naslednjih letih s svojimi strokovnimi članki v številnih takrat-

nih slovenskih kulturoloških revijah dopolnjeval slovensko literarnozgodovinsko, jezikoslovno in zgodovinsko vednost.

Sicer pa je Fekonja osnovno šolo končal v rojstnem kraju, nato pa je gimnazijsko šolanje nadaljeval v različnih krajih in ga z maturo zaključil v Mariboru, kjer je 1876 končal še bogoslovje. Kaplanoval je v različnih krajih. Tako je v Imeniku dozdanih gg. sotrudnikov »Ljubljanskega zvona« za leto 1884 naveden kot »kaplan pri sv. Pavlu v Savinjski dolini, v seznamu sodelavcev za leto 1889 kot »kaplan v Starem trgu« in za leto 1891 kot »kaplan na Ponikvi«. Leta 1892 je postal župnik v Bučah in tam župnikoval do upokojitve 1899. Po upokojitvi se je preselil v Šoštanj, kjer mu je bila 15. oktobra 1920 utrjena misel, s katero se je poleg transcendentnih dotikal tudi vprašanj slovenstva in slovanstva. Ne vemo, kako je opravil s t.i. poslednjimi vprašanji, gotovo pa je ob zadnjem pretresanju svojega slovstvenega delovanja lahko bil zadovoljen, saj so politično-zgodovinski dogodki iz let neposredno pred njegovo smrtjo po svoje dali prav njegovi intimni in strokovni povezanosti z južnoslovanskim kulturnim svetom.

V dobrem četrtsotletju svojega publicističnega delovanja je Fekonja segel na tale področja človekovega spraševanja o sebi in svetu: jezikoslovno, kritično-poročevalsko, zgodovinsko in literarnozgodovinsko (slednje je nosilni steber njegovega strokovnega udejstvovanja).

(Nadaljevanje prihodnjic) ■

*) Ta spis nam je poslan od Slovence, v hrvaškem, ali če hočete reči, srbskem jeziku pisan. Mi smo ga nespremenjenega v istem jeziku v »Vestnik« vvrstili, in to iz več razlogov. Glavni teh je ta: da je Slovencem nujno treba, s štokavščino ali »ilirščino«, kakor so jo zvali svoj čas, seznaniti se. Nij kakova literarna mphavost, ki nas k temu goni, nego živa, obilna, neprecenljiva korist, ki tako nam kakor našim jednokrvnim sosedom iz mejnabnoga znanja dotičnih naših jezikov pri-haja. Znanost, državno življenje, kupčijsko in društveno obhodenje kaže Slovencev oni poe, kamor teko našo roke; todaž tudi potrebnost jugoslavanske jezike znati. Tam in šeo dalje pa našej obrtnosti in izobraženosti tudi kruh raste, česar se bodo pri bližnjih prilikah tudi trdovratneži lahko prepričali. Zato se »Vestnik« ne hode izogibal srbskih ali hrvaških sestavkov, kakor se tudi hrvaški »Rad« (časopis jugoslavenske akademije) slovenskih ne izogiblje. Toliko nekterim čitateljem v pojasnilo. Ured.

glasujete

NAJ... TAJNICA Z NAJ... ŠOPKOM

IRENA GIDER (Potrošnik)

MILENA VOGRINČIČ (Murskatrans)

EDITA ŠTELCL (Pomurska založba)

LIDIJA DOMJAN (Vrtnarstvo MS)

Vsak mesec v letu 1998 smo na Vestnikovih straneh predstavljali naj... tajnice z naj... šopki.

In ker Vestnik znova preseneča in nagraduje, vam daje, spoštovani bralci, možnost, da glasujete. Izpolnite glasovnico, odločite se za svojo naj... tajnico z naj... šopkom ter jo na dopisnici pošljite na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota. Objavili bomo šest glasovnic, naj... tajnico z naj... šopkom vam bomo predstavili na Vestnikov dan, 13. februarja, tri izmed vas, ki boste glasovali, pa bomo nagradili.

GABRIELA OBERLEITNER (Elektro MS)

HELENA RIJAVEC (Pomurska banka)

BERNARDA KOUS (PTT)

DRAGICA RANTAŠA (Venera)

KUPON ŠT. 5

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za naj... tajnico z naj... šopkom:

IRENA DUCMAN (Kovinopl. Pavlinjek)

DARINKA TRATNJEK (Ljud. univ. MS)

MARIJA PODLESEK (Gimnazija MS)

NATAŠA FERJAN (Zavarov. Triglav)

DROBCI

VESTNIK

iz preteklosti...
... in sedanjosti

Je od vesel'ga časa teklo leto,
Kar v Beltelehemu angelcev hozana,
Je oznanila, da je noč končana,
Dvakrat devetsto tri in trideseto.

Bil vel'ki teden je; v soboto sveto,
Ko vabi molit božji grob kristjana,
Po cerkvah tvojih hodil sem Ljubljana
V Trnovo, tje sem uro šel deseto.

Trnovo! kraj nesrečnega imena;
Tam meni bilo je gorje rojeno
Iz dveh oces prečistega plamena.

Ko je stopila v cerkev razsvetljeno,
V srce mi padla iskra je ognjena,
Ki gnasnit' se ne da z močjo nobeno.

Na davnem kočevskem zboru slovenskih poslancev (1944) so sklenili, da bo 8. februar slovenski kulturni praznik in od takrat je (predvsem) tega dne kultura na prvem mestu; v naši novi državi se celo izobesijo zastave in kulturniki ter kulturniški funkcionarji si zagreht lic manejo roke. Kako ne bi: naša srenja kar vrši od proslav, recitalov, poklonov knjigi in velikemu pesniškemu geniju, podeljujejo se bolj ali manj pričakovane nagrade in priznanja za kulturne dosežke, potem pa ... Naslednjega dne pridejo hišniki in delavci, ki razstavijo kulise, jih morda celo spravijo za naslednje leto in življenje spet zleze v svoj stari, oguljeni plašč.

Tokrat vam predstavljamo posnetek soboške proslave ob kulturnem prazniku iz leta 1971, namesto fotografije lanske, pozabljene proslave, pa raje objavimo umetniško sliko Ksenije Prunk iz leta 1931, ki prikazuje prvo srečanje našega Prešerna z Julijo v ljubljanski trnovski cerkvi, o čemer piše tudi v enem od Sonetov ljubezni.

MV

na kratko

Tešanovci

Na območju KS Tešanovci živi v petih vaseh 1.058 ljudi. Na tešanovskem območju je kar 96 vikendov, od tega kar 80 na Suhem Vrh. Ne manjka pa tudi vinotočev, od katerih naj omenimo le najbolj znane: Emišev, Severjev in Lipičev vinotoč, ki ponudijo gostom ne le pijačo, ampak tudi kaj za pod zob. (J. Ž.)

Sveta Ana v Sovenskih goricah

V Društvo podeželske mladine Slovenske gorice pri Sveti Ani je vključenih 200 mladih. Namen delovanja društva je povezovanje mladih s podeželja. Poleg družabnosti namenjajo večjo skrb tudi izobraževanju. Čez leto sicer pripravijo več najrazličnejših prireditev, hodijo pa tudi na ekskurzije in izlete. Pripravljajo tudi kviz Mladi in kmetijstvo. (F. Br.)

Petanjci

Kajak kanu klub Most Petanjci je pripravil za letošnje leto program prireditev. Novoletni spust po Muri so že izvedli, čiščenje obrežja Mure pa bo v marcu. Za prvi maj načrtujejo kresovanje. V juliju bo tekmovanje mladih v vožnji kajaka, v avgustu pa bo tradicionalni spust po Muri. V tem zimskem času pa pridno utrjujejo telo v telovadnici OŠ Tišina. Predsednik kluba je Viktor Zamuda. (F. Ku.)

Letos 99 vzorcev

Izredna kakovost

Zlato medaljo je dobilo kar 38 vzorcev

Za tretje ocenjevanje žganih pijač, likerjev in sadnih vin je organizator, Sadjarsko društvo Pomurja, prejel 99 vzorcev. Prevladovala so žganja, saj jih je posebna strokovna komisija morala oceniti 69, posebnih aromatiziranih žganj je bilo 17, likerjev 9, medtem ko so našli le štiri vzorce sadnih vin.

Da se kakovost ocenjenih vzorcev nenehno izboljšuje, potrjujejo ocene, ki so jih dobili posamezni vzorci, povprečje vseh vzorcev pa je doseglo 17,53 točke. Med žganji je bilo največ slivovk, kar 28, med njimi pa jih je bilo 12 nagrajenih z zlato medaljo. Od zlatih medalj je potrebno omeniti še dve za hruškovo, dve za češnjevo in dve za oskorševo žganje ter po eno za višnjevo in jabolčno žganje. Z zlato medaljo je bil nagrajen še po en vzorec žganja iz nešplje, maline in ribeza, posebna aromatizirana žganja pa so prejela 4 zlate medalje. Zlato medaljo so si prislužili tudi vsi štirje vzorci sadnih vin, likerjem pa je pripadlo 7 zlatih medalj.

Najvišjo oceno 18,96 točke sta na letošnjem ocenjevanju prejela Vlado Smodiš za nešpljevo in Karel Černjavič za ribezovo žganje.

L. KOVAČ ■

Izobraževanje kmetovalcev

5. februarja ob 9. uri bosta v Ljutomeru v prostorih KZ Kmetovalcev predavanja: Kvaliteta pšenice in vpliv sorte, tehnologije, vremena na posamezne parametre in Pregled poskusov v poljedelstvu v enoti Ljutomer. Istega dne bo v Ivanovcih v Vinogradniškem centru Goričko ob 17.00 uri Kletarski večer.

V Lendavi na prvi osnovni šoli bo **5. februarja ob 17. uri** predavanje: Nova spoznanja pri varstvu proti botritisu in integrirano varstvo vinogradov. Istega dne bo v Gornji Radgoni v gasilskem domu ob 10. uri občni zbor rejskega društva.

Na osnovni šoli v Puconcih organizira strojni krožek **6. februarja** predavanja: Davek na dodano vrednost v kmetijstvu, Davek na dodano vrednost in strojni krožki ter Zakon o varnosti cestnega prometa

9. februarja ob 9. uri bo v Gornji Radgoni v gasilskem domu predavanje: Pridelovanje novih poljščin, Tehnologija pridelovanja pšenice in Ekonomika, ekologija, tehnologija vseh poljščin.

V prostorih krajevnega urada **Bodonci bo 9., 10., 11. februarja ob 9.00** tečaj za člane društva po deželske mladine Goričko.

V Ivanovcih v vinogradniškem centru Goričko **bo 10. 2.** vinogradniški posvet o problematiki obremenitve vinske trte in vpliv na kakovost pridelka. Istega dne bo v Ivanjševcih na kmetiji Ouček **ob 9. uri** predavanje Solate in solatni preliv.

11. februarja ob 9. uri bosta v Bogojini v vaškem domu predavanja: Kako pridelati kvalitetne žitarice za pekarsko industrijo in Spomladanski ukrepi v poljedelstvu. Istega dne bo v hotelu Lipa v Lendavi **ob 9. uri** srečanje kmetič.

Vinogradniško društvo Beltinci

Vina bodo stekleničili

Na letnem občnem zboru so se sešli člani Vinogradniškega društva Beltinci. Iz poročila, ki ga je podal predsednik Avgust Farkaš, izhaja, da so bili zelo dejavni.

Imeli so ocenjevanje 70 vzorcev vin, Jožefov ples, več strokovnih predavanj, na primer o rezi trte; bili so na ekskurziji na Krasu, na Goriških brdih in tudi v Italiji; sodelovali so na folklornem festivalu v Beltincih; na martinovanju v Beltincih, katerega organizator je bilo sicer gostišče Zvezda, pa so dali v pokušnjo mošt oziroma mlado vino itd. Na občnem zboru so spregovorili tudi o nizki odkupni ceni grozdja iz lanskega letnika in nizki odkupni ceni vina, ki jo je zabila velika ponudba. Morda pa bodo zdaj, ko so kupili polnilno

linijo s štirimi polnilnimi mesti, razkuževalnik in strojek za zatikanje steklenic, končno kaj več iztržili s prodajo. Na občnem zboru so sprejeli program dela za leto 1999. V tem mesecu bodo imeli predavanje o trsnem izboru in sajenju vinske trte, v marcu bo ocenjevanje vzorcev lanských vin, nato pa še zdaj že tradicionalni Jožefov ples; v maju gredo na ekskurzijo v Belo krajino in na Primorsko, sodelovali bodo na folklornem festivalu v Beltincih in tako naprej. Seveda se ne bodo izneverili tudi martinovanju.

J. Ž. ■

Ustanovili društvo proizvajalcev prekmurskih dobrot

Najprej prekmurska šunka

Doma zaščititi proizvajalce in rejce

Pred kratkim smo že poročali o pobudi za uvedbo blagovne znamke za prekmursko šunko in o njeni zaščiti, aktivnosti v tej smeri pa se zdaj nadaljujejo. Da bi aktivnosti za izvedbo projektov lahko stekle, je bilo potrebno ustanoviti društvo in na ustanovnem občnem zboru društva proizvajalcev prekmurskih dobrot se je tako konec prejšnjega tedna zbralo kakšnih 15 članov društva, ki v svoje vrste pričakujejo še nove člane. Društvo je svoje aktivnosti zastavilo nekoliko širše, saj poleg prekmurske šunke želi zaščititi in uvesti blagovne znamke tudi za nekatere druge prekmurske dobrote.

Izvedbo samega projekta, katerega pobudnik je Mesarstvo Kodila, vodi kmetijska svetovalna služba na Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje, namen pa je, da bi se bolj dvignili kakovost teh izdelkov in jih tudi ustrezno tržili. V prvi fazi je zdaj v pripravi projekt prekmurska šunka, za katero ugotavljajo poreklo ter tehnologijo izdelave. Na terenu so že opravili raziskavo o tem, kako so šunko nekoč izdelovali, pripravili so 40 vzorcev, ki so jih že dali v ocenitev, na osnovi ugotovitev pa bo potrebno izdelati pravilnik in v njem določiti tehnologijo izdelave.

K sodelovanju pri izvedbi projekta bodo skušali pritegniti tudi občine, kjer šunko izdelujejo, že samo ime prekmurska šunka pa pove, da se izdelek ne omejuje le

na območje Goričkoga. Vsekakor želijo pobudniki zaščititi poreklo šunke, finančna pomoč občin pa bo potrebna predvsem pri promociji tega izdelka. Z uvedbo blagovne znamke za prekmursko šunko želijo zaščititi domače izdelovalce in tudi rejce, saj naj bi šunko izdelovali le iz prekmurskega prašiča, za katerega bodo določili tudi ustrezno tehnologijo pitanja.

S promocijo prekmurske šunke naj bi društvo začelo že na letošnji 10. razstavi dobrot s slovenskih kmetij, ki bo na Ptuj, v sodelovanju z mestno občino Murska Sobota naj bi se z njo predstavili v Ingolstadt, ne bodo pa manjkali tudi na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

L. KOVAČ ■

Društvo za medsosedsko pomoč Ljutomer - Križevci

Med najštevilčnejšimi

V strojni krožek je vključenih že več kot 240 kmetov

Slovenski kmetje so s svojimi pridelki še vedno premalo konkurenčni na trgu. Eden od vzrokov je v razdrobljenosti kmetijske posesti in v velikosti samih kmetij, ki so povrh še preveč mehanizirane in stroji zato niso izkoriščeni. Ta problem so v preteklosti skušali reševati z ustanavljanjem strojnih skupnosti, ki so skupaj nabavljale stroje in opremo za svoje člane, vendar se je izkazalo, da takšna oblika organiziranja in delovanja ni bila primerna. Nadomestili naj bi jih strojni krožki, ki so se v tujini zelo dobro obnesli in po takšnem vzoru so jih pred leti začeli ustanavljati tudi pri nas.

Pred štirimi leti so takšen strojni krožek ustanovili na območju upravne enote Ljutomer, pridružili pa so se jim tudi kmetje z območja Svetega Jurija. Zdaj ugotavljajo, da je društvo za medsosedsko pomoč oz. Strojni krožek Ljutomer-Križevci upravičil svoj obstoj, saj je

vanj vključenih že 240 kmetov iz petih prleških občin. Med 40 tovrstnimi društvi v Sloveniji je prav ta strojni krožek med najštevilčnejšimi, saj je po številu članov drugi največji, uspešno pa opravlja tudi svoje poslanstvo.

Na zadnjem občnem zboru, na katerem so izvolili novo vodstvo, vodenje pa ponovno zaupali dosedanjemu predsedniku Alojzu Štuhcu, so ugotovili, da so opravili vse zastavljene naloge, ni pa jim uspelo pridobiti del za vzdrževanje meliora-

cijskih jarkov. Pri oblikovanju cen storitev je strojni krožek sodeloval s sosednjimi tovrstnimi društvi in z zvezo društev, za svoje člane pa je organiziral tudi dva izleta, v Italijo in na Vipavsko.

Med prednostnimi nalogami v tem letu je povečanje števila članov in vzgoja ljudi za medsosedsko pomoč. Pravočasno opravljanje kakovostnih storitev je samo po sebi umevno, posebna skrb pa bo veljala skrb za brezhibnost delovnih strojev in priključkov, da bo delo z njimi varno in neškodljivo. Tudi letos načrtujejo izlet v tujino in doma, da bodo zastavljene cilje lahko uresničili, na računajo tudi na finančno pomoč občin, iz katerih so člani njihovega krožka.

L. KOVAČ ■

Društvo vinogradnikov in sadjarjev Lendava

Letos v znamenju desetletnice

Za Društvom vinogradnikov in sadjarjev Lendava je še eno dejavno leto, saj je blizu dvesto aktivnih članov tako rekoč v celoti uresničilo zastavljeni program dela. Ker letos mineva deset let njihovega uspešnega poslanstva pri prosvetljevanju vinogradnikov in sadjarjev z lendavskega konca ter promocije tamkajšnjega vina in sadja, bodo letošnje aktivnosti usmerjene tudi v pravo počastitev desete jubilejne obletnice.

Lansko leto so pripravili številna strokovna predavanja, tečaj vinarstva pa je lani opravilo 92 članov društva (na območju Upravne enote Lendava se s tem uspešno opravljenim tečajem tačas ponaša že 464 vinogradnikov). V društvu pa niso pozabili na družabno življenje, saj so poleg številnih prireditev pripravili tudi strokovni izlet v Radgonsko-Kapelske gorice, ekskurzijo v Francijo in Nemčijo so zaradi premalo prijav preložili na letošnje leto.

Da se kakovostna raven lendavskih vin vedno bolj izboljšuje, pričajo številna priznanja na ocenjevanju vzorcev vin njihovih članov: na društveno ocenjevanje so vinogradniki prinesli kar 211 vzorcev, na ocenjevanju v okviru 36. kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni so lendavski vinogradniki za svoje vzorce vina prejeli 11 zlatih in 14

srebrnih medalj ter priznanje, na občinski stojnici pa so uspešno promovirali lendavska vina; na ocenjevanju za prekmurskega prvaka pa so člani društva prejeli tri prva mesta, 18 zlatih medalj in tri srebrne.

Posebno poglavje pri njihovem delu pa je bil nedvomno Festival vina - Vino bor, ki je sovpadal s prireditvijo Lendavske trgateve. Sredi septembra je s 76 vzorci sodelovalo šest okoliških vinogradniških društev, dve društvi iz Madžarske in tri vinogradniško-vinarska podjetja.

In kaj čaka člane društva letos? V jubilejnem letu bi končno radi dobili prostore za nemoteno društveno

delovanje, radi pa bi uredili tudi vinoteko. Pri vinski kleti načrtujejo tudi ureditev ene od propadajočih ličnih zidanic z območja Uj Tamas.

Da bi lahko na vseh področjih dosegli zadovoljiv napredek, bo predvsem potrebna tudi boljša organiziranost vinogradnikov s tržnimi presežki s širšega območja Lendavskih goric, torej tudi članov okoliških vinogradniških društev, ter tudi izdelava enotne etikete za stekleničena vina. Tokratni občni zbor je bil tudi volilni, saj so izvolili nove organe društva. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Štefan Rožman.

GEZA GRABAR ■

Sadjarsko društvo Pomurja

Pred novimi izzivi

Kakor v številnih ljubiteljskih društvih na občnih zbora v teh dneh tako tudi v Sadjarskem društvu Pomurja ugotavljajo, da se po osmih letih aktivnosti pri svojem delu čedalje bolj srečujejo s problemom zmanjšanja zanimanja nekaterih članov za delo. Da bi bile aktivnosti ponovno na ravni prvih let po ustanovitvi, so si sadjarji na sobotnem občnem zboru zadali pestrejši program dela.

V poročilu o delu društva v minulemu letu je Vlado Smodiš nanašal aktivnosti članov v lanskem letu ter omenil že ustaljene oblike izobraževanja in praktičnih prikazov rezi, cepiljenja, škropljenja in zelenih opravil, ki so jih bili člani in drugi obiskovalci na različnih lokacijah deležni vse leto; v začetku leta so sadjarji pripravili ocenjevanje kar 113 različnih vzorcev domačih žganih pijač in sadnih vin, opravili pa so tudi prvi del predavanja o žganjen-

kuhi. V nasprotju s praktičnimi prikazi rezi ter prikazom zelenih del v sadovnjaku, kjer je bilo veliko obiskovalcev, pa to ne velja za različne oblike družabnih srečanj in skupne akcije: tako se je zbrala v društvenem sadnem vrtu v Otovcih na tradicionalnem prvomajskem srečanju le peščica najbolj zvestih sadjarjev. Tradicionalno strokovno ekskurzijo so člani Sadjarskega društva Pomurja lani organizirali na Dolenjsko. Ker sta minulo leto materialno delo v

društvu podprli le občini Puconci in Moravsko Toplice, je žal izostalo društveno glasilo Moj nasad.

Letošnji občni zbor je bil tudi volilni. Dosedanega predsednika Vlada Smodiša, ki je bil eden od pobudnikov za ustanovitev društva in je to dolžnost opravljal vse od ustanovitve 17. februarja 1991, je zamenjal Ivan Marič s Kuzme. Pred njim je velik izziv ter odgovorna naloga hkrati, da po eni strani ponovno doseže močnejšo društveno pripadnost, po drugi pa tudi potrditev njihovega dela v okolju, kjer delujejo.

GEZA GRABAR ■

Cena semenske koruze v kmetijskih trgovinah

SKZ Murska Sobota

sorta	št.enot	cena s.p.d.
dea	25 MK	4.710,10
dea	40 MK	7.536,40
eva	25 MK	4.710,10
eva	40 MK	7.536,40
caria	25 MK	4.710,10
caria	40 MK	7.536,40
matilda	25 MK	5.310,70
matilda	40 MK	8.497,40
alberta	25 MK	5.310,70
alberta	40 MK	8.497,40
helga	25 MK	5.310,70
helga	40 MK	8.497,40
raissa	25 MK	5.310,70
raissa	40 MK	8.497,40
marista	25 MK	5.310,70
marista	40 MK	8.497,40
elita	25 MK	5.765,80
elita	40 MK	9.226,10
felicia	25 MK	5.765,80
felicia	40 MK	9.226,10
monessa	25 MK	5.765,80
monessa	40 MK	9.226,10
clarica	25 MK	5.765,80
clarica	40 MK	9.226,10
monalisa	25 MK	5.765,80
monalisa	40 MK	9.226,10
stira	25 MK	5.765,80
stira	40 MK	9.226,10
danella	25 MK	5.765,80
danella	40 MK	9.226,10
evelina	25 MK	5.765,80
evelina	40 MK	9.226,10
stefania	25 MK	5.765,80
stefania	40 MK	9.226,10
matea	25 MK	5.765,80
matea	40 MK	9.226,10

KZ Hotiza - Polana

sorta	št.enot	cena s.p.d.
eva	40 MK	7.399,00
monalisa	40 MK	9.058,40
helga	25 MK	5.215,00
raissa	25 MK	5.215,00
matilda	25 MK	5.215,00
monessa	25 MK	5.660,00
evelina	25 MK	5.660,00

KZ Martjanci

prodajalna Tešanovci

sorta	št.enot	cena s.p.d.
dk 250	25 MK	4.527,60
artemis	25 MK	4.527,60
aura	25 MK	4.527,60
lotus	25 MK	5.324,00
lotus	50 MK	10.322,00
cesar	25 MK	5.324,00
cesar	50 MK	10.322,00
pacton	25 MK	5.324,00
pacton	50 MK	10.322,00
dk 300	25 MK	5.324,00
dk 300	50 MK	10.322,00
dk 493	25 MK	5.324,00
dk 493	50 MK	10.322,00
helga	25 MK	5.310,70
danella	25 MK	5.765,80
raissa	25 MK	5.310,70
monalisa	40 MK	9.226,10
dea	40 MK	7.536,40
carla	40 MK	7.536,40

SKZ Klas

Križevci pri Ljutomeru*

sorta	št.enot	cena s.p.d.
bc 318	40 MK	6.625,50
clarica	40 MK	9.473,30
carla	40 MK	7.736,40
bc 272	40 MK	6.625,50
dea	40 MK	7.736,40
pactol	25 MK	4.746,00
monessa	25 MK	5.921,00
eva	40 MK	7.736,40
matilda	25 MK	5.453,70
alberta	40 MK	8.725,00
helga	25 MK	5.453,70
raissa	25 MK	5.453,70
occitan	25 MK	5.449,50
bc 318	25 MK	4.273,50
bc 3786	40 MK	6.625,50
monalisa	25 MK	5.921,00
stefania	25 MK	5.921,00
bc 272	25 MK	4.273,50
elita	25 MK	5.921,00
ig2310	50 MK	9.879,40
cesar	25 MK	5.449,50

*Opomba: Pri odlogu plačila do 30. 4. 1999 ne zaračunajo obresti, pri gotovinskem plačilu dajejo 2 % popusta.

Turnišče: cene pujskov

V četrtek, 28. januarja, so na sejem v Turnišče rejci pripeljali 52 pujskov, starih od 8 do 11 tednov in težkih do 30 kilogramov. Tudi tokrat je bilo povpraševanje skromno, saj so lastnike zamenjali le 4 pujski, za par pa je bilo potrebno odšteti od 13.000 do 16.000 tolarjev.

Ce bi to dobili že pred leti ...

Bilo je brez zapletov

Na prvih sejah novega občinskega sveta občine Gornja Radgona gre vse po maslu. Tako je bilo tudi na zadnji, ko so sprejeli prvo obravnavo program dela občinske uprave in občinskega sveta, prvo obravnavo odloka o proračunu, poleg tega pa so obravnavali kar nekaj pomembnih komunalnih zadev, ki se tičejo vodovoda, odlagališča odpadkov, kanalskega sistema in čistilne naprave, cest in drugega. Prisluhnili so tudi programu investicij ter vzdrževanju stanovanjskih in poslovnih objektov ter kako poteka obnova gradu. Svetniki so roke na koncu vsi soglasno dvigovali, seveda po predhodnem nekajdnevem usklajevanju mnenj.

Občinski svet je sprejel sklep, da bo občina Gornja Radgona pristopila k regijskemu projektu zbirno-sortirnega centra komunalnih odpadkov. Podrobneje je o tem spregovoril Franc Knaus, predstavnik firme Saubermacher Süd, le-ta je povedal, da naj bi bilo eno od trinajstih slovenskih regijskih odlagališč odpadkov v Puconcih. V teh centrih bi se odpadki zbirali, predelovali, transportirali ali kako drugače obdelali. Pristop k regijskemu centru pa naj bi podpisalo okoli sedemnajst pomurskih občin, ki bi bile pri tem udeležene tudi s sofinanciranjem.

Spregovorili so tudi o gradnji kanalskega sistema in čistilne naprave v letih od 1999 do 2003. Župan je povedal, da bodo finančna sredstva pridobivali iz proračuna občine, programa Phare ter Ministrstva za okolje in prostor. Za letošnje predvidena izdelava kolektorja in bazena, začele pa se bodo tudi priprave na četrto fazo. Župan je razložil, da bodo začeli z urejanjem projektna dokumentacije in lokacijskega dovoljenja ter se lotili odkupa zemljišča, kjer naj bi čistilna naprava stala. Predvidevajo tudi, da bodo imeli pri odkupu zemljišč kar nekaj težav.

Sprejeli so tudi program obnove cestnih del na občinskih cestah za obdobje do leta 2003. Nekaj manjših pripomb je bilo, vendar so

bili svetniki s podanim zadovoljni. Svoje pripombe bodo posredovale tudi posamezne krajevne skupnosti. Milan Nekrep pa je dodal, da če bi tak program dobili že leta prej, ne bi bilo v občinskem svetu toliko sporov, kot jih je bilo v prejšnjih letih.

Svetniki so bili zadovoljni tudi s poročilom o obnovi radgonskega gradu, ki ga je podal Franc Vedernjak, predstavnik firme Hercog, ki ima omenjeni grad v najemu. Na mize so dobili poročilo o vseh delih v posameznih letih. Izvajalci pa predvidevajo, da bi bili določeni prostori končani do spomladi letošnjega leta. Anton Tropenauer je Vedernjaka med drugim opozoril, da bi bilo potrebno realizirati njihovo zahtevo, da naj najemnik za protokolarne potrebe občine pripravi dva prostora, tudi za poroke.

Na seji pa so z določenimi dopolnitvami sprejeli tudi kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni program dela. Med drugim je Tone Rovšnik poudaril, da bo potrebno v okviru kratkoročnega programa reševati vprašanje problematike starejših občanov, osnovnega šolstva in prehoda na devetletno šolo ter kulturnega sklada, ki naj bi imel sedež v Gornji Radgoni. Opozoril pa je tudi, da bo potrebno realizirati tudi sklepe, ki so obvezujoči iz prejšnjega mandata.

A. NANA RITUPER
RODEŽ ■

PODOBE
50
LETNICE

VESTNIK

sobota, 13. februarja VESTNIKOV DAN

8.00 - budnica pihalnega orkestra iz Murske Sobot

9.00 - začetek praznovanja v ogrevanem šotoru pred Zvezdo v Murski Soboti z ansamblom ŠARM

10.00 - PTUJSKIH 5

11.00 - razglasitev VESTNIKOVE NAJ... TAJNICE

12.00 - ALFI NIPIČ z MUZIKANTI

14.00 - MLADE FRAJLE

15.00 - VLADO KALEMBER

16.00 - konec VESTNIKOVE akcije IZBERITE SI DARILO (žrebanje)

17.00 - RUMIČ in REMENAR
ples MASK - najlepša nagrajena

18.00 - ansambel KINGSTON

Cela ulica nori do polnoči, ples MASK - najlepša nagrajena

presenečenja - žrebanje kuponov - nagrade:
potovanje z Vestnikovim vlakom, Vestnikove majice

pustna gostinska ponudba ZVEZDE - DIANE

nedelja, 14. februarja SLALOM ZA VESTNIKOV POKAL

10.00 - na smučišču Kapela

četrtek, 18. februarja JUBILEJNI VESTNIK V VSE POMURSKÉ DOMOVE

petek, 19. februarja SLOVESTNOST OB 50-LETNICI VESTNIKA

18.00 - Galerija v Murski Soboti

OTVORITEV RAZSTAVE ENDREJA GÖNTÉRJA

Prejeli smo - Druga plat medalje:

Zakaj Satrizovo ekološko parkirišče sameva?

V Vestniku št. 3 z dne 21. januarja 1999 je bil na 6. strani objavljen članek neznanega avtorja z naslovom »Specialni beton parkirišča«. Ker članek očitno temelji na »informacijah«, plasiranih s strani Satrizove konkurence, ki pa jih avtor ni preveril, je članek pristransko zavajajoč in poln dezinformacij, zaradi česar želimo predstaviti tudi nasprotno argumente o tem, zakaj Satrizovo ekološko parkirišče sameva.

Po tem, ko je svoj vozni park prvo v Sloveniji opretilo s sodobnimi ekološkimi avtocisternami za prevoz nevarnih snovi, je podjetje Satriz leta 1996 na svojem zemljišču na Kapci zgradilo še prvo ekološko parkirišče v Sloveniji. Pa ne za to, da bi ga tik pred parlamentarnimi volitvami »otvoril« minister, kot se tendenciozno namiguje v prej omenjenem članku, pač pa za to, da bi lahko na njem varno parkiralo svoja vozila za prevoz nevarnih snovi. »Specialni beton« ter druge tehniško-tehnološke karakteristike Satrizovega parkirišča namreč zagotavljajo popolno ekološko varnost. Žal pa ne varujejo pred vandalizmom in metodami »divjega Teksasa«, s katerimi se podjetje sooča v zadnjih dveh letih. V prvi polovici leta 1997 je nekdo na ekološkem parkirišču parkirana Satrizova vozila permanentno onesposobil za vožnjo in iz tam parkirane karambolirane Satrizovega vozila protipravno odtuževal rezervne dele, o čemer je obveščena tudi Policijska postaja v Lendavi, katero je podjetje že večkrat moralo zaprositi za intervencijo. Torej iz varnostnih razlogov in pa zato, ker sta družbenika podjetja Satriz Janez in Dragica Zag (ki sta v začetku leta 1997 kljub konkurenčni prepovedi, do-

ločeni z Zakonom o gospodarskih družbah in družbeno pogodbo, ustanovila podjetju Satriz konkurenčno družbo ZTT Kapca, d. o. o.) delavce Satrizu ovirala pri delu in jih odganjala s parkirišča, podjetje Satriz svojih vozil začasno ne parkira na ekološkem parkirišču na Kapci, čeprav je v njegovo gradnjo vložilo več kot 20 mio. SIT.

Gradnjo ekološkega parkirišča je Satriz financiral z lastnimi sredstvi in tudi s kreditom, katerega je pridobil iz naslova, ki ga omenja avtor članka, vendar izključno na osnovi izpolnjevanja vseh z javnim razpisom določenih pogojev. Zakaj Integral, ki prav tako zaposluje pripadnike madžarske narodnosti, kredita iz istega naslova ni dobil, sicer ne vemo, menimo pa, da škoda, da ga ni dobil, saj bi pridobljena sredstva nedvomno kakovostno investirali v nadaljnji razvoj svoje dejavnosti - zagotovo kakovostnejše od tistih posameznikov, ki so leto pozneje s še ugodnejšim kreditom od Satrizovega (TOM + 3 %) realizirali svoj podjetniški projekt »prevoznike dejavnosti«, v okviru katerega opravljajo razvoj nafnih derivatov končnim porabnikom ob njihovem predhodnem prečrpavanju iz velikih (30 m³) v manjše (10 m³) avtocisterne, kar glede na to, da se omenjeno prečrpavanje opravlja na prodnatem dvorišču v neposredni bližini vaškega vodovodnega zajetja, predstavlja pravo »ekološko bombo«. Ob tovrstnem prečrpavanju namreč obstaja velika verjetnost razlivanja in možnost, da pride do onesnaženja podtalnice.

Tudi »informacije«, da se Satrizovo parkirišče 130 metrov zajeda v tuje zemljišče, avtor članka očitno ni preveril, ampak jo je zgolj nekritično pov-

zel po svojih virih. Satrizovo zemljišče (parc. št. 1623/3, k.o. Kapca), na katerem je zgrajeno ekološko parkirišče dimenzij 42 x 42 m, meri 2312 m², betonirana površina parkirišča pa je za več kot 500 m² manjša od površine zemljišča. Zakaj bi torej imel Satriz interes graditi parkirišče na tujem zemljišču? Zemljišče za gradnjo ekološkega parkirišča je kupil od Zagovih po precej višji ceni od tržne prav z namenom, da bi se zagotovila ločitev premoženja podjetja od osebnega premoženja družbenikov. Kolizija osebnih interesov družine Zag z interesi podjetja Satriz, katerega družbeniki so, je bila namreč temeljni vzrok za nesoglasja med družbeniki in ne posli z Ing-gro, kot se potencira v članku, saj je Janez Zag s temi posli soglašal in jih odobravaj, čeprav si zdaj po »pilatovski« umiva roke.

Iz več virov bi lahko avtor članka pridobil tudi relevantne informacije o tem, da podjetje Satriz izpolnjuje svoje s tripartitno pogodbo med LB, Petrolom in Satrizom določene pogodbene obveznosti, saj je že odplačalo pretežni del svojih obveznosti do Petrola (glavnice in obresti) in da je za svoje terjatve do Ing-gre na podlagi sodne izvršbe na njene nepremičnine (poslovni prostori v Mlinski ulici v Lendavi) pridobilo zastavno pravico na zaručljenih nepremičninah.

Pri povzemanju določil Pravilnika o minimalnih tehničnih in drugih pogojih za parkirišča in mesta za vzdrževanje vozil avtor članka sicer pravilno navaja, da citirani pravilnik med pogoji za pridobitev licence za prevoze v cestnem prometu določa tudi predložitev dokazila, da ima prevoznik za svoja vozila zagotovljena parkirna mesta, hote ali ne hote pa spregleda določbo 13. člena istega pravilnika,

po kateri morajo obstoječa parkirišča izpolniti minimalne zahteve v roku petih let od začetka veljavnosti pravilnika. Uporabno dokazilo za parkirišča je torej potrebno pridobiti do 12. junija 2001.

Podjetje Satriz je že sprožilo postopek za pridobitev uporabnega dovoljenja za svoje parkirišče na Kapci in ga bo pridobilo po zakoniti poti, najprej neje do roka, določenega s pravilnikom. Podjetje nasploh daje prednost zakonitemu reševanju sporov, saj je na vse vsiljene mu »teksaške metode« odgovarjalo izključno s pravnimi sredstvi. Tudi v spornih razmerjih med družbeniki (ki so za poslovanje podjetja kot samostojne pravne osebe seveda kundarnega značaja - podjetje je namreč primarno odgovorno za svoje obveznosti do upnikov in zaposlenih delavcev) bo v skladu z ustavnim načelom enakosti pred zakonom na zakonit način razsodilo nepristransko sodišče.

Ne čudi nas dejstvo, da je tistim, ki so si že v začetku leta 1997 z vsemi metodami in sredstvi prizadevali pahniti Satriz v stečaj, oziroma tistim, pred katerimi je podjetje iz varnostnih razlogov moralo celo začasno umakniti svoja vozila z ekološkega parkirišča, kaj malo mar za socialno varnost petnajstih v Satrizu zaposlenih delavcev, ki izpolnjevanje pogodbenih obveznosti do upnikov in ekološka varnost (saj se požvižgajo celo na odločbe sodišča). Pač pa nas čudi, da avtor članka povsem nekritično sprejema subjektivne sodbe svojega vira in jih plasira kot dejstva, ne bi se z optimalno dozo novinarske skepse vprašal: Ali tisti, ki »meče kamenje na Satriz«, upravičeno počne, ker »je sam brez greha«?

SATRIZ, d. o. o.

24 ur VESTfon

0609 630 898, 041 630 898

Človek in njegova usoda

V dom le v skrajni sili

Francu Petku pomaga Rdeči križ

Kmet se s težavo loči od svoje hiše in bivalnega kmečkega okolja, nam je zatrdil Franc Petko iz Kunove, ki je več kot 50 let kmetoval na 10-hektarskem posestvu v Kunovi pri Negovi. Živi v hiši, ki nosi letnico 1857; domačija je kot muzej na prostem.

»Kot vidite, me je prehitela starost. Rodil sem se 1919. leta v Kunovi. Po vrnitvi iz nemške vojske - bil sem ranjen in zajet pri Dresdenu - sem se leta 1927 priženil na kmečko posest, ki je obsegala 15 hektarjev. Z zakonom o maksimumu kmetijskih zemljišč so nam leta 1953 zalepili pet hektarjev najboljših obdelovalnih površin. Rodil se nama je sin Franček, ki si je ustvaril družino v bližnjem Grabonošu. Hčerka, ki jo je pred zakonom imela žena, se je zaposlila v mestu, tako da sva na posestvu ostala sama. Kljub prizadevanjem nisva mogla kaj prida prigrisati. Kupovala sva kmetijske stroje, tudi traktor, ob tem pa zamenjajala hišo, ki je sedaj, kot vidite, v dokaj klavrnem stanju. Pred kratkim mi je umrla žena in tako sem sedaj sam v ogromni kmečki hiši. Delati ne morem več, pa se tako preživljam s kmečko pokojnino in odškodnino, ki jo dobivam za zemljo, ki sem jo dal v zakup. Pri najnujnejših delih mi

pomagata hčerka in sin. Pomaga mi tudi Rdeči križ iz Gornje Radgone, ki mi je organiziral vsakodnevni dovoz kosila. To mi veliko pomeni, saj mi ni treba več samemu kuhati.«

Franc Petko, ki ga kličejo Franček, je bil v preteklosti zelo spoštovan krajan, saj je bil nekaj domači živinozdravnik. Ni bilo dneva ne noči, ko bi ga ljudje ne klicali na pomoč pri telitvi ali kaki nezgodi pri živalih. Rad je pomagal, ne da bi za to zahteval plačilo. Še pred dvema letoma je pri Ornikovih pomagal na svet teličkoma dvojčkoma. Danes se drži bolj v hiši, kamor mu »tamladi« nanosijo drva, da si lahko ogreje svoj priljubljen prostor, to je kuhinjo, kjer si lahko kaj skuha na zidanem štedilniku. Kot pravi, mu je sedaj, ko je sam, v veliko tolažbo branje časopisov. »Ne, v dom ne grem do skrajne sile. Dom ni za kmečkega človeka, ki je vse življenje prebil na zemlji,« je odločen Franček.

L. KRAMBERGER ■

79-letni Franc Petko iz Kunove pri Negovi je, kot nemalo drugih, dohodek vlagal s kmetije v stroje, zato ni ostalo denarja za posodobitev kuhinje. Četudi je že star in ovdovel ter sam na kmetiji, je odločen, da v dom oskrbovancev ne bo šel, razen v skrajni sili. - Foto: L. Kr.

Milena kljubuje bolezni

Milena Kežmah iz Radenec tudi potem, ko je postala vdova, ni ostala sama: ob njej so otroci, snaha, vnuki ... - Foto: L. Kr.

Hvaležna možu, otrokom ...

Zanjo lepo skrbi tudi snaha Erika

Milena Kežmah se je rodila 1921. leta sredi vinskih goric v Murščaku pri Kapeli. Poročila se je 1943. leta s krojačem Francem Kežmahom. V Radencih, ob Kapelski cesti, sta si zgradila dom, kjer je imel mož krojaško delavnico, ona pa je gospodinjala, v sezonah pa je delala v Radenski. Rodili so se jima trije sinovi. Od leta 1982 pa je žal vdova.

»Leta 1964 sem šla k zdravniku, ker sem se čutila nestabilno pri hoji. Niti pomislila nisem, da bo kaj hujšega. Zdravnik, ki je podal diagnozo *multipleskleroza*, mi je povedal, da je neozdravljiva in da so posledice nepredvidljive. Bolezen lahko napreduje počasi ali hitro. Na srečo je pri meni napredovala počasi, saj sem vse do pred 15 let hodila brez opornic.

Veliko so mi pomagali dober mož in otroci. Vesela sem, da je doma ostal sin Zvonko in si ustvaril družino. Zame lepo skrbi snaha Erika, ki je sedaj, ko je ostala brez dela, več doma in mi je vedno v pomoč. Radi me imajo tudi vnuki,« nam je povedala Milena Kežmah, ki je sicer najstarejša članica Društva multipleskleroze Gornja Radgona.

Milena si krajša čas s poslušanjem radia. Ima dva sprejemnika: eden je naravnani na Murski val, drugi pa na radio Ognjišče. Svoječas je tudi rada brala, zdaj pa bolj težko, kajti vid ji vse bolj peša zaradi sive mreže.

L. KRAMBERGER ■

V soboto, 6. februarja, ob 18.00 v športni dvorani osnovne šole v Črenšovcih

**ZAIGRAJMO
IN ZAPOJMO
PO
DOMAČE**

Radio Murski val 94,9 MHz srednji val 648 kHz

**NAJ
RADIO 98**

NASTOPI
BODO

Voditelj: **GEZA FARKAŠ**

Brendi, Korado, Robi Horvat, učenci osnovne šole, Šarm, Sergeja, Marjan Smode, Ptujskih 5, Mitreji, Lucija, Brane Drvarič Bend, Pištek, Frajkinclerji, Drago, Dušan Kobal, Krona, Ivica Šerfezi

Žrebanje vstopnic, nagrade za obiskovalce, zlatina, radio, sod, kolo, varilni aparat, sani, aparat za kavo. Vsak obiskovalec dobi darilo.

Predprodaja vstopnic: v Mercatorjevi samopostrežnici v Črenšovcih in trgovini Vere Horvat v Žižkih

Glavni pokrovitelji: Pomurska Banka, M. Sobota; Keor, Bratonci; Trgovini Roberta Hozjana v Žižkih in Melincih; Gostilna Žabjek, Žižki; Banex, Slovenske Konjice; KA - EL, M. Sobota

Sopokrovitelja:

Terne Lendava;
Občina Črenšovci

Daemobil izpolnil obljubo

V sredo, 6. januarja, je Daemobil, d. o. o., Ptuj izpolnil obljubo iz reklamnih oglasov: žrebanje treh matizev. V žrebanju so sodelovali vsi kupci novih avtomobilov, ki so se odločili za nakup Daewooja v kateri od PE Daemobila: na Ptuj, Slovenski Bistrici ali Novem mestu. Pod budnim očesom tričlanske komisije in ob navzočnosti 600-glave množice obiskovalcev je šestletni Matjaž izvil tri lističe. Izžrebal je tri dobitnike matizev, ti pa so: Zdenka Krajnc iz Maribora, Felicita Rajter od Svete Trojice v Slovenskih Gorah in Silvo Kulovič iz Novega mesta. Obiskovalci so si ogledali novoodprti servis, prisluhnili pa so tudi glasbi ptujске skupine Kvint & Ton. - Š. S.

24 ur VESTfon

Vedno dosegljivi številki: 0609 630 898, 041 630 898

Po 20 letih spet kolo

Edi Leskovar, znani kolar s Stare Gore pri Svetem Juriju ob Ščavnici, ki pa se je pred leti preusmeril v kmetijstvo, saj naenkrat ni bilo več dela, je po več kot 20 letih spet dobil naročilo za izdelavo lesenega kolesa – za sejalnico. Za izdelavo kolesa, ki je sestavljeno iz petih »platišč« in desetih »špic«, je porabil deset ur dela. Kot je razvidno s fotografije je novo, lepo in – okroglo. Je tudi iz trdega lesa in bo dolgo kljubovalo času. – Foto: L. Kr.

Društvo čebelarjev Lendava

Zdravje čebel in znanje čebelarjev

Ukrepali bodo proti divjim »prevaževalcem«

V Lendavi in okoliških krajih deluje 22 aktivnih članov čebelarске družine, ki ji predseduje J. Kleiderman. Pred kratkim so imeli letni občini zbor, na katerem so podali poročilo o aktivnostih v minulemu letu ter se pogovarjali o nalogah, ki jih čakajo.

Temeljna naloga vsakega čebelarja je skrb za zdravje čebeljih legel oz. družin, saj samo zdrave in močne družine povrnejo vloženo delo. Zdravila proti boleznim si kupujejo sami ali prek družine. Pomembno je tudi znanje čebelarjev. Le-to si medsebojno izmenjujejo ali si ga pridobivajo na raznih predavanjih. Tako se bodo februarja udeležili seminarja slovenskih čebelarjev v Celju, kjer si bodo ogledali tudi čebelarско razstavo in kupili kakšen pripomoček. To pa bo seveda tudi priložnost za izmenjavo izkušenj z drugimi čebelarji. V okviru društva bodo še naprej skrbeli tudi za nasad lipovega drevoreda ob cesti Petišovci-Benica, vsak posameznik pa naj bi po svojih močeh in zmožnostih posadil kakšno medovito rastlino oz. drevo. Obiskali bodo tudi vse čebelarje v okolici, ki niso člani društva, da bi se jim morebiti pridružili, saj bi bili tako še močnejši in uspešnejši. Ostreje kot doslej pa nameravajo ukrepati proti tako imenovanim »prevaževalcem« čebeljih panjev, če jih bodo zasledili na njihovih pasiščih brez ustreznih zdravstvenih dokumentov in predhodnega dogovora. LM-JG ■

Ljudski pevci in godci

Zveza kulturnih organizacij občin Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici je organizirala srečanje ljudskih pevcev in godcev. Prireditelj je bila 22. januarja v dvorani osnovne šole v Radencih. Nastopile so ljudske pevke od Svetega Jurija ob Ščavnici, tamburaši društva upokojencev Ljutomer, ljudske pevke iz Beltincev, piščalkar Alojz Kosi, pevke ljudskih pesmi kuda Štefana Raja iz Turnišča, tambu-

raška skupina II. OŠ Murska Sobot, ljudske pevke s Kobilja, tamburaška skupina z Razkrižja, pevski zbor Šmarnica kuda Mostje - Banuta, ljudski pevci kuda Žitkovci, tamburaška skupina kuda Petera Danjka Črešnjec, ljudske pevke kuda Ferda Godine z Bistrice, harmonikarka Frančiška Gutman, ljudski pevci s Pristave (na fotografiji), ljudski pevci iz Male Nedelje, ljudski pevci

Podobe življenja: Marija Šavel z Vaneče

Spomini 90-letne mlinarice

Življenje je dala osmim otrokom

Letošnjega 22. januarja je Marija Šavel z Vaneče pri Murski Soboti vstopila v 90. leto svojega življenja; rodila se je namreč 22. januarja 1909. leta.

»Nikoli v svojem življenju niti pomislila nisem, da se bom čakala tako visoke starosti. Je pa res, da mi je zdaj, ko sem stara, veliko boljše, kot mi je bilo v mladih letih,« je razgrinjala svojo podobo življenja 90-letnica, ki je za svoja leta videti – mlada.

Marija, ki je med ljudmi bolj znana kot Mlinarjeva Marika, se je narodila na Dolini pri Murski Soboti kot Marija Rituper. Ko ji je bilo 18 let, se je poročila s pet let starejšim Kolomanom Šavlom, mlinarskim pomočnikom; ki je delal v murskem mlinu pri

Tišini, in seveda prevzela njegov priimek. Spoznala pa sta se na veselici »pri Šinjori« v Bokračih. 1930. leta sta kupila tretjino potočnega mlina na Vaneči, pozneje pa še drugi dve tretjini in tako je postal celoten mlin njuna last. Žal pa je mož Koloman umrl 1962. leta, star komaj 42 let, in potem je mlinsko kolo obstalo. Pozneje si je sin uredil mehanično delavnico.

Zakoncem Mariji in Kolomanu se je rodilo osem otrok. Marika je vstopila v 90. leto svojega življenja, a se še odlično

Ob 90-letnici so obiskali Mlinarjevo Mariko otroci s svojimi družinami in prinesli darila. Obletnico so proslavili tudi s slavnostno večerjo. – Foto: Š. S.

Zlatoporočnica Cizerl

22. januarja 1949. leta sta se poročila Anica Črnjavič, rojena 1919. leta v Rakovcih pri Ormožu, in Alojz Cizerl, rojen 1920. leta v Gradišču pri Ormožu. Po poroki je nevesta prevzela možev priimek. Cizerlova živi v Ljutomeru. V zakonu so se jima rodili trije otroci (dva sinova in hčerka), imata štiri vnuke in enega pravnuka. Pred kratkim je bila v poročni dvorani mestne hiše v Ljutomeru prisrčna zlatoporočna slovesnost. Listino ob 50-letnici skupnega zakonskega življenja jima je izročil župan ljutomerske občine Jože Špindler. Anica je vse svoje življenje obdelovala zemljo pri svojih starših. Kar 52 let pa že prepeva pri pevskem zboru. Alojz se je, ko mu je bilo 15 let, zaposlil pri organistu Zemljiču, potem je služboval pri sestrah v Celju. Po drugi svetovni vojni se je vpisal v gozdarsko šolo, nakar se je zaposlil na OLO v Ljutomeru, pozneje je bil referent za gozdarstvo v Murski Soboti. Do upokojitve v 1979. letu je služboval v gozdnem podjetju v Murski Soboti. M. TIVADAR ■

drži, le malo težav ima z vidom. Kar hitro se je spomnila imen in rojstnih let svojih otrok:

»Irena, rojena 1929. leta, je medicinska sestra in živi v Ljubljani; Janez, rojen 1932. leta, je bil mizar, a je žal že umrl; Marija se je narodila 1933. leta in živi v Novem Sadu; Gizela, rojena 1940. leta, je računovodkinja, stanuje pa v Nemčavcih; Franc je bil avtomehanik, a je že umrl; Šarika in Sanji sta se rodila 1947. leta kot dvojčka, ona je frizerka v Avstriji, on pa je bil soboslikar, a je že umrl. Štefan, rojen 1949. leta, pa je vodoinštalater in živi v Ljubljani.«

Od Marikinih osmih otrok jih torej živi še pet. Ti in člani njihovih družin so se udeležili slavlja ob 90-letnici svoje matere, tašče, babice in prababice. Da, tudi potomci njenih otrok so: 11 vnukov in 10 pravnukov oziroma, kot je rekla jubilarntka, zavnikov. »Nisem bila vedno v Prekmurju. Še kod deklet sem hodila na sezonsko delo v Slavonijo, kjer sem s srpom pobirala z ročno koso pokošeno pšenico in žito. okopavala pa sem tudi cukrovico. V letih 1936–1938 pa sem bila na delu na farmi v Franciji. Tudi do mi je bilo, ko sem jih morala začasno »zapustiti«, toda na kmotijici in v mlinu sva z možem premalo zaslužila. Še dobro, da sem bila tam pokojninsko zavarovana in zdaj dobivam mesečno 4.000 frankov,« je razkrila tudi finančno plat svoje 90-letnice.

Mlinarjeva Marika živi skupaj s svojo ovčevsko snaho Sonjo (bila je poročena s Francem) in vnukinjo Romano ter njenim partnerjem Alojzom. Povedala je, da se odlično razumejo in ji v nenehno pomoč. Toda te ne potrebuje veliko, no, da, morda pri hoji.

Š. SOBOČAN ■

Petišovski stolpi se vzpenjajo v nebo

Naftnemu stolpu dela družbo cerkveni

Poslopje, v katerem je nižjerazredna osnovna šola, naj bi bilo vrnjeno cerkvi

Vse do pred petimi leti bili za Petišovce posebnost le naftni vrtilni stolpi. Zdaj se ponosno vzpenjajo v nebo tudi zvonik nove cerkve. V njem visi zvon, ki so ga s prenesli iz stolpca, ki je sestavni del poslopja petišovske nižjerazredne osnovne šole.

Šolsko poslopje je bilo včasih v cerkveni lasti in zdaj tečeacionalizacijski postopek za njegovo vrnitev. V bližini stoji nova cerkev, ki je posvečena sv. Ruzi. Njeno gradnjo so verniki financirali s pomočjo samostne spevke in cerkev je najela za posojilo. Na tem območju živi okoli tisoč sto prebivalcev in mnemu predsednika Krajevne skupnosti Petišovci Geze Gombša se jih občasno udeležuje cerkvenih obredov okoli osemsto. Dokler niso imeli svojega stolpišča, so obiskovali cerkve v Lendavi.

V Petišovcih imajo mase ob nedeljah in praznikih. vodi jih duhovnik iz Lendave.

FOTO: Š. SOBOČAN ■

Dva petišovska stolpa simbolizirata različne čase. Foto: F. Š.

Priložnost za arheologe

V Spodnjem Porčiču je stal srednjeveški dvor

Izorano kamenje potrjuje zgodovinska dejstva

Na vpadljivem griču v Spodnjem Porčiču, ki se vzpenja nad cesto, ki vodi od Lenarta proti Sv. Trojici v Slovenskih goricah, stoji Lorbekova domačija. Nad njo so razsežne njive in na njih je precej kamenja in opeke. Ob pomladnem in jesenskem oranju so ti neobičajni tučki na njivi posebej vidni in vse kaže, da tukajšnje območje zasluži, da ga raziščejo arheologi.

Na Lorbekovem bregu naj bi nekoč stala razsežna rimska podeželska vila. O tem naj bi pričali tukaj najdeni ostanki lončenih cevi, ki so jih nekoč uporabljali Rimljani za centralno ogrevanje. Najdene naj bi bile tudi nekatere druge ostaline iz tega obdobja.

Drugi viri pa poročajo, da se je nekoč imenoval ta hrib Gradišče in je tukaj stal dvor Wildenau. Leta 1521 so kupili grofje Herbersteini prebivališče Wildenau od Wolfganga in Žige Schaufussa. Leta 1542 se že omenja kot Gradišče; ocenili so ga na 60

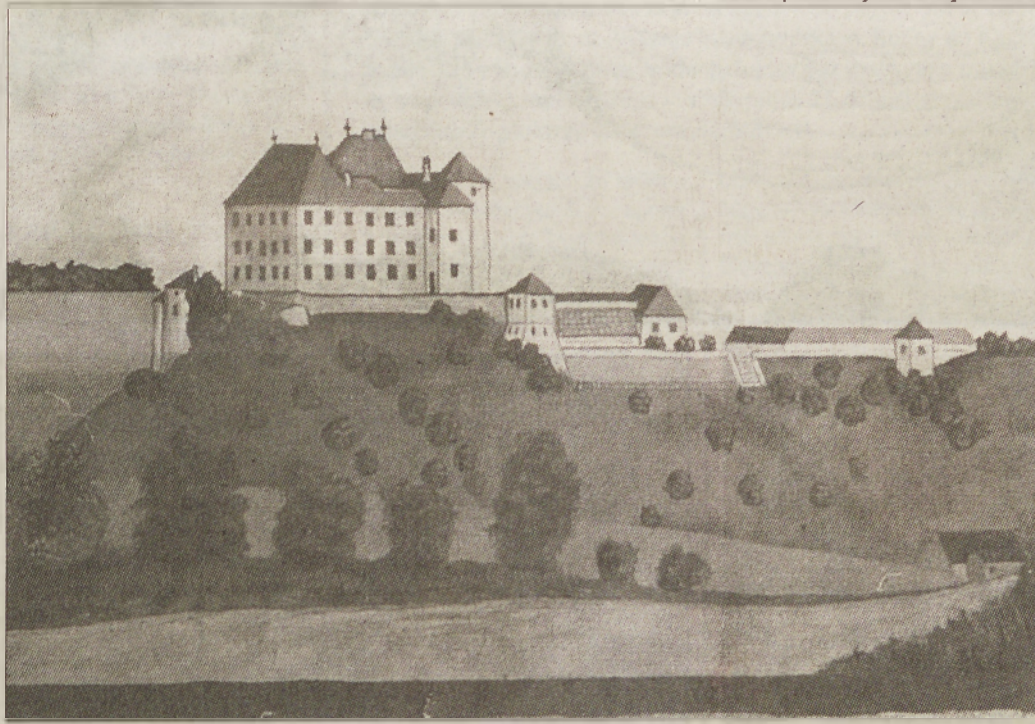
funtov.

Srednjeveški dvor v Spodnjem Porčiču je bil sorazmerno razsežen in so bili ob njem veliki

hlevi. Domačini menijo, da prav izorano kamenje priča o njihovem dejanskem obstoju.

F. Š. ■

To naj bi bil dvor Wildenau, ki je stal na griču Gradišče oziroma v sedanjem Spodnjem Porčiču v Slovenskih goricah. Sliko smo dobili pri bližnji Sv. Trojici.

Prosenjakovci

Voda iz globine 104 metrov

Stari vodnjak globok 28 m

Če se pripeljete iz smeri Sela proti Prosenjakovcem, boste opazili, da stoji na desni, nedaleč od table, na kateri je dvojezično zapisano ime kraja, lesena uta. Gre za stari vodnjak, ki je globok 28 m in je bil izkopen leta 1937. Včasih so ga uporabljali Vukanovi, saj stoji ob njihovi počitniški hišici, ki pa stalno živijo spodaj v Prosenjakovcih. Ob sušnih obdobjih tukajšnji vodnjaki usahnejo, zato je bilo potrebno najti trajnejšo oskrbo z vodo.

Na začetku Prosenjakovec oziroma na Notranjem bregu stoji stari vodnjak. Globok je 28 m in je danes etnološka značilnost kraja. Foto: F. Š.

Bakovski upokojenci zborovali

Petnajsto leto delovanja

ruštvo upokojencev Bakovci je imelo redni letni občni zbor, ki se ga je udeležilo 74 članov. Med gosti so bili tudi predsednik sveta KS Bakovci Štefan Vereš, predsednik koordinacijskega odbora pomurskih upokojencev in hkrati član upravnega odbora Zveze društev upokojencev Slovenije Tone Slavinec in direktor murskosoboške enote pokojninskega in invalidskega zavarovanja Martin Glavač.

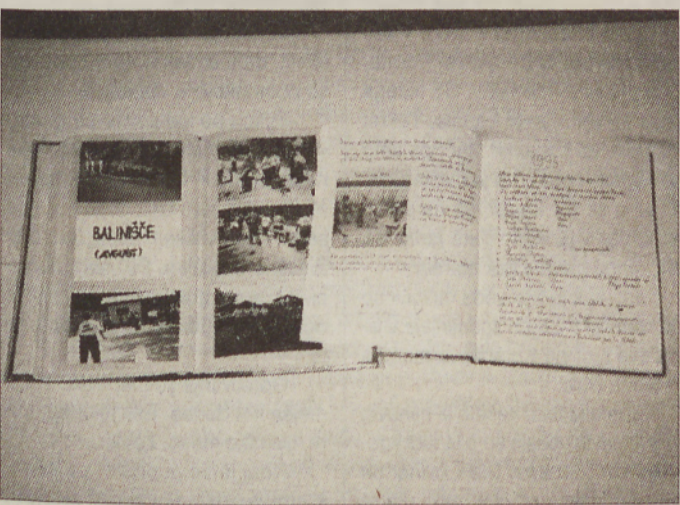
Navzoči so ocenili delo društva kot zelo uspešno. Ob tej priložnosti so podelili naziv častni član trem najstarejšim in najzaslužnejšim odbornikom: Francu Benku, Jožetu Maučecu in Štefanu Mariču. Njim in drugim najprizadenejšim članom bakovskega upokojenskega društva bodo podelili priznanja v ednu upokojencev v Bakovcih, i bo od 4. do 11. septembra v eliki dvorani vaškega doma.

Takrat namreč pripravljajo kulturno in družabno prireditev. Ob tej priložnosti bodo proslavili tudi 15. obletnico delovanja društva. V počastitev te obletnice so na občnem zboru razgrnili Kroniko Društva upokojencev Bakovci z albumom. Dokumenta s fo-

tografijami pričata o ustanovitvi, dogodkih in delovanju društva od leta 1984 do 1999.

Ob tej priložnosti so sprejeli nov letni delovni in finančni načrt, v katerem letos izstopajo akcije pod geslom K družbi za vse starosti.

M. JERŠE ■

Iz kronike bakovskega upokojenskega društva

Sv. Trojica v Slovenskih Goricah

Uredili bodo pomol za privez čolnov

S krvavimi koleni po hribu navzgor

Trojško jezero je še vse premalo izkoriščeno za potrebe izletništva, ribištva, čolnarjenja in njegova okolica je premalo urejena. Tega se zavedata predvsem tamkajšnja krajevna skupnost in turistično društvo. Nova pridobitev bo pomol za privezovanje čolnov.

Če bi se podali pred kakimi 200 leti ali še manj po bregu od trojiške cerkve navzdol proti kapeli, bi tam ob času romanja srečali vernike. Slišali bi, kako glasno molijo, in videli, kako kleče premagujejo strmino. Steza in stopnice za njimi so bile takrat krvave. Tukaj so bile postaje križevega pota in tako so nekoč delali tukaj pokoro številni katoličani, Štajerci in Prekmurci. Danes tega ne počnejo več. Zdaj je pod kapelo jezero in bo v tem delu kmalu spremenilo svoj videz.

Tajnik Krajevne skupnosti Sv. Trojica v Slovenskih goricah gospod Kamilo Kirbiš nam je povedal, da bo pod staro kapelo turistično društvo kmalu uredilo okoli 50 metrov dolg lesen pomol za privezovanje čolnov. To so ljubitelji čolnarjenja doslej pogrešali.

Morda pa se bo kmalu našel denar tudi za obnovo kapele, ki je precej poškodovana, saj je prepuščena nerazumljivemu vandalizmu. Z novim privezom za čolne ne bo več tako samevala, kot je doslej, in ji bo mogoče posvečenega več spoštovanja.

F. Š. ■

Lepo urejena naselja ob tromeji

Kruh jim reže sosednja Avstrija

Ob koncu tedna so Trdkova in druge goričke vasi ob avstrijski meji živahnije

VGoričke vasi, ki so si našle svoj prostor v slikoviti gričevnati pokrajini ob avstrijski meji, se vrača živahnost ob petkih popoldne. Predvsem tukajšnji fantje in drugi moški so zaposleni v Avstriji in se na delo vračajo ob nedeljah zvečer ali ob ponedeljkih zgodaj zjutraj. Pravo družinsko in vaško družabno življenje za mnoge poteka le ob petkih zvečer, sobotah in nedeljah.

Goričanci ne prinašajo iz Avstrije le denarja, ki je potreben za preživetje družin. Z njimi prihajajo želje, da bi si čimprej pozidali dom ali vsaj polepšali obstoječo poslopja. Mnogim je doslej to uspelo. Tako je tudi v Trdkovi, kjer hiše kar tekmujejo med seboj, katera bo lepša.

In mnogi se na delo vozijo tudi po Pomurju. Tudi Jože Rogan iz

Pogled na Trdkovo na Goriškem je iz leta v leto lepši. Foto: F. Š.

Trdkove, ki je redek mojster za pokrivanje slamnatih streh, mora iti s svojimi pomočniki tja, kjer se najde potreba po tovrstni narodopisni strehi.

F. Š. ■

Denar za kanalizacijo in ceste

Krnci, Mlajtinci in Lukačevci za krajevni samoprispevek

Na območju KS Tešanovci v naseljih Mlajtinci in Lukačevci ter na območju KS Krnci v naselju Krnci so se krajanje 10. januarja na referendumu odločili za uvedbo krajevnega samoprispevka. Leta se bo uvedel za dobo petih let, in sicer od 1. aprila 1999 do 31. marca 2004 (Mlajtinci, Lukačevci) in od 1. februarja 1999 do 31. januarja 2004 (Krnci).

V Mlajtincih in Lukačevcih se bodo denarna sredstva uporabila za sofinanciranje gradnje kanalizacije, vodovodnega omrežja, pločnikov, mrliške veže, kabelskega sistema, ureditev pokopališča in postavitve zvonika, izkop občestnih jarkov, gramoženje cest, nabavo opreme in delovanje društev vzdrževanja ulične svetlo-

tljave in plačevanje elektrike, vzdrževanje kapele, ureditev avtobusnega postajališča, vzdrževanje in urejanje vaških objektov ter delovanje krajevne skupnosti.

V Krncih bodo z denarjem od samoprispevka gramozirali in asfaltirali cesto do vsake stanovaljske hiše, vzdrževali vaško-ga-

nancirali delovanje in nakup opreme za protipožarno varnost ter gradnjo mrliške veže in ulične razsvetljave, preostanek pa se bo porabil za delovanje krajevne skupnosti.

Pa še izidi referenduma: v Mlajtincih se ga je udeležilo 90,13 odstotka volilcev, za je glasovalo 76,97 odstotka, v Lukačevcih je bilo udeležencev 77,55 odstotka, za je glasovalo 69,38 odstotka, največja volilna udeležba pa je bila v Krncih (95 odstotkov), kjer je za uvedbo samoprispevka glasovalo 89 odstotkov volilcev.

Zeleni kupček in koruzna pogača, vmes pa toliko veselega

Pasji lajež me je najavil in Kolenkova mamca so prišli na vrata. »Joj, ti si prišla! Pred pol ure bi morala priti, da bi se z nami slikala. Z Vestnika je prišel fotoreporter in nas poslikal.«

»Potem pa vas je presenetil.«
»To pa res. Hodi naprej, hodi, da bo bolj veselo!«

Zbrani so bili okoli mize in z malimi nožiči »lupali« bučno seme. Ravno kar so si sredi mize zvrnili še eno košarico in bili prav dobre volje, da so olupali to in še prejšnjo, pa še tretjo in pol ... kdo bi jih štel. Razpoloženje med »lupači« pri Kolenkovih v Črenšovcih je bilo tisto pravo pa tudi prsti so se marljivo vrteli. Skrivaj sem vrgla pogled po njihovih rokah. Od starosti in dela grčasti prsti so spretno sukali nožiče in iz bele lupine odvijali zeleno seme. Moji jih niso dohitevali, pa čeprav sem se postavljala, da smo tudi mi doma, ko sem bila še otrok, »seme lupali«. Trudila sem se, da bi jim bila vstric, toda moj kupček semena je bil manjši, pa četudi sem ga popravljala »v špic«.

Ti zeleni kupčki ... Koliko smo jih naredili v tistih zimskih večerih mojega zgodnjega otroštva vse dotlej, dokler »golice« niso prišle v veljavo in je luščenje semena postalo nepotrebno opravilo. Vsak »lupač« si je delal pred seboj kupček in tako se je videlo, kdo se je »paščil« in kdo »manjaril«. Mi otroci smo bili pohvaljeni za vsakega, da smo potem še bolj vneto vrteli prste. Od začetka je še šlo, potem pa ... tudi pohvale in prigovarjanja odraslih niso pomagala in nejevoljno smo pogledovali na neolupljeni kup sredi mize. Ko pa je stara mama na mizo usula še eno »kربولuco«, pa bi najrajši zajokali. »No, samo še to olujplemo, te pa idemo spat,« je pogosto dejala pri tisti zadnji. Nam otrokom pa se je kup zdel neznansko velik in dolgo je trajalo, da smo prišli do zadnjega semena.

Zeleni kupček bučnega semena pred mano tisto soboto dopoldne je obujal žive spomine na moje otroštvo.

»Veš, Majda, te dni smo si toliko vsega povedali, kakor še nikoli.«

Obujali smo spomine na naša otroška in mladostna let,« so dejali mamca Kristina, ki so »lupače« zbrali za domačo mizo.

»Pa še poslikali so nas. Kdo bi si to mislil! Če bi za tou znale, bi si frizure zrihtale,« so smeje pritegnili tetica Giza.

»Pa mene, starko, zraven tebe. Misliš, da me na mlado vó napravijo?« so šaljivo pripomnili Glavačeva Liza.

»Jaz pa bi si olstof zvezal,« so se zasmejali Salajof svak Imri.

»Olstof pa k takšnemu delu ne bi ravno coj pasal,« so ga zavrnile Salajova tetica Mariča pa preostale »lupačke.« In na račun tega,

kako so jih prišli slikat za »novine«, je bilo smeja in veselih še za celo kopico. Ali skoraj za celo vrečo.

Saj res - vreča. Našim prednikom in ljudem zemlje so pomenile mnogo več kot le stikano in sešito blago za shranjevanje. Z vrečami se je merilo preživetje in bogastvo. Koliko vreč zrnja, koliko vreč moke, koliko vreč vsega, kar je dala zemlja in so pridelale pridne roke ...

Pa so se »lupači« spomnili tudi na dolnji mlin, ki je mlet pri Črncu, tam v trnjarskem gozdu. Vsi so nosili tja mlet, iz Brezovice, Polane, Trnja in Žižkov. Sarjašev Štefj so tam bili mlinar. Dober človek. Vedno so radi rekli: »Kdaj jaz pipo ta denem, te pokoupič lejko jamo kople, tišlar pa drevou dela.« Pa tobak, »bago« so radi zvečili. Živel so v mali kočici pri mlinu in imeli mačko, ki je bila kot sveta. Jezik jih ni ravno ubogal, pa so zato rekli, da bodo »ganke« kuhali pa da v njihovem mlinu meljejo vse, še mlada dekleta, če je potrebno.

»Tista moka je tako dišala, po celi hiši je dišalo,« so mi znale povedati »lupačke«. To je bilo tam sredi tridesetih let, ko so bila še dekleta in je bilo življenje »pre nemi« še polno skrivnostnega pričakovanja.

»Spomnim se, kako sva z Veruno nesli žakelj koruze k doljnemu mlinu. Tam za vasjo pa je v jarku tekla voda. Kako naj žakelj spraviva čez vodo, da se zrnje ne zmoči. Pa sva si mislili, da bo najbolje, če Veruna gre na drugo stran, jaz ji pa žakelj vržem. Res, jaz ji žakelj prejkoličin, žakelj pa je čofnil v vodo. Kaj bova pa zdaj? Domov nisve vupale pa tudi v mlin nisva šli, ker je bilo v njem dosti ljudi. Pa so mlinar vó prišli in dejali: Nikaj nej, jaz tou vse napravim, ka de dobro, pa za tou nihče nede znau. Žakelj so nama posušili in vanj nasuli druge moke,« so se Mariča spominjali dogodoka mladih dni.

Črncu danes je črn in nič več se mu ne mudi po strugi. Ko je voda visoka, se še šumeče zažene pod most sredi vasi, toda dalje se spet potihem vleče med gostim »šarom«. Ko pa pritisne suša, ostane skoraj brez vode. Voda pa je življenje, toda v Črncu je je ostalo bore malo, tako malo kot vodnega življenja v njem. Nekoč pa je bil to bister potok, poln ribje in druge vo-

voda, so gospodovale v njem in hitre roparice so znali obrniti le zviti ribiči. Pa ne na trnek, kar v košare so jih lovili. S Črncem je teklo življenje vasi, zato ker je vsak potok ali reka ali morje nauk o življenju.

Potok je dajal hrano, ker je redil ribe in gnal mlinsko kolo, ki je mletlo zrnje. Voda je šepetala z zaljubljenici, jokala z žalostnimi in izmilla, ohladila pekočo bolečino. Ob Črncu je vodila peš pot, posuta s finim peskom, ki je tako zgečkljivo polzel med prsti bosih noge. Vse tja do dolnjega mlina in še naprej je tekla kot zvesta spremljevalka. In tam, kjer je Črncu v »trnjarskem jausji« delal ovinek, je skrit v senci drevja mlet mlin. Dolnji mlin so mu rekli. Za »gatom« (jezom) so se njih mlade dni radi kopali.

»Tudi Miško pa Ivanka, učiteljica, ki je fčila v Trnji, sta se rada kopala pri mlinu. Tam za gatom je bila visoka voda in zelo pogumni so bili tisti, ki so tam skakali v vodo.«

»Nisem znala plavati, pa sem jih zato samo od daleč gledala. Potem pa me je eden vrgel v vodo. V tisti globoki vodi bi se skoraj ftopila. Zadnji čas so me rešili. Od tistega časa se več nisem kopala. Takrat nismo imeli kopalnih hlač, pa smo se v šorcih kopali. Ko je mašin zmlatil, smo se šle kopat, strina pa so se kopali v jankah. Tiste janke so tak zgoraj plavale kak marelja.«

»Joj, kak je bila voda mrzla,« so se kopanja v Črncu spominjale Glavačeva Liza pa Kolenkova mamca in tetica Giza.

To je bila tisto veselo iz njihovih mladih let in vesela so bila tudi »gostovanja«. Sarjašev Štefj, mlinar pri doljnem mlinu, so radi rekli: »Šli te

...« Glas trobente, seveda. Nekdaj so gostije trajale po tri dni, pa vse »ludstvo« je bilo tako veselo. Pravi veseljak pa so bili muzikantje. Tudi ta rima je muzikantska: »Oj preljuba ročka, kje si bila točkar? Na klinčeku sem visejla, pa na tebe mislila.«

Tudi svak Imri so imeli »zloženo pozvačinsko« rimo, ki so jo kot »pozlačin« povedali, ko se je »sneha« pripravljala, da bo šla »kušuvati«. Tako je šla: »Posebno vej ženiške, ka tržite drage bilijčke, segnite v globoke žepičke, da razveselite srce naše snihičke.«

Žolca je bila »gostuvajska« hrana za drugi dan in ženske so jo s skledami nosile na glavi in z njo tako plesale, da je bilo veselje.

»Pa samo takšne rahle plese plesali, nej kak zdaj. Ženske pa so tudi glave mele bole vednake, ka so butare nosile,« so nas spravili v smeh Salajof svak.

»Joj, koliko smo nekdanj nosile na glavi. Najtežje je bilo butaro si vzdigniti na glavo.«

»Včasih je bila tak težka, ka si mislil, da ti šinjek notri odide,« so se pomenkovale »lupačke«.

»Pijača pa keksov je po gostovanjaj tudi bilo v izobilje,« so »guč nazaj spelali« Salajova tetica. »V Mačkovcih sem bijla posnihalja pa sem imela v velikem namiznem prtu zvezane pogačke. Po vasi smo vabili nazaj na »gostovanje, pa sem jih delila med ljudi, ki so stali ob plotu.«

»Gostovanja so bila takrat skromnejša kot danes. Bila je župa, kure, svinsko meso, zelje ...«

»Kdaj je zelje prišlo, so se ništerni gostovanjaj začeli skrivati.

vati. Tak običaj je bil to. Obledeli si ji šorc, pa je šla okoli, da so ji dajali kuš doli dare.«

»Vsepoprejk je morala kušuvati ti, stare pa mlade, mladoženec je tak nemijlo gledal ...«

»Pa kda je trbelo kušnoči ka šnoga kosmatoga bagaša, štet bago zvečil ...« so stresali veselo K vsem smešnim in okroglim hovin mladih let pa so Liza primnili še tisto, kako sta se moža žena kregala. Pa je žena v jeziku brusila možu: »Še tiste moje kušve pejnaze si napravil!«

»Kaj vse smo že doživeli,« spomniš, Giza, kako sva pri Črncu prali gvant. Dvoje taiige sva ga imela, pa je organist prek brvi spravil kravo, da bi jo pri šoli pasel. Liza jo je vabil. No hodi, hodi, pa pridna... Krava je pa skočila, podla drog in oba sta zletela v Mivde pa se za grmom smejali. Kravja pa je bila res vredna smeha.

Potem pa smo zapeli. Najprej ste stare Prekmurske. In za »mojmaš«, kot se spodobil, so na prišle koruzne pogače, nadmakom ter zmletim bučnim semenom. Ravno tistim izpod prstov »ših« »lupačev«. Dobro so bile. Spet cete jih še vi!

Oživljanje tistega »nekdanj« uglaseno z ritmom današnjega življenja, saj vse, kar je bilo, prišle le preteklosti. Je in ostaja nepovljivo. Toda spominjanje je mnogo več kot potvarjanje preteklosti. Lahko toplo stičišče dveh, celo treh generacij ter kamen katerega se lahko nasloni zavdanje naše bitnosti.

DAE MOBIL PTUJ
Ob Dravi 3/a, Ptuj, tel.: 062 783 828

BEST DEALER LET 1998

Lanos že od 1.350.000,- SIT
Pohitite. Količina vozil je omejena!
Na ogled in preizkušnjo tudi drugi modeli.

Finančna rešitev za vsakogar! Kredit z obrestno mero že od TOM + 1 %. Leasing na položnice, do 5 let. Poravnava vaših starih kreditov. Možnost menjave rabljeno za novo.

Zgodilo se je ...

Ižakovci: Prva letošnja žrtev

Tiho upanje, da bo januar minil brez tragedije na pomurskih cestah, se ni uresničilo. V soboto, 30. januarja, okrog 17. ure se je zgodila huda prometna nesreča. Osební avto, ki naj bi ga vozil 30-letni Miran Slavinec iz Beltincev, je na cesti zunaj Ižakovca zapeljal (domnevno zaradi prevelike hitrosti) čez desno bankino ceste, nakar se je večkrat prevrnil. Iz avta sta padla voznik in sopotnik, 44-letni Martin Smolko iz Beltincev, na katerega se je avto prevrnil in mu povzročil tako hude poškodbe, da je zaradi njih na kraju nesreče umrl.

Bodonci: Ni upošteval stopa

28. januarja ob 12.30 se je zgodila v Bodoncih prometna nesreča, ker voznik osebnega avta Dušan K. ni upošteval prometnega znaka ustavi (stop), pa je zato trčil v avtobus, ki ga je vozil Dean F. Voznik avta se je hudo poškodoval, gmotna škoda na obeh vozilih pa znaša 600.000 tolarjev.

Vosek: Avta sta močno trčila

29. januarja ob 14.5 se je zgodila prometna nesreča na glavni cesti Maribor-Lenart. V kraju Vosek, ki je ob tej cesti, je 21-letni avtomobilist Robert H. z območja UE Lenart prehiteval s svojim opel kadetom neki avto, a se ni prepiral, ali je varno. Ni bilo, kajti nasproti je pripeljala zastava 128, ki jo je vozil 25-letni Danilo Č., prav tako doma na območju UE Lenart. Vozili sta silovito trčili in oba voznika sta se hudo poškodovala.

Markovci: Oškodovan za milijon

Med 26. in 29. januarjem so neznanci vlomili v stanovanjsko hišo v Markovcih pri Ptuj in odnesli razno orodje, ribiški pribor, nekaj slik, unikatnih kovancev, nekaj pišče in živil. Lastnik je oškodovan za milijon tolarjev.

Gederovci: Avstrijec tihotaplil

1. februarja ob 14.40 je v Gederovcih vstopal v Slovenijo avstrijski državljan in na vprašanje, ali ima kaj prijaviti, odgovoril, da nič. Mejni organi pa mu niso verjeli in malo pogledali po avtu. Našli so 30 nabojev različnih kalibrov, ki so jih seveda zasegli, malega tihotapca pa je povrh kaznoval še sodnik za prekrške.

Ptuj: Prišli so iz Razkrižja

Ptujski policisti so 26. januarja prijeli 14 tujcev, ki so ilegalno prestopili mejo pri Razkrižju. Prijeli so tudi 30-letnega Željka P. iz Ormoža, ki je prevažal tujce, in 35-letnega Dušana J. Ormožana, ki je vozil z osebnim avtom kot predhodnica (na čelu). Ilegalce so odpeljali v dom v Prosenjakovce, sprovedelja pa so prijavili državnemu tožilstvu.

Rakičan: Vlomilec v Domu

27. januarja med 17.30 in 18. uro je v rakičanskem Domu starejših nekdo vlomil v eno od sob in potem še v omaro enega od oskrbovancev ter iz denarnice pobral 25.400 tolarjev. Neznanca iščejo policisti.

Ormož: Tudi Ljutomerčan

Policisti PP Ormož so 28. januarja ponoči prijeli na regionalni cesti zunaj Gomile 21 tujcev, ki so prišli ilegalno v Slovenijo s Hrvaškega. Prijeli pa so tudi 30-letnega Danila V. iz Ormoža, ki je v bližini meje čakal na drugo skupino tujcev, da bi jih odpeljal dalje. Ugotovili so tudi, da je eden od organizatorjev prevoza 28-letni Davorin P. iz Ljutomer. Oba bodo ovadili.

Hrastovec: Vlom v hišico

Lastnik počitniške hišice v Hrastovcu pri Lenartu je oškodovan za 200.000 tolarjev. Toliko je vredno premoženje, ki je izginilo iz hišice med 24. in 29. januarjem: izbrane buteljke in vrčičarsko orodje.

ŠŠ ■

Le kam jih dajejo?

Ilegalce skrival v svoji hiši

Načelnik Farič nezadovoljen z reakcijo države

Šestindvajsetega januarja letos so delavci Policijske postaje Ljutomer pri operativnem delu na terenu prišli do podatka, da je v nenaseljeni stanovanjski hiši, lasti osumljenega B. K. iz Presike, večje število tujcev, ki so ilegalno prišli v državo. Hišo so med dnevom opazovali in si na soboškem okrožnem sodišču pridobili odredbo za opravljanje hišne preiskave. Ker se do 13.30 osebe, ki so sodelovale pri vodenju tujcev čez mejo, niso prikazale, so policisti stopili v akcijo in v hiši prijeli 25 državljanov Zvezne republike Jugoslavije albanske narodnosti.

Nato so ob navzočnosti lastnika objekta, osumljenega B. K., opravili hišno preiskavo. Ugotovljeno je bilo, da so tujci prejšnji dan okoli 22. ure ilegalno prestopili hrvaško-slovensko mejo na še neugotovljenem kraju, skriti v kombiniranem vozilu. Okoli 22.30 jih je zaenkrat še neznani voznik odložil na regionalni cesti Stročja vas-Miklavž v naselju Presika, kjer jih je počakal drugi neznanelec, ki jih je peš odpeljal do omenjene hiše ter jim naročil, da se vanjo skrijejo do jutra, ko jih bodo peljali naprej v notranjost Slovenije.

Hiša je bila odklenjena, v eni od sob pa je bilo vse pripravljeno za njihovo nastanitev. Pri hišni preiskavi je bilo ugotovljeno, da se objekt že dalj časa uporablja za te namene. Iz organizacije poti in preostalih indicov so policisti prišli do ugotovitve, da je osumljeni B. K. člen povezane verige ljudi, ki se ukvarjajo z ilegalnim vodenjem ljudi čez državno mejo, njegova vloga pa je bila, da je tujcem dajal začasno zatočišče v svoji stanovanjski hiši. Zoper B. K. so policisti na pristojnem državnem tožilstvu podali kazensko ovadbo.

Na tiskovni konferenci za novinarje načelnik Urada kriminalistične službe pri UNZ Murska Sobota Marjan Farič ni skrival nezadovoljstva nad neustavljivim valom ilegalcev v našo državo: »Ne bi želel, da bi v zvezi z ilegalnim vodenjem ljudi čez mejo postali imuni na ta problem. Tega je v zadnjem času toliko, da je očitno, da ima naša država s tem velike težave. Konec koncev tudi Italijani sedaj pritiskajo na Slovenijo

oziroma želijo dokazati, da glavni begunski val v Italijo vsaj enakovredno prihaja čez kopensko ozemlje Slovenije kakor tisti čez Jadran iz Albanije. Kar glede na naše varnostne kriterije – ne samo ekonomske – seveda ni dobro za »imidž« Slovenije pri vključevanju v Evropsko unijo.

Sami imamo na tem območju, ki je vkleščeno med tri meje, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško – rizični sta

predvsem zadnji dve – strahovite probleme. Sam menim, da reakcija naše države ni najostrejša. Ne bi želel, da bi bila ta reakcija zapoznela. Žal je tako, da se »zbuja« šele takrat, ko so problemi že tu, ko smo že globoko v njih, ne pa takrat, ko so problemi zaznavni na začetku in bi lahko z dosti večjo lahkoto marsikaj naredili. Mislim predvsem na to, da bi se poostiril kazenski zakonik, čeprav nisem prepričan, da bi količina represije dokončno rešila to vprašanje. Namreč da bi ljudi odvrgla od tega, da ne bi več ilegalno vodili ljudi čez mejo. Zato bi ta problem veljalo reševati kompleksno.

V prvih tridesetih dneh tega leta so policisti samo na območju Pomurja prijeli 678 tujih ilegalcev.

TOMO KOLEŠ ■

Organisti – kantorji in orgle (4)

Orgle so kot ženska

Igra kar v štirih evangeličanskih cerkvah

Petintridesetletni Ludvik Nemec iz Krplivnika igra vsako nedeljo ob 9.30 na Hodošu, ob 11. uri v Domanjševcih, vsako drugo nedeljo ob 12.30 pa v Prosenjakovcih. V teh treh krajih je, kot mi je razkril, kantor (igra, skrbi za petje, sodeluje pri pogrebih itd.), v Gornjih Petrovcih pa je občasno le organist, ko nadomešča tamkajšnjega kantorja, tam pa sicer »trenirski« pevski zbor.

Njegova domicilna evangeličanska cerkvena občina oziroma gmajna je Hodoš, kjer je »izvežbal« kar dva cerkvena pevška zbora (madžarskega in slovenskega). Hodoški pevci so celo pobrateni z župnijo Orimagyarsol na Madžarskem. Pevski zbori pojejo samostojno pri božjih službah ob večjih praznikih, ob navadnih nedeljah pa pojejo vsi verniki, ki imajo posluh za petje. Vselej pa je tako v Domanjševcih in Prosenjakovcih, kjer nimajo stalnih pevskih zborov. Zbore, ki jih vodi Ludvik Nemec, smo imeli priložnost videti in slišati že nekajkrat, ko so bili televizijski prenosi božjih služb, na primer ob lanskem dnevu reformacije, ko je bila slovesnost v petrovski evangeličanski cerkvi. Še več: napisal je tudi besedilo pesmi, ki so jo zapeli pevci na posvetitvi evangeličanskih duhovnic Simone in Vladimire.

Kakšni pa so instrumenti, na katere igra kantor Ludvik Nemec? Hodoške orgle so enomanevalne, na nožni pogon, imajo deset registrov, so mehanske in bilo bi jih treba temeljito popraviti. Izdelane so bile nekje na Madžarskem. Zdaj, pozimi, ne igra na orgle, ampak na harmonij, ki je v gmajnski dvorani. Tod (in ne v cerkvi) so obredi pozimi, saj jo lažje ogrejejo, prostora pa je za 150 ljudi. Na harmonij pa igra tudi pri božjih službah v Prosenjakovcih.

Odkar imajo v Domanjševcih redno nastavljenega evangeličanskega duhovnika, je mariskaj drugače: ta čas obnavljajo ce-

Ludvik Nemec iz Krplivnika je muzikant in šaljivec. Kadar pa sede za orgle, je zbran in igra natanko po notah. Posnetek je iz evangeličanske cerkve v Domanjševcih. – Foto: Š. S.

orglarski mojstri z Madžarskega obnovili tamkajšnje orgle, izdelane 1902. leta v orglarski delavnici Gyule Salaya v Szekefehervaru na Madžarskem. Dasiravno so bile orgle prekrte s plastično folijo, da bi se ne poškodovale zaradi zidarskih del, se sogovornik Ludvik Nemec ni zadovoljil le s pripovedovanjem, ampak je ob pomoči domanjševskega zvonarja odkril igralni del orgel in zaigral. Lepo so zadonele, čeprav je bilo zelo v cerkvi hladno (zunaj pa še bolj).

»Kako dolgo ste že kantor?«

»Deset let. Lahko se malo pohvalim, da sem hodoške in petrovske pevce dokaj dobro naučil peti. Igranje pa mi tudi gre. Pa ne le na orgle, ampak tudi na druga glasbila, na primer na harmoniko, s katero sicer spremljam folklorno skupino KUD-a Goničko Gornji Petrovci. S svojimi instru-

(imam kar tri), pa igram na gostijah, rojstnih dnevih, praznovanjih Abrahamov in ob več drugih priložnostih.«

»Najbrž se je že pripetilo, da kdaj niste prišli v cerkev, da bi zaigrali pri božjih službah, seveda na orgle ali harmonij?«

»Mislim, da sem vedno prišel, pač pa se je zgodilo, da se ni-

sem pojavil natanko ob določnem času. Potem je duhovnik malo počakal z obredom.«

»Kaj pa vaši otroci: bodo tudi glasbeniki?«

»Žena Irena ne poje v pevskem zboru, 12-letna hčerka Sanja tudi ni ravno navdušena pevska, drugače pa je z našim 4-letnim Tadejem: že poje in tudi malo igra. Zelo sem srečen, ker kaže, da bo šel po mojih glasbenih stopinjah.«

»Za konec pa še vaše »generalno« mnenje o orglah, ki jim pravimo, da so kraljica glasbe!«

»Orgle so kot ženska: treba jih je čim pogosteje uporabljati ...«

Tako torej kantor in organist iz Krplivnika, ki je v veselju družbe ves razigran; kadar pa je v božjem hramu, pa je zbran, igra na orgle ali harmonij in poje cerkvene pesmi.

Torcida vznemirja

»Kaj vse počne drogirana, nevzgojena drhal?«

VGornjem Lakošu vas vabi na obisk tudi gostinski lokal Torcida, kamor lahko pridete ob koncu tedna in praznikih tudi pozno ponoči. V lokalni deluje namreč tudi nočni bar, ki je odprto ob določenih dnevih do 4. ure jutraj. Nekateri so tega zelo veseli, na primer mladi, ki jim ni potrebno več odhajati v oddaljene disko klube. Nekateri pa zavoljo tega ne morejo spati.

»Že leto dni se borimo, da bi si po 22. uri zagotovili red in mir v okolici domov, pa žal to ne gre. Napisali smo že kar nekaj pritožb, ki so pri županu ter na Upravi enoti in policiji. Lansko leto torej ni bilo zadosti dobre volje za rešitev problema, čeprav nam je župan že v avgustu obljubil, da bo nočni lokal – bar – zaprl. Torej bi se lahko šlo v obnovo postopka, pa se to ni zgodilo. Čakali smo in upali, da bo občina izpolnila obljubo ter bo lastnik lokala Torcida uredil parkirišče in podpisal pogodbo z varnostno službo. Pa nič! Spet smo napisali pritožbo, kmalu zatem pa smo se dobili v domu v Gornjem Lakošu, kjer je župan sam ugotovil, da je naselje preveč strnjeno in nas je prosil, da še malo potrpite, češ da Občina Lendava ne bo izdala pozitivnega mnenja k prihodnji vlogi za obratovalni čas lokala Torcida ...

Mar mislite, da bomo še naprej poleti zapirali okna, ko je najbolj vroče, samo da ne slišimo, kaj vse počne drogirana, nevzgojena drhal? Ne, ne bomo jim pustili, da si sami odpirajo naša vhodna vrata, da parkirajo na naših dvoriščih, da nam uničujejo posevke, da nas brcajo, žalijo, da mečejo petarde in steklenice na dvorišča in pod okna, da grozijo s sekirami in anonimno po telefonih še z marsičim. Za njimi ne bomo več pobirali njihovih iztrebkov, ostanikov po bruhanju in drugih gnusnih zadev! Ne bomo poslušali njihovega kričanja in cviljenja z gumami vse do pete, šeste ure jutraj ...!

To je nekoliko skrajšan povzetek pritožbe, ki jo je podpisala skupina šestih domačinov iz Gornjega Lakoša, na vpogled pa so jo dobili tudi člani lendavskega občinskega sveta, torej tudi lastnik Torcide Šoš, ki je prav tako svetnik. Povedal je, da so med podpisniki pritožbe tudi taki, ki sploh nimajo razloga za to, ampak so v ozadju njihovi osebni interesi. V zgraditev lokala je vložil ogromna sredstva, pridobil si je vsa soglasja, najel je tudi varnostno službo, zato pričakuje, da mu bo omogočeno nadaljnje poslovanje lokala, kajti sicer bo moral odpustiti tudi več zaposlenih delavcev. In mnenje občinskega sveta? Upravna enota naj pri izdaji dovoljenja za obratovalni čas upošteva zakonska določila. Nočni lokali pa so lahko odprti do 4. ure. S tem pa ta

Nogomet

Dominko in Cipot v reprezentanci

Selektor slovenske članske nogometne reprezentance Srečko Katanec je med kandidate za reprezentanco, ki bo od 3. do 9. februarja sodelovala na turnirju v Omanu, pozval tudi nogometaša Mure iz Murske Sobotice Marjana Dominka in Fabijana Cipota. To je vsekakor lepo priznanje tako za nogometaša kot klub. Na turnirju v tej arabski državi ob Rdečem morju sodelujejo tri reprezentance: Švice, Oman in Slovenije. To priložnost smo izkoristili za kratek pomenek z obema prekmurskima reprezentantoma.

Marjan Dominko – star 29 let, doma iz Turnišča. Z nogometom se je začel ukvarjati kot mladinec v domačem NK Turnišču, kjer je več let igral tudi za člansko moštvo. Potem se je za krajši čas preselil k prvotigašu Muri v Mursko Sobotico, kjer pa zaradi nekaterih administrativnih zadev nekaj časa ni igral. Nato je odšel k drugotigašu Lendavski Nafti, kjer je igral eno leto, nato pa zopet prišel k Muri v Mursko Sobotico, kjer igra že pet let. V tem času se je razvil v odličnega nogometaša in s svojimi igrami navdušuje ljubitelje nogometa. Njegovo kakovostno igro je opazil tudi selektor Srečko Katanec in ga drugič poklical v državno reprezentanco. Prvič je igral Marjan Dominko za slovensko nogometno reprezentanco lani z Madžarsko v Zalaegerszegu. »Bil sem prijetno presenečen, ko me je selektor povabil v reprezentanco, saj sem bil nekaj časa poškodovan. Zdaj sem zdrav, in če dobim priložnost igrati, se bom potrudil in upravičil zaupanje. Kaj lahko od turnirja pričakujemo, je težko napovedati, kajti reprezentanca Švice je zelo močna. V domačem tekmovalstvu si želim, da bi Mura zopet tekmovala za evropski pokal, največji konkurenti pa nam bodo Maribor, Gorica in Olimpija, ki je postala precej močna. Sicer pa je moja življenjska želja, da bi z Muro osvojil naslov državnega prvaka,« nam je povedal Marjan Dominko.

Fabijan Cipot – star 23 let, doma iz Nemčevca. Z nogometom se je začel ukvarjati leta 1984. Izhaja za Murine nogometne šole, kjer je doslej igral za vse selekcije. Gre za zelo talentiranega nogometaša, ki si je že v nižjih selekcijah zagotovil mesto v državni reprezentanci. Leta 1996 je prvič zaigral v članskem moštvo Mure na tekmi z Rudarjem Velenju. Prvi prvotigaški gol pa je dosegel tri tedne kasneje v Gorici, kjer je Mura igrala neodločeno 1 : 1. Zdaj je že standardni igralec članskega moštva, ki s svojimi igrami navdušuje gledalce. »Bil sem prijetno presenečen, ko sem izvedel, da me je selektor Srečko Katanec pozval v člansko reprezentanco. To je bilo zame najlepše novoletno darilo, hkrati pa velika spodbuda za naprej, saj sem bil zelo vesel, da bom lahko igral z najboljšimi slovenskimi nogometaši. Če bom dobil priložnost v Omanu, se bom zelo potrudil, da zadovoljim selektorja. Za drugi del prvenstva v prvi državni ligi se dobro pripravljamo. V moštvo je zelo dobro razpoloženje in mislim, da smo zelo homogeno moštvo, to pa lahko tudi pripomore k doseganju dobrih rezultatov. Mislim, da bomo v državnem prvenstvu pristali med prvimi tremi moštvimi, velike možnosti pa imamo tudi v pokalnem tekmovalstvu. Želim si, da bi tudi v drugem delu prvenstva za Muro dosegel toliko golov, kot sem jih jeseni, in da bi Mura razveseljevala gledalce z dobrimi igrami,« je povedal debitant v državni članski reprezentanci. FM

Odbojka

Pričakovana zmaga Pomgrada

V dvanajstem krogu prvenstva v prvi državni moški odbojarski ligi je Pomgrad v Murski Soboti po pričakovanju brez težav ugnal ekipo Žužemberka s 3 : 0 (15 : 2, 15 : 3, 15 : 6). Gostje niso bili dorasel nasprotnik domačinom, ki so tekmo dobili v slabi uri. **Pomgrad:** Berdon, Horvat, Tot, Kerec, Bačvič, Čeh, Marič, Tinev, Demirovič, Fujs.

Pomembna zmaga Ljutomerčan

V dvanajstem krogu prvenstva v prvi državni ženski odbojarski ligi je ekipa Zavarovalnice Maribor Ljutomer v zelo pomembni tekmi za obstanek v ligi premagala Špece-rjo Bled s 3 : 2 (15 : 8, 9 : 15, 15 : 12, 6 : 15, 15 : 13). Po vodstvu domačink z 2 : 1 so gostje rezultat uspele izenačiti. V peti skrajšani igri so si Ljutomerčanke priigrale občutnejšo prednost pri 14 : 11 ter izkoristile tretjo zaključno žogo. **ZM Ljutomer:** Kodila, Tretinjak, Zver,

Šoštarčič, Kolar, Kosi, Vrbnjak, Oletič, Pirher, Drevenšek, Jureš, Šerc. (NS)

Tretji zaporedni poraz Ljutomera

V štirinajstem krogu prvenstva v drugi državni moški odbojarski ligi je Ljutomer gostil Šempeter in ostal praznih rok, saj so zmagali gostje s 3 : 0 (15 : 5, 15 : 11, 15 : 12). To je bil tretji zaporedni poraz Ljutomerčanov in vse kaže, da se bodo borili za obstanek v ligi. **Ljutomer:** A. in B. Grut, D. in G. Kodila, Ma-

rič, Onišak, Špilak, Horvat, Pirher, Budna, Zidar. (NS)

Beltinci zmagali v Poljčanah

V štirinajstem krogu prvenstva v tretji državni moški odbojarski ligi vzhod so odbojkarji Beltincev v Poljčanah premagali domačo ekipo s 3 : 1 (6 : 16, 16 : 14, 15 : 13, 15 : 12). Domačini so presenetili goste in dobili prvi niz, potem pa so Beltinčani zaigrali bolje. **Beltinci:** Časar, Horvat, Mitja in Marko Janža, Lukač, Balažič, Gumilar, Prša.

V štirinajstem krogu prvenstva tretji državni ženski odbojarski ligi vzhod sta obe pomurski ekipi gostovali in izgubili. Ekipa Cometa je Zrečah premagala Kemo iz Pucolnec s 3 : 1. **Kema Puconci:** Kuhn, Mencigar, Kerčmar, Zorkovič, Krec, Gomboc, Casar, Bagari. Odbojkarice Sonimexa iz Radenec s gostovale v Malečniku in izgubile s 3 : 1 (15 : 12, 11 : 15, 11 : 15, 15 : 15). **Sonimex Radenci:** Strišek, Jesovnik, Zver, Sokler, J. in S. V. bančič, Bezjak, Šavel, Srt, Klemenčič.

Strelstvo

Markoja dvanajsti v Münchnu

Na mednarodnem tekmovalstvu v streljanju zračnim orožjem v Münchnu v Nemčiji je sodelovala tudi slovenska reprezentanca. V njej so nastopili tudi trije pomurski strelci:

Robi Markoja (SD Štefana Kovača Tumišče), Manuela Rudolf (SD Ljutomer), v članski konkurenci, in Tomaž Kerčmar (SD Pomurka MI) med mladinci. Zlasti se je izkazal

Robi Markoja, ki je prvi dan zadel 586, drugi dan pa presenetil s 590 krogi, kar je njegov osebni rekord, s katerim se je uvrstil na 12. mesto. Manuela Rudolf je prvi dan zadel 392, drugi dan pa 386 krogov. Tomaž Kerčmar pa je zadel 1726 (570, 577, 579) krogov.

Pomurka Mi vodi, Pajič drugi

V Ljubljani je bilo na sporedu kolo državne strelske lige za mlade mladince. Zopet so se izkazali mladi strelci SD Pomurka MI iz Murske Sobotice, saj so ekipno zasedli prvo mesto s 1126 krogi. Med posamezniki je bil Valter Pajič drugi, Bojan Babič pa tretji, oba sta zadel 383 krogov. Blaž Gomboc s 360 krogi zasedel dvanajsto mesto. Po šestem krogu vodi ekipa Pomurka, med posamezniki je prvi Pajič drugi, Babič pa tretji. (FS)

Sebeborci prevzeli vodstvo

V petem krogu prve območne strelske lige je bilo v Sebeborci derbi srečanje, kjer so domači strelci premagali vodeče Gančani s 5 : 1 (5460, Bakovci, 13 (5396), Št. Pijonom, 11 (5378), SGT, 11 (5329), J. Jurkovičem, 9 (5210), Strelcem, 9 (5209), Gederow, 9 (5126), Varstojem, 7 (5110), Jezerom, 5 (5218) točk. Med posamezniki vodi po petem krogu Robert Čontala (Sebeborci) s 1839 krogi pred Štefanom Bakovcem (Škorpjoni), 1832, Marjanom Balažičem, 1829, Zvonkom Čontalom (oba Gančani), 1824, in Goranom Maučecem (Bakovci), 1823 krogov. Po petem krogu tekmovanja v drugi območni strelski ligi vodi Kerencičeva s 15 točkami pred Ljutomerom, 13, Coalom, 11, Jezerom II, 11, in Alijem Karčičem, 11 točk. (F. Horvat)

Vodita Jezero in Cofek

V občinski strelski ligi Lendava je bilo na sporedu drugo kolo. V Jezero I s 1048 krogi pred Coalom Petišovi, 1048, in Varstojemom, 1018 krogov. Med posamezniki na prvem mestu Milab Cofek (Cofek) s 360 krogi pred Francem Čontalom (Jezero), 352, in Darkom Horvatom (Jezero), 348 krogov. (FH)

Rokometni klub Polet

Lep uspeh mladih Poletovcev

Rokometni klub Polet iz Murske Sobotice, ki namenja posebno skrb mlademu naraščanju, je pred dnevi organiziral izbirni turnir, na katerem so izbrali najboljše rokometase. Med igralci, rojenimi leta 1987, so bili izbrani: Tomaž Horvat, Tomaž Džuban, Jernej Varga, Mitja Lejko (vsi Tišina), Sandi Žibrat, Leon Kokek (G. Bistrica) ter Matej Čerpnjak, Robi Kreft in Nejc Halas (vsi MS). Ti so sodelovali na mednarodnem turnirju Igrajmo rokomet v Celju (do 12 let) in se odlično odrezali. Med 36 ekipami so v peti skupini brez poraza zasedli prvo mesto. Premagali so Varteks iz Varaždina z 11 : 9, Prule iz Ljubljane s 14 : 6 in Šempas Nova Gorica s 16 : 9 ter neodločeno igrali s Preventom iz Slovenj Gradca s 7 : 7. Vrstni red:

1. Polet 7, 2. Prevent 6, 3. Varteks 5, 4. Pyramida 4, 5. Prule 2 in 6. Šempas brez točke. Ekipo so vodi-

li: Branko Kreft (trener), Mitja Ambroz (pom. trenerja) in Cica Pučko (koordinater).

Šah

Krumpačnik prvi, Kovač tretji

V M. Črncih je bil mednarodni konektedenski šahovski turnir, ki ga v sodelovanju z domačini organizira ŠD Radenska Pomgrad iz M. Sobotice. Med 61 šahisti je zmagal Ptujčan Domen Krumpačnik z 8,5 točke pred Mariborčanom Darkom Supančičem, 8, Boris Kovač (Radenska Pomgrad) je bil tretji, Branko

Resman (ČK) četrti in Tomi Gruškovnjak (Radenska Pomgrad) peti, vsi so dosegli 6,5 točke. Sledijo: Danilo Hari, Jože Korban, Robi Radosavljevič, Karel Zajdela, Andrej Alatič in Ivan Lukič, vsi so zabili po 6 točk. Najboljša ženska je bila Lea Števanec na osemnajstem mestu s 5,5 točke. Naslednji turnir bo v nedeljo,

21. februarja, ob 9. uri v Zdravilišču M. Toplice. Na januarskem hitropoteznem turnirju za dečke, ki ga je organiziralo ŠD Radenska Pomgrad iz M. Sobotice, je sodelovalo 15 šahistov. Zmagal je Jernej Buzeti (Bakovci) s 5 točkami pred Duhom (Beltinci), 4, in Galom (OŠ II), 3,5 točke.

Rokomet

V soboto se začne drugi del prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi vzhod, kjer sodelujejo štiri pomurske ekipe. Naslov jesenskega prvaka so osvojili rokometasi Pomurke, ki so edini neporaženi, vendar imajo le dve točki prednosti pred drugouvrščenim Ptujem. Ker pa Pomurka v drugem delu tekmovalja gostuje na Ptuj, imata obe ekipi enake možnosti za osvojitve prvega mesta v rednem delu tekmovalja. Vse možnosti za osvojitve prvega mesta pa imata tudi Pyramidia iz Moškanjeva in Polet iz M. Sobotice.

Mali nogomet

V prvi državni ligi v malem nogometu je ekipa Azurja Kraša iz Ljubljane v Ljutomeru premagala Meteorplast z 10 : 6 (4 : 4). Strelci za Ljutomerčane: Kosi in Volžič po 2, Hošpel in Novak po 1. (NS)

V Leskovcu pri Krškem je bilo četrtfinale državnega prvenstva osnovnih šol v malem nogometu. Sodelovala je tudi ekipa OŠ Črenšovci in zasedla drugo. Črenšovci so premagali Ptuj s 6 : 1 in Velenje z 2 : 0 ter izgubili z Leskovcem s 2 : 5. Za najboljšega vratarja so razglasili Miha Kolariča (Črenšovci).

Ekipa Črenšovci se je tako uvrstila v polfinale.

Na mednarodnem turnirju v malem nogometu za mlade do 14 let in za pokal Unitasa, ki ga je pripravil NK Mura iz Murske Sobotice, je sodelovalo 6 moštev. Zmagal je Varteks iz Varaždina, prva ekipa Mure je bila tretja, druga pa peta, Nafta iz Lendave je bila šesta.

V prijateljskem srečanju mladih nogometašev upov med Nafto in Feniksom iz Murske Sobotice so bili boljši Sobočani, saj so zmagali v vseh treh kategorijah: dečki U-6 s

3 : 1, dečki U-8 z 8 : 2 in dečki U-10 s 5 : 3. (FH)

KMN Sving je bil organizator teranskega turnirja (nad 30 let) v malem nogometu. Sodelovalo je 11 moštev iz vse Slovenije. Najboljši uspeha so imeli nogometaši Bistrice (Radenci), ki so v finalu premagali Bakovce s 3 : 1. Vrstni red: Bistrica (Radenci), 2. Bakovci, 3. Porsche (Maribor), 4. Krizevec. Najboljši igralec: Vinko Buzeti (Bakovci), najboljši strellec: Zeljko Dorjan (Bistrica), najboljši vratar: Ivan Petovar (Bistrica). (O. Bakovci)

Šport od tod in tam

Športniki občine Lendava – Športna zveza Lendava bo v petek, 5. februarja, ob 16. uri v hotelu Lipa v Lendavi razglasila najboljše športnike in športnike, perspektivne športnike ter športne ekipe za leto 1998 za občine Kobilje, Lendava, Odranci in Turnišče.

Veleslalom – Smučarski klub Radgona organizira klubsko prvenstvo v veleslalomu, ki bo v nedeljo, 14. februarja 1999, na Arehu. Cena prevoza, štartnine in smučarske vozovnice je 2.500 SIT. Prijave zbira turistično informativna pisarna v Gomji Radgoni.

Atletika – Na predzadnjem mednarodnem zimskem krosu, ki je bil v Brucku v Avstriji, so sodelovali tudi nekateri tekmovalci AK Pomurje. Najuspešnejši med njimi so bili: Lučka Cvetko, ki je zmagala na 1.000 m med ml. deklicami, Laura Korčulanin je bil tretja. Med dečki je Gregor Marušič v teku na 2.000 m zasedel četrto mesto, med člani na 4.000 m pa je bil Miodrag Korčulanin sedmi. (G. Grabar)

Karate – V Petrovčah je bilo državno prvenstvo v kofukanu. Med več kot sto tekmovalci iz 10 klubov so bili tudi Ljutomerčani in dosegli nekaj vidnih rezultatov. Rezultati –

kate – ml. deklice: 2. Blagovič; ml. dečki: 2. Lebarič, 3. Prelog; st. dečki: 3. Marin; mladinke: 2. T. Mlinarič; borbe – ml. deklice: 1. Blagovič; ml. dečki: 1. Pregelj, 2. Prelog, 3. Feuš; st. deklice: 1. M. Mlinarič; mladinke: 2. Brezovac, 3. T. Mlinarič; st. mladinci: 2. Vrbnjak, 3. Potroč; članice: 2. Brezovac; člani: 1. Barber, 3. Vrbnjak. (NS)

Karate – Določeni so člani državne reprezentance, ki bo sodelovala na evropskem mladinskem prvenstvu v Španiji in na tekmovalju za svetovni pokal na Švedskem. Na evropsko mladinsko prvenstvo potuje član Civitasa iz Murske Sobotice Matej Skandali, na tekmovalje za evropski pokal pa Sašo Pjevič in Robert Sočič (kadeti) ter Nuša Ledinek in Dejan Zečević (mladinci). KK Civitas pa bo poslal na tekmovalje za svetovni pokal še Zdravka Kovača, Petra Kaštruna, Jasmino Kovač in Denis Ficka. (D. S.)

Judo – V Gorišnici pri Ptujju je bilo državno prvenstvo osnovnih šol v judu. Sodelovali so tudi mladi judoisti Murske Sobotice in dosegli lep uspeh. Najuspešnejša je bila Maja Uršič (OŠ III. MS), saj je v kat. do 40 kg zasedla prvo mesto in naslov državne prvakinje. Katarina Boro-

šak (OŠ I. MS) je v kat. do 44 kg zasedla tretje mesto. Tretji mesti sta zasedla tudi Alen Rogan (OŠ I) v kat. do 30 kg in Sebastian Sapač (OŠ III. MS) v kat. do 55 kg. (TK)

Judo – Na državnem prvenstvu osnovnih šol v judu, ki je bilo v Gorišnici, so sodelovali tudi Lendavčani in dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Druga mesta so zasedli: Lea Benko v kat. nad 52 kg, Doris Žunič v kat. do 40 kg (oba DOŠ Lendava) in Rok Dominko (Turnišče) v kat. do 34 kg. Tretja pa sta bila Tadej Časar, do 34 kg, in Robert Hajdu (oba DOŠ Lendava), do 38 kg. (FB)

Judo – Na mednarodnem tekmovalju judoistov v avstrijskem Kirchbahu so med več kot 300 tekmovalci iz treh držav sodelovali tudi Lendavčani in dosegli lep uspeh, saj so zasedli več prvih, drugih in tretjih mest. Prva mesta so v svojih kategorijah zasedli: Tadej Časar, Blaž Mlinarič, Boris Rudaš, Rene Žunič in Alenka Premoša. Lendava je bila prva tudi med ekipami. (F. Bobovec)

Sedeča odbojka – V prvem krogu tekmovalja invalidov v sedeči odbojki, ki je bilo na Ravnah, je ekipa DRŠI iz Murske Sobotice premagala Novo Gorico z 2 : 1 in Kamnik

Namizni tenis

V dveh krogih samo točka M. T. Soboti

Začel se je drugi del prvenstva v prvi državni članski namiznoteniški ligi. V prvem krogu sta pomurski ekipi dosegli le točko. Ekipa Moravskih Toplic Soboti je gostovala v Velenju pri Eri, s katero je v Murski Soboti v prvem delu nepričakovano izgubila. Tokrat so Sobočani zagrabil boljše, saj so igrali neodločeno, lahko pa bi tudi zmagali. Junak srečanja je bil Unger, ki je premagal vse tri domačine, in če bi igral prvi igralec Sobočanov Horvat po pričakovanju, bi zmaga šla v Mursko Soboti. Tako pa je dosegel pri rezultatu 5 : 4 za domačine Kocuvan pomembno točko za goste, ko je premagal Voduška. Radgona je gostila državne prvake Olimpijo in izgubila brez osvojenega niza. Treba pa je povedati, da so Radgončani nastopili oslabiljeni, brez Benka. V enajstem krogu sta obe pomurski ekipi pričakovano izgubili. Moravske Toplice Soboti so doma izgubile s Krko, saj sta bila državni

reprezentant Komac in Kitajec Xu Jia za gostitelje nepremagljiva. Oslabljeni Radgončani pa so na gostovanju v Presejru zmagali le enkrat.

Era : Moravske Toplice Soboti 5 : 5 (Vodušek : Horvat 0 : 2, U. Slatinšek : Kocuvan 2 : 0, J. Slatinšek : Unger 0 : 2, U. Slatinšek : Horvat 2 : 0, Vodušek : Unger 1 : 2, J. Slatinšek : Kocuvan 2 : 1, Slatinšek : Slatinšek : Unger - Horvat 2 : 0, U. Slatinšek : Unger 1 : 2, J. Slatinšek : Horvat 2 : 0, Vodušek : Kocuvan 1 : 2); **Radgona : Olimpija 0 : 6** (Brumec : Tokič 0 : 2, Rihtarič : Škafar 0 : 2, Benkovič : Reflak 0 : 2, Rihtarič : Tokič 0 : 2, Brumec : Reflak 0 : 2, Benkovič : Škafar 0 : 2).

Moravske Toplice Soboti : Krka 2 : 6 (Solar : Komac 0 : 2, Unger : Hribar 2 : 1, Horvat : Xu Jia 0 : 2, Unger : Komac 1 : 2, Kocuvan : Xu Jia 0 : 2, Horvat : Hribar 2 : 0, Unger-Horvat : Ko-

mac-Hribar 0 : 2, Unger : Xu Jia 0 : 2); **Eta Presejre : Radgona 6 : 1** (Pavič : Brumec 2 : 0, Pan Wei : Rihtarič 2 : 0, Petrovič : Soklič 2 : 0, Pan Wei : Brumec 2 : 0, Rogelj : Soklič 2 : 0, Petrovič : Rihtarič 1 : 2, Petrovič : Pan Wei : Rihtarič - Brumec 2 : 0).

Kema ob prvo točko

V šestem krogu tekmovanja v drugi državni članski namiznoteniški ligi pomurski ekipi nista bili tako uspešni kot v prvem delu. Čeprav je Kovač trikrat zmagal, je Kema iz Puconec v tekmovanju z ljubljansko Ilirijo izgubila prvo točko. S slabo ekipo Škofje Loke pa ni imela težav. Tudi druga ekipa Moravskih Toplic Soboti je kljub vodstvu 5 : 2 z ljubljansko Ilirijo le remizirala.

Kema Puconci : Ilirija 5 : 5 (Kovač 3, Fridrih 1, Kovač-Fridrih 1); **Kema Puconci : Škofja Loka 6 : 1** (Sapač 2, Smodiš 2, Fridrih

1, Kovač - Sapač 1); **Moravske Toplice Soboti II : Ilirija 5 : 5** (Koščak 2, Puhan 2, Koščak - Puhan 1); **Moravske Toplice Soboti II : Škofja Loka 6 : 2** (Koščak 2, Puhan 2, Horvat 1).

Koščak in Puhan tretja na ZŠI

V Val Di Fiemmu v Italiji so bile devete zimske športne igre Alpe Jadran, na katerih je sodelovalo okrog 700 mladih, starih do 17 let. Za slovensko namiznoteniško reprezentanco sta igrala tudi igralca Moravskih Toplic Soboti Jure Koščak in Pavlek Puhan in se lepo odrezala, saj sta osvojila bronasti medalji v dvojicah - Koščak skupaj z Jazbecem, Puhan pa z Italijanom Lainijem. Slovenska reprezentanca je zasedla šesto mesto med petnajstimi ekipami. Med posamezniki se je Koščak uvrstil med šestnajsteterico.

M. U.

Na občinskem prvenstvu Ljutomer v namiznem tenisu je sodelovalo 25 igralcev iz petih ŠD. Med posamezniki je zmagal Kristjan Marinič pred Jankom Škrobarjem (oba SIP servis Cven), med dvojicami pa sta bila najboljša Marinič in Vargazom, ki sta v finalu premagala Škrobarja in Žibrata (vsi SIP Cven). (NŠ)

V 9. krogu prvenstva v občinski namiznoteniški ligi Puconci so igrali - skupina A: Šalamenci : Lemerje 4 : 3 in KA-EL : Mizarstvo Gjernjek 7 : 0. Vodi KA-EL s 14 točkami. Skupina B: Pečarovič : Pečarovič II 4 : 3 in Markišavci : Lastovka Gorica 7 : 0. Vodi Jo Pečarovič I in Markišavci s po 12 točkami.

Nogomet

V prijateljski nogometni tekmi je beltiški Potrošnik v Bratonicih premagal Lakoš s 5 : 2 (4 : 0). Strelci: Baranja 2, Fridl 2 in Utroša za Potrošnik ter Hepe in Šabjan za Lakoš.

Nogometaši Mure iz Murske Soboti so gostovali v Sombotelu in v prvi prijateljski tekmi z madžarskim prvotigašem Haladasem igrali neodločeno 1 : 1. Strelec za Muro je bil Škaper (FH).

Na prvi preizkušnji v pripravah za drugi del prvenstva je beltiški prvotigaš Potrošnik v Odrancih visoko s 7 : 0 premagal domačega tretjeligaša. Strelci: Struna 3, Antolin 2, Moro in Utroša po enega.

Kajak kanu

Borut Horvat in Miran Vereš na tekmovanju za svetovni pokal

V Novi Zelandiji bo od 13. do 28. februarja serija šestih tekem kajakašev in kanuistov v spustu za svetovni pokal: 13. februar - Turangi, 14. februar - Taupo, 20. februar - Murchison, 21. februar - Murchison, 27. februar - Cormwell in 28. februar - Queenstown. Tekmovanja se bo udeležila tudi reprezentanca Slovenije. Med desetimi potniki so kar trije pomurski predstavniki: kajakaš Miran Vereš (Športno društvo prijateljev različnih športov Opel Murska Soboti iz Bakovec), kanuist Bojan Horvat (Kajak kanu klub Mura iz Kroga) in pomočnik trenerja slovenske reprezentance Štefan Varga (trener Kajak kanu kluba Mura iz Kroga). Horvat in Vereš sta po merilih Olimpijskega komiteja edina tekmovalca mednarodnega razreda v pokrajini ob Muri.

Borut Horvat - star 21 let iz Kroga. S kanujem se je začel ukvarjati leta 1988 pod strokovnim vodstvom trenerja Štefana Varge. Zadnja leta je naš najboljši kanuist, saj se ponaša s številnimi leketajajočimi trofejami.

Bil je dvakratni svetovni mladinski prvak (1994 v ZDA in 1996 v Češki). V članski konkurenci je dosegel nekaj zelo odmevnih rezultatov (drugi mesti je zasedel na svetovnem prvenstvu v Landecku v Avstriji - moštveno 3 x C-1 (1996) - ter na svetovnem pokalu v Kranjcu v Avstriji - med posamezniki (1997). Tretji je bil na svetovnem prvenstvu v Bali v Veliki Britaniji - moštvena vožnja 3 x C-1 (1995) - in na evropskem prvenstvu Burg St. Moritz v Franciji - moštvena vožnja 3 x C-1 (1997) -, četrti pa je bil na svetovnem prvenstvu v Garmisch Parten Kirchnu v Nemčiji - moštvena vožnja 3 x C-1 (1998). Na tekmovanje za svetovni pokal odhaja z velikim optimizmom, saj meni, da je program priprav pod strokovnim vodstvom Štefana Varge uresničil skoraj v

celoti, čeprav je bil v vojski, kjer pa so pokazali za njegove športne dejavnosti veliko razumevanja. Čeprav v Novi Zelandiji ne pozna tekmovalnih razmer, pričakuje uvrstitev med prvih deset, strokovno vodstvo pa celo med prvih šest tekmovalcev.

Miran Vereš - star 31 let iz Bakovec. S kajakom se je začel ukvarjati leta 1983 pri Brodarskem društvu Mura iz Kroga. V mladinski konkurenci je bil zelo perspektiven tekmovalac, vendar je bil zaradi slabih razmer nekaj časa (1989 - 1992) neaktiven. Kot član Športnega društva prijateljev različnih športov Opel MS iz Bakovec je od leta 1994 član državne članske reprezentance v spustu. Zadnja leta je bil naš najboljši kajakaš, vendar na velikih tekmovanjih ni imel sreče, čeprav je dosegel tudi nekaj odmevnih rezultatov: četrto mesto je zasedel na svetovnem prvenstvu v Landecku v Avstriji - moštvena vožnja 3 x K-1 (1996) -, peti je bil na evropskem prvenstvu v Burgu St. Moritzu v Franciji - moštvena vožnja 3 x K-1 (1997) -, šesto mesto pa je zasedel na svetovnem prvenstvu v Garmisch Parten Kirchnu v Nemčiji - moštvena vožnja 3 x K-1 (1998). Od začetka letošnje sezone trenira pod strokovnim vodstvom Štefana Varge in je zelo zadovoljen z njegovim delom. Miran Vereš iz leta v leto napreduje in se je dobro pripravil na letošnjo sezono, pričakuje pa doslej najboljšo uvrstitev na tekmovanju za svetovni pokal. To pa naj bi bilo okrog petnajstega mesta. Razmer za tekmovanje v Novi Zelandiji ne pozna, vendar pričakuje, da se bodo napovedi ob malo športne sreče uresničile.

FERI MAUČEC, FOTOGRAFIJA: NATAŠA JUHNOV

Košarka

V prijateljski košarkarski tekmi je mariborski prvotigaš Pošta Maribor Branik v Murski Soboti premagal domači Creativ s 107 : 82 (56 : 48). Najboljši strelci pri Creativu: Balazic, 16, Niderl, 16, Dominko, 16, Majc, 11, in Gomboc, 10. Pri Mariborčanih je bil najuspešnejši Tovornik s 37 koši. (KG)

V 5. krogu pomurske moške košarkarske lige sta bila dosežena naslednja izida: Plastron Radgona : Ljutomer 65 : 84 in Ljutomer : Creativ Soboti II 68 : 72. Vodi Creativ Soboti II z 10 točkami pred Ljutomerom, 9, Claudio shop, 6, in Radgono, 5 točk. (KG)

FERI MAUČEC

Dvoranski hokej

Po dveh turnirjih vodi Triglav

V športni dvorani soboške tretje osnovne šole je bil drugi turnir v dvoranskem hokeju za državno prvenstvo članov in mladincev. V članski konkurenci so bili tokrat najuspešnejši hokejisti ljubljanske Svobode, ki so trikrat zmagali. V derbi tekmi je Svoboda premagala še neporaženi Triglav iz Predanovca, v domačem derbiju pa je Triglav prepičljivo premagal Lek iz Lipovca. Rezultati: Moravske Toplice : Lek Lipovci 0 : 6, Murska Soboti : Triglav Predanovci

3 : 7, UHK Svoboda Ljubljana : Moravske Toplice 4 : 0, Murska Soboti : UHK Svoboda Ljubljana 0 : 5, Triglav Predanovci : Lek Lipovci 5 : 2, Lek Lipovci : Murska Soboti 6 : 3 in Triglav Predanovci : UHK Svoboda Ljubljana 1 : 2. Tretji turnir bo zopet v telovadnici soboške tretje osnovne šole v nedeljo, 7. februarja.

Triglav Predanovci 6 5 0 1 33:10 15
Lek Lipovci 6 4 0 2 22:11 12
Svoboda Ljubljana 5 4 0 1 16:7 12

Murska Soboti 6 1 0 5 16:27 3
Moravske Toplice 5 0 0 5 2:34 0
Med mladinci skupine B so imeli največ uspeha hokejisti ljubljanske Svobode, ki so premagali ob tekmece. Rezultati: Triglav Predanovci : Moravske Toplice 1 : 0, UHK Svoboda Ljubljana : Triglav Predanovci 2 : 0 in Moravske Toplice : UHK Svoboda Ljubljana 2 : 4.

Svoboda Ljubljana 2 2 0 0 6:2 6
Triglav Predanovci 2 1 0 1 1:2 3
Moravske Toplice 2 0 0 2 2:5 0

Rokoborba

Bačič zmagal na Dunaju

Na Dunaju je bil mednarodni rokoborski turnir, na katerem je sodelovalo 98 tekmovalcev iz 6 držav.

V slovenski reprezentanci so nastopili tudi rokoborci Murske Soboti in Mlekoprometa iz Ljutomer.

Najuspešnejši med njimi je bil Rade Bačič, saj je v kategoriji do

69 kg zasedel prvo mesto. Slavko Zec je v kategoriji do 76 kg zasedel drugo, Slavko Miholič (vsi Murska Soboti) pa v kategoriji do 58 kg četrto mesto. Dejan Žnidarič in Peter Lukašev (oba Ljutomer) sta izpadla v predtekmovanju.

Šernek in Kuhar druga

V Gabčikovu na Slovaškem je

bil mednarodni turnir mladih rokoborcev.

Med 140 tekmovalci iz 4 držav so sodelovali tudi Sobočani in se lepo odrezali. Najboljša sta bila Dejan Šemek (41 kg) med ml. dečki in Jure Kuhar (53 kg) pri st. dečkih, oba sta zasedla drugi mesti. Robi Lukašev je bil četrti, Tomi Potočnik, Roman Červek in Aleš Krojs pa so zasedli peta mesta. (RB)

Kegljanje

Poraza Nafta in Radenske

V prvem spomladanskem krogu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi sta oba pomurska ligaša izgubila. Nafta je gostila jesenske prvake Slovenske Konjice in izgubila z 2 : 6 (4976 : 5132). Za Nafto sta zmagala: Peric, 878, in Horvat, 851, tekmovali pa so še: Radakovič, 841, Matko, 811, Felš, 800, Kopinja, 795 podrtih kegljev. Radenska pa je gostovala v Trbovljah in izgubila z Rudarjem 1 : 7 (5032 : 5267). Za Radensko je zmagal Dvornič, 831, tekmovali pa so še:

Hojnik, 892, Steržaj, 842, Kučan, 829, Kos, 819, Šubernik, 819 podrtih kegljev.

(M. Žalnik)

Sl. Konjice	12 11 0	1	73:23	22
Litija	12 8 1	3	62:34	17
Hrastnik	12 7 0	5	53:43	14
Rudar II	12 6 2	4	50:46	14
Radenska	12 6 1	5	51:45	13
Konstruktor	12 6 1	5	50:46	13
Kovintehna	12 6 1	5	47:49	13
Nafta	12 6 0	6	49:47	12
Črnomelj	12 4 2	6	42:54	10
Šoštanj	12 3 1	8	37:59	7
Žalec	12 3 0	9	36:60	6
Fužinar	12 1 1	10	25:61	2

Košarka

Zmaga Radenske v drugem polčasu

V nadaljevanju prvenstva v drugi državni moški košarkarski 1. B-ligi je Radenska po treh porazih razveselila z zmago. Radenčani so tokrat s ežavo, vendar zasluženo premagali GD Hrastnik z 79 : 69 (31 : 38).

po vodstvu z 12 : 4 so Radenčani opustili in naredili preveč napak, o pa so izkoristili gostje in odšli na zmago s prednostjo 7 točk. V drugem polčasu so se Radenčani vendarle zbrali in si v končnici tekme agotovili zmago. Za zmago sta najzaslužnejša Milič in Besedič, ki

sta bila tudi najboljša strelca. Koše za Radensko so dosegli: Milič 23, Besedič 21, Ojsteršek 12, Karlo 9, Banič 8 in Bratkovič 6.

Zagorje	16 13 3	1241:1115	29
Rogla Atras	16 11 5	1176:1110	27
Kemoplast	16 9 7	1340:1329	25
Ilirija	16 8 8	1247:1234	24
Radenska	16 8 8	1231:1207	24
Banex	16 7 9	1303:1289	23
Elektra	16 7 9	1229:1245	23
N. Gorica	16 7 9	1209:1370	23
Olimpija ml.	15 7 8	1125:1118	22
Krško	16 6 10	1259:1315	22
GD Hrastnik	16 6 10	1192:1267	22
Gradbincec	15 6 9	1112:1150	21

Župan občine Beltinci Jože Kavaš in predsednik Občinske športne zveze Beltinci Jože Horvat podeljuje plaketo in priznanje najboljšemu športniku beltiške občine za leto 1998 - nogometašu Potrošnika Boštjanu Tratnjeku. Fotografija: Nataša Juhnov

Varna povezava

Kako omogočiti miški lepše življenje

Čeprav se je večina uporabnikov računalnikov in računalniških programov že navadila, da pri svojem delu uporabljajo miško, nekateri še vedno prisegajo na ukazovanje s tipkovnico. Delo s tipkami je namreč velikokrat hitreje, roke ostanejo na tipkovnici, miška pa prihrani dolge kilometre vožnje po podlagi.

pomanjšanje aktivnega okna	Alt-Space, M
povečanje aktivnega okna	Alt-Space, K
zapiiranje aktivnega okna	Alt-F4
premikanje aktivnega okna	Alt-Space, P
obnovitev aktivnega okna	Alt-Space, B

Če imate tipkovnico, ki ima med tipkami tudi tako z znakom **⌘**, potem so na voljo tele možnosti:

za zagon Raziskovalca	⌘-E
pogovorno okno Najdi	⌘-F
za pomanjšanje vseh oken	⌘-M
za povečanje vseh oken	Shift-⌘-M
za pogovorno okno Zaženi	⌘-R
za Pomoč	⌘-F1
za premikanje po gumbih opravilne vrstice	⌘-Tab
za odpiranje pogovornega okna s sistemskimi lastnostmi	⌘+Break

Pa še nasvet za vse tiste, ki nimajo tipkovnice s tipko **⌘**. Vaš računalnik lahko prelistate z uporabo **Keyboard Remap Kernel Toy**. Program lahko brezplačno prenesete s strani <http://www.pcworld.com/fileworld/>

<http://www.first9months.com/>

Prvih devet mesecev je naslov multimedije, ki prikazuje razvoj človeka od spočetja do takrat, ko prideva na svet. Najbolj konservativni uporabniki mreže so že protestirali zaradi vsebine strani, mi pa jo priporočamo pod oznako **poučno**.

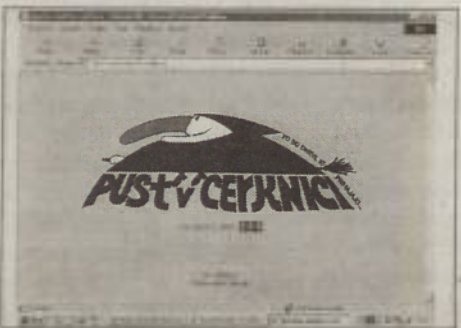
<http://www.hhml.org/alaska/>

Predstavljajte si orla od blizu, pogledajte v njegovo gnezdo, občutite, kako večni led drsi v morske globline, spoznajte življenje na Aljaski. Inštitut Howarda Huga je v najsevernejši ameriški državi postavil kamere, ki prenašajo

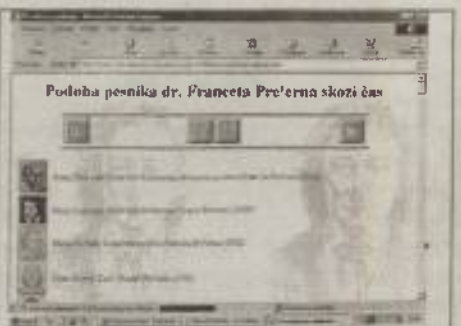
dogajanje v zalivu Kachemak v živo.

<http://www.cerknica.net/pust/>

prodaje zamisel za vašo pustno preoblačenje.

<http://www.educa.fmf.uni-lj.si/izodel/ponudba/1996/preseren/index/galerija.htm>

iznajdljivejši so bili tisti, ki se ukvarjajo s slikarsko umetnostjo.

VESTNIK NA INTERNETU:

Naslov in oceno vaše najljubše strani svetovnega spleta, tudi če ste jo izdelali sami, lahko predlagate tudi vi. Naslov vaše elektronske pošte je: vestnik@eunet.si. Zadeva: Varna povezava.

Vtisi otrok

Pred kratkim je Vrtec Črenšovci pripravil igro Promet, ki so jo otroci zaigrali skupaj s svojimi starši v okviru inovacijskega projekta Skupaj gradimo varno pot v šolo in vrtec. Kakšni so bili njihovi vtisi?

ŠTEFAN: »Lepo mi je bilo, ko sem bil kot pravi policist. Pravilno sem parkiral, vzvratno, tudi vozil sem dobro. Mama je bila vesela.«

ANJA: »Z mamo sva šli na sprehod. Učila sem jo, kako se pravilno hodi po cesti.«

MIHA: »Vozil sem avtobus. Na njem se je peljal ati. Lepo nama je bilo.«

SIMON: »Bil sem policist. Ustavljaj sem voznike, ker so prehitro vozili.«

VRTEC ČRENŠOVCI

Koline

V ponedeljek smo imeli koline. Okrog prašiča sta se vrtela dedek in očka. Mama je pripravljala hrano. Delali smo ajdove in prosene krvavice pa še klobase. Pri tem delu smo pomagali tudi otroci. Naslednji dan pa smo naredili zaseko.

Moj dedek je mesar, zato mu gre to delo dobro od rok.

MONIKA HAMLER, 3. RAZ.
OŠ DOKLEŽOVJE

Praznujte z nami!

Zdaj najbrž že veste, da praznuje naš Vestnik letos 50-letnico. Ves čas izhajanja smo skušali najti v njem tudi kotiček za vas – za vaše spise, pesmi, risbe ... Že nekaj let imate na voljo kar celo stran, a to še vedno ni dovolj za vaše »potrebe«. Postali ste ustvarjalni, da je kaj. In zakaj vam to omenjam? Vsi tisti, ki se vam zdi, da ste napisali nekaj zelo dobrega, pa bi na vsak način radi, da bi za to zvedeli tudi drugi, pridite v **soboto, 13. februarja, ob 10.00** v Mursko Soboto – v velik šotor v središču mesta, kjer bomo ves dan proslavljali naš jubilej, in tudi vam bomo dali priložnost, da se na kratko predstavite s svojim prispevkom, ki bi ga drugače poslali za Vestnikovo rubriko Mularija (prej Odsevi mladosti, še prej Krizemkrazem po naših šolah). Imeli bomo ustni časopis za vas. Bodite torej tudi vi moji in naši gostje!

J. G.

Utrinki iz Bele krajine

Pred kratkim smo se učenci iz šol v Dolcih, Šalovcih in Markovcih odpeljali z avtobusom proti Beli krajini. V kraju Črmošnjice smo imeli šolo v naravi.

Vsak dan smo vstali ob 7.30. Najprej smo imeli na urniku jutranjo telovadbo in razgibavanje. Sledila je učna ura. Učili smo se o vodi, evetlobi, risu in drugih živalih, ki

živijo v Kočevskem rogu. Povedali so nam, da živi tam tudi medved, vendar ga nismo srečali. Ogledali smo si tudi potok Črmošnjica. Izmerili smo globino, hitrost in temperaturo vode. Na bližnji grič smo se hodili sankat in smučat. Imeli smo tudi nočni pohod. Prosti čas smo porabili za pisanje razglednic, dnevnika in razne igre.

V okviru prireditev za otroke v Vrtcu Ljutomer so otroci in zaposleni doživeli še posebno presenečenje. Dve skupini staršev (ena iz programa Korak za korakom, druga iz skupine priprave na šolo) sta se samoiniciativno organizirali in predstavili dve lutkovni igrici: Čarobni vodnjak in Novoletna jelka. Ob igranju nasmejanih ličkah otrok so tudi starši začutili zadovoljstvo, da so prispevali svoj delček k obogatitvi dejavnosti v vrtcu. Na koncu so se odločili še za skupno fotografiranje.

Člani planinskega krožka na šoli so se dogovorili, da bodo opravili še en pohod, preden bi jim zagodilo vreme. Njihov cilj je bil 1929 metrov visok vrh Olšev, imenovan Govca. Med potjo pa so se ustavili tudi ob 115 metrov globoki jami Potočka zijalka. Jama je prostorna in zagotovo je bila odlično prebivališče človeku v kameni dobi. Po prvi svetovni vojni so našli v njej ostanke pračloveka in raznih predmetov.

PETRA HORVAT, 7. B OŠ PUCONČ

Gospodarski dan

Prišel sem v učilnico za nemški jezik in kar osupnil nad stvarmi, ki so bile položene na mizo. Zraven je bila še vreča, polna majhnih statov. Statve so takoj pritegnile našo pozornost. Vsi smo se zgnatli okoli

njih. Bile so nerešljiva uganka, saj nismo vedeli, kako ravnati z njimi. V mislih sem si dejal: »Oh, nikoli jih ne bom znal uporabljati!« Najbrž so tako mislili tudi drugi. Vendar smo svoje mnenje hitro spremenili, ko je

prišla v razred ga. Milica, gostja šole s prilagojenim programom, nam razložila, kako se tej stvari rabi. Vsi smo se lotili dela. V začetku nam je šlo počasi, potem pa vse hitreje. Na statvah so nastajali čudni prtički. Nisem mogel verjeti, da jih mogoče narediti s tako lahkim vrhunec gospodarskega dne pa je bila gotovo razstava, na kateri so predstavili svoje izdelke.

Doma sem navdušeno pripovedoval, kako zanimivo je bilo v šoli. Bil sem tako navdušen, da sem tudi doma naredil statve in bil stkal prtiček za rojstni dan.

ZMAGO PAVLIČIČ, 7. RAZ.
OŠ STROČJA

Živali pozimi

Prišla je zima. Živali so počasi lačne. Iskale so hrano, a je ni niso našle. Na začetku gozdarji zagledale lovca. Vse so se ustrašile in zbežale. Lovci je vlekel vrečo. V njej je bilo seno. Raztrgal ga je po krmišču. Nastavil je vedro, v katerem je bila sol. Potem je odšel. Živali so takoj prišle ven in jedle. Naslednje jutro jim lovec spet nesel hrano.

NUŠA ANTOLIN, 2. RAZ.
OŠ II. M. SOBO

Obiskali smo tudi kmetijo Rado sen, kjer so nam prikazali oblikovanje belokranjskih pisanic, tkanje domačega platna, iz katerega vajo narodne noše, prte in zavese. Izdelovanje izdelkov iz koruzne ličja idr.

Bivanje v Črmošnjicah nam ostalo v nepozabnem spominu.

BARBARA LAINŠČEK, 3. RAZ.
OŠ DOLENC

Maturantski ples

Enkrat, zadnjič in nikoli več

Maturantski ples je nekaj posebnega in nepozabnega. Vse se vrti okoli četrtošolcev, vsak posameznik je v središču pozornosti. Še starši so tolerantnejši, pustijo jim, da tudi pred njimi spijsajo kakšen kozarec, ne tečnarijo, kdaj boste prišli domov, poleg tega pa so z vami in se z vami veselijo in zabavajo. Ampak dokler se ples tisti večer ne začne, se dogaja in zgodi marsikaj. Priprave na ples znajo biti nekaj mukotrpnega in pogosto manjka samo kapljica in že bi se odločil(a), da boš ta večer rajši preživel(a) doma. Objokan(a) in se smilil(a) samemu ali sama sebi. Poleg maturantov so v zahtevne predpriprave aktivno udeleženi še starši, sorodniki in učitelji, ki k oteževanju okoliščin samo še pripomorejo. Čeprav bo včasih hudo in napeto, je to ples, ki ga nikakor ne smeš zamuditi. Ponujamo nekaj nasvetov.

Kaj moraš obvezno storiti
1. Obveznosti do domačih

Za starše si zvezda večera in ponosni so, da ima njihov otrok maturantski ples. Okoli mize sedijo tudi najožji sorodniki in prijatelji, ki pričakujejo, da se boš posvetil(a) tudi njim. Tebe pa seveda vleče k svojim sošolcem. Poskrbi, da boš vsakemu okoli mize posvetil(a) nekaj svojega dragocenega časa, z njimi spregovoril(a) nekaj besed ali vsaj vljudnostnih fraz. Prav je tudi, da zaplešeš z moškimi okoli mize, fant pa z ženskami. Glede na to, da večer traja več ur, te dobre pol ure res ne more stati veliko, pa še vsi bodo zadovoljni.

2. Tvoja punca ali fant

Vsekakor je prav, da sedi za tvojo mizo, še posebno, če z njim (njo) misliš resno in ga (jo) tvoji starši daj časa poznajo. Tudi on zahteva svojo pozornost, saj se ne moreš ves večer vrteti s sošolci, njega

pa pustiti na milost in nemilost ter strogo ocenjevanje in analizo staršem in sorodnikom. Ampak pozor,

z njim se morata pred tem odkrito pogovoriti, da je to vendarle tvoj večer s sošolci in sošolkami, ki je enkrat in neponovljiv, zato on ali ona ta večer ne bo ravno v prvem planu.

3. Ne pozabi kozmetične torbice

Večer traja in traja, pleše se, vroče je in prej odlični make-up se začne počasi topiti. Da ne bi bila kot koala s kolobarji okoli oči in razmazano šminko, je prav, da si ličila, robčke, sprej za lase in podobne magične pripomočke vzameš s sabo. Tako se lahko od časa do časa umakneš v toaletne prostore. Pa še nekaj je zelo pomembno, vzemi si dodatne ženske nogavice.

4. Izberi primerno obleko

So obleke, ki si jih neznansko želimo, in so obleke, ki nam pristajajo. To je dan, ko želi biti vsako dekle najlepše in vzbujati pozornost. Ples je samo enkrat v življenju, fotografije in videoposnetek boš gledal(a) do konca življenja. Prav je, da se s sošolkami pogovoriš, kakšno obleko bo imela katera. Najhuje bi bilo, če bi imeli dve enako. Bodi pozorna, da ne boš videti, kot bi imela 50 let, kot tank, ali pa da bi poudarila vse svoje nepravilnosti. Fantom je pri izbiri nekoliko lažje.

5. Obvladaj hojo

Glede na to, da je obleka nekaj posebnega – morda zelo ozka ali so čevlji na visoki peti, moraš obvladati hojo. Pazi, kako se sedi v mini krilu in kako se hodi v ozki obleki. Obvezno moraš vaditi hojo v visokih petah, še posebno, če tega nisi vajena. Čevlje si kupi že prej in se z njimi sprehajaj po stanovanju. Marsikdo ima pri hoji tremo, še posebno, če ima publiko. Pomisli, kako je plesati v novih in neudobnih čevljih.

Pišite nam o dogodivščinah, ki so se vam zgodile na maturantskih plesih, še posebno pa nas zanima, kako so se končale. Pošljite nam tudi kakšne zanimive posnetke

Prav tako je to pomembno za fante, ki so sicer vajeni udobnih hlač in čevljev. Marsikateri si za maturantski ples prvič obleče obleko in prvič plesne čevlje.

5. Idealno za flirt!

Maturantski ples je tudi idealna priložnost za flirt s sošolcem ali sošolko. Vsi elegantno urejeni, frizura, obleka, poleg tega pa razpoloženi in odprti. Vsi znajo plesati in, če si v koga započil(a) oči, boš imel(a) nešteto priložnosti, da ga (jo)

Raje si potihoma ponavljaš, da bo šlo vse v redu, in poslušaj kakšno glasbo, ki ti je še posebno všeč.

6. Izogibaj se sorodnikov in prijateljev, ki »paničarijo«, kaj vse gre lahko narobe.

7. Ne smeš eksperimentirati s hrano ali pa pred plesom nekaj dni ali tednov nič jesti, da bi ti obleka boljše pristajala. Potem si namreč lahko na koncu tako brez moči, da namesto na plesu obležiš doma ali, bog ne daj, v bolnišnici.

8. Čeprav je ob tej priložnosti dovoljeno popiti kakšen kozarec, ne pretiravaj s pijačo. Ni hujšega kot večer na slovesna toaleta, v katero je oblečen popolnoma zadet fant ali punca. Alkohol v začetku dvigne razpoloženje, kasneje pa lahko vpliva nate destruktivno. Zavedaj se, da bo lepše ostati do konca in večer doživeti v »prisebnem stanju«. Po možnosti pazi, da ti pred učitelji ne uide kakšna neumnost, ki ti že dolgo leži na duši. Do konca leta je še kar nekaj mesecev, čaka pa te tudi maturanta. Ne zavračaj si priložnosti. Namesto da bi večer preživel s kakšno simpatično sošolko ali sošolcem, ki ti je že dolgo všeč, ga lahko preživiš v objemu školjke.

Da bo bolj vžgalo

VAAAU!

Prijavnice s fotografijo in pismom pošljite na naš naslov: Za rubriko Vaaau, Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Lahko boste prav vi med tistimi, ki boste na lastni koži spoznali oziroma se prepričali, kaj pomeni, če vam kdo reče: »Vaaau!«

Trgovina MEGA TREND 2
Olga Broder s. p.
Jakobovo naselje 30
Slovenska 1, M. Sobota
tel.: (069) 321 78

1. Pošiljajte nam nenavadna pisma s kreativno vsebino. Prpišite kaj več o sebi, kaj imate radi, česa ne marate, katero šolo obiskujete in še in še ... Vse informacije prepustimo vaši bujni domišljiji.

2. Fotografije iz bližnje preteklosti so obvezne.

3. Še naprej nam pišite vsi tisti, ki še niste.

4. V bobnu se vrtijo vsa prispela pisma doslej, ki so popolno opremljena: pismo, fotografija in kupon.

5. Pisma, kjer ni fotografije ali ničesar ne zve o vas, so v košu, zato pišite še enkrat.

Vaše zanimive fotografije želimo tudi objaviti. Če tega ne želite in ste pripravljeni sodelovati samo v akciji Vaaau!, nam to sporočite. Škoda bi bilo, da bi vaše zanimive fotografije ostale v predalu našega uredništva!

Ime in priimek: _____
Rojstni podatki: _____
Stalno bivališče: _____
Telefon: _____
Višina, teža: _____
Ostalo: _____

Prijavnice s fotografijo in pismom pošljite na naš naslov: Za rubriko Vaaau!, Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Lahko boste prav vi med tistimi, ki boste na lastni koži spoznali oziroma se prepričali, kaj pomeni, če vam kdo reče: »Vaaau!«

Kaj narediš, ko blekneš, česar ne bi smel(a)?

Včasih nam uide kaj, kar nam ne bi smelo uiti, in takrat bi se najraje vdrli v zemljo. No, ponujamo vam nekaj rešitev, kako se izmazati, še posebno, če se je to zgodilo v družbi osebe, ki ti je všeč.

- Če je strasten navijač kakšne športne skupine ali obožuje kakšno glasbeno skupino ali pa je njej blazno všeč kakšen igralec, ti pa izdaviš pred njim (njo), da so (je) obupni(en). Edi-

srčno nasmehneš. Potem si čimprej izmisli kakšen vzrok, zakaj so dobri.

- Prasni v smeh. Upaj, da bo verjel(a), da si se samo šalil(a), ali pa bo misli(la), da se rad(a) šališ.

no, kako se lahko izmažeš, je, da vzklikneš: »Samo testiram« in se kar se da pri-

-Odgovori, da je to samo fraza, ki jo uporabljate s sošolci ali v vaši družbi. Seveda se

opraviči, da nisi že prej razložil(a), za kaj gre pri tej frazi. Ne pozabi potem še kdaj pa kdaj uporabiti te iste fraze.

- Povej, da si se tako zamislil(a) o nekih dogodkih v šoli, da sploh nisi dobro poslušal(a), o čem so govorili. Potem pa si na hitro izmisli zgodbiico, o čem si premišljeval(a), ko si bil(a) odsoten(na).

-Zatuli, da te je zgrabil krč, potem pa se začni zvijati kot kakšen nogometaš in tuliti. Ko bo krč popustil, bodo oni že pozabili, kaj si povedal(a).

-Če si duhovit(a), si hitro izmisli kakšno podobno besedo in jih prepričaj, da so te napačno razumeli.

-Vprašaj jih: A, to sem rekel(a)? Joj, misli(a) pa sem popolnoma nasprotno. Se opravičujem. Sledi pa prijazni nasmeh.

Če pa nič od tega ne pomaga, se potolaži, da bodo tvojo neumnost kaj kmalu pozabili. Kajti kaj kmalu bo kdo drug bleknil kaj podobnega

strogo
zaupno

Nekomu!

Ne bom zapisala komu, ker bi bilo preveč očitno. Preveč očitno je tudi, da vedno pred njim delam napake, da imam tremo, da ne vem, kam nam pogledam. Vsi že znajo in na čelu mi piše, da te ljubim. Ti pa niti ne pogledaš za mano. Le kdaj me boš opazil?

Marijana

Marijal

Tako nedolžno se je začelo najino prijateljstvo in nekoč, ko se nisva zavedala, je preraslo v pravo, veliko ljubezen. Dolgo je že tega, ne bom zapisal, koliko let, in danes te imam še vedno rad. Resda ne povešam več pogleda, roke se mi ne potijo in srce mi ne razbija; danes te občutim drugače.

Jani

H.

Moja duša joče, ko te vidim, kako se pri plesu objemaš z drugim. Ne morem si kaj, da ne bi pomislil na dneve, ko si bila samo moja.

Magi

Edo!

V petek, 5. februarja, boš praznoval 17. rojstni dan. Želim ti veliko sreče v ljubezni in šoli. Naj se ti uresniči tista želja, ki si mi jo zaupal nekoč poleti, ko sva skupaj preživela lep večer. Upam, da se še spomniš, kdo

Anal

Whatever happend, we will always stay together!

Fred

RUBRIKO UREDILA: A. NANA RITUPER RODEŽ

Očitno je, da sta (proti)županska kandidata v črenšovski občini zakopala volilni sekiri. Zmagovalec Anton Törnar, ki je še naprej ostal župan, je Romana Vučka, ki je v boju zaostal le za nekaj več kot 60 glasov, predlagal za podžupana in mu ob izvolitvi v občinskem svetu posebej čestital še za naš *news*. Foto: JG

Drnovšek v Davos

Janez Drnovšek razmišlja po dopustu v Davosu o ustanovitvi Svetovnega gospodarskega foruma v Kranjski Gori *news*.

DRŽAVNA GRANICA

Frleca nikar!

Lendavski politiki so se odločili, da na srečanje povabijo g. Toša z njegovim ministrstvom in ne zunanjega ministra samega (Frlec je v parlamentarni ihti dokazoval, da se je incident ob meji dogodil Graditelju in ne dbeniku *news*).

Saj ni res, pa je ali o Padalcu

»Predsednika Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič je za agencijo Beta izjavil, da je pred nedavnim v Bruslju kritiziral Natove funkcije, ker njihovi načrti temeljijo zgolj na informacijah z albanske strani, kar daje »izkrivljeno sliko o stanju na Kosovu«. Nato je Jelinčič razkril, da se je pred odhodom na poveljstvo Severnoatlantskega zaveznitstva mudil v Beogradu, kjer je dobil dokumente o razmerah na Kosovu, in jih izročil vodstvu Nata. Na vprašanje novinarja omenjene agencije, na čigavo pobudo je odpotoval v Bruselj, je Jelinčič odgovoril, da je tja odšel kot »resnicoljuben človek«, kajti dolžnost takih ljudi je, da »razširjajo resnico namesto tistih, ki imajo zavezane roke«. Pred tem se je, po lastnih trditvah, posvetoval tudi s slovenskim premierom in ministrom za zunanje zadeve, smo prejšnji teden lahko prebrali v petkovem Delu.

Diskriminatorni

Slovenski parlamentarci so še enkrat dokazali, da je iz slovenske politike izginila vsakršna logična misel. Namesto da bi uvedli diskriminatorne zakone na rovaš tujcev pred uveljavitvijo pridružitvenega sporazuma in tako zaščitili vitalne interese, so se odločili, da naj imajo tujci pri nas vsaj toliko pravic kot doma *news*.

Ortodoksni komunisti

Ortodoksni komunisti so po Kučanovem sodelovanju pri obnovi aachenske katedrale, kamor se je predsednik podal prejšnji teden skupaj s Frlecem, viden pa je bil tudi ljubljanski nadškof Rode, zaskrbljeni za njegovo zdravje *news*.

Direktor soboške zavarovalnice kaže nove možnosti izkoriščanja človeškega potenciala *news*.

Rode

Lotmeržonci v lufti

Ljutomerski LDS-ovci se odločili, da se ob novem županu iz svojih vrst organizirajo tudi v luftu. Radi bi videli, kakšna je videti razdeljena občina od zgoraj *news*.

Delitvena bilanca

Župani treh prileških dežel se upravičeno sprašujejo, kdaj bo imel poslanec župan dovolj časa, da bo spravil v pogon delitev zemlje *news*.

Ljubljanski nadškof Rode in njegova presvetla ekipa je potrebovala dni za demanti na rovaš »dresure nemških ovčarjev«. Hudič je, ker vendarle potrjuje njegova izjava o razrušitvi te šole – ali amaterski snem bodo v prihodnje morali svoj izdelek podati v nadškofijski urad za cenzuro *news*.

Brat Džouž!

Po šolski liniji, se pravi na najvišjem nivoju šolstva se veliko manjajo, ka bi napravili takšo šola v našoj državi, štera bi od sebe davala čednejše lidij kak smo zdaj. Bela je jako za tou, ka bi naj v šoli deco ~~žiti~~ tou, ka se v življenji najbolje nūca, ka je menje pomembno, bi pa naj skrajšali. Tej zgonaj pa najbolje brodiyo, ka bi naj šoula duže trpejla kak zdaj, namesto ka bi se v kračison časi naj lidje najčili tisto, ka je najno za človekovo izgobrazbo, k šteroj je kultura tudi coj valon. Kelko pa prpomone k tomi televiziji, pa ovi zgonaj premalo brodiyo, pravi Bela, šteri vidi, ka z nešternoj decoj nemrejo kadati nej šola pa nej stanši. Vpliv TV na stanše pa Bela tak vidi:

Elena, Kasandra, Manjana, Esmeralda Slovenstvu si nana, ko več vas ne bo na ekranu, Slovencem bo tema nastala;

bo sapo občan si lovil in pred TV se dušil in brez španske nadaljevanke, za življenje se bo boril.

Potem pa morda pravočasno kulture pomoč nam bo dana, od višjih organov nam hitro bo serija filmov poslana,

nam bo brazilsko-španski spektakel nov poslan, da bo ljudstvu, umetnosti lačno, kulturni program spet podan.

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Uporaba svečk, vagitorijev in vaginalne kreme

Vsak človek si želi, da bi bil zdrav. Biti zdrav, pa ne pomeni le odsotnost telesne in duševne bolezni, ampak pomeni živeti polno življenje, krepiti (razvijati) voljo, moč, vzdržljivost, spretnosti in veščine, se torej brez ovir telesno in duševno razvijati.

Zdravila lahko uporabljamo pri zdravljenju, preprečevanju ali ugotavljanju bolezni. Zdravilne učinkovine dajemo v različnih farmacevtskih oblikah in na različne načine, kar je odvisno od mnogih dejavnikov, npr. od lastnosti zdravila, od dela telesa, ki ga zdravimo, od tega, kako huda je bolezen ...

Zdravila v obliki svečk, vagitorijev ali vaginalne kreme učinkujejo lokalno na dele telesa, kjer jih apliciramo, lahko pa tudi sistemsko. V tem primeru se zdravilo z mesta aplikacije vsrka v krvni obtok. Pri uporabi predpisanih zdravil je zelo pomembno, da natančno upoštevamo navodila, kot nam je svetoval zdravnik, se izogibamo večjemu odmerku od priporočenega in zdravljenja ne prekinjamo predčasno.

Kako uporabljamo svečke

Svečke uporabljamo za zdravljenje bolezni debelega črevesa, npr. hemeroidov. Uporabljamo jih tudi za zmehčanje blata in spodbujanje iztrebljanja. Poleg tega jih uporabljamo za dajanje drugih zdravil (ki skozi žile debelega črevesa prehajajo v kri), če obstaja nevarnost, da bi bruhanje preprečilo njihovo vsklajanje ali da bi zdravila dražila želodčno sluznico.

Svečka se potisne v debelo črevo, kjer se pri telesni temperaturi raztopi in sprosti učinkovino.

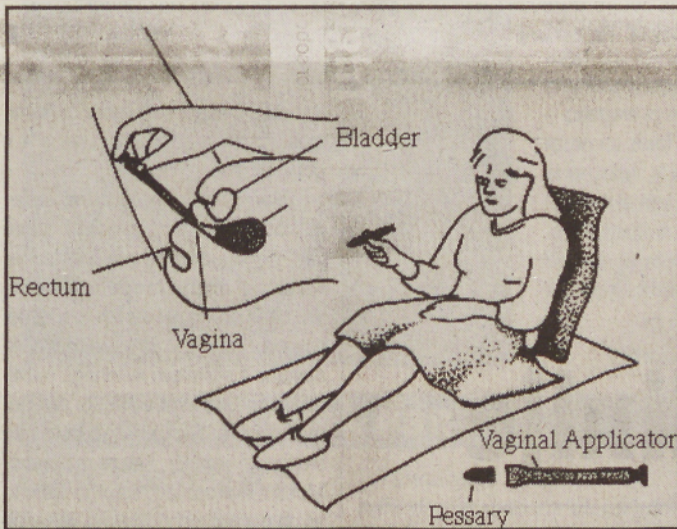
1. Če je potrebno, najprej izpraznite črevo.
2. Umijte si roke.
3. Svečke odstranite ovoj.
4. Počepnite ali se ulezite na bok

Svečke hranite v hladnem, temnem prostoru (ne v hladilniku, razen če ni to predpisano). Če se svečke preveč segrejejo, se lahko raztalijo in ne bodo več uporabne. Nekatere svečke lahko na oblačilih pustijo madeže. Svečke ne smejo biti v dosegu otroških rok.

Kako uporabljamo vagitorije ali vaginalno kremo

1. Umijte si roke.
2. Odstranite ovoj z vagitorija.
3. Tubo z vaginalno kremo odprite in privijte aplikator, ki je priložen vaginalni kremi. Tubo in aplikator držite nekoliko poševno in od spodaj navzgor iztisnite kremo iz tube, da se bo aplikator napolnil. Odvijte aplikator s tube in jo zaprite s pokrovčkom.

Glicerinske svečke za otroke

GALEX

d.d.

MURSKA SOBOTA

Glicerinske svečke za odrasle

4. Ko ležite na hrbtu, upognite noge in razširite kolena, nežno vstavite aplikator s kremo ali vaginalno čim globlje v nožnico, ne da bi pri tem občutili nelagodje.
5. Pritisnite bat aplikatorja do konca in izvlecite aplikator.
6. Ponovno si umijte roke.

Po vsaki uporabi razstavite aplikator in ga očistite z mlačno vodo in milom (mlačno milnico), razen če je aplikator za enkratno uporabo; v tem primeru ga odvrzite. Medtem ko uporabljate vaginalne ali vaginalne kreme, lahko nosite higienske vložke, ker lahko ostanejo madeži na oblačilih. Zelo pomembno je, da vaginalne ali vaginalne kreme uporabljate ves čas trajanja zdravljenja, čeprav nimate več nobenih težav. Če prehitro prenehate z zdravljenjem, se težave lahko ponovijo. Vaginalne in vaginalne kreme morate uporabljati tudi med menstruacijo, razen če ni bilo povedano drugače. Ko imate menstruacijo, uporabljajte higienske vložke in ne tampone. Vaginalne in vaginalne kreme hranite v hladnem, temnem prostoru.

Vsa zdravila hranite zunaj dosega otrok. Če imate še kakšna vprašanja glede zdravil, lahko dobite nasvet v svoji lekarni.

SIMONA MOHAR, MAG. FARM.

HOROSKOP

OVEN

Ona: Še vedno si nisi uspela razjasniti, kako ti je sploh uspelo narediti nekaj tako sijajnega. Nikar se preveč ne razburjaj zaradi nastale situacije, ampak jo raje dobro izkoristi. Obetajo se ti problemi s partnerjem.

BIK

Ona: Partner si bo tvoje trenutno omahovanje razlagal popolnoma drugače, kot bi si želela ti sama. Nikar ga ne podcenjuj, kajti prav hitro se ti lahko zgodi, da boš ostala sama. Poskrbi za svoje zdravje.

DVOJČKA

Ona: Trenutna situacija ti sicer omogoča lenarjenje in zabavo, vendar boš kaj kmalu občutila negativne posledice takšnega ravnanja. Še dobro, da ti bo partner stal ob strani in ti svetoval pravilno odločitev. Poslušaj ga!

RAK

Ona: Kar je enkrat zaradi neumnosti izgubljeno, se le stežka ponovno pridobi. Bolje bo, da poskusiš tudi kje drugje, kjer imaš morebiti veliko več možnosti, kot si misliš. Koristil ti bo obisk pri zdravniku.

LEV

Ona: Posrečila se ti bo izpeljava načrta, ki se ti že dolgo mota po glavi. Toda kasneje se bodo stvari precej zakomplicirale in potrebno bo kar precej spretnosti in domiselnosti, da se boš izkopal iz nastale situacije.

DEVICA

Ona: Preveč si obljubila, sedaj pa ti zmanjkuje časa in še česa drugega. Ob koncu tedna bo v tvoje življenje prišel nekdo, ki bo v njem zapolnil dose-danjo praznino, vendar je vprašanje, ali je pravi.

TEHTNICA

Ona: Posrečil se ti bo veliki met, o katerem že dolgo sanjaš. Toda kaj hitro boš spredvidela, da so bile sanje nekaj povsem drugega, kot je resničnost. Kljub temu boš preživela prav prijetne urice.

ŠKORPIJON

Ona: Pustolovščina, ki te tako mika, je precej manj zanimiva, kot si pomislila na prvi pogled. Seveda pa je vse odvisno predvsem od tega, ali ti je v ljubezni pomembnejša stabilnost ali trenutna zabava.

STRELEC

Ona: Prispelo bo prav zanimivo pismo, ki ti bo odkrilo marsikaj takega, kar bo presneto uporabno. Konec tedna se boš sicer odlično zabavala, vendar ima vse svoje meje. Pazi, da ne boš na koncu prevarana prav ti sama.

KOZOROG

Ona: Nič ni tako stalnega, da se ne bi moglo porušiti, zato se nikar ne delaj tako neprizadeto, ampak priznaj napako, ki si jo storila, saj ti bo le na ta način uspelo obdržati tisto, za kar si se dolgo borila.

VODNAR

Ona: Kritičen pogled na dosedanje avanture ti bo odkril tvoje realne možnosti pri nekom, ki ti nikakor ne gre iz glave. Nikar se ne podcenjuj, ampak mu pokaži predvsem tvoje dobre lastnosti, slabe pa pusti raje za drugič.

RIBI

Ona: Še vedno ti ne bo odpustil napake iz preteklosti, vendar nikar ne obupaj. Tudi on si vse bolj želi pomiritve, edino, kar mu to preprečuje, pa je njegov ponos. Poskušaj se mu približati nekoliko drugače ...

Cene (SIT) na tržnicah

Sadje in zelenjava	Tržnica M. Sobota	Tržnica G. Radgona	Prodajalna Ljutomer
Jabolka	70	100	100
Hruške	250	400	400
Pomaranče	180	240	220
Mandarine	250-280	260	250
Grozdi		550	500
Limone	250	300	290
Banane	150-200	180	180
Kivi	450	360	300
Suhe slive		600	660
Orehi jedrca		900	990
Solata-endivija	350	380	400
Solata-puterica	500	500	450
Radik	350	400	380
Cvetača	350	360	380
Zelje	100	100	100
Rdeče zelje		150	150
Kislo zelje	200	200	200
Kisla repa	200		200
Klementine	250	300	280
Paradižnik		480	460
Paprika		550	500
Kaki			600
Čebula	120	130	100
Česen	400	430	400
Hren	400	400	400
Korenček	250	300	260
Petersilj	500	400	400
Krompir	70	80	60
Fižol		280	300
Jajca	12-15		22

Najbolj nevarne bolezni pri mačkah

Muca nima sedem življenj

Mačja kuga

Je zelo nalezljiva virusna bolezen, ki napada mačke vseh starosti, zlasti dovzetne pa so mlade muce do starosti dveh let. Bolna žival začne zavračati hrano, je preveč mima, temu sledi driska in bruhanje, nazadnje pa kolaps in smrt. Do osemdeset odstotkov tako bolnih živali pogine.

Mačji nahod

Napada zgornji del mačjih dihal. Povzročitelja te bolezni sta dva virusa (calici in herpes virus) in klamidija. Zbole lahko mačke vseh starosti, zlasti pa mlade živali. Bolna muca smrka, kiha, ima vnete oči, je preveč mima, zavrača hrano, pogosto ima vročino. Pri mačjem nahodu so možne tudi razjede po dlesnih in jeziku. Taka žival se močno slini. Ozdravljena mačka lahko dolgo ostane klencenec in tako okužuje druge muce.

Mačja levkemija (levkoza)

Je virusna bolezen, ki slabi obrambne mehanizme mačk. Prenaša se predvsem med mucami, ki živijo skupaj, lahko pa se od matere okužijo še nerojeni mladiči ali pa tisti, stari nekaj dni, s pitjem mleka. Od okužbe do bolezenskih znakov lahko minejo tudi tri leta.

Bolna žival je apatična, nima pravega teka, pogosto je slabokrvna. Zaradi oslabele telesne obrambe je zelo občutljiva za številne druge bolezni. Pogosto zbolijo tudi za rakom.

Bolezen ni ozdravljiva.

Steklina

Je virusna bolezen, nevarna za vse živali in tudi za človeka. Podrobneje smo jo že opisali pri nalezljivih boleznih psov. Proti steklini je priporočljivo cepiti vsako mačko, ki hodi iz hiše ali stanovanja.

Program cepljenja za mačko

Pravilno negovana in hranjena mačka je proti boleznim kar odporna. Le pred številnimi nalezljivimi virusnimi boleznimi je nemočna brez zaščitnega cepljenja. Pri teh ji tudi pregovor, da ima mačka sedem življenj, ne pomaga. Zdravo muco cepimo že, ko je stara nekaj tednov, in nato z rednim letnim cepljenjem ohranjamo njeno življenjsko zaščito. Cepi se lahko le mladiča, ki je zdrav in brez zajedalcev. Dobro je vedeti, da nobena zaščita ni popolna, saj nekatere živali niti po pravilnem cepljenju

niso odporne. K sreči se to zgodi zelo redko, zato naj vas ne skrbi preveč. Če ste zdravje svoje muce zaupali veterinarju, ste zanjo storili največ, kar lahko.

TOMO KOLEŠ

(v sodelovanju z Društvom za zaščito in varstvo živali M. Sobota)

za zdravje in dobro počutje

Kakšno ogrevanje prostorov?

Prednosti zračnega sistema

Ogrevanja prostorov si dandanes ne moremo več predstavljati brez radiatorjev in cevi, po katerih se pretaka voda kot nosilec toplote. Seveda se takoj vprašamo, kakšno bivalno okolje je na ta način zagotovljeno. Pri radiatorskem ogrevanju je kroženje zraka po prostoru precejšnje in tudi neenakomerno, razporeditev toplote pa nas v praksi marsikdaj razočara. Pri tleh imamo namreč hladnejši zrak, saj njegova temperatura narašča z višino prostora. Tudi sevanja sorazmerno vročega telesa radiatorja ne občutimo ugodno.

Sicer pa talno ogrevanje lahko postreže z večjim ugodjem. Spomnimo se samo, da je kroženje zraka v tem primeru enakomerno, razporeditev toplote po višini prostora pa skoraj idealna. Vpihavanje ogretega zraka skozi talne odprtine pod okni in odvod zraka v diagonalno nameščenih stropnih odprtinah zagotavlja dobro razporeditev toplote v prostoru. Še pomembnejše od tega pa je, da gre za nadzorovano izmenjavo zraka v prostoru, torej za dovolj svežega zraka, sicer je lahko v dobro zatesnjenih prostorih to velik problem.

Zračni ogrevalni sistem ima še eno pomembno prednost pred drugimi: enakomerno razporeditev toplote med različnimi prostori, kar pride v poštev zlasti v hišah ali stanovanjih z večjimi steklenimi površinami na južni strani, kjer lahko v kurilnem obdobju računamo na precej sončne energije. Zbrano toploto je treba čimprej prenesti tudi v prostore v severnem delu zgradbe.

Ravno zračni ogrevalni sistem to omogoča na hiter in učinkovit način. To velja predvsem za t. i. solarne hiše z zimskim vrtom na južni strani objekta. Ne prezirimo,

da na ugodno počutje vpliva tudi videz ogrevalnih teles in cevi ali vodnikov. Pri talnem ogrevanju in sistemih z zrakom so elementi sistema za porabnika nevidni, kar je gotovo prednost pred radiatorskim ogrevanjem.

Poleg ogrevanja prostorov je omenjeni sistem povezan še z ogrevanjem sanitarne vode, rešiti pa moramo tudi prezračevanje in ponekod hlajenje prostorov. Prav zato je sistem, ki ogreva z zrakom, avtomatično tudi prezračevalni sistem, ki ga lahko opremimo z dodatnimi napravami. Tako zračni sistem preprosto dopolnjujemo, npr. z dodatnimi filtri za zrak, hladilnim agregatom in ionizatorjem zraka, pri čemer bodo posegi v objekt nevidni.

Pri radiatorskem ogrevanju je več delov instalacije, ki jih je treba preverjati in menjati, morebitno puščanje sistema ima zelo neljube posledice, trajnost sistema pa je okoli dvajset let. Pri sistemu z zrakom je puščanje brez posledic, trajnost je pravzaprav neomejena, edini gibljivi del je ventilator, ki ga vzdržujemo in seveda redno čistimo ali menjamo filtre za zrak.

Pripravi

MILAN JERŠE ■

Čez vse dober nasvet

Dodatni grelec za vozila

Življenja brez osebnega avtomobila si ne znamo več predstavljati. Če nimamo garaže, v katero bi pred mrazom, snegom in vetrom skrili svoj avtomobil, moramo zjutraj najprej pomesti sneg z avta, vžgati pogonski motor in počakati, da se avto ogreje. Med čakanjem s težavo odstranimo delček ledene skorje s stekla, sedemo v ledeno mrzel avto in se odpeljemo kljub slabi preglednosti.

Vedeti moramo, da se pri nizkih temperaturah motorno olje zgosti, njegove mazalne lastnosti pa so veliko slabše. Zato zagon mrzlega motorja povzroča večjo obrabo mehanskih delov, posledica tega pa je krajša življenjska doba motorja. Za ogrevanje hladilne tekočine, bloka motorja in notranjosti vozila je potrebna dodatna energija, ki zahteva obenem tudi dodatne količine pogonskega goriva. Daljše delovanje motorja pomeni tudi več izpušnih plinov in večje onesnaževanje okolja. Vsem tem neprijetnostim mrzlih dni se lahko izognemo z dodatnim grelcem. Dodatni grelec je majhna naprava, ki neodvisno od pogonskega agregata vozila ogreva sistem za hlajenje oziroma gretje v vozilu. Vgradi se v motorni prostor avtomobila in poveže s cevovodom hladilnega sistema motorja in z grelnim sistemom notranjosti vozila. Vgradnja je zelo preprosta, opravijo pa jo vsi pooblašteni serviserji.

Dodatni grelec najprej ogreje hladilno tekočino v motorju, nato pa začne ogrevati tudi notranjost vozila. Pri zunanji temperaturi mi-

Tudi temu »malčku« bi se prilegel grelec.

nus 20 stopinj Celzija bo grelec segrel hladilno tekočino na 30 stopinj in notranjost kabine na nič stopinj v 12 minutah. Dodatni grelec je mogoče vklopiti s programsko uro za nastavitev časa začetka delovanja, to pomeni, da je mogoče želeni čas vklopa nastaviti že dan prej. Na voljo je tudi daljinski upravljalac. Vgraditev dodatnega grelca omogoči tople start motorja avtomobila, toplo notranjost kabine brez zaledenelih stekel s čistim vidnim poljem, poraba goriva pa je bistveno manjša. Z dodatnim grelcem bo zato vožnja v zimskih mesecih varnejša in udobnejša.

MILAN JERŠE ■

Sport za vse

Najpogostejše športnorekreativne panoge v Sloveniji ter rednost ukvarjanja

Raziskave Krešimirja Petroviča s sodelavci spremljajo športnorekreativno dejavnost v Sloveniji v povezavi s spolom, starostjo in izobrazbo že od leta 1973. Smisel dodatnega raziskovanja športnorekreativne dejavnosti odraslih državljanov (ne zajema mladino do 18 let) je v tem, da pokaže pravičnejše točke športne dejavnosti in interese ljudi. Pravo obdobje ji daje stabilnejšo verodostojnost, saj se skozi daljše obdobje nekatere zakonitosti izkristalizirajo.

Raziskave ugotavljajo oblike in načine športnega udejstvovanja ter različnost športnih vrst. Pri oblikah in načinih se ugotavljajo predvsem: redna organizirana športna dejavnost (mislj se na strokovno vodeno), redna neorganizirana športna rekreacija, neredne organizirane in neorganizirane in se ne ukvarja s športom. Zadnji rezultat kažejo, da se na eni strani zmanjšalo število športno aktivnih državljanov, po drugi strani pa kaže izjemen porast redne in strokovno vodene rekreacije, kar gledano s strokovnega vidika pomeni nov in pomemben kvalitativen premik. Od 7 odstotkov redno organizirano aktivnih leta 1976 se je odstotek dvignil na 15 odstotkov, odstotek vseh redno aktivnih (skupaj z redno in neorganizirano aktivnimi) pa se je potrojil od 11 na 33 odstotkov. Torej lahko ugotovimo premik v ozaveščenosti o potrebi redne in organizirane športne aktivnosti. Občasne vadbe, samo enkrat na mesec ali samo poleti, imajo majhen učinek na psihosomatičen status človeka. Standard seveda vpliva na »prag športnega preživetja«. Potrebno pa je preseči, da materialne dobrine niso vse - kakovost življenja. V primerjavi z Evropo, s katero se radi primerjamo, pa smo še v velikem zaostankom. V Evropi se redno in organizirano ukvarja s športno rekreacijo več kot polovica prebivalstva.

Športna dejavnost v povezavi s spolom

Razlika med športno neaktivnimi ženskami in športno neaktivnimi moškimi je največja v dosedanjih raziskavah. Pri ženskah je neredna in neor-

ganizirana vadba padla za 200 odstotkov (od 33,2 odstotka na 13,2 odstotka). Povečanje redne in organizirane vadbe pri ženskah kot pri moških. Organizirana vadba pri ženskah se je povečala za kar 100 odstotkov. Zaslugo za to imajo zlasti za fitness in različni ponudniki športnih programov, ki s pomočjo medijev prikazujejo športno vadbo kot sredstvo za oblikovanje lepega telesa ter za ohranjanje in izboljševanje zdravja. V sedanjem času imata telesna oblika in pripravljenost žensk veliko vrednost. Pri razlagi med spoloma kaže, da se v Sloveniji redno in organizirano ukvarjajo s športom trije moški in ena ženska. Se je pa izboljšala v primerjavi z letom 1992. Na Norveškem denimo te razlike ni, ženske in moški se enakovredno vključujejo v športne dejavnosti. Ženski šport bolj spreminja svojo vsebino in nagiba k lepoti in doživljanju gibanja ter zanemarja merljivost rezultatov, hkrati pa postaja sestavni del kakovostnejšega življenja. Med desetimi najpopularnejšimi športi pri ženskah niti enega ekipnega športnega, pri katerem prihaja do fizičnega stika. Freud pravi, da so v movalne le tiste ženske, ki se zadržujejo po očetih. Znano pa je, da žensko tekmovalnost ne cenijo moški kakor tudi ženske. Moški v preprosto pogostokrat potencirajo tekmovalnost in zmago; tvegajo zdravje, pa ni v skladu s smotri športa. Oboje je pomembno izboljševanje kakovosti življenja, in sicer ne le materialnem smislu, temveč tudi duhovnem.

nadaljevanje p

M. N. V.

BESEDE
MODE

Plesne linije

»Podal ji mladenič prelepi je roko in urno ta dva sta po podu zletela...«

F. Prešeren, Povodni mož

Morda je maturantski ples le eden od odrov v našem življenju, je pa prav gotovo tisti, ki se nam posebej vtisne v spomin. Leta spravljene priložnostne obleke ugotovimo po obliki ovratnika, dekolteja, po vzorcu ali materialu. V časih se zgodi, da ustrezajo celo trenutni modi, toda le redko nam samim.

Moda je magični sistem in kar vidimo z listanjem po časopisih, je t. i. videz. Želje, ki se lotevajo uma, so eno in prav je, da se počutimo lepo v mislih o lepoti in čarh plesa. Zanimati nas mora še kaj in kako dati nase in tretji korak je bistveno lažji. Če se odločimo za obleko, sešito po naših merah, moramo poiskati zeleni material. Ponavadi ga ne dobimo, toda tudi s kompromisom lahko dosežemo odlični ali celo boljši učinek od zelenega.

Plesna obleka nam mora s svojo širino krilnega dela omogočati sproščeno gibanje. Sega naj najmanj do gležnjev. Večina jih razkriva ramena z globokim dekoltejem. Čeprav jo danes izdelujejo tudi iz umetnih tkanin, žlahtnejši lesk prihaja iz svile in različic, kot so saten, taft,

žamet. Okrašena je lahko s čipkami, bleščicami, vezeninami in naborki v obliki pliseja.

Plise označujejo drobne ozke, trajno zalikane gube na blagu, ponavadi potekajoče od pasu do roba. Na skici tretjega modela je razvidno, da je oblika pliseja lahko tudi del rokava. To je t. i. prešani plise, ki nastane z obdelavo svilenega muslina. Namesto tega se lahko znajdemo, če prešijemo blago tako, da nastanejo »rorčki«, katere razlikamo. Muslin je prosojen, zato ga slojimo ali ga podložimo z naravno viskozno podlago. Poleg tega pa danes ni več bojzani, da bi spodnje perlo kazilo vrhno obleko. V prejšnjem stoletju ni bilo tako. Zanimiv podatek je, da je časopis The Gazette (izhajal je od 1888-89), obsodil visoke pete in zagovarjal stališče, da se ne sme nositi več kot dva kilograma in pol spodnjega perla.

Drugi model kaže, da je obleka krojena po telesu. Za zgornji del je primernejši taft, ki je lahko mestoma potiskan. Krilce oz. podaljšek od pasu navzdol, t. i. »basque«, je prišit na životec, kjer pa se stika tudi s spodnjim delom iz mehko padajočega satena. Rokavice so prav tako satenaste, vendar mešanica z elastinom. Prvi model je enostavno krojen. Gre za preplet zgornje prosojne podaljšane majčke z neprosojno obleko, ki se začne nad prsmi. Majčka je pošita s svilenim nitko, ki zapleta zvezde. Eleganten večerni videz izoblikujeta še pričeska in drzna barvno kontrastno ličenje, ki posameznico poudarja. Kakorkoli že, če imamo v mislih »nikoli enako«, dajemo možnost našemu osebnemu razvoju in s tem razvoju odnosa do kulture oblačenja.

TATJANA KALAMAR
ABS. OBLIK. OBLAČIL ■

za zdravje in dobro počutje

Cvetoče lončnice pozimi

Pozimi cvetijo številne lončnice, ki pa nam ne-
malokrat delajo skrbi. V
sodobnih centralno ogrevanih
prostorih je težko ustreči vsem
njihovim zahtevam. Ko kupu-
jemo ali dobimo v dar cvetočo
lončnico, želimo, da čim dalj
časa cveti in krasi naše stano-
vanje. Zavedati pa se moramo,
da bodo lončnice prvo zalogo
hranil hitro porabile, zato jih
moramo redno dognojovati.
Ponavadi zadostuje, če jih
gnojimo enkrat na dva tedna,
vendar morajo biti rastline pre-
dhodno zalite. Za dognojeva-
nje uporabljamo gnojila za
cvetenje v tekoči obliki ali v
obliki praška ali palčk.

Poglejmo si nekaj cvetočih lon-
čnic in njihove zahteve:

Azaleja (Azalea) raste zelo po-
časno. Pozimi je najustreznejša tem-
peratura okoli 13 °C. Zalivamo jo z
mehko vodo, ki ji najbolj ustreza.
Trda voda (ki priteče iz vodovoda)

melijevk je 2 do 3
leta, nato rastlino na-
domestijo zarodni
poganjki. Najpogo-
stejša napaka, ki jo
delamo pri bromeli-
jevkah, je, da jih pre-
več zalivamo, zaradi
česar rade gnijejo.

Ciklama (Cycla-
men) ima najraje svet-
la okna, ki so obrnje-
na na vzhod ali zahod
in temperaturo okoli
16 °C. Pri višji tem-
peraturi začnejo listi
rumeneti in rastlina
kmalu odcveti. Cikla-
me potrebujejo tudi
veliko vode, zato zali-
vamo s postano vodo
pod liste ali v pod-
stavek, vendar od-
večno vodo vedno
odlijemo. Najpogo-
steje je za propad
ciklame krivo preveč
izdatno zalivanje, za-

Ciklama

radi česar go-
molj segnijo.

**Flamingo-
vec** (Anthurium)
poznano
kot lončnica in
rezano cvetje.
Rastlina spada
med zahtevnej-
še lončnice.
Ne prenese
sončne pri-
peke in velikih
temperaturnih
razlik med dne-
vom in nočjo.
Različne sorte
potrebujejo za
uspešno rast
različne tempe-
rature, od 21
do 28 °C. Tem-
peratura
ne sme biti

dar ne v previsoke lončke. Starim
rastlinam dodamo zemljo na vrhno
plast. Pogosto delamo napako s
tem, da vlažne rastline izpostavljamo

Flamingovec

mo soncu, to pa pripelje
do ožigov ali rastlina zaradi
tega ne cveti. To se zgodi,
ker rastlini nismo privoščili
počitka. Poleg tega klivija
dobro uspeva v skoraj pre-
majhnem lončku.

Božične zvezde (Eu-
phorbia) kupujemo, ko so
popolnoma obarvane. Cve-
tijo od pozne jeseni čez
zimo in še spomladi. Ustre-
za jim svetlo mesto pri tem-
peraturi 13 do 21 °C. Ne
prenesejo prepaha, občut-
ljive so na prevroč in suh
prostor, zaradi tega lahko
listi rumenijo ali odpadajo.

Kolumneja (Columnnea)
je rastlina s prevešujočimi,
tudi do pol metra dolgimi
poganjki. Posebno bogato
cveti pozimi. Zahteva zmer-
no toplo in svetlo mesto.
Življenjska doba rastline je
5 do 6 let. Razmnožujemo
jo s podtaknjenci. Lističi
začnejo odpadati, če je
prostor prehladen. Če ko-
lumnaja nima dovolj vlage,
listi postanejo suhi. Zahte-
va visoko zračno vlago.

Kitajski oslez (Hibiscus) lahko
cvete neprekinjeno od pozne pom-
ladi, tudi poleti in jeseni. Vsak cvet
pa le 36 ur razkazuje svojo lepoto.

Obrezujemo ga
spomladi, s tem
rastlino znižamo,
obenem postane
bolj košata. Ide-
alna temperatura
je od 18 do 21
°C. Če pustimo,
da se prst izsuši
ali če je previsoka
temperatura,
listi in cvetni
popki odpadajo
– postaviti jo mo-
ramo na zračnej-
ši prostor. V sp-
lošnem je nezah-
tevena rastlina, le
zalivati jo mora-
mo kontrolirano.

OLGA
VARGA ■

Peciva za vsak dan

ČOKOLADNI ROGLIČKI

8 dag čokolade za kuhanje
15 dag masla
6 dag sladkorja v prahu
zelo drobno sesekljana lupina 1
neškropljena pomaranča
1 vrečka vanilijevega sladkorja
3 rumenjaki
25 dag mehke moke
maščoba in moka za pekač
sladkor v prahu za posip

Čokolado zdrobimo na koščke in
v skledi postavimo v toplo pečico,
da se razpusti. Potem jo penasto
umešamo z maslom, presejanim sla-
dkorjem v prahu, pomarančno lupi-
no in vanilijevim sladkorjem. Postopoma
primešamo rumenjake in ma-
so spet penasto umešamo, nazadnje
primešamo presejano moko. Maso
z dresimo vrečko nabrizgamo
na namaščen in rahlo pomokan pe-
kač v obliki rogljičkov. Pekač damo
v pečico, ki smo jo razgrela na 220°,
in pecivo pečemo približno 12 mi-
nut, da dobi lepo svetlo rjavo barvo.
Še vroče pecivo na pekaču potrese-
mo s sladkorjem v prahu. Takoj ga
poberemo s pekača in ohladimo na
rešetki. V dobro zaprti posodi se oh-
rani vsaj dva tedna. Iz navedenih ko-
ličin dobimo za pekač peciva.

POMARANČNI POLJUBČKI

1 neškropljena pomaranča
2 jajci

1 žlica ruma
25 dag drobno zmletega kristal-
nega sladkorja
27 dag mehke moke
10 dag masla
7 dag sesekljane pomaranče
maščoba in moka za pekač
sladkor v prahu za posip

Pomarančo dobro operemo
pod toplo vodo in temeljito obriše-
mo. Potem jo tanko olupimo in lupi-
no drobno sesekljamo. Sok ožme-
mo.

Zelo penasto umešamo
pomarančni sok, jajci, rum in sla-
dkor. Primešamo presejano moko
in vtepemo pogreto
maslo. Primešamo
oranžat in pomar-
ančno lupino. Z dresir-
no vrečko nabrizga-
mo kupčke testa na
namaščen in pomo-
kan pekač. Pekač
potisnemo v pečico,
ki smo jo razgrela na
200 do 210 stopinj
in poljubčke peče-
mo 8 do 10 minut.
Ostanejo naj svetle
barve. Pečene takoj
vzamemo s pekača,
potresemo s sla-
dkorjem v prahu in
ohladimo na rešetki.

Z našega štedilnika

**Juha s pivom in kruhovimi
kockami**

**Gratinirani pljučni file s
šunko**

Ocvrta cvetača

Sestavljena solata

Mozartov šarkelj

Branko ČASAR

Juha s pivom in kruhovimi kockami

30 g masla, 150 g čebule, 80 cl goveje juhe, 80 cl piva, 20 cl
kisle smetane, 25 g gustina, sol, poper, drobnjak

Na maslu prepražimo čebulo, zalijemo z govejo juho in pivom in vse
skupaj dobro prekuhamo. Posebej pripravimo podmet iz gustina in
smetane, dodamo juhi, da se rahlo zgosti, prevremo in začnimo s
soljo, poprom in drobnjakom.

Med kuhanjem juhe si pripravimo kruhove kocke, in sicer iz »starega«
belega kruha. Narežemo kocke, jih na masčobi rahlo prepražimo in
posušimo.

Posušene kocke damo v juho tik pred serviranjem.

Gratinirani pljučni file s šunko

720 g pljučne pečenke, 60 g šunke, 60 g sira, 40 g masla, 20
cl osnovne temne omake, 20 g gorčice, sol, poper, olje

Pljučno pečenko narežemo na 8 enakih filejev, potolčemo z dlanjo,
popramo, solimo, namažemo z gorčico in pokapljamo z oljem. V pon-
vi posebej segrejemo olje, vanj zložimo fileje, jih na obeh straneh rja-
vo opečemo, zalijemo s temno omako in dušimo 5 minut. Nato fileje
vzamemo iz omake in zložimo na pekač. Na vsak file položimo rezino
šunke in sira. Vse skupaj damo v pečico pri temperaturi 180 °C in
pustimo v njej toliko časa, da se sir stopi. Serviramo z omako, v kateri
smo dušili fileje.

Ocvrta cvetača

600 g cvetače, 2 jajci, 20 g moke, 100 g drobtin, sol, olje

Cvetačo skuhamo v slanem kropu, odcedimo, povaljamo v moki,
razvrkkanem jajcu in drobtinah. V kozici ali ponvi segrejemo olje za
cvrenje. Cvetačo zlato rumeno ocvremo in serviramo k mesu.
Jed je tudi zelo primerna za vegetarijance.

Mozartov šarkelj

160 g masla, 80 g sladkorja v prahu, limonina lupina, vani-
lijev sladkor, sol, 7 jajc, 90 g kristalnega sladkorja, 190 g gla-
dke moke, pecilni prašek, 60 g rozin, 2 cl ruma, 70 g naseka-
ne jedilne čokolade, 100 g marelične marmelade, 150 g čo-
koladne glazure

Rozine pokapljamo z rumom. Model za šarkelj pomažemo z maslom
in pomokamo. Maslo penasto zmešamo s sladkorjem v prahu, natri-
gano limonino lupino, vanilijevim sladkorjem in ščepcem soli. Postopoma
dodamo rumenjake in spet penasto zmešamo. Beljake stepa-
mo s kristalnim sladkorjem v zelo trd sneg in ga zmešamo v masleno
zmes. Moko s pecilnim praškom, čokolado in rozinami umešamo v
maso. Rahlo premešamo in napolnimo model za šarkelj. Pečemo
približno 75 minut pri temperaturi 170 °C. Ko je pečen, ga ohladimo.
Ohlajenega premažemo z marelično marmelado in oblijemo s čoko-
ladno glazuro.

V dobro zaprti posodi jih lahko hra-
nimo tri do štiri tedne. Iz navedenih
sestavin dobimo za dva pekača pe-
civa.

DATLJEVI POLJUBČKI

3 beljaki
16 dag razkoščenih datljev
16 dag sladkorja v prahu
16 dag zmletih neolupljenih
mandljevih jedrc
majhni okrogli obliti

Beljake vsaj dve uri pred pripravo
vzamemo iz hladilnika, ker se pecivo
veliko bolj posreči, če imajo beljaki
sobno temperaturo. Datlje zelo
drobno narežemo. Beljake in pre-

sejan sladkor v prahu zelo penasto
umešamo. Primešamo datlje in man-
dlje. Na pekač položimo oblate. Z
dresimo vrečko nabrizgamo na vsak
oblat malo beljakove mešanice. Pe-
kač potisnemo v pečico, ki smo jo
razgrela na 160 do 170 stopinj, in
poljubčke pečemo 12 do 15 minut.
Biti morajo svetli. Še tople vzamemo
s pekača in ohladimo na rešetki. V
dozi jih lahko hranimo tri do štiri ted-
ne. Iz navedenih sestavin dobimo za
dva pekača peciva.

JOLANDA PRELEC-LAINŠČAK
DIPL. ING. ŽIV. TEHN.,
PHARM. ■

za zdravje in dobro počutje

TV SLOVENIJA 1

19.20 Otroška oddaja
10.50 Modro
11.20 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi
11.40 Pohujšanje v dolini Sentflorjanski, gledališka predstava
13.00 Poročila, vreme, šport
13.45 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
14.10 Po domače
15.00 Edgar Varese, portret skladatelja
16.00 Gledaljeve slike
16.30 Mostovi
17.00 Lahkih nog naokrog
17.40 Mačke in psi, nizozemska serija
18.00 Obzorik
18.10 Dober večer
19.30 Dnevnik
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Športni kviz
21.30 Seinfeld, ameriška nanizanka
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.50 Polnočni klub
0.05 Trio Novšak v Zemonu

TV SLOVENIJA 2

11.00 Najstrašnejši umor, angleška serija
11.30 Cesarjeva nova oblačila, nemški film
13.00 Portret Aleksandra Mežaka
14.00 Zasljepljen, francoski film
15.35 Alica, evropski kulturni magazin
16.00 Spoznavajmo, ameriška serija
16.50 Po Sloveniji
16.55 Črni in beli, švedska nadaljevanka
17.20 Davis, ravnatelj, ameriška nanizanka
17.50 SP v alpskem smučanju, smuk (ž.)
19.00 Kolo sreče
19.30 Videoring
20.00 Moški in ženske, angleška serija
20.50 SP v alp. smuč., slalom kom. (ž.), 1. tek
22.00 Športni portret
22.20 Slalom kombinacija (ž), 2. tek
23.15 Nash Bridges, ameriška nanizanka

TV SPOROD

**Sobota,
6. 2. 1999**

TV SLOVENIJA 1

8.30 Nesrečniki, risana nanizanka
8.55 Otroška oddaja
9.50 Športni kviz
11.05 Seinfeld, ameriška nanizanka
11.30 Mladinski pihalni orkester
12.00 Tednik
13.00 Poročila, vreme, šport
13.45 Turistična oddaja
13.55 Duhovni utrip
14.15 Polnočni klub
15.25 Pičček brez gnezda, francoski film
17.00 Čofko Čof, risanka
17.30 Lingo
18.00 Obzorik
18.10 Na vrtu
18.40 Velike romance 20. stoletja
19.30 Dnevnik
20.15 Tv-genij
21.15 Rolada
21.50 Živali na filmskem platnu, ameriška serija
22.30 Poročila, vreme, šport
23.00 In življenje teče dalje, angleška nadaljevanka
23.50 Vnaprej obsojen, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

9.45 Nostalgijski z beatniki
10.55 SP v smučarskih poletih, prenos
13.00 Stafeta mladosti
13.55 Nash Bridges, ameriška nanizanka
15.10 Športni portret
15.30 SP v biatlonu, sprint
17.00 Liga prvakov v rokometu
18.50 SP v alpskem smuču, smuk (m.), pre.
20.00 La Boheme, posnetek iz operne hiše v Sydneyu
22.00 Cik cak
22.30 Sobotna noč: Party in the park

POP TV

10.00 Za Eleno, nadaljevanka - 11.00 Cassandra, nadaljevanka - 12.00 Matlock, nanizanka - 13.00 Detektiv iz Salzburga, nanizanka - 14.00 Policijska akademija, nanizanka - 15.00 Bolnišnica upanja, nanizanka - 16.00 Diagnosta: Umor, nanizanka - 17.00 Za Eleno, nadaljevanka - 17.50 Marimar, nadaljevanka - 18.20 Cassandra, nadaljevanka - 19.15 24 ur - 20.00 Hitri in mrtvi, ameriški film - 22.00 Moder v obraz, ameriški film - 23.30 Buddy Blue, erotični film - 1.00 24 ur

KANAL A

7.30 Fonzijska klapa, risanka - 8.00 Mork in Mindy, nanizanka - 8.30 Bradjevci, nanizanka - 9.00 Zlahta, nanizanka - 9.30 Dobri časi, slabi časi, nadaljevanka - 10.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 11.00 Mannix, nanizanka - 12.00 Zmenkarije - 12.30 Stilski izziv - 13.30 Oprah Show, ponovitev - 14.30 Brooklynski most, nanizanka - 15.00 Miza za pet, nadaljevanka - 16.00 Oprah Show: Zaslojene cene - 16.50 Bravo, maestro - 17.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 18.00 Korak za korakom, nanizanka - 18.30 Princ z Bel Aira, nanizanka - 19.00 Trejti kamen od sonca, nanizanka - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Nogometiš, ameriški film - 22.00 Kvantni skok, nanizanka - 23.00 Vročica noči, nanizanka - 0.00 Misija: Nemogoče - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponovitev

IDEA TV - TV GAJBA

15.00 Živa, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - Kulturno - razvedrilno - Intervju: Karolina Godina - Navigator (film, kultura, prosti čas) - 16.00 Herkul, nanizanka - 17.00 Kvizofon - 17.30 Mladi superman, nanizanka - 18.00 Beverly Hills, nadaljevanka - 19.00 Še te ljubim, nadaljevanka - 20.00 Živa, regionalni program - Aktualno - Tedenski komentar - Napoved športnih dogodkov - 21.00 Čarovnije pri sosedovih, ameriški film - 23.00 Andromedin soj, ameriški film

STUDIO AS

09.30 Gnes; 10.00 Slovenec leta 1998; 11.40 Risanka; 12.00 Videostrani; 16.00 Gnes; 16.30 Slovenec leta 1998; 17.40 Videostrani; 18.30 Risanka; 18.35 Sosedje (70. del); 19.00 Gnes; 19.30 TV dnevnik Slovenija; 20.00 Gnes; 20.30 Sebeborci »inda« (2. del); 21.00 Videobom 40; 21.55 Videospot; 22.05 Sosedje (70. del); 22.30 Gnes; 23.00 Naj spot; 23.45 Erotika; 01.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.35 New York, nanizanka - 13.05 Esmeralda, nadaljevanka - 13.50 Poročila - 13.55 Dokumentarna oddaja - 14.25 Pol ure kulture - 14.55 Izobraževalni program - 15.25 Za otroke in mlade - 16.30 S knjigo v glavo - 17.00 Hrvaska danes - 17.50 Govorimo o zdravju - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.10 Ekologija in elika - 20.45 Po naši lepi - 22.00 Opazovanja - 22.30 Ljudje smo - 23.25 Nikita, nanizanka - 0.10 To je lanjastično, nanizanka - 0.55 Princ teme, ameriški film - 2.45 Sedmi element

POP TV

7.00 Reboot, risanka - 7.30 Jetsonovi, risanka - 8.00 Kremenčkovci - 8.30 Iz knjige vrtin - 9.00 Maska, risanka - 9.30 Batman, risanka - 10.00 Muppet Tv - 10.30 Power Ranger - 11.00 Morska deklica, nanizanka - 11.30 Beli očnjak, nanizanka - 12.00 Mlada čarovnica, nanizanka - 12.30 Brez zapor - 13.30 Conan, nanizanka - 14.30 Herkul, nanizanka - 15.30 Xena, nanizanka - 16.30 Izganjalna vampirjev, nanizanka - 17.30 Pop'n'rol, glasbena oddaja - 18.20 Beverly Hills, nadaljevanka - 19.15 24 ur - 20.00 Gola pištola 2, ameriška komedija - 21.30 Komandosi, nanizanka - 22.30 Ostermanov konec tedna, ameriški film - 0.30 Playboy special - 1.30 24 ur

KANAL A

8.00 Zajček Dolgouhec in prijatelji, risanke - 9.30 Nimaš pojma, nanizanka - 10.00 Charles je glavni, nanizanka - 10.30 Cooperjeva družina, nanizanka - 11.00 Alf, nanizanka - 11.30 Tomov show, nanizanka - 12.00 Zmenkarije - 12.30 Bravo, maestro - 13.00 Lepotica in zver, nanizanka - 14.00 Kdo je morilec, ameriški film - 15.00 Lepotica in zver, ameriški film - 16.00 Odkop - 19.00 Profesionalci, nanizanka - 20.00 Zmenkarije - 20.30 Resnični svet - 21.00 Psi faktor, dok. serija - 22.00 Dom je tam, kjer je srce, ameriški film - 23.30 Vražja novinarja, nanizanka - 0.30 Klub Avenija

IDEA TV - TV GAJBA

10.00 Živa, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - 10.15 Tedenski komentar - Napoved športnih dogodkov - 11.00 Pregled dogodkov tedna - 15.00 Muka in užitek, ameriški film - 17.00 Šolska košarkarska liga - 18.00 Supermanove dogodivščine - 19.00 Pleško, nanizanka - 19.30 Generacija moje ljubezni, nadaljevanka - 20.00 Boljše življenje, nadaljevanka - 21.00 Rdeča zora, ameriški film - 23.00 Umor v Chicagu, ameriški film

STUDIO AS

09.30 Gnes; 10.00 Sebeborci »inda« (2. del); 10.30 Sosedje (70. del); 10.55 Zgodovina avtomobilizma; 11.20 Risanka; 12.00 Videostrani; 16.00 Gnes; 16.30 Sebeborci »inda« (2. del); 17.00 Zgodovina avtomobilizma; 17.25 Videobom 40; 18.05 Videostrani; 18.30 Risanka; 18.35 Sosedje (70. del); 19.00 Gnes; 19.30 TV dnevnik Slovenija; 20.10 Gnes; 20.40 Rezerviran čas; 22.30 Gnes; 23.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

8.15 Poročila - 8.25 Power Rangers - 8.45 Risanka - 9.10 Otroški program - 10.55 Deset velikih svetovnih pisateljev - 12.00 Dnevnik - 12.35 Kmetijski svetovalec - 13.05 B'o nas je pet, otroška serija - 14.05 Risanka - 14.20 Brijantina - 15.10 Škotski dvorci - 15.40 Meje: Najvišji stolp, serija - 16.15 Poročila - 16.25 Shehawah, nadaljevanka - 17.15 Risanka - 17.40 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.10 Dramska serija - 21.05 Film po izboru gledalcev - 22.55 Opazovanja - 23.30 Polnočna premiera - 2.40 Frasier, nanizanka - 3.05 Darovi zla, ameriški film

TV HRVASKA 2

14.45 Koledar - 15.00 Dober dan, informativni mozaik - 17.10 Prizma - 18.05 Hugo - 18.30 Televizija o televiziji - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Roseanne, nanizanka - 20.50 Poročila - 21.00 Sladkobesedni, avstralski film - 22.30 Oddelek za umore, nanizanka - 23.15 Fatamorgana

TV MADŽARSKA 1

12.00 Zvon, dnevnik - 12.15 A.K.T. - 12.25 Nezaključene zadeve - 12.40 Senzacija, nanizanka - 14.00 Telesport, dan madžarske atletike - 14.30 Zelena pošta - 15.00 Honzoni, magazin - 15.30 Za otroke - 16.00 Regionalni magazini - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 Risanka o davku - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Okno - 18.25 Telesport - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Romanca ogrice, nanizanka - 21.00 Telesport - 21.55 Državljan - 22.30 Aktualno - 23.00 Izza oblakov, koprodukcijski film

TV MADŽARSKA 2

12.00 Zvon, svet v slikah - 12.30 Dnevnik - 12.45 A.K.T. - 12.55 Nezaključene zadeve - 13.00 Tv-magister - 14.00 Vino in oblast - 15.30 Repeta, za šolaje - 17.00 Oregbereny, podeželske zgodbe - 17.30 Alpe-Donava-Jadran - 17.55 Energetska abeceda - 18.00 Madžarska hiša - 18.30 Zadovoljna književnost - 19.00 Delta 2000, znanost - 19.30 Pravice - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 To je življenje samo - 21.00 Madžarska hiša - 21.30 Nikoli ne bomo umrli, madžarski film - 23.00 Globoka voda

TV AVSTRIJA 1

10.10 V osemdesetih dneh okoli sveta, zadnji del pustolovskega filma - 11.45 Konfeti - 12.10 Inspektor Gadget - 13.50 Deklica s čarobnimi močmi - 14.10 Tom in Jerry - 14.25 Simpsonovi - 14.50 Moštvo Knight Rider - 15.40 Zvezdne steze - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Training v Vailu - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Šport - 20.15 Ledena steza, filmska komedija - 21.50 Alpsko smučanje - 23.20 Podjetniški posel, akcijski film - 0.55 Beli angel, srhljivka

TV AVSTRIJA 2

10.30 Bogati in lepi - 11.20 Zvezna dežela danes - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.10 Vera - 13.00 Poročila - 13.15 Policijska inspekcija 1 - 13.40 Dr. Quinn - zdravnica iz sita - 14.30 Umor je njen konjiček - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Kraj srečanja zvezna dežela - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Primer za dva - 21.20 Luč v temi - bilanca - 22.30 Poročila - 22.55 Moderni časi: najboljši iz serije - 23.15 Quincy

EUROSPORT

9.30 Deskanje na snegu - 10.00 Ekstremni športi - 11.00 Avto-moto šport - 12.00 Luge, prenos iz St. Moritza - 14.00 Deskanje na snegu - 14.30 Tenis, prenos četrtfinala iz Marcella - 16.00 Smuk (ž) za kombinacijo, prenos iz Vail Wallaya - 19.30 Dirka na ledu - 20.00 Atletika, prenos mitinga iz Budimpešte - 21.00 Slalom (ž) za kombinacijo, prenos prvega teka iz Vail Wallaya - 22.00 Luge - 22.30 Slalom (ž) za kombinacijo, prenos drugega teka iz Vail Wallaya - 23.00 Boks - 0.00 Igra življenja - 0.30 Ekstremni športi

TV HRVASKA 2

13.15 Koledar - 13.25 Črno belo v barvah - 14.55 Theatron: Picasso in ples - 16.25 Mešne ulice, ameriški film - 17.50 Živali - filmski igralci, serija - 18.20 Inštitut za etnologijo - 18.50 Oddaja o kulturi - 19.30 Dnevnik - 20.10 Karneval, prenos iz Splita - 22.10 Triler: Umetnost petja - 23.15 Zlati gong, glasbena oddaja - 0.00 Svet zabave

TV MADŽARSKA 1

6.00 Zlati dim, magazin - 8.00 Otroški program - 10.15 Tropska vročina, nanizanka - 11.10 Saint Tropez, nanizanka - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Ghymes - 12.30 Pravi smeh - 13.25 Begavčki - 13.55 Rešimo otroka, zaključni program - 14.25 Naj..., nenavadni rekordi - 15.00 Puder - 15.30 Telesport - 17.30 Na poti - 18.00 Območje, reportaže - 18.30 Kviz - 19.00 Lotshow - 19.22 Vreme po Evropi - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Glasbena sobota - 22.00 Poslednje zapeljivanje, ameriški film

TV MADŽARSKA 2

8.00 Manjšinske oddaje - 10.00 Za otroke - 10.55 Naš Čarli, nanizanka - 11.45 Zgodovina književnosti - 12.15 Bil je nekoč tv-bife - 13.10 Okno v Evropo - 15.10 Biseri, jezikoslovje - 15.40 Naša umetnost - 16.10 Obnova procesa - 16.30 Liszt - 16.40 Po sledih Balazsa Orbana - 17.30 Zakladnica - 19.00 Zvezdni utrinek, nanizanka - 19.30 Pravice - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 Risanka - 20.45 Vodni policisti, nanizanka - 21.30 Nagrada pet-najst tisoč pengov, tv-igra - 22.45 Globoka voda

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 9.05 Alpsko smučanje - 9.40 Vročica sled - 10.25 Tabaluga - 10.50 Smučarski skoki, prenos iz Harrachova - 13.00 Kirk - 13.25 Princ iz Bel Aira - 13.45 Sabrina - 14.10 Dawsonov potok - 14.55 Beverly Hills 90210 - 15.40 Melrose Place - 16.25 Ally McBeal - 17.15 Urgenca - 18.00 Gospod Bean - 18.30 SP v alpskem smučanju v Vailu - 20.15 Za znolet dobro - 22.05 Srček - 22.50 Erotični dnevnik Davida Duchovnjaja - 23.50 Prepovedana ljubezen, erotična srhljivka - 1.20 Nevarni trikotnik, srhljivka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Najboljši avstrijski kuharji - 9.30 Buddy, Buddy, filmska komedija - 11.00 Michelangelo - pekel in ekstaza, film - 13.00 Poročila - 13.10 Fjaker stari, film - 14.40 Njun prvi zmenek, filmska komedija - 16.15 Podobe Avstrije - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče? - 17.53 Religije sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Vesela vdova, opereta - 22.45 Čas v sliki - 22.55 Vse je komedija - 0.05 Nikoli tako malo, film - 2.05 Pogledi s strani

EUROSPORT

8.30 Ekstremni športi - 9.00 Bob, prenos iz Cortine - 9.30 Biatlon, prenos iz Finske - 11.00 Bob, prenos iz Cortine - 12.00 Biatlon, prenos iz Finske - 13.30 Hitrostno drsanje, prenos iz Hamarja (Norveška) - 14.00 Luge, prenos iz St. Moritza - 15.00 Hitrostno drsanje, prenos iz Hamarja - 17.00 Smučarski skoki - 18.00 Tenis: polfinale v Marcellu - 19.00 Smuk (m), prenos iz Vaila - 20.00 Tenis: polfinale v Tokiu - 21.00 Skeleton, prenos iz Königsseja - 22.00 Bob, prenos iz Königsseja - 23.00 Skeleton, prenos - 0.00 Boks - 1.00 Vleka traktorjev

9.00 Marimar, nadaljevanje - 10.00 Za Eleno, nadaljevanje - 11.00 Cassandra, nadaljevanje - 12.00 Matlock, nadaljevanje - 13.00 Blanche, nadaljevanje - 14.00 Nikita, nadaljevanje - 15.00 Bolnišnica upanja, nadaljevanje - 16.00 Gorsk zdravnik, nadaljevanje - 17.00 Za Eleno, nadaljevanje - 17.50 Marimar, nadaljevanje - 18.20 Cassandra, nadaljevanje - 19.15 24 ur - 20.00 Brez zapor - 21.00 Prijatelji, nadaljevanje - 21.30 Policijska akademija, nadaljevanje - 22.30 Cybil, nadaljevanje - 23.00 Zlata krda, nadaljevanje - 0.00 Kobra 11, nadaljevanje - 1.00 24 ur

KANAL A

7.30 Fonzijska klapa, risanka - 8.00 Mork in Mindy, nadaljevanje - 8.30 Bradyjevi, nadaljevanje - 9.00 Zlatka, nadaljevanje - 9.30 Dobri časi, slabi časi, nadaljevanje - 10.00 Maria Mercedes, nadaljevanje - 11.00 Mannix, nadaljevanje - 12.00 Odskop - 13.30 Oprah Show, ponovitev - 14.30 Brooklynski most, nadaljevanje - 15.00 Miza za pet, nadaljevanje - 16.00 Oprah Show: Temnopoli potomci zahtevajo pravico - 17.00 Maria Mercedes, nadaljevanje - 18.00 Korak za korakom, nadaljevanje - 18.30 Princ z Bel Aira, nadaljevanje - 19.00 Tretji kamen od sonca, nadaljevanje - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Moj film, dva filma po izboru gledalcev - 23.45 Misija: Nemogoče

IDEA TV - TV GAJBA

15.00 Živa, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - S starimi obrtni v današnje dni: Oljevo - Noč penečega vina - 16.00 Herkul, nadaljevanje - 17.00 Kvizofon - 17.30 Mladi superman, nadaljevanje - 18.00 Beverly Hills, nadaljevanje - 19.00 Še te ljubim, nadaljevanje - 20.00 Živa, regionalni program - Aktualno - Kulturno - razvedrilno - Portret: Jože Pojbič - Navigator (film, kultura, prosti čas) - 21.00 Kralj mrtvih, angleški film - 23.00 Nikita, nadaljevanje - 0.00 Kameleon, nadaljevanje

STUDIO AS

09.30 Gnes - 10.00 Iz produkcije ZLTV - 10.30 Kako biti zdrav in zmagovati - 11.00 Risanke - 12.00 Videostani - 16.00 Gnes - 16.30 Iz produkcije ZLTV - 17.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 17.30 Videostani - 18.30 Risanke - 19.00 Gnes - 19.30 TV dnevnik Slovenija - 20.00 Gnes - 20.30 Poslovno - 21.00 Zakaj pa ne? - 22.00 Videostani - 23.00 Gnes - 23.00 Videostani

TV HRVAŠKA 1

11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.35 New York, nadaljevanje - 13.05 Esmeralda, nadaljevanje - 13.50 Poročila - 13.55 Poslovni klub - 14.25 Živa resnica - 14.55 Izobraževalni program - 15.25 Za otroke - 16.30 Glas domovine - 17.00 Hrvatska danes - 17.55 Hrvatska kulturna dediščina - 18.30 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.10 Odkritje - 20.55 Pol ure kulture - 21.30 Kviz - 22.00 Opazovanja - 22.35 Zločini in kazni, dokumentarna oddaja - 23.25 Šifra Rubin, češki film - 0.50 Poročila

TV HRVAŠKA 2

14.45 Koledar - 15.00 Dober dan - 17.00 Sunset Beach, nadaljevanje - 17.50 Hugo - 18.15 Dokumentarni film - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Dosjeji X, nadaljevanje - 21.10 Poročila - 21.20 Življenje z Rogerjem, nadaljevanje - 21.45 Velike romane 20. stoletja, serija - 22.20 Glasbena oddaja

TV MADŽARSKA 1

5.45 Misi ob zori - 5.50 Regije - 6.00 Informativni program - 8.00 Vino in oblast - 9.35 Zakladnica - 11.00 Turizem - 11.30 Ponovitev - 12.00 Zvon, dnevnik - 12.15 A.K.T. - 12.25 Nezaključene zadeve - 12.30 Unija - 12.40 Druga možnost, nadaljevanje - 13.30 Tattingers, nadaljevanje - 14.20 Umetnostni program - 15.10 Zvezde na nebu in na zemlji, nadaljevanje - 16.00 Za manjšine - 16.55 Družinski zdravnik - 17.20 Poročila se seje vlade - 17.45 Regionalni dnevnik - 18.00 Duhovnik, slikar, pisatelj? - Peter Prokop - 18.20 Glasbeni kviz - 18.45 Za otroke - 19.00 Podlež, nadaljevanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Sosedje - 20.30 Kabaret - 21.00 Dame izbirajo, ženski magazin - 21.45 Ste se danes že smejali? - 22.00 Aktualno - 23.10 Olimpijsko poletje, nemški film

TV MADŽARSKA 2

8.00 - 12.00 Izobraževalni program, vmes ob 9.00 Aktualno, ob 9.20 Narodopisje in ob 10.30 Sosedje - 12.00 Zvon, telešport - 12.45 A.K.T. - 12.55 Nezaključene zadeve - 13.00 Tv-magister - 14.00 Vino in oblast - 15.25 Repeta, za šolarje - 16.55 Oregbereny, nadaljevanje - 17.30 Zakladnica - 19.00 Madžarska danes - 19.30 Pravljice - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 La Comedie France v Budimpešti - 20.40 Šola za žene, tv-igra - 22.00 Vrnitev v Paradiž, nadaljevanje - 22.45 La Comedie France, dokumentarni film - 23.30 Globoka voda

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.20 Simpsonovi - 9.05 Šport: alpsko smučanje - 9.30 Obalna straža - 10.15 Moštvo Knight Rider - 11.00 Trojica na tujih vzmeteh, filmska komedija - 11.45 Konfeti - 12.10 Inšpektor Gadget - 12.35 Iznogoud - 13.00 Risanke - 14.25 Simpsonovi - 14.50 Moštvo Knight Rider - 15.40 Zvezde steze - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Deskanje na snegu - 18.05 Alpsko smučanje - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Šport - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Alpsko smučanje - 22.40 ONE - 23.05 Oddaja o kulturi

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.00 Poročila - 9.05 Dostojanstvo je podedovalo raj, TV-film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.05 Milijonsko kolo - 12.30 Alpe Donava Jadran - 13.00 Poročila - 13.15 Policijska inšpekcija 1 - 13.40 Dr. Quinn - zdravnica iz strasti - 14.30 Umor je njen konjček - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Kraj srečanja zvezna dežela - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Univerzum - 21.05 Johann Strauss in dunajski operni valček - 21.50 Dunajski operni ples, prenos - 22.40 Poročila - 23.00 Dunajski operni ples, nadaljevanje prenosa - 0.00 Čas v sliki - 0.45 V hiši

EUROSPORT

8.30 Luge - 9.00 Smučarski skoki - 10.00 Alpsko smučanje - 11.00 Biatlon (ž.), prenos iz Finske - 12.00 Biatlon - 13.30 Avto-moto šport - 14.30 Deskanje na snegu - 15.00 Biatlon - 16.00 Teniš - 16.30 Teniš, prenos iz Dubaija - 18.30 Veleslalom (ž.), prenos prvega teka iz Vaila - 19.30 Teniš - 21.00 Alpsko smučanje - 21.30 Veleslalom (ž.), prenos drugega teka iz Vaila - 22.30 Avto-moto šport - 23.00 Nogomet: legende EP - 0.00 Spretnostne vožnje z motorji v dvorani - 1.00 Avto-moto šport

TV SLOVENIJA 2

10.00 Angel, varuh moj, nadaljevanje - 10.50 SP v biatlonu - 12.20 Ipavci, tv-nadaljevanje - 13.35 Svet poroč - 14.30 Don Kihot, risana nanizanka - 14.55 La Boheme, opera - 16.45 Po Sloveniji - 17.20 Lukas, nemška nadaljevanje - 17.50 Najstrašnejši umor, angleška nanizanka - 18.20 SP v alpskem smu., velesl. (ž.), 1. tek - 19.30 Kolo sreče - 20.00 Športni portret - 20.25 Evropska liga v košarki (m.) - 21.20 Veleslalom (ž.), 2. tek - 22.15 Anglija, moja Anglija, angleški film

RADIO MURSKI VAL

UKV 94.6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

PETEK: 05.45 - Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Zamurjenci - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka - 13.00 1. oseba ednine - 13.15 Predstavljamo vam - 14.00 Popoldne na Murskem valu - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romske 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 19.45 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SOBOTA: 05.45 Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 1. oseba ednine - 14.00 Popoldne na Murskem valu - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 19.45 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Želimo vam lahko noč.

NEDELJA: 06.00 Začenjamo nov dan - 07.30 Zamurjenci - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.45 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce - 13.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Pravljica - 20.00 Oddaja tedna - 21.00 Poročila - 21.10 Gnezdo Murskega vala - 24.00 Želimo vam lahko noč.

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami -

10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Oaj, kak san zlufto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.10 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Šport - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 20.00 Krpanke - 21.00 Poročila - 21.10 Kak je inda fajn bilou - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 1. oseba ednine - 14.00 Popoldne na Murskem valu - 14.00 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.45 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 20.00 Na narodni farmi - 21.00 Poročila - 21.10 Med Muro, Rabo in Dravo/Poslušalec Murskega vala - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.15 Trn v peti - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 1. oseba ednine - 13.15 NSTSNMV - 14.00 Popoldne na Murskem valu - 14.00 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Narodna lestvica - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 20.00 Intervju - 21.00 Poročila - 21.10 Mursko-morski val - 24.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 5.45 Jutro na Murskem valu: Prebujajte se z nami - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 1. oseba ednine - 13.15 Sedem veličastnih - 14.00 Popoldne na Murskem valu - 14.00 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.35 Dober večer, pravljica! - 20.00 Bilo je nekoč - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TV SPOROD

Nedelja, 7. 2. 1999

TV SLOVENIJA 1

8.00 Mumi, risanka
8.25 Tabaluga, risanka
8.50 Srebrnogriivi konjič, risanka
9.20 Zares divje živali, serija
9.55 Nedeljska maša, prenos od Sv. Trojice
11.00 Gospodari živali, francoska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.25 Pomagajmo si
13.50 Tv-genij
14.50 Rolada
15.20 Tv-poper
16.00 Doma
17.00 Po domače
18.00 Obzorik
18.10 Slovenski magazin
18.40 Naravni parki
19.15 Risanka
19.20 Zrebanje Iota
19.30 Dnevnik
20.00 Prešernova proslava, prenos
21.25 Večerni gost
22.20 Poročila, vreme, šport
22.45 Dunajski filharmoniki
0.05 Doma
1.05 Naravni parki

TV SLOVENIJA 2

10.55 SP v smučarskih poletih, prenos
13.00 Oddaja o Slovenski vojski
13.30 Veliko pričakovanje, risani film
16.50 Teniški magazin
17.20 SP v bialfonu
18.50 SP v alpskem smučanju, smuk (ž.)
20.00 Ipavci, tv-nadaljevanka
21.20 Vatikan in moč papežev, nemška serija
22.15 Šport v nedeljo
23.00 Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.30 Veler, ameriški film (č.b.)

TV SPOROD

Ponedeljek, 8. 2. 1999

TV SLOVENIJA 1

10.20 Dober večer
11.10 Na vrhu
11.35 Velike romance 20. stoletja
12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip, Zrcalo
13.00 Poročila, vreme, šport
14.20 Večerni gost
15.10 Prešernova proslava
16.30 Dober dan, Koroska
17.00 Radovedni Taček
17.15 Zares divje živali, serija
17.35 Volkovi, čarovnice in velikani
18.00 Obzorik
18.10 Recepti za zdravo življenje
19.00 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik
20.05 Komisar Rex, avstrijska nanizanka
21.00 Prešernovi nagradi
22.00 Poročila, vreme, šport
22.20 Onizije (o lipicancih)
0.20 Recepti za zdravo življenje

TV SLOVENIJA 2

10.00 Sobotna noč
12.00 Črni in beli, švedska nadaljevanka
12.30 Davis, ravnatelj, ameriška nanizanka
12.50 Moški in ženske, angleška serija
13.45 Vatikan in moč papežev, nemška serija
15.40 Rembrandt, angleški film (č.b.)
17.00 Oddaja o Slovenski vojski
17.30 Po Sloveniji
18.05 Sestre, ameriška nadaljevanka
18.50 SP v alpskem smučanju, smuk, kombinacija (m.)
20.00 Gospodarska panorama
21.00 Studio City
22.30 Zvezde Hollywooda, ameriška serija
23.00 Brane Rončel iz za odra
0.25 Rembrandt, ponovitev

POP TV

7.00 Mali bogataš, risanka - 7.30 Jetsonovi, risanka - 8.00 Kremenčkovi - 8.30 Starši rešijo svet, mladinski film - 10.30 Kalifornijske sanje, nanizanka - 11.00 Beverly Hills, nadaljevanka - 12.00 Frankie, nadaljevanka - 13.00 Angeli na delu, nanizanka - 14.00 Hiša na obali, nemški film - 16.00 Nedeljsko popoldne - 19.15 24 ur - 20.00 Melrose Place, nadaljevanka - 20.50 Fotomodeli, nadaljevanka - 21.45 Športna scena - 23.00 Izsljevani morilec, ameriški film - 1.00 24 ur

KANAL A

8.00 Zajček Dolgouhec in prijatelji, risanke - 9.30 Nimaš pojma, nanizanka - 10.00 Charles je glavni, nanizanka - 10.30 Cooperjeva družina, nanizanka - 11.00 All, nanizanka - 11.30 Tomov šov, nanizanka - 12.00 Sanjam o Jeannie, nanizanka - 12.30 Stilski izziv - 13.00 Lepotica in zver, nanizanka - 14.00 Izgubljeni zaklad dveh svetnikov, ameriški film - 15.30 Ferris Bueller, nanizanka - 16.00 Družinske zadeve, nanizanka - 16.30 Princ z Bel Aira, nanizanka - 17.00 Klub Avenija - 17.30 Ta čudna znatnost, nanizanka - 18.00 Zaznamovani, nanizanka - 19.00 Kung Fu, nanizanka - 20.00 Nizki udarci, ameriški film - 22.15 Stilski izziv - 22.45 Morica, ameriški film - 0.30 Nema priča, nanizanka

IDEA TV - TV GAJBA

10.00 Živa, regionalni program - Radgonski obrtniki zaplesali v Moravskih Toplicah - Montaža in usmerjanje anlen - Svečnica Irgatev - Portret: Jože Pojbič - Tedenski komentar - Pregled dogodkov tedna - Posnetek 2. seje mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota - 15.00 Šolska košarkarska liga - 16.00 Jenniter, ameriški film - 18.00 Supermanove dogodivščine - 19.00 Sony Play Station - 19.30 Generacija moje ljubezni, nadaljevanka - 20.00 Ruska hiša, ameriški film - 22.00 Nore ni več, ameriški film

STUDIO AS

09.30 Gnes; 10.00 Teden Ob Muri; 11.30 Sebeborci vinda (2. del); 12.00 Slovenec leta 1998; 13.40 Videostrani; 18.00 Gnes; 18.30 Risanke; 19.30 TV dnevnik Slovenija; 20.00 Rezerviran čas; 21.30 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Za otroke in mlade - 12.00 Dnevnik - 12.35 Kmetijska oddaja - 13.25 Mir in dobroti - 14.00 Mala družinska stannarnica - 14.30 Usoda ravnice, dokumentarni film - 15.10 Oprah Show - 16.00 Opera Box - 16.30 Poročila - 16.40 Ne vzemiraj kavlja med spanjem, ameriški film - 18.20 Maček Viktor - 18.45 Ljubezen ali smrt, otroška serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Sončni show - 21.45 Nostromo, nadaljevanka - 22.40 Opazovanja - 23.10 Koraki, glasbena oddaja - 23.55 Poročila

TV HRVASKA 2

10.50 Koledar - 11.00 Oddaja o kulturi - 11.30 Pustolovščine Robina Hooda - 12.15 Nemir v noči, ameriški film - 14.00 Briljantina - 14.50 Polnočna premiera - 18.00 National Geographic, serija - 18.55 Elnokajda - 19.30 Dnevnik - 20.10 Pod vplivom, ameriški film - 21.45 Zagrebški kvartet - 22.50 Zakonske vode, nanizanka - 23.15 Moški iz teme, ameriški film

TV MADŽARSKA 1

6.30 Za kmetovalce - 7.00 Biblija - 7.05 Otroški program - 9.30 Tv-magister - 10.20 Velike bitke madžarske borbe za svobodo - 10.50 Cerkvena miš, tv-igra - 12.00 Zvon, poročila - 12.10 Minute za srečo - 12.35 Poje Zoltan Karcagi - 13.00 Vaška Tv - 13.30 Na pragu joka, francosko-avstralski film - 15.05 PoliTour, svetovni popotnik - 15.35 Reformatski verski program - 16.00 Jaguarijevi duhovi, nanizanka - 16.50 Delta 2000 - 17.15 Halo, svet, turizem - 18.00 Žeteli ste - 19.00 Teden, dnevnik - 20.00 Ally McBeal, nanizanka - 20.45 Telesport - 21.00 Kaj takega, show - 22.00 Muslita, filmski magazin - 22.25 Brian Setzer Orchestra - 23.00 Po 11. uri

TV MADŽARSKA 2

7.10 Kanon, vera in kultura - 7.40 Izobraževalni program - 9.40 Naš Carli - 10.30 Za otroke - 13.00 Zlati dim, magazin - 14.00 Poje József Huszár - 14.25 Varstvo mest - 15.10 Mravljišče, madžarski film - 17.00 Molnarjeve koreografije - 17.30 Cirka-firka - 17.55 Telesport: Barcelona - Veszprem, rokomet (m) - 19.30 Tri sestre, pravljica igra - 20.40 Egetó Ester, nanizanka - 21.45 Ples v maskah, opera

TV AVSTRIJA 1

9.05 Alpsko smučanje, rokomet: Hypo Niederösterreich - Dunaifer - 10.20 Nenehni nesmisel - 10.45 Smučarski skoki, prenos iz Harrachowa - 13.00 Šport - 13.30 Louis, poškrbojeni ovratnik, filmska komedija - 14.45 Beli očajnik II, pustolovski film - 16.30 Winnetou II, pustolovski film - 18.00 Šport - 20.15 Policaj iz Tölza - 21.55 Kolumbo - 23.05 Kraj dejanja - 0.40 Alpsko smučanje - 0.55 Žrtve, kriminalka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Gospodar v hiši, filmska komedija - 10.30 Teden kulture - 11.00 Evropski studio - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.15 Pustno preoblečanje, prenos iz Feldkircha - 15.30 Šum gozdov, film - 17.00 Poročila - 17.05 Klub senorjev - 17.55 Harald in Edi - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Avstrija danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 19.54 Pogledi s stran - 20.15 Sanjska ladja - 21.45 Poročila - 21.55 K stvari - 23.10 Čas v sliki - 23.15 Vizije - 23.20 Enostavno klasično - 23.50 Portret: Roland Neuwirth - 0.35 Ladybird, Ladybird, film

EUROSPORT

8.30 Smučarski skoki - 9.00 Bob, prenos iz Cortine - 10.00 Biatlon (ž.), prenos iz Finke - 11.00 Bob, prenos - 12.00 Biatlon (m.), prenos - 13.00 Smučarski skoki - 14.30 Biatlon - 15.00 Hitrostno drsanje, prenos iz Hamarja - 16.45 Tenis: finale v Tokiu - 17.45 Tenis: finale v Marseillu - 19.00 Smuk (ž.), prenos iz Vaila - 20.00 Dirke na ledu - 21.30 Umetnostno drsanje - 22.00 Atletika: dvoranski mišing v Stuttgartu - 23.00 Športne novice - 23.15 Smuk (ž.) - 0.15 Smučarski skoki

TV HRVASKA 2

15.00 Dober dan - 17.05 Risanka - 17.15 Sunset Beach, nadaljevanka - 18.05 Hugo - 18.30 Sedem vrhov, polopisna serija - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Prijatelji, nanizanka - 20.50 Poročila - 21.00 Newyorška policija - 21.50 Stoletje naroda, serija - 22.45 Vidikon, zabavnoglasbena oddaja

TV MADŽARSKA 1

5.45 Mihi ob zori - 5.50 Regije - 6.00 Informativni program - 9.00 Vine in oblast - 9.35 Zakladnica - 11.00 Vaška Tv - 11.30 Ponovitev - 12.00 Zvon, dnevnik - 12.15 A.K.T. - 12.25 Nezaključene zadeve - 12.30 Unija - 12.40 Formula 1, nanizanka - 13.30 Vodni policisti, nanizanka - 14.20 30. madžarski filmski festival - 14.35 Civilna koraja - 15.10 Družina z jasnega, nanizanka - 16.00 Za manjšine - 17.00 Pomagaj - 17.15 Živali iščejo dom - 17.45 Regionalni dnevnik - 18.00 Nujna pomoč - 18.10 Euro-minu-le - 18.15 Kviz - 18.40 Srečanje z Jezusom - 18.45 Za otroke - 19.00 Podlež, nanizanka - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Zdravnica Gio, italijanski film - 21.35 Najstniški žur - 22.05 Aktualno - 23.10 Hudič in inkvizitor, italijansko-španska nanizanka

TV MADŽARSKA 2

8.00 Izobraževalni program - 9.00 Skupščinski dnevnik - 10.00 Prenos zasedanja parlamenta - 16.05 Repeta, za šolarje - 17.35 Pravljice - 18.00 Telesport. Vasas - Hertz FTC, rokomet (ž) - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 Češnje s črnimi pečli, gledališka predstava - 22.55 Klub znanstvenikov

TV AVSTRIJA 1

6.15 Otroški program - 7.45 Disneyev festival - 9.05 Alpsko smučanje - 9.30 Psi in mačke - 9.50 Obalna straža - 10.30 Louis, poškrbojeni ovratnik, filmska komedija - 11.45 Konfeli - 12.10 Inspektor Gadget - 12.35 Iznogoud - 13.00 Risanke - 14.25 Simpsonovi - 14.50 Mošvo Knight Rider - 15.40 Zvezdne steze - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Močna družina - 18.05 Zlata dekleta - 18.30 Alpsko smučanje - 19.15 Draget, filmska komedija - 22.00 Fargo, srhljivka - 23.35 Nikita - 0.20 Briljantina in smeti, kriminalka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Fijaker stari, film - 10.40 Bogati in lepi - 11.20 Konflikti - 11.50 Vreme - 12.00 Poročila - 12.05 Orientacija - 12.35 Podobe Avstrije - 13.00 Poročila - 13.15 Policijska inspekcija 1 - 13.40 Dr. Quinn - zdravnica iz strasti - 14.30 Umor je njen konjiček - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Kraj srečanja zvezna dežela - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.15 Julia - nenavadna ženska - 21.05 Tema - 21.05 Poročila - 22.30 Oddaja o kulturi - 0.00 Čas v sliki - 0.45 ARTeje

EUROSPORT

8.30 Deskanje na snegu - 9.00 Bob - 10.00 Ekstremni športi - 11.00 Biatlon - 12.00 Alpsko smučanje - 13.00 Smučarski skoki - 14.30 Deskanje na snegu - 15.00 Biatlon - 16.30 Alpsko smučanje - 17.30 Luge - 18.00 Ekstremni športi - 19.00 Smuk (m.) za kombinacijo, prenos iz Vaila - 20.00 Ekstremni športi - 21.00 Spretnostne vožnje z motorjem v dvorani - 22.00 Boks - 23.00 Evrogoli - 0.30 Ekstremni športi

TV SPOROD

Torek, 9. 2. 1999

TV SLOVENIJA 1

9.30 Radovedni Taček
9.40 Pustolovščine, nanizanka
10.20 Recept za zdravo življenje
11.10 Doma
12.10 Komisar Rex, nanizanka
13.00 Poročila, vreme, šport
14.00 Omizje
16.00 Priljubljeno tišini
17.00 Sprehodi v naravo
17.20 Dobri duh iz Avstralijske, nada.
18.00 Obzorik
18.10 National Geographic, serija
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Učitelji, francoska nanizanka
21.00 Tv-konferenca
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.50 Pont Neuf, hrvaška drama
0.10 Body Art, dokumentarna oddaja

TV SLOVENIJA 2

10.30 Sestre, ameriška nadaljevanka
11.20 Gospodarska panorama
12.15 Cik cak
12.45 Studio City
14.15 Otroška oddaja
15.40 Glasbena oddaja
16.05 Gospa svetovalka, nadaljevanka
16.50 Po Sloveniji
17.20 SP v biatlonu
18.20 SP v alps. smu., slalom (m.), 1. tek
19.30 Pompi
20.25 Kometi in asteroidi, ame.a oddaja
21.20 Slalom (m), 2. tek
22.15 Kavkaški ujetnik, ruski film
23.50 Svet poroča

POP TV

9.00 Marimar, nadaljevanka - 10.00 Za Eleno, nadaljevanka - 11.00 Cassandra, nadaljevanka - 12.00 Matlock, nanizanka - 13.00 Detektiv iz Salzburga, nanizanka - 14.00 Popolna varnost, nanizanka - 15.00 Bolnišnica upanja, nanizanka - 16.00 Diagnoza: Umor, nadaljevanka - 17.00 Za Eleno, nadaljevanka - 17.50 Marimar, nadaljevanka - 18.20 Cassandra, nadaljevanka - 19.15 24 ur - 20.00 Ostala sta za njo, ameriški film - 21.45 Raztresena Ally, nanizanka - 22.30 Cybill, nanizanka - 23.00 Zlata krila, nanizanka - 0.00 Kobra 11, nanizanka - 1.00 24 ur

KANAL A

7.30 Fonzijska klapa, risanka - 8.00 Mork in Mindy, nanizanka - 8.30 Bradyjevi, nanizanka - 9.00 Zlahta, nanizanka - 9.30 Dobri Časi, slabi Časi, nadaljevanka - 10.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 11.00 Mannix, nanizanka - 12.00 Klub Avenija - 12.30 Bravo, maestro - 13.30 Oprah Show, ponovitev - 14.30 Brooklynski most, nanizanka - 15.00 Miza za pet, nadaljevanka - 16.00 Oprah Show: Kako se zavarovali pred vlomci - 17.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 18.00 Korak za korakom, nanizanka - 18.30 Princ z Bel Aira, nanizanka - 19.00 Tretji kamen od sonca, nanizanka - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Maščevalni udarec, ameriški film - 22.40 Alo, alo, nanizanka - 23.15 Da, gospod minister, nanizanka - 23.45 Misija: Nemogoče

IDEA TV - TV GAJBA

15.00 Živa, ponovitev regionalnega program - Aktualno - Ob slovenskem kulturnem prazniku - 16.00 Herkul, nanizanka - 17.00 Kvizkolon - 17.30 Mlad superman, nanizanka - 18.00 Beverly Hills, nadaljevanka - 19.00 Še te ljubim, nadaljevanka - 20.00 Živa, regionalni program - Aktualno - Iz našega studia - 21.00 Pištote brez nadzora, ameriška komedija - 23.00 Nikita, nanizanka - 0.00 Kameleon, nanizanka

STUDIO AS

09.30 Gnes; 10.00 Rezerviran čas; 11.30 Risanke; 12.00 Videostrani; 16.00 Gnes; 16.30 Rezerviran čas; 18.05 Videostrani; 18.30 Risanke; 18.35 Sosedje (71. del); 19.00 Gnes; 19.30 TV dnevnik Slovenija; 20.00 Gnes; 20.30 Teden Ob Muri; 22.00 Videospoti; 22.30 Gnes; 23.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.35 New York, nanizanka - 13.05 Esmeralda, nadaljevanka - 13.50 Poročila - 13.55 Srečno novo leto, gledališka predstava - 15.05 Izobraževalni program - 15.35 Za otroke - 16.35 Carstvo divjine, serija - 17.00 Hrvatska danes - 17.55 Vestii iz znanosti - 18.30 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.10 Dokumentarna oddaja - 20.45 Fokus - 22.05 Opazovanja - 22.35 Ekumena - 23.40 Filmska noč s Kurtom Russellom - 1.55 Poročila

TV HRVASKA 2

14.45 Koledar - 15.00 Dober dan - 17.05 Risanke - 17.15 Sunset Beach, nadaljevanka - 18.05 Hugo - 18.30 Zlati nasveti - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Seinfeld, nanizanka - 20.50 Poročila - 21.00 Bolnišnica upanja, nanizanka - 21.50 Patty Hearst, ameriški film

TV SPOROD

Sreda, 10. 2. 1999

TV SLOVENIJA 1

9.30 Sprehodi v naravo
9.55 Dobri duh iz Avstralijske, nadaljevanka
10.20 National Geographic, serija
11.10 Tv-konferenca
12.05 Učitelji, francoska nanizanka
13.00 Poročila, vreme, šport
13.40 Ljudje in zemlja
14.30 Marc Chagall, francoska oddaja
15.30 Obzorja duha
16.30 Po Sloveniji
17.00 Male sive celice, kviz
18.00 Obzorik
18.10 Sluzbeni vhod
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Shanghai Triad, hongkoški film
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.55 Osmi dan
23.25 Koncerti simfonikov RTV Slovenija
0.55 Sluzbeni vhod, ponovitev

TV SLOVENIJA 2

10.30 Gospa svetovalka, nadaljevanka
11.20 Kometi in asteroidi, ameriška oddaja
14.40 Pompi
15.35 Veler, ameriški film (č.-b.)
17.00 SP v biatlonu
18.05 Angel, varuh moj, nanizanka
19.00 Kolo sreče
19.30 Videoring
20.00 Evropska liga v košarki (ž.)
21.35 Antonieta, francoski film

POP TV

9.00 Marimar, nadaljevanka - 10.00 Za Eleno, nadaljevanka - 11.00 Cassandra, nadaljevanka - 12.00 Matlock, nanizanka - 13.00 Blanche, nanizanka - 14.00 Raztresena Ally, nanizanka - 15.00 Bolnišnica upanja, nanizanka - 16.00 Diagnoza: Umor, nadaljevanka - 17.00 Za Eleno, nadaljevanka - 17.50 Marimar, nadaljevanka - 18.20 Cassandra, nadaljevanka - 19.15 24 ur - 20.00 Po krivem obtožena, ameriški film - 21.40 Nikita, nanizanka - 22.30 Cybill, nanizanka - 23.00 Zlata krila, nanizanka - 0.00 Kobra 11, nanizanka - 1.00 24 ur

KANAL A

7.30 Fonzijska klapa, risanka - 8.00 Mork in Mindy, nanizanka - 8.30 Bradyjevi, nanizanka - 9.00 Zlahta, nanizanka - 9.30 Dobri Časi, slabi Časi, nadaljevanka - 10.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 11.00 Mannix, nanizanka - 12.00 Dannyjeve zvezde, vedeževanje - 13.30 Oprah Show, ponovitev - 14.30 Brooklynski most, nanizanka - 15.00 Miza za pet, nadaljevanka - 16.00 Oprah Show: Ljudje, zapisani v zgodovino - 17.00 Maria Mercedes, nadaljevanka - 18.00 Korak za korakom, nanizanka - 18.30 Princ z Bel Aira, nanizanka - 19.00 Tretji kamen od sonca, nanizanka - 19.30 Skrita kamra - 20.00 Mogočni racmani 2, ameriški film - 22.00 Deklica M, nadaljevanka - 23.00 Alo, alo, nanizanka - 23.30 Da, gospod minister, nanizanka - 0.00 Misija: Nemogoče - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponovitev

IDEA TV - TV GAJBA

15.00 Živa, ponovitev regionalnega program - Aktualno - Iz našega studia - 16.00 Herkul, nanizanka - 17.00 Kvizkolon - 17.30 Mlad superman, nanizanka - 18.00 Beverly Hills, nadaljevanka - 19.00 Še te ljubim, nadaljevanka - 20.00 Živa, regionalni program - Aktualno - S starimi obrtni v današnje dni: Oljevo, reportaža - Noč penečega vina, reportaža - 21.00 Donato in tiči, ameriški film - 23.00 Nikita, nanizanka - 0.00 Kameleon, nanizanka

STUDIO AS

09.30 Gnes; 10.00 Teden Ob Muri; 11.30 Risanke; 12.00 Videostrani; 16.00 Gnes; 16.30 Teden Ob Muri; 18.00 Videostrani; 18.30 Risanke; 19.00 Gnes; 19.30 TV dnevnik Slovenija; 20.00 Gnes; 20.30 Iz produkcije ZLTV; 21.00 Kako biti zdrav in zmogovati; 21.30 Naj spot; 22.15 Videospoti; 22.30 Gnes; 23.00 Videostrani

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.35 New York, nanizanka - 13.05 Esmeralda, nadaljevanka - 13.50 Poročila - 13.55 Glasbena oddaja - 14.25 Dokumentarna oddaja - 14.55 Izobraževalni program - 15.25 Za otroke - 16.30 Deterministični kaos, serija - 17.00 Hrvatska danes - 17.55 Hrvatski gramatiki in leksikografi - 18.30 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.10 Živa resnica - 20.40 Sledi - 21.30 Poslovni klub - 22.05 Opazovanja - 22.35 Sodobniki - 23.35 Policist brez kontrole, ameriški film - 1.25 Poročila

TV MADŽARSKA 1

3.45 Mlada zvezda - 3.50 Pajka - 4.00 Informativni program - 4.10 Vrtovi in ozemlja - 4.30 Zakladnica - 11.00 Za upokojece - 11.30 Ponovitev - 12.00 Zvon, dnevnik - 12.15 A.K.T. - 12.25 Nezaključene zadeve - 12.30 Unija - 12.40 Formula 1, nanizanka - 13.35 Tatfingers, nanizanka - 14.20 Biseri, jezikoslovje - 14.55 30. letstval madžarskega filma - 15.10 Zvezde na nebu in na zemlji, ameriška nanizanka - 16.00 Za manjšine - 16.50 Begavčki - 17.00 Pozitivno - 17.15 Merilo - 17.45 Regionalni dnevnik - 18.00 Katoliška kronika - 18.20 Glasbeni kviz - 18.45 Za otroke - 19.00 Podlež, nanizanka - 19.30 Dnevnik, šport - 20.30 Urgenca, nanizanka - 20.45 Kriminalno - 21.30 Telesreča - 22.00 Aktualno - 23.10 30. letstval madžarskega filma

TV MADŽARSKA 2

8.00 Izobraževalni program - 9.00 Prenos zasedanja parlamenta - 16.35 Repeta, za solarje - 18.10 Tropska vročina, nanizanka - 19.00 Madžarska danes - 19.30 Pravljice - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 Svobodni človek, življenje E. Fische, 2. del - 21.30 Vrnitev v Paradiž, nadaljevanka - 22.20 Mini-festival '99 - 23.00 Globoka voda

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.20 Simpsonovi - 9.05 Alpsko smučanje - 9.30 Obalna straža - 10.10 Policaj iz Tölza - 11.45 Konleti - 12.10 Inspektor Gadgel - 12.35 Risanke - 14.25 Simpsonovi - 14.50 Moštvo Knight Rider - 15.40 Zvezdne steze - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Močna družina - 18.05 Alpsko smučanje - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Šport - 20.15 Trojica na tujih vzmeteh - 21.00 Alpsko smučanje - 21.55 Rekruti, akcijski film - 23.10 Manično mesto, akcijski film - 0.40 Prazna zibelka, srhljivka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Kolumbo - 10.15 Potovalne zgodbe - 10.40 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.05 Siling - 12.35 Tednik - 13.00 Poročila - 13.15 Policijska inspekcija 1 - 13.40 Dr. Quinn - zdravnica iz strasti - 14.25 Umor je njen konjček - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Kraj srečanja zvezna dežela - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 19.54 Vreme - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Univerzum - 21.10 Reportaža - 22.00 Poročila - 22.30 Ogled - 23.10 Nočna straža - 0.00 Čas v sliki - 0.45 V hrši

EUROSPORT

8.30 Bob - 9.15 Alpsko smučanje - 10.00 Ekstremni športi - 11.00 Biallon (ž.), prenos iz Finske - 13.00 Evregoli - 14.30 Dirke na ledu - 15.00 Biallon - 16.30 Bob - 17.30 Alpsko smučanje - 18.30 Slalom (m.) za kombinacijo, prenos prvega teka iz Vaila - 19.30 Nogomet, prenos dvoranskega turnirja iz Ženeve - 21.00 Atletika: dvoranski miting v Tampereju - 21.30 Slalom (m.) za kombinacijo, prenos drugega teka iz Vaila - 22.00 Nogomet, prenos finala dvoranskega turnirja iz Ženeve - 23.00 Boks - 0.00 Luge - 0.30 Ekstremni športi

TV HRVASKA 2

14.45 Koledar - 15.00 Dober dan - 17.05 Risanke - 17.15 Sunset Beach, nadaljevanka - 18.05 Hugo - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Dvorec Hohenstein, nadaljevanka - 21.10 Poročila - 21.20 Upravnica, nadaljevanka - 22.15 Črno belo v barvah

TV MADŽARSKA 1

6.00 Informativni program - 9.00 Vino in oblasi - 9.35 Zakladnica - 11.00 Provokativno - 11.30 Ponovitev - 12.00 Zvon, dnevnik - 12.15 A.K.T. - 12.25 Nezaključene zadeve - 12.30 Unija - 12.40 Formula 1, nanizanka - 13.30 Naše 20. stoletje 1957 - 14.30 Služba Alfa - 14.45 Neznana Budimpešta, nanizanka - 15.10 Zvezde na nebu in na zemlji, nanizanka - 16.00 Za manjšine - 16.50 Iščemo pogrešane - 17.00 Zrcalna slika, magazin - 17.45 Regionalni dnevnik - 17.55 Sestra Dalma - 18.20 Glasbeni kviz - 18.50 Za otroke - 19.00 Podlež, nanizanka - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Ključ, show - 21.00 Familija, nanizanka - 21.30 Velike romane 20. stoletja: Callas - Onassis - 22.00 Aktualno - 22.30 Telešport - 23.05 Clarence Gatemouth Brown

TV MADŽARSKA 2

8.00 - 12.00 Izobraževalni program, vmes ob 9.00 Območje in ob 10.30 Sosedje - 12.00 Zvon, reportaže - 12.30 Dnevnik - 12.45 A.K.T. - 12.55 Nezaključene zadeve - 13.00 Tv-magister - 14.00 Poje Zoltan Karcsagi - Nagy - 14.25 Štrije tankisti in pes, nanizanka - 15.25 Repeta, za solarje - 16.55 Oregbereny, nanizanka - 17.30 Zakladnica - 19.00 Madžarska danes - 19.30 Pravljice - 20.00 Dnevnik, šport - 20.30 Svet v peldesetih letih, nanizanka - 21.00 Novi muhasti letni časi, zabavni magazin - 22.00 Mecen, kultura - 22.30 Lahka glasba - 22.45 Globoka voda

TV AVSTRIJA 1

9.30 Obalna straža - 10.15 Winnetou II, pustolovski film - 11.45 Konleti - 12.10 Risanke - 14.25 Simpsonovi - 14.50 Moštvo Knight Rider - 15.40 Zvezdne steze - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Močna družina - 18.05 Zlata dekleta - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Alpsko smučanje - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.02 Šport - 20.15 Vulkan - požar na hribu, srhljivka - 21.40 Smrt je izbrisala sledi, srhljivka - 23.25 Walker, tekaški ranger - 0.10 Supertipa v Miamiu, filmska komedija

TV AVSTRIJA 2

10.40 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.10 Reportaža - 13.00 Poročila - 13.15 Policijska inspekcija 1 - 13.40 Dr. Quinn - zdravnica iz strasti - 14.30 Umor je njen konjček - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Kraj srečanja zvezna dežela - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.50 Loto - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 19.53 Vreme - 20.15 Doslojanstvo je podedovalo raj, TV-film - 21.45 Pogledi s strani - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Zarišče - 0.00 Čas v sliki

EUROSPORT

8.30 Evregoli - 10.00 Biallon - 11.00 Biallon (m.), prenos iz Finske - 13.00 Alpsko smučanje - 14.00 Smučarski skoki - 15.00 Biallon - 18.30 Tenis, prenos iz Dubaja - 20.00 Avto-moto šport - 21.00 Avtomobilsko dirke v dvorani - 22.30 Pikado - 23.30 Fitnes: Miss Fitness Europe v Beogradu - 0.30 Avtomoto šport

S Pomurskim sejmom na Zelenem tednu v Berlinu

Slovenija na 20 kvadratnih metrih

Sejem obišče letno pol milijona obiskovalcev - Veliko zanimanje za slovensko stojnico

Tradicionalna berlinska razstava Zeleni teden je letos že 64. odprla vrata številnim domačim in tujim razstavljalcem. Nekdanja ulična prireditve, katere začetki segajo že v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, je dobila organizirano obliko leta 1926, ko so pripravili prvo deželno razstavo, na kateri so že prvo leto našli več kot 50 tisoč obiskovalcev. V tistih časih so še petino območja nemške prestolnice zavzemale kmetijske površine, 200 tisoč Berlinčanov je imelo svoje vrtove, v mestu pa so našli 45.000 konjev, 25.000 prašičev, 21.000 krav in več kot pol milijona kosov perutnine.

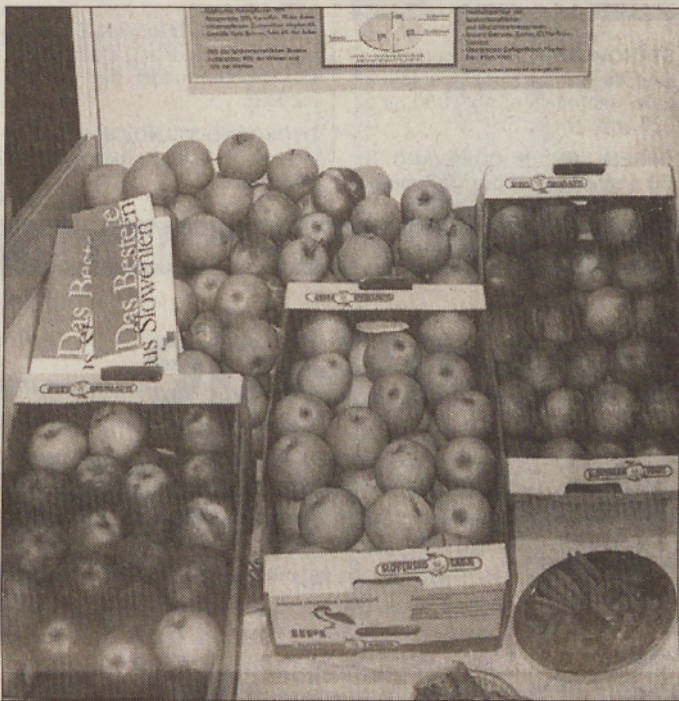
se je na letošnjem Zelenem tednu predstavila tudi Slovenija, v sodelovanju z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter gospodarsko zbornico pa je bil organizator predstavitev Pomurski sejem, ki nas je tudi popeljal na ogled tega sejma. Zapisati je potrebno, da je za slovensko razstavo veljalo med obis-

Slovenija je imela na sejmu tudi svoj dan, na katerem so obiskovalci lahko poskusili značilne slovenske jedi. Še posebej jih je zanimal pršut.

Zeleni teden v Berlinu vsako leto obišče okoli pol milijona obiskovalcev, med njimi je bilo letos izredno zanimanje tudi za slovenski razstavljalni prostor, ki je dobil svoj prostor v osrednji dvorani ob glavnem vhodu.

GIZ sadjarstvo Slovenije je razstavilo pridelke, ki jih izvažamo tudi na zahodna tržišča.

nja Radgona, Kras Sežana, Čebelarstvo Polhov Gradec, Medex international, Radgonske gorice in Lorenci Trebnje.

Slovenija je imela na sejmu tudi svoj dan, na posebni stojnici pa je bilo mogoče poskusiti značilne slovenske jedi in pijačo, največ zanimanja pa je bilo za kraški pršut, žgane pijače in vina ter za izdelke iz medu. Ob tej priložnosti sta državni sekretar za kmetijstvo Franc But in nemški minister za kmetijstvo podpisala tudi dogovor o sodelovanju med ministrstvom.

Tekst in fotografije:
LUDVIK KOVAČ ■

Prireditve je dobivala iz leta v leto večje razsežnosti, med drugo svetovno vojno in v letih po njej se je njena tradicija prekinila, nadaljevali pa so jo leta 1948. Kljub blokadi mesta je na njej sodelovalo 59 razstavljalcev, mednarodni pa je postal Zeleni teden leta 1951, ko so se na njem pojavili Nizozemci, ki so s svojo razstavo navdušili celo vzhodnonemškega kanclerja Adenauerja. Leta 1954 so našli že več kot 500 tisoč obiskovalcev. Leta 1962 je prireditve prvič dobila ime Mednarodni Zeleni teden Berlin 62, med 669 razstavljalci jih je bila polovica iz tujine, med razstavljalci iz 50 tujih držav pa jih je bilo veliko tudi iz zahodne Evrope, ZDA, Kanade ter afriških in azijskih držav.

Razcvet berlinskega Zelenega tedna se je začel po letu 1990 po združitvi obeh Nemčij, prireditve pa je zdaj kraj, kjer se vsako leto srečujejo kmetijski strokovnjaki in obiskovalci kmetijske politike z vsega sveta. Na 115 tisoč kvadratnih metrih razstavnih površin se je letos med 22. in 31. januarjem predstavilo 1.512 razstavljalcev, od teh jih je bilo 448 iz 57 tujih držav, prireditve pa si je ogledalo pol milijona obiskovalcev, med njimi več kot 100 tisoč kmetijskih strokovnjakov in 1.800 novinarjev.

Na sejmu prevladujejo kmetijski in prehranski izdelki.

Zeleni teden v Berlinu spada zdaj med enega od pomembnejših mednarodnih specializiranih sejmov kmetijstva, živilske industrije in vrtnarstva, po konceptu je v marsičem podoben mednarodnemu kmetijsko-živilskemu sejmu v Gornji Radgoni, na njem pa ni razstave kmetijske mehanizacije in opreme za živilsko pridelavo.

Čeprav le na 20 kvadratnih metrih neto razstavne površine

kovalci izredno veliko zanimanje, zasluge za to pa je potrebno predvsem pripisati tudi izredno dobri lokaciji, saj je Slovenija dobila svoj razstavljalni prostor v dvorani tik ob glavnem vhodu v razstavišče.

Na slovenski stojnici so se predstavila podjetja prehranske industrije in nekatera poslovna združenja, kot so Poslovno združenje za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, GIZ sadjarstvo Slovenije, Radenska, MIR Gor-

na kratko • na kratko

Ljutomer

Franc Makoter, ki je že ima avto-servis v Ljutomeru, je dejavnost razširil in v petek so odprli v delu prostorov MTT-ja v Ljutomeru nove poslovne prostore, v katerih prodajajo in servisirajo Fiatove avtomobile, prodajajo gume in drugo. Trogovina, ki je blizu Tehnostroja, je zelo moderno opremljena, omogočila pa je tudi nekaj novih delovnih mest. (J. Ma.)

Beltinci

OŠ Beltinci obiskuje v tem šolskem letu 696 učencev, s čimer sodi med največje pomurske šole, toda svojčas je bilo šolarjev še več: v šolskem letu 1996/97: 760. Imajo 32 oddelkov, od tega enega (prvi in drugi razred v Melincih) s kombiniranim poukom. Na beltinski soli imajo tudi oddelek podaljšanega bivanja, ki ga obiskujejo predvsem učenci prvega in drugega razreda. (J. Ž.)

Vidonci

OŠ Puconci je pripravila posebno obliko varstva za kakih 20 otrok albanske narodnosti v starosti do 12. leta, ki so začasno v begunskem centru v Vidoncih. Z njimi se ukvarja predvsem socialna delavka Suzana Madjar. Na OŠ Puconci sledijo svojemu geslu: Šola bistrih misli in pridnih otrok. (J. K.)

Rodmošci

V rojstni hiši akademika dr. Antona Trstenjaka v Rodmoščih v gornjeradgonski občini naj bi uredili v tem letu spominsko sobo. Akcijo vodi radgonski župnik Andrej Zrim. Spominsko ploščo na rojstni hiši dr. Trstenjaka so odkrili v času, ko je še živel. (F. Kl.)

Velika Polana

V velikopalanski župniji je bilo lani krščenih pet novorojenčkov: trije dečki in dve deklici, rodilo pa se je sedem otrok. Umrlo pa je kar 16 ljudi, od tega 11 iz Velike Polane in pet iz Male Polane. V župniji Velika Polana, kjer imajo 1.260 krščenih, je bila lani le ena cerkvena poroka, pač pa je bilo kar nekaj zlatih porok. (J. Ž.)

Moravske Toplice

Podobno kot marsikje drugje tudi v moravskotopliški občini pričakujejo, da bodo dobili kaj več denarja za uresničitev komunalnih, turističnih in drugih projektov iz naslova evropskih strukturnih skladov. Občina je že izdelala vizijo razvoja, ki je osnova za pripravo posameznih projektov. Za ureditev kolesarskih stez je že dobila nekaj denarja. (G. G.)

SKUPAJ PROTI KRI MI NALU

080-1200

POKLIČITE ! OSTALI BOSTE ANONIMNI

VIKTORIJI '98 GLASBA

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

VIKTORIJI '98 TV

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

VIKTORIJI '98 RADIO

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

VIKTORIJI '98 NAJBOLJŠA DOMAČA NADALJEVANKA/NANIZANKA TV

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

VIKTORIJI '98 NAJBOLJŠA TUJA NADALJEVANKA/NANIZANKA TV

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

SVETOVANJE
RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
PROGRAMSKA OPREMA
Slovenska 42
tel/faks: (069) 37 160
HTTP://WWW.B2MB.SI

RAČUNALNIŠKI
TEČAJI

15.2. - 19.2. od 8.00 do 11.15
Excel osnovni
15.2. - 19.2. od 12.00 do 15.15
Word nadaljevalni

motorna vozila

TAVRIO, bele barve, staro 4 leta, prodam. Tel.: 70 140. m22069

GOLF 2, diesel, letnik 1989, prodam. GSM: 041 502 654. m22082

RENAULT 5 FIVE 1.4, letnik 1995, prevoženih 21.000 km, rdeč, ohranjen, opremljen, ugodno prodam. Tel.: 21 393. m22093

GOLF I, letnik '81, ugodno prodam. Tel.: 59 201 do 16.00 in 59 133.

HONDO CIVIC SEDAN 1.6 i, 16V, letnik 91/92, reg. do decembra 1999, z vso dodatno opremo, prevoženih 76.000 km, ugodno prodam. Tel.: 421 335. m22096

PGD LIPOVCI prodaja rodno vozilo Kombi TAM 60 T, letnik 1978, prevoženih 12.000 km. Informacije po tel.: 411 693. m22097

GOLF, letnik 1985, diesel, prodajo. Tel.: 46 780. m22113

GOLF JX diesel, letnik 1985, registriran do decembra 1999, prodam. Tel.: 56 130 ali 041 511 374. m22115

živali

NESNICE, mlade jarčice, rjave, hisex in grahaste ter nove štajerke, pred ne-

snostjo in v začetku nesnosti, opravljena vsa cepljenja, prodaja Farma pri Mostu, d. o. o., po ugodni ceni - na vsakih 10 ena zastoj. Naročila sprejemajo: gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 28 190, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Franc Movrin, Petanjci 98c, tel.: 46 505, Gostilna Železen, Beznovci, tel.: 49 025, gostilna Rajser, Grad, tel.: 53 148, gostilna Jožeta Čeha, Nedelica, tel.: 72 146. m21992

NESNICE, mlade jarčice, rjave, hisex, cepljene, stare 14 tednov, 450 SIT, ter grahaste 500 SIT, prodam. Dostava na dom. Tel.: 062 792 357. m22088

PUJSKE prodam. Tel.: 27 675. m22099

KONJA, hafingerja, starega 5 let, ujanega, za vprego, prodam. Tel.: 062 756 122. m22109

PUJSKE IN SVINJE za zakol, prodam. Lemerje 1, tel.: 45 729. m22123

posesti

STANOVANJSKO HIŠO, opremljeno, takoj vseljivo na Hotizi, parcela 34 arov, naprodaj. Tel.: 51 080 ali 27 027. m21971

OPREMLJENO IN OGREVANO SOBO s souporabo kopalnice, s poseb-

NEPREMIČNINE **DILL d. o. o.**, tel./faks: (069) 32 322

PONUDBA MESECA - PRODAMO:

Hišo dvojček v M. Soboti, 100 m², parc. 300 m², Š-4684,

Hišo v M. Soboti, 130 m², staro 40 let, parc. 736 m², Š-4577,

Hišo v M. Soboti, 140 m², parc. 718 m², Š-4188,

Hišo v Renkovcih, 120 m², in prizidkom, 84,50 m², parc. 1373 m², Š-4926,

Hišo v Gančanih, 320 m², parc. 2755 m², Š-4785,

Hišo v M. Toplicah, parc. 769 m², Š-4706,

1 S S v M. S., St. Rozmana, 42,04 m², v 3. nadstr., CK, tel., Š-4860,

2,5 S S v M. S., Lendavska ul., 76,75 m², v 6. nadstr., CK, Š-4829,

3 S S v M. S., Lendavska ul., 75,47 m², 4 nadstr., CK, Š-4733,

4 S S v Radencih, 110 m², 5. nads., Š-4882,

Gostinski lokal v Bratonicah - Piramida, 200 m², s teraso 50 m², s popolno opremo, parc. 744 m², Š-4538,

Poslovne prostore v Gor. Petrovcih, Š-3171.

Kredit ali leasing do 15 let za vse nepremičnine!

nim vhodom, dam v najem. Tel.: 23 818. Prodamo razstegljivi kavč. Tel.: 23 818. m22074

GOSTIŠČE V OBRATOVANJU prodam. Delno možen kredit. Tel.: 48 533. m22017

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Lendavski ul. v M. Soboti, 50 m², ugodno prodam. Tel.: 21 790. m22061

POSLOVNI PROSTOR, 40 m², dam v najem. Tel.: 28 128. m22062

DVOSOBNO STANOVANJE s kletnim parkirnim prostorom v središču Murske Sobotice prodam. Tel.: 32 872. m22086

DVOSOBNO STANOVANJE, 59 m², v centru M. Sobotice prodam. Tel.: 22 643. m22087

BELMURA

Nepremičnine

Poslovne storitve

nakup, prodaja, najem, oddaja stanovanj, hiš in drugih nepremičnin.

Trg zmage 8, 9000 M. Sobotica (hotel Zvezda), tel.: 141 255

GSM: 041 77 32 90, 041 773 290

POČITNIŠKO HIŠO in 15 arov zemlje v Moravskih gorah, sončna lega, komunalna oprema, ugodna cena, prodam. Tel.: 21 393. m22091

GOSTINSKI LOKAL (nočno-dnevna dejavnost) v Lendavi dam v najem. Tel.: 74 810. m22092

NJIVO, do 50 arov, ob cesti, možnost priključitve na elektriko in vodo, v Suhem vrhu, Zgornjih Moravcih ali Tešanovcih kupim. Tel.: 48 874. m22101

HIŠO na Krajni 29 prodamo. Tel.: 27 608, dopoldan, po 16. uri 46 842, Krajna 30. m22105

STANOVANJSKO HIŠO z majhnim gospodarskim poslopjem in 50 ari zemlje v Selu prodam. Zlatko Balajc, Selo 60. m22112

HIŠO v Gornji Radgoni prodam. Tel.: 066 77 22 30. m22118

SOBO s souporabo kopalnice dam v najem. Tel.: 24 237. m22119

VINOGRAD in SADOVNJAK s počitniško hišico v Lendavi prodam. Tel.: 78 423. m22120

DVOSOBNO MANSARDNO STANOVANJE prodam. Tel.: 23 554, v soboto. m22126

PRODAMO in ODDAMO stanovanja, hiše, počitniške hišice in poslovne prostore. Tel.: 141 255. m22127

GOSTILNA, nova, velika, zelo lepa, še ne odprta, v bližini hotela Lendava, edina v naselju, zasluček garantiran, zaradi odhoda v tujino prodam za pol cene - 25.000.000 tolarjev. Tel.: 75 837, po 16. uri. m22130

VINOGRAD v Čentibi, možna tudi zamenjava za vinograd, na hrvaški strani, prodam. Tel.: 00385 40 337 472. m22131

DVOSOBNO STANOVANJE na mirni lokaciji v Gornji Radgoni prodam. Tel.: 62 383. m22108

kmetijska mehanizacija

ŽITNI KOMBajn CLASS DOMINATOR 80, z obema adapterjema, nujno prodam. Možna menjava. Tel.: 27 275. m22124

kmetijski pridelki

VINO - sortno, chardonay, manjših količin, ugodno prodam. Tel.: 21 393. m22095

VINO šmarnico, prodam po 100 lit/l. Horvat, Renkovci 124, tel.: 72 500. m22122

VESTNIK INTERNET
HTTP://
WWW.P-INET.SI

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.
DAMIR BANFI
VEŠČICA 17, TEL. & FAX: (069) 32 802
9000 MURSKA SOBOTA

Vse, o vse je bilo zaman,
zaprt je tvoj hram,
ugasnil je dan in veter,
pekoče je dahnil v srce,
zatemnele so sive gore.
Kosovel

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija, brata in strica

Gustava Celeca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili pismo in ustno sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše. Hvala zdravstvenemu osebju internega in infektološkega oddelka, še posebej hvala dr. Alojzu Horvatu in dr. Ivanu Prelogu. Iskrena hvala tudi g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi in godbeniku za odigrano Tišino. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marjana, sin Miro, hčerka Metka, brat Štefan ter vnuki Jan, Aleš in Tomi

Atiju!

Zakaj prav TI,
skrben in ljubeč predragi ati -
ne moreva razumeti ne dojeti.
V najinih srčkih je tesnoba
in te zelo, zelo pogrešava.

Tvoja sinek in hčerka

ZAHVALA

V 37. letu je kruta usoda pretrgala nit življenja dragemu in nenadomestljivemu atiju in možu

Antonu Jakšiču

iz Gornje Bistrice 48

Z neizmerno bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, sodelavcem in mnogim prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani ter nam pomagali, darovali cvetje, vence, sveče, maše, v dobre namene in nam izrekli sožalje.

Hvala dežurni zdravnici dr. Julijani Kepe - Hebar, ki se je prva začela boriti za njegovo življenje. Hvala za vso požrtvovalnost, strokovno pomoč ter za izrečene besede tolažbe predstojniku dr. Grabarju, dr. Horvatu, dr. Sepešiju in drugemu osebju intenzivne nege bolnišnice v Rakičanu. Globoko hvaležni smo predstojniku dr. Zabavniku, dr. Danici Avsec - Letonja, nevrokirurgu dr. Milenkoviču ter drugemu osebju intenzivne nege in nevrokirurgije bolnišnice v Mariboru.

Hvaležni smo vam za vaš trud in izrečene besede ter hkrati ponosni, da med nami živijo in delajo tako čudoviti ljudje.

Posebna hvala družinam Ignaca Graja, Antona Kreslina, Antona Gjereka, Antona Aleša, Roberta Forjana, Franca Jerebica, Ignaca Ilka, Štefana Lebarja, Milana Jakšiča, Bojana Jakšiča ter vsem drugim družinam in prijateljem, ki nam lajšajo trpljenje.

Hvala OŠ Bistrica, ravnateljici g. Treziki Zamuda, razrednikom, učencem 7. in 4. razreda ter vsem drugim učiteljem in učencem za moralno podporo in izrečeno sožalje.

Hvala g. kanoniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom g. Žižku in g. Kočarju za poslovljeni govor.

Posebna hvala g. direktorju Tušarju ter sodelavcem podjetja AKSA iz Murske Sobotice.

Hvala prijateljem iz podjetja TNDIP Lendava, skavtom, sošolcem in prijateljem iz AMWAYA Slovenija.

Hvala pogrebništvu Balajc iz Ižakovcev in cvetličarstvu Ferenčak iz Trnja ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Neutolažljivo žalujoči žena Dragica, sin Tonček in hčerka Maja

Prikaz nekdanjih zimskih opravil v Sebeborcih

Starejši za mlade

Bodo sledili letni običaji?

Gostilna Antalič - Šavel je ob ponedeljkih ponavadi zaprta. Toda če bi tujca 25. januarja pot v temnem zimskem večeru zanesla v Sebeborce in bi stopil k Antaličevim, bi ga pričakali glasba, pesem, dobra volja, toplina domačega ognjišča in ljudje - moški, ženske in otroci, ki se ukvarjajo z domačimi opravili, kot sta luščenje semen in »česanje« perja. Bilo bi, kot da je stopil v neki drugi čas, v neko drugo, preteklo okolje.

Toda ne. Pri Antaličevih se je to dogajalo sedaj, v letu 1999. Domači gospodar Koloman Antalič se rad pošali, da je na idejo prišel takrat, ko mu je žena pred spanjem rekla, da jo zebe in da naj ji zato prinese malo perja. Uradno pa se je ideja porodila že lani, ko so se v Sebeborcih začeli pogovarjati o obujanju starih običajev. »Vas je izredno velika, družabno življenje je bilo vedno zelo razgibano, tako da je misel o predstavitvi nekdanjih zimskih kmečkih običajev ob zavzetosti Štefana Jančariča, krajanov Sebeborca in gostilne Antalič, ki je s svojim starejšim videzom tipična za čas naših babic in dedkov, letos z lahkoto zaživela,« je dejal Slavko Škerlak.

Poleg že omenjenih opravil je predstavitev zajemala še marsikaj: mlaček z »mašino« na starodavni način, košnjo trave, ženitne običaje, nastopil pa je tudi pravi pravcati čarodej. In vse to ob domači glasbi, poticah, sadju in vinu. Pristno domače razpoloženje so zabelile tudi sočne šale, saj veste, take domače, bolj domače in najbolj domače. Tudi župan moravskotopiške obci-

ne Franc Cipot, ki se je s svojo tajnico Nado Lutarič in s širokim nasmehom, češ »slišali smo, da imate danes tu po domače, pa smo prišli pogledat«, pridružil domačinom, je dodal svoje.

Glavni namen te prireditve je bil, omogočiti mladim, da spoznajo običaje, ki so pred leti zamrli ali pa se jih več ne da zaslediti na domačijah. Zato so si v Sebeborcih zamislili, da bi s prikazom nekdanjih opravil in običajev nadaljevali vse leto. »Volja in čas za to se bo sta že nekako našla,« so pribliili in ne dvomimo, da bo tudi takrat iz gostilne vela toplina, čeprav bo zunaj precej več stopinj kot omenjenega mrzlega januarskega večera.

TOMO KOLEŠ

»Gazda« Koloman Antalič je navdušeno sprejel idejo, da bi v njegovi gostilni naredili svojevrstni časovni skok v preteklost.

Glasba, pesem, vino, potice, šale in »česanje, česanje« ... V Sebeborcih so dokazali, da je lahko tudi januarja vroče. Foto: JZ

PREKLICUJEM srednješolsko spričevalo Gostinske šole, št. 24, izdano leta 1990, na ime Darja Trstenjak. m22076

Preključujem veljavnost Naloga vpis za mleko 20. 8. 1997 v znesku 17.672,10 na ime Zlatica Lipič, Tešarovci 33. m22078

BALIRANO SENO in cisterno Creina, 2700 litrsko, prodam. Černelavci, Ledavska 9. m22098

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO, manjšo, zamrzovalno omaro in termoakumulacijsko peč, 3 kW, prodam. Tel.: 28 193. m22100

NAJBOLJŠI ODKUP DELNIC Mure. Gotovina takoj, pridemo tudi na dom. GSM: 041 760 464. m22107

PRODAJA PIANIN IN HARMONIK TER SERVIS HARMONIK. Gančani 115c, tel.: 411 111. m22111

DVA PSIČKA - LESI IN OVČAR - ter semenski oves leonda ter cerado za tovorni avto ali traktorsko prikolico prodam. Tel.: 40 165. m22114

TERMOAKUMULACIJSKI peč, 3,5 in 2,5 kW, naprodaj. Tel.: 24 130. m 11811

GRADITELJI POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujem peči in boilerje za centralno ogrevanje. Možnost kurjave - drva, premog, olje. Garancija za peči: 5 let. Tel.: 063 415 011. m22102

delo

IŠČEMO SODELAVCE, KI IMAJO 2 DO 3 URE PROSTEGA ČASA DNEVNO za kuvertiranje na domu. Samo rešni pokličite 041 750 893. m22045

PONUJAMO DODATNO DELO, pozneje možna zaposlitev. Kličite GSM: 041 531 559, po 15. uri. m22106

storitve

GRETJE IN VODOMONTAŽA ter GORILNIKI Ivan Šarkež, Petišovci, tel.: 76 376. m21904

INŠTRUIRAM MATEMATIKO ZA OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE Tel.: 421 479, Bojana. m22077

NEMŠČINO uspešno inšturiram za srednje in osnovne šole ter prevajam. Tel.: 27 183 ali 23 038. m22121

*Tak čudno je naše življenje,
srečno in hkrati nesrečno,
in kratko je naše življenje
in eno samo za večno.*
(Kajetan Kovič)

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 8. februar 1994, ko je za vedno zaspal naš dragi mož, očka in dedi

Rudi Jaušovec

iz Gornje Radgone

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče in se ga s toplo mislijo spominjate.

Njegovi najbližji

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil skrbni in dobri mož, oče, tast, dedi in pradedi

Peter Fujs

iz Pečarovec 97

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in prispevke za ureditev mrliške vežice ali bolnišnico. Zahvaljujemo se tudi za zdravljenje in nego zdravstvenemu osebju intenzivnega oddelka in III. nadstropju kirurgije v Rakičanu. Iskrena hvala g. duhovniku Andreju in Frideriku za lep pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci: žena Valentina in otroci z družinami

*Čas beži, vendar ne izbriše bolečine,
praznine in spomine nate.
Pot nas vodi tja, kjer v tišini spiš.*

V SPOMIN

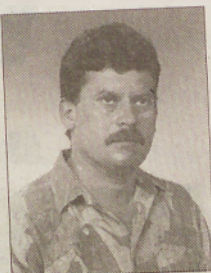
Žalosten je spomin na 29. januar, ko bo minilo sedem let od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

Jožef Sijarto

iz Dolnjih Slavec 8

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče in cvetje.

Vsi njegovi

*Zvonovi zvonijo,
ti miren počitek želijo.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 3. februar 1997, ko nas je nenadoma brez slovesa zapustil dragi

Ludvik Časar

iz Kupšinec

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo poklonite njegovemu spominu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje na njegov mnogo prerani grob.

Vsi tvoji najdražji

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.*

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil naš dragi mož, atek, dedi in pradedek

Janez Horvat - Jani

iz Murske Sobote

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče ter za dobrodelne namene. Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in nam izrekli sožalje. Posebna hvala govorniku za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke, g. duhovniku za pogrebni obred in godbeniku za odigrano Tišino.

Vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
mirno si k počitku legel
in za večno si zaspal.*

ZAHVALA

V 75. letu je sklenil svojo življenjsko pot naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Ludvik Skledar

iz Serdica 135

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče ter darovali za cerkev, nam pa izrazili ustno in pisno sožalje.

Iskrena hvala g. seniorju Gezi Ernišu in g. duhovnici Simoni Prosič za ganljivo slovo, pevcem, govornikom, gasilcem, upokojevcem, godbi in pogrebništvu Banfi.

Posebna hvala družinam Skledar, Turza in Buček za pomoč v teh težkih trenutkih.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njegovi

*Večerni zvonovi zvonijo,
ti miren počitek želijo,
srce tvoje zdaj mirno
spi, naše pa zelo boli.*

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 4. februar, ko minevala dve leti, odkar nas je za vedno zapustila naša draga in nepozabna

Marija Trplan

iz Markovec 89

Z žalostjo v srcu obiskujemo tvoje počivališče - DOM MIRU. Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu.

Tvoji najdražji

*Kje so tisti časi, ko srečni smo bili,
ko tebe smo imeli radi,
zdaj te od nikoder ni.
Zato tvoj grob rožice krasijo
in za ljubezen lučke ti gorijo.*

V SPOMIN

Te dni mineva leto žalosti, ko nas je zapustil naš najdražji mož, oče, tast in dedi

Franc Goubar

iz Rankovec 27

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, položite cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

*Že tretje leto v grobu spiš,
v srcih naših še živiš,
ni ure, dneva in noči,
povsod si v srcu z nami ti,
solza, žalost, bolečina te zbudi la ni.
Ostala je praznina, ki hudo boli.
Starši, sestra, prijatelji moji,
lučka spomina naj vedno gori,
cvetje belo naj dom moj poslednji krasí
in moj nasmeh naj vedno med vami živi.*

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 8. februar 1996, ko mineva tretje leto žalosti, odkar nas je mnogo prerano zapustila naša ljubljena hčerka, sestra, svakinja in teta

Marija Buček

iz Sotine

Žalostni in potrti obiskujemo tvoje prezgodnje počivališče. Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji poklonite cvet, prižgete svečko ali se z lepo mislijo spomnite nanjo.

Žalujoci: mama, oče in sestra Tatjana z možem Dragom

Marija, zakaj, zakaj si odšla za vedno,
Ampak najini lepi spomini bodo ostali.
Radost, veselje, ki si mi ju dajala,
In najina ljubezen bo večna.
Jaz te nikoli ne bom pozabila,
A vedi, za vedno boš ostala
zapisana v mojem srcu - Meggie

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.*

V SPOMIN

8. februarja mineva leto žalosti, odkar nas je zapustila

Irena Ferencek

iz Kobilja

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

*Molitev, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

V 95. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

Ana Bejek

iz Sebeborc 42

Zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, svete maše in za druge namene, nam pa izrekli sožalje. Hvala tudi gospodu župniku Hajdinjaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi in članom GD Sebeborci in vsem drugim, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih.

Žalujoci vsi njeni, ki smo jo imeli radi

**BODITE PODJETNI,
POSTANITE USPEŠNI!**
oglašujte v

TUROPOLJE d.o.o.

ul. Zorana Velnarja 13,
9000 M. Sobota, tel.: 36 580

STIHL

VESTNIK

**29
LET**

mazda Mohor

Pooblaščen prodajalec in serviser za Pomurje.
VSE NA ENEM MESTU tel.: 65 830

VBline

GRAJSKA 1a, M. Sobota

**SPREJEMAMO NAROČILA
ZA ODKUP DELNIC:**

POMURSKEGA PID-a 1,
TRIGLAVA STEBER 1, MURE,
POTROŠNIKA, KG RAKIČAN
IN VSE DRUGE DELNICE,
KI KOTIRAJO NA BORZI

TEL. 39 090, 39 091 IN 33 013

A servis d.o.o.
Murska Sobota

Kroška 58, 9000 M. Sobota
tel.: (069) 21 630

PRODAJA traktorjev ZETOR,

plugov, prikolic, gum za traktorje,

tovmjake, ki jih tudi zmontiramo

PRODAJA avtomobilov LADA

UGODNA POSOJILA

OBIŠČITE ALI POKLIČITE NAS!

24 ur VESTfon

069 21 630 ali 030 190

AVTO ŠOLA

DE LTA

22 364, 87 873, 421 443

PLAČILO NA 6 OBROKOV.

ABA ROLETARSTVO
Anton Arnuš

izdelujejo in montirajo:

PVC-okna, vrata, rolete,
žaluzije, lamelne zavese* alu
rolo garažna vrata*
sklopljiva (»harmonika«) vrata
evropske kakovosti*

Maistrova 29, Ptuj

tel./fax: 062 771 409

HOVI d.o.o.

ŽAGANJE, REZANJE IN VRTANJE BETONA
Franc Horvat

9226 Moravske Toplice, Brezje 6,

tel.: (069) 48 426,

GSM: 041 733 948, 041 772 426

alfa *Novo*

POSLOVNO POSREDNIŠTVO

Slovenska 42/1, Murska Sobota

Tel.: (069) 37 162

ODKUP DELNIC

IN SPREJEM BORZNIH NAROČIL!

Ugodne cene! Najhitrejše izplačilo!

»PICOLO« na novi lokaciji

Stalnim in novim strankam frizerskega salona **PICOLO** sporočamo,
da smo začeli obratovati na novi lokaciji, in sicer v Slomškovi 29 v
Murski Soboti (prek hotela Diana), telefonska številka (069) 28 290.

**OB OBISKU
IMATE S TEM
KUPONOM**

10 % POPUSTA

prameni že od 4.500,00 SIT

»trajna« že od 4.000,00 SIT

barvanje že od 3.500,00 SIT

moško ali otroško

striženje že od 800,00 SIT

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 788 200

AVTO WOLF, SKAKOVCI, tel.: 40 088

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL KIA

DARILO: AVTO RADIO

KIA SEPHIA

ŽE OD

1.699.900 SIT

POSOJILO:

23.416 SIT

MESEČNO

KIA PRIDE 1.3i, 64 KM

ŽE OD 1.019.900 SIT

POSOJILO:

14.049,00* SIT

MESEČNO

UGODNA POSOJILA

RABLJENO ZA NOVO

*PRI 1/3 POLOGA

AVTO WOLF, SKAKOVCI, tel.: 40 088

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL KIA

VESTNIK NA INTERNETU:

<http://www.p-inf.si>

DIJAŠKI DOM LIZIŽE JANČAR

Titova 24a, Maribor

tel.: (062) 300 46 66

**DOM ZA
DEKLETA**

ponujamo vam:

- SKRB ZA ČIMBOLJŠI

UČNI USPEH

(brezplačna učna

pomoč)

- PRIJETNO

IN VARNO BIVANJE

- ZDRAVO PREHRANO

- AKTIVNO

PREŽIVLJANJE

PROSTEGA ČASA

(internet, fitnes, športno

igrišče, knjižnica z

medioteko, glasb.

instrumenti, šivalni stroji,

možnost telefona v sobi,

številne prireditve ...)

VABIMO VAS NA

INFORMATIVNI DAN

v petek, 12. 2. 1999, od

9.00 do 18.00 in v

soboto, 13. 2. 1999, od

9.00 do 12.00.

ODPRITE SPLETNO

STRAN NA INTERNETU

[http://www.b2mb.si/](http://www.b2mb.si/lizika/)

lizika/

**SKUPAJ
PROTI**

KRI MI NALU

080-1200

POKLIČITE!

OSTALI BOSTE ANONIMNI

**(Ne) bodite skromni!
IZBERITE DARILO!**

Mercator

v akciji

od 28.1. do 11.2.'99

Šampon Schauma

7 vonjev, 250 ml

Henkel Slovenija, Maribor

stara cena

364,60

279,00

in še 24 posebej označenih izdelkov!

<http://www.mercator.si>

Ponudba velja do prodaje zalogi! Cene v SIT!

Poslovni sistem Mercator d.d. Ljubljana, Dunajska cesta 107; Mercator SVS, Trgovina, storitve, d.d. Ptuj, Rogozniška 8;
Mercator Dolenjska, Trgovina, storitve, d.d., Novo mesto, Livada 8; Mercator Degro, Trgovsko - gostinsko podjetje, d.d., Portorož, Lucija, Obala 144

Prebrati

Resnico od laži, dejstva od domnev,
zrnje od plev. Prebrati je treba, da bi
na koncu lahko prebrali.

VEČER
časnik s težo

www.vecer.com

kulturni koledar

Gledališka predstava

V torek, 9. februarja, ob 19.00 in 20.30 bo v soboški grajski dvorani monodrama Dušana Jovanovića Karajan C v izvedbi Branka Šturbeja; prva predstava za prvi gledališki abonma, druga pa za izven.

Otvoritev razstave

V petek, 5. februarja, ob 17. uri bo v Galeriji lendaškega gradu otvoritev razstave Lojzeta Logarja Grafike, slike, risbe; otvoritev razstave spada v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Ljubiteljsko gledališče

V soboto, 6. februarja, ob 19. uri bo predstavitev šolske improvizacije Šile; v spretnosti gled. improvizacije se bosta pomerili ekipi soboških srednješolcev.

Koncert

V sredo, 10. februarja ob 18. uri bo v soboški grajski dvorani večer romske glasbe s skupino Langa iz Pušče.

Počastitve kulturnega praznika

- Osrednja proslava s podelitvijo občinskih nagrad za kulturno ustvarjalnost bo v soboški grajski dvorani v petek, 5. februarja, ob 19. uri. Slavnostni govornik bo prof. Jože Vugrinec, ravnatelj PIŠK-a M. Sobota. - KTD Puconci vabi v nedeljo, 7. februarja, ob 15. uri v prostore OŠ Puconci na predstavlo veseloiigre Rožika v izvedbi TD Tromejniki; hkrati opozarjamo, da lahko v ponedeljek, 8. februarja, ob 20. uri na televizijskem kanalu TV Brili spremljate pomursko poezijo v izvedbi mladincev iz Puconec.

- KUD Jožef Košič iz Bogojine vabi v nedeljo, 7. februarja, ob 14. uri na slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku.

- Osrednja prireditev v počastitev kulturnega praznika v občini Moravske Toplice bo v soboto, 6. februarja, ob 19. uri v vaško-gasilskem domu v Filovcih.

- KUD Dokležovje vabi v soboto, 6. februarja, na slovesno praznovanje slovenskega kulturnega praznika.

- V petek, 5. februarja, ob 19.30 bo v Domu kulture v Ljutomeru osrednja proslava v počastitev slov. kult. praznika.

- Literarna skupina Gimnazije F. Miklošiča iz Ljutomer vabi v soboto, 5. februarja, ob 11.30 pred spomenik na Miklošičevem trgu na predstavitev svoje poezije, s katero bodo počastili spomin na dr. Franceta Prešerna.

- V soboto, 6. februarja, ob 19.30 bo v domu kulture v Veržetju osrednja prireditev v počastitev slov. kult. praznika.

- V nedeljo, 7. februarja, ob 15.00 bo v avli OŠ Razdrinje osrednja prireditev ob slov. kult. prazniku.

- V nedeljo, 7. februarja, ob 19.30 bo v domu kulture v Kritevcih pri Ljutomeru osrednja prireditev v počastitev slov. kult. praznika.

- V študijskem oddelku PIŠK-a M. Sobota bo od 5. februarja do 5. marca razstava Pesniško delo dr. Franceta Prešerna.

februarja do 5. marca razstava Pesniško delo dr. Franceta Prešerna.

Razstave

MURSKA SOBOTA

- V Galeriji M. Sobota si lahko ogledate razstavo Avtoportet v likovnih delih umetnikov. V četrtek, 4. februarja, ob 17. uri. bo strokovno vodstvo po razstavi.

- V soboškem gradu si lahko ogledate tudi Stalno razstavo Pokrajinskega muzeja. Muzej je odprt od torka do petka od 10. do 17. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. ure. Ob nedeljah je vstop prost.

- V galeriji Zavarovalnice Triglav si lahko ogledate razstavo del prof. Evgena Titana Trdnost Hotenja in slik dipl. ing. Otilije Kreft.

- V Caffé Artu si lahko ogledate slikarsko razstavo fotografije na temo Splošne deklaracije človekovih pravic.

- V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo fotografij Robija Bojneca.

- V kavarni Jelša si lahko ogledate razstavo fotografij Fotokluba M. Sobota.

- V Arena baru razstavlja svoje slike Geza Gibičar.

GORNJA RADGONA

- V radgonskem starem Špitalu je na ogled razstava Podoba vojaka generala Maistra.

GRAD NA GORIČKEM

-V grajski kapeli je na ogled razstava fotografij Cvetke Juhnov.

LJUTOMER

-V prostorih Mestne hiše si lahko ogledate muzejsko zbirko Taborsko gibanje na Slovenskem ter splošno muzejsko zbirko. Omenjene zbirke si lahko ogledate vsak delavnik med 10. in 15. uro. Zunaj delovnega časa ter ob sobotah ob 12. uri pa si lahko muzejsko zbirko ogledate ob predhodni najavi.

- Galerija Anteja Trstenjaka je do preklica zaprta!

- V malem razstaviščnem prostoru matične knjižnice je na ogled stalna razstava slik Antona Trstenjaka.

LENDAVA

- Na ogled je razstava likovnih del Lojzeta Logarja z naslovom Grafike, slike, risbe.

Muzej - Galerija v Lendavi sta odprta ob ponedeljkih od 9. do 16. ure, od torka do sobote od 9. do 17. ure, ob nedeljah pa od 10. do 14. ure.

MORAVSKE TOPLICE

-V razstavnem prostoru hotela Ajda si lahko ogledate razstavo slik Ernesta Bransbergerja.

NEMČAVCI

- V hali BTC-ja je na ogled razstava fotografij Simona Petroviča.

PUCONCI

-V občinski zgradbi so razstavljeni slikarska dela Adolfa Pena.

K I N O

Kino Park

Murska Sobota

*V četrtek ob 17. in 19. uri, v petek in nedeljo ob 19.15 ter v soboto ob 17. uri bo na sporedu ameriška psihološka srhljivka **Popolni umor**. V petek in nedeljo ob 17. ter v soboto ob 19. uri pa si lahko ogledate ameriški akcijski film **Smrtonosno orožje 4**.

Kino

Gornja Radgona

Titanik bo ponovno na sporedu, in sicer v petek in soboto ob 19. ter v nedeljo ob 20. uri. Ameriška družinska komedija **Dr. Dolittle** se bo vrtila v petek ob 17. in v nedeljo ob 18. uri, ameriška celovečerna risanka **Čarobni meč** pa v soboto ob 17., v nedeljo ob 16., in v ponedeljek ob 10. uri.

Kino

Ljutomer

V soboto, 6. februarja, ob 19.30 bo na sporedu ameriški film **Pepelkina ljubezenska zgodba**, v nedeljo, 7. februarja, ob 17.15 in 19.30 pa bodo vrteli ameriški film **Daleč od oči**.

K I N O

Poroke

NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE MURSKA SOBOTA SO SE POROČILI:

Ivan Duh, čevljar, iz Segovec in Erna Lenarčič, slaščičarka, od Grada; Denis Rančigaj, strojnik gradbene mehanizacije, iz Černelavec in Karmen Kelhar, šivilja, z Gorice; Mitja Požar, dipl. inž. strojništva, in Sonja Zrim, profesorica razrednega pouka, oba iz Jagodja; Marjan Baranja, delavec, in Zora Kakaš, oba iz Ropoče; Leon Casar, elektrikar - elektronik, iz Odranec in Ksenija Renn, tekstilna tehnica, iz Rakičana; Jože Horvat, delavec, in Karmen Horvat, gospodinja, oba iz Vadarec; Primož Horvat, kmetijec, iz Rakičana in Darija Šeruga, ekonomska tehnica, iz Bakovec; Srečko Kramar, komercialni tehnik, iz Beltinec in Tatjana Gyorkos, šivilja, iz Rakičana.

Vestnik vam čestita!

Delimo vstopnice za kino

Režiser filma *Kačje oči* je *Brian de Palma*, kar je med številnimi pravičnimi odgovori vedela tudi naša nagrajenka **Jasmina Balažek, Štefana Kovača 109, 9224 Turnišče**. Čestitamo, naše novo nagradno vprašanje pa je:

Imenujte vsaj še en film Briana de Palme!

Odgovori:

Kupon št. 5

Odgovore pošljite do 9. februarja na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S N M V

1. BIG BIG WORLD - Emilia
2. NOBODY'S WIFE - Anouk
3. ZORA SOURIT - Céline Dion
4. STO CON TE - Nek
5. BELIEVE - Cher
6. ON A DAY LIKE TODAY - Bryan Adams
7. TU AMOR - No Mercy

PREDLOGI:
WHAT'S YOUR SIGN - Des'ree
IT'S NOT RIGHT BUT IT'S OKAY - Whitney Houston
DAYSLEEPER - R. E. M.

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLABE: 7 VELIČASTNIH

1. PUNČKA - Simona Weiss
2. POBARVANKA - Mia Znidarč
3. DALEČ GRE SRCE - Regina in Trček
4. ZRELO JE ŽITO - Melita Osojnik
5. BLUES V RAU - Rožetove sanje
6. POROKE NE BO - Andrej Štrfer
7. GLAS SRCA - Evergreen

PREDLOGI:
JULIJA - Tanja Ribič
PODAJ MI ROKO - Brane Drvarč band
LAURE NI VEČ - Miran Rudan

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: GLASBA NAŠEGA SRCA

1. KAPETAN RIMEK - Šentlurski muzikanti
2. NOGOJ SE VEŠELIMO - Slovenski muzikanti
3. ZLATI CASI - Kraški kvintet in Braco Koren
4. PREDRAGE ŽENE - Petovci
5. MAMICA MOJA - Družina Galič
6. LUNCO BOM VPRASAL - Igor in Zlati zvoki
7. ŠE EN POLJUB DEKLÉ M: DAIJ - Završki tančice

PREDLOGI:
LE PRIDI K NAM V GOSTE - Ans. Janeza Goršiča
V DOMAČI DOLINI - Ans. Lojzeta Slika
MODRI VAL ZASUMI - Modri val

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 11. februarja 1999, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 5 - GLASUJEM ZA SKLADBO

NSTSNMV:

7 VELIČASTNIH:

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

Ime in priimek ter naslov:

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!

Mladinski tekoči račun

s kartico Activa/Maestro za osnovnošolce od 13. leta naprej, za dijake in študente.

Informacije na tel. št.: 062/228 82 47 ali 063/425 27 15

Seminar retorike

Kako nastopati v javnosti?

Pred časom je soboška Ljudska univerza pripravila v sodelovanju z ljubljansko Šolo retorike, ki jo vodi režiser Zdravko Zupančič, dvodnevni seminar retorike.

Prvi dan je petnajstim udeležencem, v glavnem pedagoškim delavcem, predavala Nadja Flajs o obnašaju v javnosti in komuniciranju med ljudmi in o nastajanju samopodobe, dr. Taibi Kahier, sicer nominiranec za Nobelovo nagrado, pa je skozli čustva in govorico telesa razdelil ljudi na deloholike, vztrajneže, empatike, upornike, sanjače in promotorje oziroma izvajalce.

V nadaljevanju seminarja je predavatelj ljubljanske AGRFT Tomaž Gubenšek vodil vaje o pravilnem dihanju javnih govorcev, medtem ko je Milivoj Papič smel ude-

Seminaristi v vlogi tv-voditeljev

ležence seminarja pri govoru, intervjui ali samostojnem nastopu; posnetke so potem na koncu seminarja skupno analizirali in prejeli posebne diplome.

SUZNA FICKO MATKO

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA s pogoji za zasedbo

SKLADIŠČNO TRANSPORTNI DELAVEC

VODENJE SKLADIŠČA REPRIMATERIJA, PREVZEM IZDAJA NAROČNIKOVEGA MATERIALA, nedoločen čas; 21 delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij; 1. delovnih izkušenj; B; do 11.02.99; ČEH SLAVKO S. P. SIKOPLESKARSTVO IN PLASTIFICIRANJE KOVIN, JERUZALEMSKA 19, LJUTOMER

POMOŽNI DELAVEC

PKD VSA POMOŽNA DELA V GRAD-BENIŠTVU; določen čas 3 mes.; do 08.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

STROJNI MEHANIČ

STROJNI KLJUČAVNIČAR; nedoločen čas; do 17.02.99; PETELIN IGOR S. P. BETONARNA PETELIN, TRATE 23, GORNJA RADGONA

AVTOMEHANIČ

AVTOMEHANIČ TOVORNIH VOZIL; nedoločen čas; do 17.02.99; PETELIN IGOR S. P. BETONARNA PETELIN, TRATE 23, GORNJA RADGONA

ELEKTROINSTALATER

VZDRŽEVANJE ELEKTRIČNIH NAPRAV V PODJETJU LJUTOMERČAN; določen čas 9 mes.; 1. delovnih izkušenj; ostali pogoji: ELEKTRIČAR-ELEKTROINSTALATER, USPOSOBLJEN ZA ELEKTRO STROKO; do 26.02.99; LJUTOMERČAN, KMETIJSTVO IN PREDELAVA D. D., KIZRICEVA ULICA 2, LJUTOMER

ZIDAR; določen čas 4 mes.; Skupno stanovanje; ostali pogoji: KV, PU ZIDAR POSKUSNO DELO 1 MESEČ, POKUSNO DELO 1 MESEČ, do 09.02.99; SAHITAJ NIZKOGRADNJE D. N. O., KROŠKA ULICA 32A, MURSKA SOBOTA; t. del. mest: 2

ZIDAR ALI PKZ VSA ZIDARSKA DELA; določen čas 3 mes.; do 09.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

ZIDAR ALI PKZ VSA ZIDARSKA DELA; določen čas 3 mes.; do 09.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

ZIDAR ALI PKZ VSA ZIDARSKA DELA; določen čas 3 mes.; do 09.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

ZIDAR ALI PKZ VSA ZIDARSKA DELA; določen čas 3 mes.; do 09.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

ZIDAR ALI PKZ VSA ZIDARSKA DELA; določen čas 3 mes.; do 09.02.99; PUHAN FRANC S. P. NIZKE IN VIŠOKE GRADNJE, BOGOJINA 9A, BOGOJINA; št. del. mest: 2

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU

Območje	Izobrazba					
	II-III	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	3	13	5	1	0	22

KV ZIDAR, POSKUSNO DELO, TERESENKO DELO; določen čas 4 mes.; Skupno stanovanje; ostali pogoji: KV, PU ZIDAR; do 09.02.99; SAHITAJ + SAHITAJ NIZKOGRADNJE IN VISOKOGRADNJE D. N. O., KROŠKA ULICA 32A, MURSKA SOBOTA

VOZNIK AVTOMEHANIČ

VOZNIK ZA MEDNARODNI PREVOZ, nedoločen čas; 1. delovnih izkušenj; Samsko stanovanje; jeziki: nemški jezik - govorno; voznikiški izpit kategorije: C, E; do 06.02.99; BERDEN ANDREJ S. P. AVTOPREVOŽNIŠTVO, TROPOVCI, ŠOLSKA 14, TIŠINA

KUHAR

KUHAR - NATAKAR; nedoločen čas; do 13.02.99; TE-KRO D. O. O. SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE, DOLNA BISTRICA 22, ČRENŠOVCI

NATAKAR

NATAKAR; določen čas 9 mes.; Samsko stanovanje; jeziki: slovenski jezik - pisno; do 07.02.99; FICKO BERNARDA S. P. DNEVNI BAR MERCEDES & POSREDNIŠTVO, ULICA MATIJE GUBCA 30, MURSKA SOBOTA

NATAKAR; nedoločen čas; 1. delovnih izkušenj; voznikiški izpit kategorije: B; VARGA TADEJA S. P. BAR BISTRO M5, UL. DR. VRBNJAKA RAKIČAN 006, MURSKA SOBOTA

NATAKARICA, STREŽBA V GOSTINŠKEM LOKALU; določen čas 6 mes.; 3 mes. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno; do 12.02.99; TELKEŠ IGOR S. P. AVTOPREVOŽNIŠTVO, TOČILNICA GLORIJA, IŽAKOVCI 128, BELTINCI

KMETIJSKI TEHNIK

KMETIJSKI TEHNIK-VRTNARSKI TEHNIK; nedoločen čas; do 07.02.99; VEREŠ AMALIJA S. P. CVETLIČARSTVO - VRTNARSTVO, BAKOVCI, RIBIŠKA 2, MURSKA SOBOTA

Menjalniški tečaj

Pomurske banke 2. 2. 1999

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 2. 2. 1999 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	1	13,7244	13,6948	13,8369
Francija	1	28,7902	28,7281	29,0263
Nemčija	1	96,5583	96,3500	96,3500
Italija	100	9,7534	9,7324	9,8334
Švica	1	117,4451	116,0198	118,4081
ZDA	1	166,1110	164,9239	167,4730

OBRETNOSTNE MERE

od 1. februarja 1999 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za februar je 0,5 % mesečno oz. 6,72 % letno.

Sredstva na vpogled

	Nominalna letna obrestna mera
Hranilne vloge	1,00%
Tekoči računi	1,00%
Žiro rač.	0,50%

Kratkoročna vezava tolarских sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 0,7% do TOM + 1%	7,46% do 7,78%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 1,5% do TOM + 1,9%	8,32% do 8,75%
Od 121 do 180 dni	od TOM + 1,6% do TOM + 2%	8,43% do 8,85%
Nad 6 mesecev	od TOM + 2,2% do TOM + 2,4%	9,07% do 9,28%
Na 181 dni	TOM + 2,5%	9,39%
Nad 9 mesecev	od TOM + 2,4% do TOM + 2,5%	9,28% do 9,39%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 3,64% do 3,86%

Depozit s premijo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 3,78% do 4,00%

pomurska banka

Pomurska banka d.d., Murska Sobota, članica skupine Nova Ljubljanska banka

V dvoje je lepše

29-letni Matjaž Horvat iz Beltincev izhaja iz glasbene družine, zato je seveda tudi on glasbenik. Le kdo se ne spominja ansambla Finese, katerega član je bil? Potem ga je zvala tujina. Odšel je v Švico in igral v ansamblu Fürstentum, v Nemčiji pa v ansamblu

Karavankem Oberkreiner. Ta čas pa je instrumentalist (trobenta) in tudi pevec v glasbeni skupini Hay, ki nastopa predvsem po Sloveniji.

Pet let je minilo, ko je igral na gostiji v Trnju, na kateri je bila kot gostja tedaj komajda 15 let stara Mirjana Kreslin s Srednje Bistrice. Za hip je odložil svojo trobento in dekletu povabil na ples. Potem sta se še nekajkrat srečala, velika ljubezen pa je vzniknila pred letom dni, ko se je Matjaž zaposlil na OŠ Bistrica (in tudi DOŠ II v Lendavi) kot učitelj glasbe. Na tej šoli je namreč zaposlena tudi zdaj 22-letna Mirjana, in sicer kot pomočnica vzgojiteljice. Končala je gimnazijo v Mariboru, zdaj pa študira ob delu na pedagoški fakulteti. Matjaž in Mirjana sta se zaročila na dopustu v Dubrovniku. Bila sta sicer tudi na več drugih potovanjih, na primer v Franciji. S poroko pa nista odlašala, ampak sta se pred kratkim poročila civilno in cerkveno v nevestini fari Črenšovci.

Njemu je bil poročni priča Izidor Zadavec iz Beltincev, njej pa Dušan Žižek iz Gornje Bistrice. Gostija je bila v gostišču Bogdan v Odrancih in je trajala kar dva dni. Prvi dan, ko je igral ansambl Špič, je bilo 184 gostov, drug dan, ko so se zbrale in zaigrale Stare Finese, pa je prišlo 115 svatov. Daril je bilo več kot dovolj. Nekaj tudi za dojenčka, ki ga pričakujeta v začetku junija. Mladoporočenca Matjaž in Mirjana Horvat živita pri starših oziroma tistu in tašči Matiji in Darinki v Beltincih.

- Š. S., foto: Š. Gjurica

V ponedeljek je bil podeljen dvema eminentnim osebam soboškega življenja certifikat »elite lions«. Dobili sta ga gradnji etabiliranega in poslovnega javnega mnenja Irma Benko - Grande in Sonja Švenda - Grajska. Pravijo, da ima certifikat podobno težo individualne poslovne odličnosti, kot jo ima podjetniški ISO-standard.

Včeraj je bil v Murski Soboti posvet SLS-ja, na katerem je glavni referent Marjan Podobnik - Podpošteni razvil misel o poštenih podobih soboškega odbora SLS. V enem od odtenkov razprave je bilo zaznati, da naj predsedniki odborov ne bi bili namestniki direktorjev. Kakšen ukrep je bil sprejet, ni znano.

Po temeljitemu razmisleku na bi se beltinski predsednik kluba Marjan Maučec - Maki dokončno poslovil od Potrosnika. Za naslednika si zelo želi župana Jožeka Kavaša - Telčupa. Po neuradnih informacijah se umika samo iz slovenskega nogometa, kajti velika verjetnost je, da bo postal predsednik enega od bosanskih prvoligašev, v katerem že ima precej velik sponzorski vložek v obliki sodov.

Na Gidosovi fešti je bilo vse, kar nekaj pomeni v gradbenem poslovnem svetu. Opravičil se je edino eden vidnejših predstavnikov iz nogometnega sveta, in sicer član upravnega odbora kranjskega Triglava mag. Tone Rop. Na slovesnosti tudi niso opazili radgonskega rojaka in direktorja Centra za obšolske dejavnosti Janka Hamlerja - Ravičiranega.

Uradno tolmačenje za zaprtje Gradbenikove gramoznice s hrvaške strani je, da potrebujemo gramoznico za gradnjo luške kapetanije za rečni plovbo.

Združenje ljubomernih podajalcev mleka je potem, ko je ugotovilo, da sira nima mogoče vsega prodati na ljubomerski tržnici, že vložilo zahtevo po subvencioniranem izvozu sira na evropske trge.

Troedini funkcionar Herber Šefer naj bi vložil pri Zavodu za spomeniško varstvo zahtev, da se petanjski most od Muro zaščiti kot naravni spomenik.

Puconski vrh, ki je že kar nekaj postoril za promocijo pučičkega, je bil strašno nezadovoljen, ker preizkušanje ocenjevanje »palinke« ni potekalo v njihovem elitnem promocijskem prostoru Pri lilih.

Štefan Prša-Pršek se je s prve službene poti po glji. Tam je bil deležen posebne časti, saj so ga že glasili za viteza lokalne moupave, ob naslednjem obisku pa ga bodo sprejeli lordsko zbornico. Kako je agiral Jaklin, ni znano.

VESTNIKOV KOLEDAR

4. februar, četrtek,	ANDREJ
5. februar, petek,	AGATA
6. februar, sobota,	DORA
7. februar, nedelja,	EGIDIJ
8. februar, ponedeljek,	kulturni praznik
9. februar, torek,	POLONA
10. februar, sredo,	VILJEM

Lunine mene: 9. februarja bo sonce vzhlo ob 7. uri in 15 minut, zašlo pa ob 17. uri in 27 minut. Dan bo tako dolg 10 ur in 12 minut, kar je že za dobre pol ure dlje kot prejšnji teden. 8. februarja bo na nebu nastopil zadnji krajec.

PODOBE
50
VESTNIK

Naš in vaš VESTNIK bo februarja star 50 let. Kot se za takšen jubilej spodobi, ga bomo proslavili skupaj s svojimi prijatelji na pustno soboto, 13. februarja v Murski Soboti. Kako naj ostane še skrivnost, prišepnemo le, da se bomo imeli lepo in da bo VESTNIK znova nagradil svoje naročnike in bralce. ZATO:

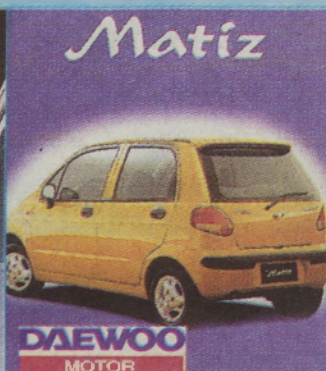
(Ne) bodite skromni! IZBERITE DARILO!

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK

SESALEC ZA PRAH

Matiz
DAEWOO MOTOR
Flamin MS d.o.o.
PRODAJA VOZIL IN REZERVNIH DELOV, LEASING, SERVIS
Industrijska 1, M. Sobota, tel.: (069) 38 600

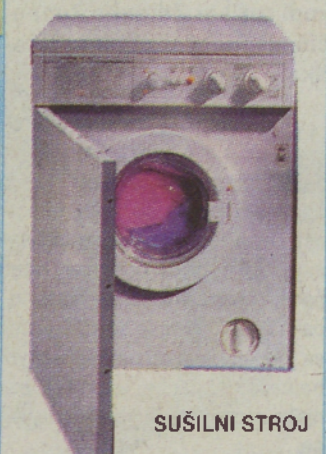
VRTNA KOSILNICA

POMIVALNI STROJ

GORSKO KOLO

SUŠILNI STROJ

ŽELIM SI DARILO,
KATEREGA
SLIČICO
SEM ZALEPIL
V PREDALČEK

NASLOV
POŠILJATELJA:

Postanite član Vestnikove družine in prejeli boste palični mešalnik

NAROČAM VESTNIK (najmanj za eno leto)

Ime in priimek:

Ulica:

Kraj:

Pošta:

Podpis:

Enostavno, kajne. Kot že napisano, žrebanje bo na VESTNIKOVEM ABRAHAMU. KMALU!

KESEDAN KONJ

Knjižnica

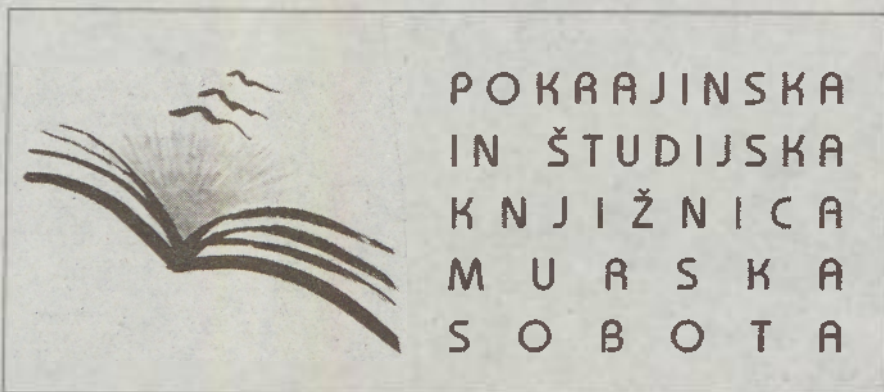
*Jekleni prsti kakor na povelje
obroče stiskajo na sodih vina,
želeč, da se ohrani tekočina,
edina, ki je mnogim na veselje.*

*Tiran lahko postane ta pijača,
ugled najbolj poštenim, modrim vzame,
veljake ti podre kot kupček slame,
umetnikom načrte vse prevrača.*

*Gotovo več kot vino je beseda,
rodove kakor kruh domači hrani,
in v knjigah nam najboljša je sosed.*

*Naj bodo v skrinjah vsi cekini zbrani,
cesarstvo tvoje, KNJIŽNICA, je večje.
Užij svoj blagi jezik in narečje!*

dr. Jožef SMEJ

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MURSKA SOBOTA

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota p.o. Grajska 2
Uprava: tel/fax: (069) 22-553, Študijski oddelok: tel. (069) 21-474
Splošnoizobraževalni in pionirski oddelok: tel. (069) 21-479
Elektronska pošta (naslov) soboške knjižnice:
COBISSIKMS@MS.SIK.SI

Odpust za uporabnike v vseh treh oddelkih:

- vsak dan od 8,00. do 18,00. ure
- ob sobotah od 8,00. do 12,00. ure
- v juliju in avgustu od 8,00. do 14,00. ure

Njen status, poslanstvo in delo

V sistemu slovenskih splošnoizobraževalnih knjižnic Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota funkcionira kot **občinska matična knjižnica za dvanajst občin**, torej vrši matično dejavnost razen za murskosoboško mestno občino še za enajst drugih, za največ občin v Sloveniji (ne upoštevajoč ptujske), če gledamo njih število in le-to primerjamo z opravljanjem matičnosti drugih splošnih knjižnic v državi, čeprav vse do danes ni imela predvsem prostorskih možnosti za prosti dostop do gradiva (današnji študijski oddelok), pri čemer je prostorska stiska tudi sicer njen največji problem. V omenjenem knjižničnem informacijskem sistemu spada med knjižnice II. skupine (področje s 50.000 do 100.000 prebivalci). S svojim bogatim fondom gradiva in z opravljanjem nekaterih nalog (predvsem domoznastvo in mednarodno sodelovanje za madžarsko narodnost pri nas in slovensko na Madžarskem) do neke mere deluje tudi kot osrednja knjižnica pomurske knjižnične regije, ima pa nenazadnje tudi status lokalne knjižnice mesta Murska Sobota in okolice.

Knjižnica s takim poslanstvom:

- zbira, strokovno obdeluje, hrani in daje v uporabo:
 - a) starejšo knjižno in rokopisno prekmurjano (knjige in rokopise prekmurske književnosti prejšnjih stoletij, predvsem 18. in 19. stoletja),
 - b) starejši prekmurski in aktualen pomurski periodični tisk (revije, glasila, časniki),
 - c) aktualno knjižno in rokopisno pomurjano,

- č) knjižnično gradivo o pripadnikih madžarske narodnosti, nemškega in romskega življa,
- d) raziskovalne in diplomske naloge s svojega območja,
- e) magistrske naloge ter disertacije pomurskih znanstvenikov,
- f) vse vrste drugega gradiva, knjižnega in neknjižnega, pisanega v slovenščini ali v tujih jezikih, ki ga knjižnica premore,

- skrbi, da so v županijski knjižnici v Sombotelu (Daniel Berzenyi Megyei Könyvtár Szombathely) in v Državni knjižnici v Budimpešti (Országos Széchényi Könyvtár Budapest) **dostopne najpomembnejše slovenske publikacije** in nekatere informacije o slovenskem tisku,

- vrši medbibliotečno izposojlo z domačimi in tujimi knjižnicami (med temi zadnjimi zlasti s prej omenjenima),

- s knjižno in knjižnično vzgojo vzbuja zanimanje za knjigo, drugo knjižnično gradivo in za samo sebe,

- oskrbuje krajevne knjižnice in izposojevališča potujoče knjižnice s knjižnim in neknjižnim gradivom,

- raziskuje kulturno zgodovino večinskega in manjšinskega naroda na svojem področju,

- skrbi za dotok slovenskih knjig v Porabje in madžarskih v Slovenijo (Prekmurje),

- sodeluje z drugimi knjižnicami v Sloveniji, predvsem z NUK, Univerzitetno knjižnico Maribor in s splošnoizobraževalnimi knjižnicami II. skupine,

- se povezuje z občinskimi splošnoizobraževalnimi, šolskimi in specialnimi (strokovnimi) knjiž-

nicami v Pomurju in sodeluje z njimi na različnih področjih (medbibliotečna izposoja, posredovanje pri zamenjavi knjig z Madžarsko, urejanje šolskih knjižnic in tistih v podjetjih oziroma ustanovah, svetovalno delo v teh knjižnicah, priprava razstav, vodenje literarnih srečanj itd.),

- skupaj z Društvom bibliotekarjev Pomurja občasno organizira strokovno izpopolnjevanje pomurskih knjižničarskih delavcev (predvsem šolskih in knjižničarjev volonterjev).

Med slovenskimi splošnoizobraževalnimi knjižnicami se PiSK po obsegu knjižničnega gradiva uvršča med najbogatejše, saj je ob koncu lanskega leta premogla nad 225.000 enot strokovno obdelanega gradiva, daleč najbogatejša pa je med pomurskimi. Ima pomemben fond gradiva v slovenskem jeziku in v drugih, tujih jezikih (od teh največ v madžarskem), ima velik izbor periodičnih publikacij, precej domoznastvo in splošno kulturno pomembnih posebnih zbirk ter dokaj velik izbor priročniške literature. Prejema 1 (en) izvod slovenskega obveznega tiska, kar ji omogoča, da pokriva potrebe širšega območja, ne le dvanajstih občin, za katere je matična. To pokrivanje širšega območja s strokovno in znanstveno literaturo, izredno bogata domozanska zbirka z rokopisnim in tiskanim knjižnim, arhivskim ter dokumentacijskim gradivom, starim nekaj stoletij pa vse do našega časa, do današnjih, sodobnih arhivov, zapuščin in ustvarjalnih dosežkov pomembnih Pomurcev, in zastopanje drugih knjižnic pri sodelovanju s tujino, so tiste stvari, ki soboški knjižnici dajejo **značaj in pomen regijske ustanove**.

Knjižnica posluje na dveh mestih, v dveh starejših zgradbah - v soboškem gradu in v t. i. Hartnerjevi vili, ki sta nefunkcionalni, in se srečuje z velikim prostorskim primanjkljajem. Splošnoizobraževalni in pionirski oddelok, ki imata svoje prostore v gradu, sta sicer urejena po prostem pristopu, vendar je stiska s prostorom tudi tukaj že taka, da so knjige postavljene celo na tleh, da občasno nastaja že pravi nered med gradivom na policah, da ni pravega prostora za razstave, za knjižno in knjižnično vzgojo itd. Enake težave s prostorom in nefunkcionalnostjo letga vladajo prav tako v študijskem oddelku na Grajski 2. Stavba omogoča pri postavitvi gradiva le t. i. sistem zaprtih skladišč, kar ni sodobno in kar se zdi obiskovalcu (kljub bogastvu in obsegu fonda) neprivlačno, odtujeno ali celo odbijajoče. Ta oddelok svojo prostorsko stisko od leta 1995 naprej rešuje s skladišči v rakičanskem gradu, kjer je shranjen del hungarike in del drugega gradiva, in s kletnimi ter podstrešnimi prostori na Grajski ulici, kjer je shranjen del periodike in starejšega gradiva. Prav gotovo so taki ali drugačni depoji le kratkoročne, bolje rečeno trenutne rešitve, so le izhod v sili. Prava in dolgoročna rešitev je le v novih, skupnih prostorih, v novi knjižnični stavbi. To naj bi začeli graditi jeseni letošnjega leta.

Kljub prostorskim, gmotnim in kadrovskim težavam iz leta v leto vidno naraščajo fond knjižnega in neknjižnega gradiva, članstvo, obisk knjižnice in njenih prireditev ter izposoja. Večanje prirasta gradiva, temeljno zalogo le-tega, število uporabnikov, obiska in izposoje si v razpredelnicah oglejmo nekoliko pobliže in primerjalno za skoraj tri in pol desetletja nazaj (s podatki za leta 1965, 1976, 1980, 1990, 1995 in 1998).

Številčni podatki v prikazanih razpredelnicah so dokaj zgovorni. Povedo nam, da se je v manj kot treh desetletjih in pol v knjižnici **najbolj**

letom 1965 in lanskim znaša nad 270.000 enot ali - povedano z drugimi besedami - povečala se je kar za več kot sedemkrat), **najmanj pa letni prirast knjižničnega gradiva** (za nekaj več kot 9.000 enot ali nekaj manj kot trikrat). Izposoja se je izredno povečala v zadnjih nekaj letih, saj znaša npr. razlika med letoma 1990 in 1998 kar 80.732 enot. Če ne upoštevamo nobenega drugega povečanja obsega dela, kot samo to, ki je za zadnjih nekaj let razvidno iz razpredelnice, je več kot očitno, da so **delavci knjižnice preobremenjeni**, posebej še, ker se je njih število v tem obdobju povečalo le za tri strokovne in enega upravnega delavca (leta 1992 je knjižnica imela 14 delavcev, danes jih je vseh redno zaposlenih 18 po /že pred mnogimi leti/ sprejeti in še vedno/ veljavni sistemizaciji pa bi jih morala imeti 27).

Preračunano v procenete to pomeni 66,6 % izpolnjevanja števila redno zaposlenih delavcev po sprejeti in sedaj veljavni sistemizaciji /skupaj s štirimi delavci iz javnih del pa 81,6 %/. Tako stanje zahteva **zaposlitev novih kadrov**, posebej še, če bo nekaj let v našem mestu zgrajeno novo knjižnično informacijsko središče, nova pokrajinska knjižnica, ki bo v vseh nanovo načrtovanih, v vse prepotrebni območjih in službah potrebovala približno enkrat več delavcev (40 po številu), kakor jih ustanova premore danes.

Strokovni knjižničarski delavci

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota ni le ena od največjih in z gradivom ena od najbogatejših slovenskih splošnoizobraževalnih knjižnic, temveč tudi **ena od najbolj strokovno organiziranih** (če upoštevamo pri tem težavo, ki nam povzroča pomanjkanje prostora) in **ena najbolj delovnih ustanov svoje vrste**. Tako npr. med strokovnimi knjižničarskimi delavci ni niti enega, ki ne bi imel opravljenega strokovnega izpita, od štirinajstih takih delavcev so kar štirje bibliotekarji (visoka izobrazba), šest je višjih knjižničarjev (višja izobrazba) in le štirje so knjižničarji (srednja izobrazba), tajnica, sekretarka in računovodkinja /v eni osebi/ ima izobrazbo, itd.

Teh štirinajst knjižničarjev je (ob pomoči štirih delavcev iz t. i. javnih del) v letu 1998 izposodilo /kot je v tabeli prikazano/ skoraj 315.000 enot knjižnega in drugega gradiva, dalo uporabnikom na tisoče informacij, pripravilo okrog 280 prireditev (razstave, vodstva po razstavah, predstavitve knjig, literarna srečanja, uravljice, knjižni kvizi, organizirani predstavitveni ogledi knjižnice izd. nabavilo /nakup, dar, obvezni prirek in zamenjava/ in strokovno obdelalo več kot 13.900 enot najrazličnejšega gradiva, odpisalo nad 1800 enot izgubljenih, uničenih ali v strokovnem pogledu zastarelih knjig, uspešno sodelovalo s knjižnicami na Madžarskem, v strokovnem pogledu skrbelo za krajevne knjižnice, itd.

Po slovenskih normativih in standardih za knjižnično dejavnost mora strokovni knjižničarski delavec (tudi zeti so le knjižničarji pedagogi in ravnatelj knjižnic - v našem primeru so to trije delavci) **letno izposoditi povprečno od 10.000 do 12.000 enot gradiva**. Soboški ga je lani izposodil natanko 28.580 enot, ali nekaj manj kot 21.000, če med izposojevalce prištejemo tudi priučene delavce iz javnih del. Kako je ob takšnem obremenitvi in v prostorskih razmerah, ki so katastrofalne, lahko tudi dober informator, dober svetovalec, bralcem oziroma uporabnikom k-

Z otvoritve študijske knjižnice leta 1956.

Prirast knjižničnega gradiva (letno)							
Leto	1965	1976	1980	1990	1995	1998	1965:1998
Število enot	4.902	3.461	4.812	8.269	11.316	13.979	+9.077 ali 2,9x več
Stanje knjižničnega gradiva (temeljna zaloga)							
Leto	1965	1976	1980	1990	1995	1998	1965:1998
Število enot	44.031	88.948	102.776	148.932	188.361	225.726	+181.695 ali 5,1x več
Vpisani člani							
Leto	1965	1976	1980	1990	1995	1998	1965:1998
Število članov	2.900	3.621	3.756	7.260	10.312	15.691	+12.791 ali 5,4 več
Obisk knjižnice							
Leto	1965	1976	1980	1990	1995	1998	1965:1998
Število obiskov	29.989	61.443	60.975	65.067	100.097	132.100	+102.111 ali 4,4x več
Izposoja gradiva							
Leto	1965	1976	1980	1990	1995	1998	1965:1998
Število enot	44.252	82.632	87.169	122.679	233.648	314.380	+270.128 ali 7,1x več

Nekaj najvidnejših uspehov knjižnice v lanskem letu

Število vpisanih aktivnih članov knjižnice: **15.691** (1540 več kot v letu 1997; takrat 14.151)

Število obiskov: **132.100** (11.358 več kot v letu poprej; takrat 120.742)

Število izposojenih enot: **314.380** (45.993 več kot v letu 1997; takrat 268.387)

Število strokovno obdelanih enot: **13.979** (1.232 več kot prejšnje leto; takrat 12.747)

Tri odmevne razstave:

Ziveti z mejo /izbor iz ustvarjalnosti prekmurskih Madžarov, porabskih Slovencev, Gradiščanskih Hrvatov, Romov in Slovencev v Radgonskem kotu; avtorja razstave bibliotekarja PiŠK M. Sobota Andrej Pavlič in Jožef Papp, avla študijskega oddelka PiŠK v Murski Soboti, 5. junij - 17. julij.

Slovenska protestantska književnost /izbor slovenske in prekmurske protestantike ob predstavitvi Trubarjevega Registra (faksimila), PiŠK M. Sobota skupaj z NUK iz Ljubljane; avtor razstave višji bibliotekar Jože Vugrinec, razstava na dvorani Zavarovalnice Triglav Murska Sobota, 10. - 17. junij 1998.

Slovensko-madžarski kulturni stiki /prevodna literatura obeh narodov - razstava v Lipici ob mednarodnem pisateljskem srečanju Vilenica 98, avtorja Jožef Papp in Andrej Pavlič, hotel Maestozo, 10. - 14. september 1998 (ob njej izšla trjezična edicija, ki obiskovalca seznani o medsebojnih kulturnih stikih in o dveh vileniških pisateljih - nagajencih iz Madžarske).

Knjižna in knjižnična vzgoja: Zaradi velikega zanimanja otrok je bila uvedena četrtkovna ponovitev pravljice, ki je pripovedovana v sredo (obisk na vsaki od obeh ur je približno 35 otrok).

Mednarodno sodelovanje

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota sodeluje v dobro Slovencev na Madžarskem in Madžarov v Sloveniji z nekaterimi madžarskimi knjižnicami, predvsem z Županijsko knjižnico Daniel Berzsenyi Szombathely (Sombotel), že od začetka 60. let in v tem sodelovanju zastopa Narodno in univerzitetno knjižnico iz Ljubljane, torej slovensko nacionalno knjižnico. Področja njunega skupnega dela, za katero velja načelo vzajemnosti,

- zamenjava knjig, časnikov, revij in drugega - neknjižnega gradiva,

- medbibliotečna izposoja in

- sodelovanje na strokovnem področju, ki zaobsega več oblik in vsebin.

Od omenjenih področij je za duhovno rast in ohranjanje narodne zavesti obeh narodnosti najpomembnejše prvo, ki vsebuje ponudbo literature in periodičnega tiska v materinem jeziku, v slovenskem za porabske Slovence in v madžarskem za prekmurske Madžare.

Ocenjujemo, da je bilo s slovenske strani v tem več kot tridesetletnem obdobju na Madžarsko poslanih okrog **10.000 knjig** in približno **500 enot drugega gradiva** (glasbenih kaset in plošč, govornih kaset in videokaset, CD-romov) ter precej enot periodičnega tiska. V skupnem seštevku izmenjanih knjig sta si obe ustanovi dokaj blizu, pri neknjižnem gradivu vodi naša stran, pri naslovih (in izvodih) periodike pa prednjači madžarska, od katere soboška knjižnica v zadnjih letih dobiva 47 naslovov časnikov in časopisov letno, drugi strani pa pošilja le 23.

Z leti se je vse bolj razvijala tudi medknjižnična izposoja med obema knjižnicama in še nekaterimi knjižnicami na Madžarskem, predvsem tudi z državno v Budimpešti in županijsko v Zalaegerszegu. Po tej poti je bilo v 30 in več letih po naši oceni med omenjenimi kulturnimi ustanovami z vsake strani **sposojenih okrog 300 enot knjižnega in drugega gradiva**, med katerim seveda prednjači strokovna in znanstvena literatura.

Seveda so na tem področju našega skupnega dela še velike možnosti, zato je na vseh sodelujočih knjižnicah, da svoje člane navajajo na te vrste izposoje med Madžarsko in Slovenijo. Morda bo z novimi računalniškimi povezavami med knjižnicami in drugimi kulturnimi ustanovami obeh držav kaj kmalu dana celo možnost, da nam bo omogočen medsebojni direktni dostop v kataloge oziroma v baze podatkov drugega in iskanje informacij v njih. Če bo tako, potem bo medknjižnična izposoja z Madžarsko doživela, smo prepričani, pravi razmah.

Sodelovanje na drugih področjih se je med knjižnico v Murski Soboti in madžarskimi knjižnicami posebej poglobilo in razširilo v zadnjih nekaj letih. Obsega več oblik dela in več načinov sodelovanja, in sicer:

- strokovno izpopolnjevanje,

- strokovne ekskurzije,

- razstave in

Sodelujoče knjižnice so že pred leti uvedle stalno prakso, da omogočajo delavcem - posameznikom strokovno izpopolnjevanje, ki je prav tako vzajemno, kar pomeni, da gre vsako drugo leto en knjižničar na nekajednevno izobraževanje iz Murske Sobotne na Madžarsko in obratno. Pri tem se naš delavec podrobno seznani z novostmi v knjižničarstvu na Madžarskem in z delom v nekaterih njihovih knjižnicah, njihov pa spozna naše delo, največkrat obišče poleg mursko-soboške in lendavske knjižnice še kakšno dobro urejeno knjižnico v Sloveniji, se seznani z novostmi v knjižničarstvu pri nas ipd., kar vse prispeva k boljšemu obojestranskemu poznavanju in k individualni izobrazbi posameznih bibliotekarjev.

Strokovnih srečanj med skupinami knjižničarjev z obeh strani meje je bilo tudi precej. Tako je bilo na Madžarsko samo v zadnjih desetih letih organiziranih kar sedem ekskurzij, na katerih so si naši delavci ogledali knjižnice v Sombotelu, Kőszegu, Sárvarju, Keszthelyju, v Monoštru (Szentgotthárd), Budimpešti in še v nekaterih mestih. Približno toliko skupin njihovih knjižničarjev, in to iz Železne in Zalske županije ter iz Budimpešte je obiskalo Slovenijo in naše knjižnice.

Pri razstavnih dejavnostih gre predvsem za dvoje:

- zamenjujemo si razstave, s katerimi njih obiskovalce oziroma drugo stran seznanjamo s svojimi knjižnicami in rokopisnimi dragocenostmi, dokumenti in drugim gradivom,
- za določeno razstavo si izposojamo gradivo pri drugi strani, če eksponata sami nimamo, pa bi naj bil na ogled.

Dodamo naj le še, da si je PiŠK spoštovala gradivo od madžarskih knjižnic predvsem za tiste razstave, ki so prikazovale ustvarjalno življenje pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji, slovenske v Porabju ali pa npr. za stalno razstavo o življenju in delu dr. Avgusta Pavla (r. 1886 na Cankovi, u. 1946 v Sombotelu), torej za razstavo, ki je postavljena kot neke vrste spominska soba temu največjemu zbliževalcu slovenske in madžarske kulture v njegovem rojstnem kraju.

Razen prej prikazanega skupnega dela je bilo mnogo postorjenega tudi na področju domoznastva. Eden od programov mednarodnega sodelovanja na kulturnem področju med nekdanjo Jugoslavijo in Madžarsko je namreč predvideval tudi sodelovanje pri varovanju kulturne dediščine, v našem primeru vrednega slovenskega gradiva, shranjenega v madžarskih knjižnicah in drugih njihovih kulturnih ustanovah, ki ga je tu precej, predvsem starejšega prekmurskega. Namen te vrste sodelovanja je bil proučevanje in evidentiranje ter v končni fazi nastanek kataloga takega gradiva, torej prekmurskih in osrenjeslovenskih raritet, shranjenih v sosednji državi.

Sodelovanje na tem področju našega dela je od leta 1990 popolnoma prekinjeno. Škoda, saj je bila posebej za našo stran - za Slovenijo oziroma za Prekmurje - taka dejavnost izrednega pomena, posebej zaradi tega, ker je v nekaterih madžarskih ustanovah ohranjenega precej takega gradiva, ki ga na Slovenskem sploh več ne premoremo. Tako pa bi se vedelo vsaj za njega nahajališče.

Druga stran domoznanske dejavnosti PiŠK Murska Sobota pa se nanaša na Porabje. V slovenskem knjižničnem informacijskem sistemu naj bi namreč naša knjižnica koordinirala delo na tem področju ne le z manjšimi knjižnicami v domači pokrajini, temveč tudi v Porabju, opravljala evidentiranje domoznanskega gradiva za ti dve območji, selekcioniranje, formalno in vsebinsko obdelavo in vse drugo, kar k temu sodi, pripravljala bibliografije tudi porabskih avtorjev ipd. Del omenjenega sicer že opravlja, vendar le del, saj ji kadrovska zasedba (manjka ji še en bibliotekar domoznanec) izvedbe vseh zastavljenih ciljev in nalog ne dopušča.

Publicistična dejavnost delavcev knjižnice

Dobro razvita je v knjižnici tudi publicistična dejavnost strokovnih delavcev, ki je na eni strani rezultat

Predstavitve zbornika Sodelovanje ob meji v soboški galeriji leta 1996. Od leve proti desni: dr. Anton Vratuša, Jože Vugrinec, Gaši Gabriella, Pallosiné Toldi Márta in Takács Miklós.

Hartnerjeva vila v M. Soboti, kjer je prej domovala študijska knjižnica, danes pa je tu študijski oddelek PiŠK.

njih teženj in naporov po boljšem delu in **hitrejšem razvoju** soboškega, prekmurskega (pomurskega) in - v povezavi z njima - tudi slovenskega knjižničarstva oziroma **knjižnično-informacijskega sistema**, na drugi strani pa **raziskovalnega, ustvarjalnega dela na področju domoznanske zbirke**. Delavci knjižnice se namreč dobro zavedamo, da je naše osnovno poslanstvo - poleg seveda nakupa oziroma zbiranja gradiva, hrambe le-tega, strokovne obdelave in izposoje ter dajanja informacij iz njega - razvijanje knjižnične mreže na območju, za katero je knjižnica matična, nudenje strokovne pomoči manjšim knjižnicam na tem področju, a tudi v pokrajini, če je to potrebno, ter seveda ustvarjalno delo na domoznanskem področju, predvsem v kulturi. S tem zadnjim tudi prezentiramo naše posebnosti, v tem se skuša knjižnica še posebej identificirati, odstopati od drugih.

Založniška dejavnost

Knjižnica se ukvarja z zalaganjem oziroma izdajanjem različnih publikacij, in to ob pomembnejših prireditvah, razstavah ali morebitnih drugih slovesnostih. Naj posebej izpostavimo vsaj naslednje: pred leti je izhajala revija, ki smo jo knjižničarji v svoji skromnosti poimenovali kar z »biltene«, namenjena mladim bralcem z značilnim naslovom **Mladi bralec**, ki bi jo bilo vredno ponovno priklicati v življenje, potem knjižico, ki je izšla ob 10-letnici nekdanje naše Študijske knjižnice (**N. Brumen: Deset let študijske knjižnice v Murski Soboti, M. Sobota 1966**), neke vrste brošuro, ki je izšla ob 45-letnici povojnega murskosoboškega knjižničarstva in ki je hotela politično javnost opozoriti na potrebo po zgraditvi novega, modernega knjižnično-informacijskega in kulturnega centra v pomurski metropoli (**J. Vugrinec: Programska izhodišča in zasnove gradnje Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti, M. Sobota 1990, in 2., predelana izdaja, M. Sobota 1998**) ter kataloge, od katerih so omembe vredni vsaj trije - **Prekmurska književnost 1945-1985** (M. Sobota 1985), **Prekmurska madžarska književnost** (Muravideki magyar irodalom) **1945-1987** (M. Sobota 1988) in **Kranjčeve knjižne izdaje in rokopisi v murskosoboški knjižnici** (M. Sobota 1988).

Najobsežnejši naši publikaciji doslej pa sta dva zbornika iz leta 1996 - prvi z naslovom **Sodelovanje ob meji**, ki je skupno delo PiŠK in županijske knjižnice iz Sombotela, izšel pa je ob 35-letnici sodelovanja med

obema knjižnicama, drugi pa **Soboska knjižnica 1946-1996**, s katerim smo skušali podrobneje predstaviti naše delo ob 50-letnem delovanju murskosoboškega povojnega knjižničarstva.

O knjižničnih dragocenostih

Tako kot se vsaka večja knjižnica na Slovenskem rada ponaša s svojimi dragocenostmi, s svojimi knjižnimi in rokopisnimi raritetami, tako je na svoje ponosna tudi murskosoboška. Med temi in takimi njenimi dragocenostmi je največ knjig starejšega **prekmurskega protestanskega in katoliškega slovstva**, knjig, ki pomenijo pravo zakladnico jezika naših prednikov v 18. in 19. stoletju. Med njimi naj na prvem mestu omenimo **Nouvi zakon ali testamentom Števana Kuzmiča** (Halle 1771) - najpomembnejše in najobsežnejše ohranjeno delo prekmurske protestanske književnosti. To delo je dolgo vrsto let močno vplivalo na razvoj slovstvene dejavnosti na našem področju, imelo torej poleg verskega tudi kulturni in celo narodnostni pomen.

Samo nekoliko manj pomembna in obsejna od Kuzmičevega pa so dela drugih prekmurskih piscev preteklih stoletij, npr. Mikloša Kuzmiča, Mihaela Bakoša, Števana Sijarta, Mihaela Barle, Aleksandra Terplana, Jožefa Borovnjaka in še nekaterih. Z njimi so vsi, čeprav vsak po svoje, prispevali med drugim tudi k temu, da se je v stoletjih zatirani, nesvobodni in zapostavljeni pokrajini med rekama Muro in Rabo uspel obdržati slovenski jezik in skupaj z njim oziroma ob njem tudi naš človek. Tudi precej del teh avtorjev premoremo.

Med dragocenosti soboške knjižnice sodijo še **rokopisne pesmarice, cerkvene kronike, vizitacijska listina** iz leta 1627, **urbarji, cesarske uradne listine avstro-ogrske monarhije in posamezne tuje knjige**, med katerimi velja npr. posebej omeniti vsaj eno - češki tisk, ki prinaša opise življenja sv. Vincenca Ferarskega (Svatý Vincentius Ferrerius, 1728). Za to našo rariteto obstaja domneva, da je morda celo šele drugi registrirani primerek v svetu (eden je v Pragi).

Najstarejši tiski, ki jih knjižnica hrani, pa **datirajo v 16. stoletje**. Ti tiski so: **Valentinus curio lectori** iz leta 1523, **Lutrovo zbrano delo** v štirih zvezkih, ki so izšli v latinščini med 1564 in 1570, **Dalatinova biblija** iz leta 1584 in **sveto pismo**, pisano v nemškem jeziku, ki datira v leto 1600.

Od osrednjeslovenskih starejših tiskov, ki jih v knjižnici nekaj prav tako posedujemo, pa moramo omeniti - poleg prej navajanega Dalatinovega prevoda svetega pisma - še tele: **znamenito Valvasorjevo Slavo vojvodine**

Kranjske (Die Ehre Des Herzogthums Crain, Nürnberg 1689), za začetke slovenskega jezikoslovja izredno pomembno **Kopitarjevo slovnico** (Grammatik der Slawischen Sprache in Krain, Kärnten und Steyermark, Laibach 1808), **almanah predstavnikov slovenske romantike Kranjsko čbelico**, ki je med leti 1830 in 1848 izšla v petih zvezkih, **Ilyrisches Blatt** iz leta 1833 ter poučne **Bleiweisove Kmetijske in rokodelske novice** iz leta 1843.

Nekatere starejše rokopise smo že omenjali, med tistimi mlajšega datuma pa imamo tudi nekaj takih, **ki izvirajo izpod peres priznanih slovenskih piscev**, npr. Ivana Cankarja, Josipa Murna-Aleksandrova, Otona Župančiča in Ivana Potrča, ter pomembnejših pomurskih ustvarjalcev, npr. Cvetka Golarja, dr. Avgusta Pavla, Miška Kranjca, dr. Bratka Krefta, Ferda Godine, dr. Antona Vratuše, dr. Vaneka Šiftarja in še nekaterih, tudi mlajših (npr. tipkopise Milana Vincetića).

Pomembne pridobitve knjižnice v zadnjih nekaj letih

Knjižnica je od 2. polovice 40. let, ko je začela redno delovati, pa do današnjega dne dosegla - kljub nenehnim težavam s pomanjkanjem denarja, kadrov in prostorov - **velik razvoj**, kar se ne kaže le v izredno velikem porastu števila enot v temeljni zalogi gradiva (kaži po vojni je začela tako rekoč iz nič, z zalogo nekaj sto knjig), v naglem naraščanju števila obiskov v njej in izposoje, v pestrih oblikah in vsebinah njenega dela, temveč v **tehnološkem napredku, v pridobitvi bibliobusa za potujočo knjižnico, v bogatitvi njenega fonda z nekaterimi zapuščinami ali zbirkami**, ki jih ji je uspelo nakupiti ali dobiti zastoj, in z odprtjem videoteke.

Tehnološki napredek so ji omogočili najrazličnejši stroji in naprave, ki jih je ustanova nakupila v zadnjih nekaj letih, predvsem pa vpeljava računalniške tehnologije. V začetku leta 1991 je namreč knjižnica dobila prvi računalnik tipa microvax 3100 (pred kratkim pa že računalnik večjih zmogljivosti - alpha) in osem računalnikov tipa digital VT-420 (kasneje jih je dokupila še nekaj tipa VT-510), nekaj tiskalnikov, tako da je danes vključena v sistem COBISS. Od začetka 90. let naprej je računalnik tudi začela uporabljati za strokovno obdelavo gradiva, za iskanje gradiva v slovenskem vzajemnem katalogu in za elektronsko pošto (e-mail), že tretje leto pa ima tudi računalniško vodeno izposajo. V slovenskem vzajemnem katalogu, ki je lociran na Institutu informacijskih znanosti v Mariboru, je aktivna udeleženka, kar pomeni, da iz kataloga ne le jemlje, temveč vanj tudi sama daje, vanj vnaša predvsem strokovno obdelano gradivo, ki je pisano v madžarskem jeziku. Preko ARNES-a je vključena v nekatere tuje baze podatkov, tako da danes njeni uporabniki že lahko iščejo literaturo in informacije tudi v tujih bazah, ne le v njenih katalogih ali v vseslovenskem vzajemnem katalogu.

Druga njena pomembna pridobitev je bibliobus oziroma vpeljava t. i. bibliobusne izposoje. Povedati je treba, da je to manjši avtobus, ki je bil v mobilno knjižnico, torej za zdajšnji njegov namen, preurejen iz potujoče menjalnice podjetja Kompas, nam pa podarjen. Svoje poslanstvo je začel opravljati maja meseca 1995. V samo dobrih treh letih se je s svojim lepim, koristnim poslanstvom uveljavil tako uspešno, da je že daleč premajhen za delo, ki ga opravlja, zato potrebujemo novi, pravi bibliobus.

Bibliobus je namreč kapacitete le 2.500 - 3.000 enot gradiva. Vozi na trinajstih progah (v večini krajev bivše soboške občine, na tudi na Kobi-

lju), trenutno ima 117 izposojevališč. Skupaj z madžarskimi oblastmi in knjižničarji načrtujemo, da bi vzpostavili še eno progo - »porabsko«. Naša mobilna knjižnica bi - če bi do takega dogovora prišlo tudi med državama - potemtakem prestopila mejo in izposojala gradivo v nekaterih porabskih krajih, v tistih seveda, kjer živijo Slovenci. Še več - v murskosoboški knjižnici si želimo tudi, da bi morda kdaj v prihodnosti bibliobus vozil slovensko gradivo in ga izposojal celo Slovincem v Radgonskem kotu v Avstriji, posebej še, če bi se uveljavila na Madžarskem.

Knjižnici je uspelo v zadnjem obdobju pridobiti še nekaj pomembnih zapuščin oziroma delov knjižnic ali zbirk pomembnih posameznikov ustvarjalcev iz naše pokrajine, kar je po svoje obogatilo njen fond gradiva. Vredne omembe so vsaj tri, štiri pridobitve - od dr. Štefana Barbariča smo v letu 1989 za simbolično ceno odkupili del njegove knjižnice, okrog 280 enot madžarskih in nekaj drugih knjig, od Franca Šebjaniča približno prav toliko dve leti pozneje, potem zastoj pridobili del zapuščine porabskega duhovnika Janoša Kúharja v letu 1988 in do bogate zbirke Dušana Reška v letu 1994. V Kúharjevi zapuščini in Reškovi zbirki (manj v Šebjaničevi) je bilo precej starejših, dobro ohranjenih prekmurskih tiskov, nekateri med njimi so bili celo taki, ki jih knjižnica vse do tega časa še ni premogla, zato smo bili knjižničarji tega gradiva še posebej veseli. Ob pomembnejših pridobitvah na tem področju ne smemo pozabiti tudi na več kot dvajset disertacij prekmurskih doktorjev znanosti, ki so obogatile naš fond gradiva v letu 1993, ko je knjižnica pripravila tako razstavo doktorskih del znanstvenikov iz domače pokrajine ob slovenskem kulturnem prazniku. V zadnjih letih je takega in podobnega gradiva knjižnica pridobila blizu 1.000 enot.

Pomembna pridobitev knjižnice pa je prav tako videoteka, ki smo jo začeli snovati v začetku 90. let kot našo posebno zbirko; število filmov in videokaset v njej je v letu 1998 znašalo nekaj nad 6.000 enot.

Cilji in perspektive

Cilj Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti je, da se **preobrazi v dobro delujoč knjižnični informacijski center svojega območja**, postane **nosilka knjižničnega informacijskega sistema tega območja in se tvorno vključuje v knjižnični informacijski sistem Slovenije**, predvsem pa, da se še bolj **vestransko uveljavi kot osrednja knjižnica pomurske regije**, uveljavi tako z gradivom, s katerim pokriva potrebe širšega območja, kot z opravljanjem nekaterih regijskih nalog (predstavljanje Slovenije in pokrajine v sodelovanju z Madžarsko, porabski mi Slovenci, izseljenci in zdomci, raziskovanje kulturne zgodovine Prekmurja, zbiranje gradiva za domoznansko zbirko, delo pri bibliografskih pomurskih avtorjev itd.). Za PiŠK kot občinsko matično splošno knjižnico in nosilko izgradnje knjižnične mreže ter knjižničnega informacijskega sistema v dvanajstih prekmurskih občinah pa je pomembno, da bodo vsestranski razvoj prestrukturirano gospodarstvo in uvajanje novih tehnologij povečali potrebe po znanju in s tem po izobraževanju. Knjižnica bo kot kulturna in izobraževalna ustanova v tem procesu morala biti aktivna in slediti porajajočim se potrebam po različnem gradivu oziroma informacijah.

V pokrajini je knjižničarstvo - prav tako kot še nekatere dejavnosti - doslej zaostajalo za bolj razvitim knjižničarstvom v nekaterih drugih slovenskih pokrajinah. V perspektivi je tudi zaradi tega slabšega položaja PiŠK dolžna bogatiti stare vsebine svojega

dela in razvijati nove, posebej če upoštevamo nacionalno občutljivost in dokajšnjo ekonomsko nerazvitost našega območja.

Narodna kultura Madžarov npr. dopolnjuje specifično Slovencev, njihovega življenja in dela. Ob študiju domače, madžarske ali kakšne druge kulturno-politične zgodovine, narodnostne in druge dejavnosti potrebuje raziskovalec tako domače knjige kot tuje, časopise, arhive in informacije iz njih, zato je potrebno take vrste gradivo še posebej skrbno zbirati in iz njega oblikovati posebne fonde, pri izbiri gradiva pa upoštevati tudi pričakovani gospodarski razcvet pokrajine, ki ima - tako menimo v knjižnici - v naslednjem tisočletju svoje velike možnosti razvoja in prave perspektive predvsem v sonaravnem kmetovanju (izrazito agrarno področje z možnostmi razvoja različnih panog), v turizmu (obmejna pokrajina z nekaterimi naravnimi danostmi, kulturnozgodovinskimi in umetnostnimi spomeniki) ter drobnem gospodarstvu (možnosti izgradnje obrtnih con v večjih krajih, delovna sila ipd.). K vsemu zgoraj naštetemu morajo težiti naša narodnostna in gospodarska politika, naše izobraževalne in druge ustanove, med njimi tudi pokrajinska knjižnica, ki bo v ta namen gradila in dograjevala posebne zbirke določenih vrst gradiva in informacij (npr. domoznanska zbirka, hungarika, strokovna literatura s področja kmetijstva in turizma idr.).

Kar se knjižnične mreže tiče, jo bo PIŠK morala le nadgrajevati (aproti dopolnjevati razvid vseh vrst knjižnic na njenem območju, boljše svetovno delo v manjših splošnoizobraževalnih /krajevnih/ knjižnicah, pri občinah poskrbeti za boljše nagrajevanje knjižničarjev volonterjev v teh knjižnicah, zamenjati gradivo /knjige/ med posameznimi splošnoizobraževalnimi knjižnicami v večjih krajih itd.), ne pa je širiti, saj je že dovolj razvejana.

Knjižnica bo morala slediti družbenim in razvojnim trendom v mestni občini Murska Sobota, v ostalih enajstih občinah, za katere je matična, in v regiji, a tudi sodobnim zahtevam stroke, da bo vse zgoraj izpostavljenje cilje dosegla in da bo samo sebe in svoje uporabnike strokovno zadovoljila. Temu mora podrediti tudi svoje funkcije, vlogo in svoj razvoj. V prvi vrsti mora sanirati velik prostorski primanjkljaj in pomanjkanje strokovnih delavcev. Razviti se mora v sodobno matično splošnoizobraževalno knjižnico z oživljeno že obstoječo mrežo enot in izposojevališč. Postopoma se mora razviti v (prej že omenjani) pravi knjižnično-informacijski center in kot taka v nosilko izgradnje knjižničnega informacijskega sistema svojega območja. S svojim gradivom in delom bo morala zadovoljiti večino potreb svojih uporabnikov po literaturi in informaciji, da bo zanje zanimiva, aktualna in privlačna. Kot taka bo tudi izpolnila njihova pričakovanja in pričakovanja ustanoviteljev, stroke in finančarjev.

Brez razvitega knjižničarstva kot temeljne kulturne dejavnosti in kot neobhodnega sredstva za permanentno izobraževanje na vseh ravneh si namreč razvoja sodobne, bogate družbe v našem času ne moremo več predstavljati. Ne v našem času in tudi ne v našem ožjem prostoru, zato je več kot potrebno, da pride do uresničitve vseh v prejšnjem poglavju zastavljenih in prezentiranih ciljev, s čimer bo doseženo, da tudi na tem področju nadoknadimo zaostanek za drugimi pokrajinami na Slovenskem, predvsem pa, da omogočimo strokovnjakom iz gospodarskih organizacij in ustanov z obeh bregov reke Mure, visokošolcem iz mariborskih in ljubljanskih višjih in visokih šol in mladini od najbolj rosnih let naprej vredno strokovno ali leposlovno knjigo in hitro informacijo. Kajti razvoj bo tam, kjer bo izobražba, kjer bo znanje.

JOŽE VUGRINEC

Domoznanska dejavnost pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je osrednja domoznanska knjižnica za Prekmurje in Porabje. Slovar slovenskega knjižnega jezika (Ljubljana: DZS, 1980) domoznanstvo definira kot raziskovanje in proučevanje ožje domovine. Na splošno lahko rečemo, da je domoznanstvo proučevanje določenega geografskega (upravnega) območja iz najbolj širokega splošnega vidika (geografsko, arheološko, zgodovinsko, literarno, jezikovno, sociološko, etnološko, biografsko proučevanje idr.). Do leta 1993 je bilo ukvarjanje z domoznanstvom le del opravi dveh delavcev, septembra 1993 pa je knjižnica zaposlila bibliotekarja za opravljanje domoznanske dejavnosti. Kriterija, ki ju knjižnica upošteva pri nabavi, zbiranju in obdelavi domoznanskega gradiva, sta naslednja:

- avtor izhaja iz Prekmurja oziroma iz Porabja,
- zbiranje knjižnega in neknjižnega gradiva, ki obravnava Prekmurje in Porabje, pa čeprav avtor ni Prekmurec ali Porabec.

Danes se vse bolj uveljavlja načelo, da se zbira, strokovno obdeluje, hrani in izposoja vse, kar se nanaša na domoznansko območje in njegove prebivalce.

Posebne zbirke in vrste domoznanskega gradiva:

- zbirka starih in redkih knjig ima abecedno imenski katalog, lokalni katalog ter katalog po strokah UDK. V glavnem gre za molitvenike, abecednike, katekizme, pesmarice. Te raritete so tako katoliške kot evangeličanske, vzbujajo pa pozornost predvsem zaradi prekmurskega knjižnega jezika in madžarskega črkopisa. Do tega časa je obdelanih 340 enot, veliko pa jih na proučevanje in strokovno obdelavo še čaka.
- zbirka rokopisov - hranjeni in obdelani so po zaporednih številkah njihovega prispetja v knjižnico; imajo abecedno - imenski in naslovni katalog. Pri rokopisih gre za razna pisma, pesmarice, pridige in literarne tekste prekmurskih in drugih avtorjev. V ustanovi imamo v tem trenutku zavedenih 131 enot, precej pa jih na obdelavo še čaka.
- novejšje knjige in periodika - odlagajo se (večinoma) posebej tudi kot arhivski izvod.
- muzikalije (predvsem notno gradivo) stoji na posebnih policah, gradivo pa je obdelano v abecedno - imenskem in strokovnem katalogu.
- kartografsko gradivo (v posebnih mapah) ima geselski in strokovni (UDK) katalog.
- razglednice - so v posebnem albumu z abecednim kazalom in zemljevidom.
- fotokopije domoznanskega gradiva, ki ga knjižnica v izvirniku nima, so obdelane s križnim katalogom; zavedenih pa je 145 enot.

- fascikli - imamo dve skupini:
 - a) arhivsko gradivo s posebnimi sezname, hranjeno v arhivskih škatlah, ter
 - b) raziskovalne in diplomske naloge, ki imajo posebni križni katalog. Tu so zbrane tudi magistrske naloge in doktorske disertacije prekmurskih avtorjev.
- fotografije - so v posebnih mapah z vsebinskim kazalom.
- fotografsko gradivo (avdiovizualno) - je primerno spravljeno ter ima posebni listkovni katalog.
- mikrofilmi - imajo katalog skupaj z ostalim knjižničnim gradivom.
- drobni tiski - so v posebnih folijah, shranjeni v registratorjih po tematici, a še niso obdelani.
- CD-romi, avdio in videokasete - ta zbirka se je komaj začela oblikovati, je pa za naše področje tega gradiva sorazmerno malo.

Pridobivanje gradiva

Zbiranje domoznanskega gradiva poteka na razne načine. Novejšje knjižno in periodično gradivo dobivamo v glavnem kot obvezni izvod iz Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Precej starejšega prekmurskega gradiva nam ljudje podarijo ali pa ga knjižnica odkupi. Tako smo v zadnjih letih uspeli pridobiti precej starih in redkih prekmurskih knjig, pa tudi periodike. Knjižnica prevzema tudi zapuščine znanih prekmurskih ustvarjalcev z raznih področij delovanja. Najrazličnejše raziskovalne, seminarske in diplomske naloge nam prinesejo tudi študentje in na ta način bogatijo knjižnični domoznanski fond. Pri pridobivanju gradiva je najtežje odkriti efemerno gradivo, ker ni nikjer evidentirano in terja poseben pristop. Gre za drobne tiske, kot so npr. plakati, brošure, vabila, prospekti itd. Knjižnica zbira tudi gradivo prekmurskih Madžarov in porabskih Slovencev. Tu gre v glavnem za knjižno gradivo in periodiko, teksti pa so največkrat s področij leposlovja, zgodovine in etnologije. Zbiranje raznih vrst domoznanskega gradiva pomeni tudi ohranjanje premične kulturne dediščine v Prekmurju, ki je imelo specifičen razvoj v odnosu do ostalih slovenskih pokrajin.

Posredovanje gradiva in informacij

Izposoja domoznanskega gradiva se vrši delno pri samem domoznancu neposredno, to velja predvsem za starejše gradivo, kot so npr. stare in redke knjige iz trezorja in rokopisi. Dragoceno in redko gradivo se izposoja samo v čitalnico. Novejšje domoznansko gradivo, predvsem knjige in periodika, ki že ima dvojnice in je shranjeno v arhivu, pa lahko dobijo uporabniki neposredno v izposojevalni službi. Največ informacij iz domoz-

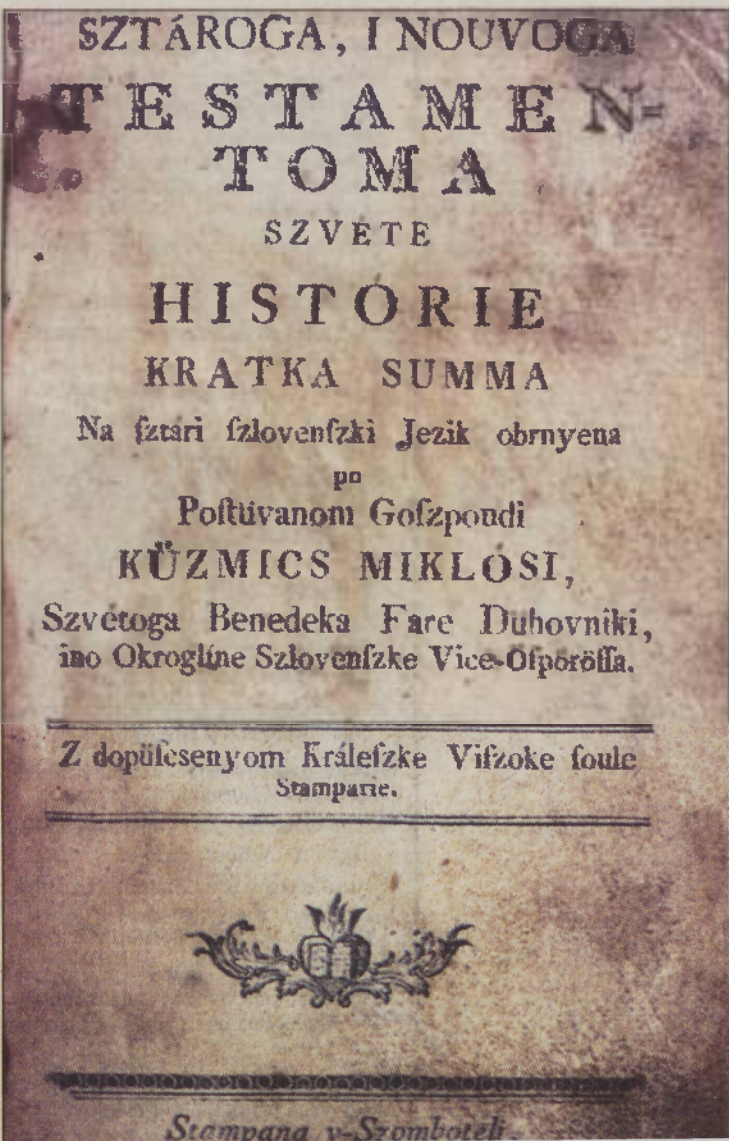
nanske zbirke rabijo študentje pri izdelavi raznih nalog, uporabniki pa so tudi dijaki in ljudje, ki jih zanimajo teme iz Prekmurja. Informacije posredujemo tudi Enciklopediji Slovenije, glede gesel, ki obravnavajo Prekmurje. Pomembna novost pri posredovanju domoznanskih informacij je iskanje s pomočjo računalniških terminalov, ki omogočajo tudi brskanje po podatkovnih bazah slovenskih knjižnic, ki so vključene v knjižnični informacijski sistem CO-BISS.

Razstavna dejavnost, srečanja z ustvarjalci in sodelovanje z Madžarsko

Pomemben del domoznanske dejavnosti so tudi priložnostne in druge razstave na temo domoznanstva. V letu 1998 so bile take razstave: Prekmursko ljudsko slovstvo, Živeti z mejo (razstava ob znanstveno kulturnem srečanju), Slovenska protestantska književnost (v sodelovanju z NUK-om iz Ljubljane) in razstava Prekmurski koledarji. Ob razstavah nastajajo posebne mape s takim gradivom, ki so lahko tudi del zbirke map za biografske skice prekmurskih avtorjev.

Knjižnica prireja tudi srečanja s prekmurskimi ustvarjalci, to je pisatelji, znanstveniki, akademiki in drugimi ustvarjalci ob raznih obletni-

Delo Mikloša Kúzmica iz leta 1796.

EVANGELIOM

POULEG PISZMA SZVÉTOGA

MÁTÁJA.

PREDGOVOR.

§. 1.

Mátaj zhája 'Zido'vszke rejcsi, i teliko vcsini, liki dár Bózi. Nacsi sze zové Levi tou je pridávek ali pridáni. Luc. 5. 27. Ocsa nyemie bio Alfeus Marc. 3. 14. mati Mária, Devicze Mária szeszira, ali teticza zLazscharovoga plemena zmeszta Nazareth.

§. 2. Prvle, liki szejje Krisztusi potido, bio je Publikanus, ali Vámost. 9 9. Potom vucsenik Marc. 2. 14. Apostol. 1. 10. 3. i Evangyelista. Ár je po Krisztusevom tulo

B

Zajz-

Ena od strani iz
Novega zakona
Števana Kúzmíča
iz leta 1771.

cah. Ob razstavah in srečanjih nastajajo najrazličnejše zloženke in katalogi, tako da tudi sama knjižnica na nek način producira domoznansko gradivo.

Glede obravnavanja domoznanske tematike je pomembno sodelovanje z Mestno knjižnico v Monostru in z županijsko knjižnico Dániel Bersenyi v Szombathelyju. Gre za slovensko-madžarske knjižničarske dneve, na katerih se berejo, kasneje pa povečini tudi objavijo referati, ki obravnavajo življenje ljudi z obeh strani meje. Ob teh srečanjih sodelujoče knjižnice postavijo domoznanske razstave, nastajajo pa tudi zloženke, katalogi in zborniki, ki bogatijo domoznansko zbirko.

Obdelava člankov iz periodike

Zadnje, a nič manj pomembno poslanstvo domoznanca pri domoznanskem delu je obdelava in vnos člankov, ki obravnavajo Prekmurje, v slovenski vzajemni katalog. Izpis člankov se je vršil listkovno že prej, vendar zaradi pomanjkanja delavcev nesistematično. Pri izpisovanju člankov so pomembni avtor, kvaliteta in trajna vrednost članka. Najmanj ostra je selekcija za področje kulture, šolstva in družbenopolitičnega življenja, ostrejša za gospodarske vesti in najostrejša za športne novice. Precej člankov je za Prekmurje v preteklosti že obdelala Univerzitetna knjižnica Maribor, za naprej pa upamo, da bomo sami zmogli tekoče obdelovati članke iz pomembnejše periodike, ki izhaja na našem območju oziroma to območje obravnava. In jih seveda vnašali v slovenski vzajemni katalog.

ANDREJ PAVLIČ

V duhu
dr. Avgusta
Pavla

Plodno sodelovanje med slovenskimi in madžarskimi knjižnicami več kot 35 let

Krajevne knjižnice na narodnostno mešanem območju

K Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota spadajo z narodnostno mešanega območja štiri knjižnice: hodoška, domanjševska, motvarjevska in prosenjakovska. Nabava in obdelava knjig poteka v matični knjižnici v Murski Soboti. Za naše krajevne knjižnice, ki so na tem območju, letno nabavimo 600 do 700 otroških, leposlovnih in poljudnoznanskih knjig.

Na Hodošu je knjižnica v vaškem domu, odprta je tedensko enkrat. Vodi jo vzgojiteljica Rožika Totič, bralcem je pa na razpolago kakih 2500 slovenskih in 3800 madžarskih knjig. Ker je Hodoš od decembra samostojna občina, so pričeli s preurejanjem prostorov v vaškem domu, kjer je že županov urad, in skupaj s temi deli so morali rešiti tudi prostor za knjižnico.

V Domanjševcih so bila pred dvema letoma opravljena vzdrževalna dela prav tako v vaškem domu, v katerem knjižnica posluje že več kot poldrugo desetletje. Že več let jo vodi Inesz Szép. Bralci si med 1800 slovenskimi in 3100 madžarskimi knjigami lahko izbirajo le-te vsako soboto popoldne.

Knjižnico v Prosenjakovcih je dolga leta vodila Anka Matič, ki pa je knjižničarsko delo zaradi šibkega zdravja začasno prepustila Ziti Miholič, uslužbenki krajevnega urada. Knjižnica, ki je v prvem nadstropju vaškega doma, razpolaga z 2200 slovenskimi in 2500 madžarskimi knjigami. Knjižnico obiskujejo vaščani Prosenjakovec in okoliških vasi.

Knjižnica v Motvarjevcih je bila odprta v počastitev 15. marca, madžarskega kulturnega praznika, leta 1996 v vaškem domu z izdatno finančno pomočjo občine Moravske Toplice. Novo knjižnico vodi Géza Kovács, odprta pa je vsako nedeljo med 9.00 in 11.00. Tu je bralcem na razpolago 1000 slovenskih in 2000 madžarskih knjig.

Na naslov štirih obmejnih knjižnic je naročenih 5 do 8 madžarskih in slovenskih tednikov, poleg tega redno prejemajo soboški Vestnik in lendavski Népújság.

Knjižnične aktivnosti in literarne prireditve

Z materialnimi sredstvi, ki jih dobimo za delo na narodnostno mešanem območju, organiziramo v dvojezičnih šolah in vrteih razne predstavitve knjig in ure pravljic. Tako smo v lanskem letu predstavili dve knjigi, in sicer Gabriella Bence Utrša: Kik laknak a sötétben (Kdo stanujejo v temi?) in Judite Z. Csuka: Viharverten (Tepen v viharju).

Dolgoročni načrti

Dejavnost in splošno kulturno vlogo dojezičnih knjižnic je potrebno dalje razvijati zaradi ohranjanja identitete madžarske manjšine, ki tu živi. Nas prvenstveni cilj naj bi bil, da bi večino knjižnega fonda, ki je tako rekoč že prebran, zamenjali z novimi knjigami. Skupaj z župani občin na tem območju bi se radi dogovorili o rednih izposojevalnih terminih za knjižnice, v katerih bi del časa izposojali gradivo tudi strokovno usposobljeni knjižničarji iz matične knjižnice (ob seveda domačih knjižničarjih volonterjih).

Bibliobus

Na narodnostno mešanem območju precejšnje zanimanje za bibliobus soboške knjižnice. Bibliobus vsak tretji teden obišče Čikečko vas, Motvarjevce, Pordašince, Prosenjakovec, Središče, Domanjševce, Krplivnik in Hodoš. V Prosenjakovcih ima celo trajno postajo, in sicer pri vrtcu, pri tovarni Pletilstvo in pri osnovni šoli. Bibliobus vsakokrat obišče od 80 do 120 bralcev, ki si izposodijo 300 do 350 najrazličnejših knjig in videokaset. Prepričani smo, da je knjižnična oskrba obmejnih naselij s pomočjo bibliobusa dobra, saj na tak način najnovejše knjige prej pridejo do bralca in ni potrebe, da bi matična knjižnica nabavila 10 do 15 primerkov vsakega naslova. Na ta način lahko iz skromnih sredstev, ki so nam na razpolago, zagotavljamo najmanjšim obmejnim naseljem dokaj bogato izbiro knjig.

Madžarska zbirka študijskega oddelka soboške knjižnice

Soboška knjižnica ima poleg lendavske knjižnice v Sloveniji najbogatejšo zbirko hungarike. V redni zbirki in v zbirki redkih knjig so številne take madžarske knjige, ki se štejejo za raritete tudi v državnem merilu, torej tudi na Madžarskem. Med njimi naj omenimo knjige, koledarje, letopise in časopise lokalnega značaja iz druge polovice prejšnjega stoletja, ki jih je mogoče le delno najti v Državni knjižnici Széchenyi Budimpešti. Prav to enako velja za madžarske in dvojezične izdaje, ki so izšle med letoma 1941 in 1945, kar tudi za tiste, ki so bile tiskane po letu 1946. Ko je prišlo leta 1965 na knjižničnem področju do sodelovanja med Mursko Soboto in Szombathelyjem, je postalo tudi zbiranje gradiva in oblikovanje knjižne zbirke - hungarike bolj sistematično in bolj strokovno. K temu so veliko prispevali knjižničarji Feri Kuzmák, Valerija Trajbar, Suzana Szabó-Pahič, Gabriella Bence-Utrša in Jožef Papp ter ravnatelj soboške knjižnice Štefan Sedonja, Ludvik Olas, Bela Sever, Niki Brumen in Jože Vugrinec.

Madžarska zbirka šteje kakih 25.000 zvezkov, polovica le-teh je leposlovna značaja. Med madžarskim

Nekateri značilnejši rokopisi v PiŠK-u:

Borovnjakova pesmarica
Aleksander Terplan: Na riszalszko nedelo za odvecse, 1854
Miško Kranjec: Svetlikanje jutra
Originalni zapiski dr. Avgusta Pavla iz porabskih vasi: Andovec, Števanovec, Gornjega Senika, Dolnjega Senika, Sakalovec, Slovenske vesi
Ferdo Godina: Človek živi in umira
Pisma in dokumenti Ludvika Vrečiča
Števan Godina: Pridige
Feri Lainšček: Peronarji
Milan Vincetič: Divan

Zanimive prekmurske raritete:

Nouvi Graduval / priredil Mihal Bakoš. - V Soproni, 1789
Györszki Kátekizmus / priredil Mihal Barla. - V Soproni, 1796
Mrtvecsne peszmi / prevedel Števan Sijarto. - V Szombotel, 1796
Sztaroga i novoga testamentoma szvete historie krátka summa ... / Janos Molnár; prevedel Miklós Kuzmíč. - V Szombotel, 1796
Sztarisinsztvo i zvacinsztvo. - V Soproni, 1807
Diktomszke, versuske i molitvene knižice za to malo solszko deczo / Janos Kis. - V Soproni, 1820
Krszsanszke nove peszmene knige / priredil Mihal Barla. - V Soproni, 1823
Krátki návuk vogrszkoga jezika za zacsetnike / Imre Szalay; prevedel Jožef Košič. - V Grádczi, 1833
Mála historia bibliszka ali sz. písma mészta prigodna / Janos Kardoš. - V Kormendini, 1840
Dvakrat 52 bibliszke historie za evangelicsanszke sole ino hi'ze / prevedel Aleksander Terplan. - V Kószegi, 1847
Krsztsanszke czerkevne peszmi / priredil Janos Kardoš. - V Kószegi, 1848
Krsztsanszke mrtvecsne peszmi / Janos Kardoš. - V Kormendini, 1848
Knige 'zoltárszke / prevedel Aleksander Terplan. - V Kószegi, 1848
Szveta krizsna pout ali bridko trpljenje ino szmrt naszega goszpodna Jezusa Kriztussa ... / Jakob Sabar. - V Radgóni, 1853
Krátka summa velikoga katekizmussa ... / prevedel Miklós Kuzmíč. - V Kormendini, 1853
Pob'ozne molívi za poszebno cseszt bo'zo / Janos Kardoš. - V Kormendini, 1853

Kniga molitvena ... / Miklós Kuzmíč. - V Lendove (I), 1855
Peszmi i red pri poszvecsuvanyi ponovlene evangelicsanszke czerkvi púczonszke / Aleksander Terplan. - V Graczi, 1856
Navod na fliszanya vu govorenyi i razményi za vesznicski sol prvi i drugi zlocs / Laszlo Nagy; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1870
Nove knige cstenya za vesznicski sol drugi zlocs / Janos Gaspar; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1870
Abecednik za katolicánske vesničke sole ... / Ignac Barany; prevedel Janos Murkovič. - V Pešti, 1871
Jezicsna fliszanya za vesznicski sol II. zlocs / Laszlo Nagy; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1871
Návod na vogrszki jezik za vesznicski sol I. in II. zlocs / Laszlo Nagy; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1871
Nove ABC i zacsetne knige cstenya za vesznicski sol prvi zlocs / Pal Gónczy; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1871
Perve knige ctenya za katolicánske vesničke sole ... / Ignac Barany. - V Pešti, 1871
Szlovenszke nove knige cstenya za vesznicski sol III. zlocs / Janos Gaspar; prevedel Janos Kardoš. - V Budini, 1871
Zgodbe stároga i nóvoga zakona za solszko deczo ... / Alajos Róder; prevedel Štefan Slamar. - V Jagri, 1873
Návuk vogrszkoga jezika / Agustich Imre. - Budapest, 1876
Prirodopis s kepami za národne sole / Agustich Imre. - Buda-pešt, 1878
Predga 1883-ga leta octobra 14-toga dneva ... / Rudolf Czipott. - V Keszthelyi, 1884
Jezus moje poželenje ali r. kr. katolicánszka molitvena kniga / Alois Schlör; prevedel Jožef Košič. - V Radgóni, 1885
Duhovni áldovi ali molitvene knige ... / Gyúri Czipott. - Murszombat, 1888
Vesenyé konfirmátzie / Rudolf Czipott. - V Szoboti, 1888
Máli katekizmus za katolicánszke soule / Miklos Luttar. - V Szoboti, 1888
Predga 1888-ga leta oktobra 28-ga dneva na den reformátzie ... / Rudolf Czipott. - V Szoboti, 1888
Krszsanszko katolicánszke cerkevne peszmi / József Pusztai. - Budapest, 1893
Krizsna pout na XIV stácie ... / Jožef Košič. - Radkersburg, 1895
Zgrúntavanye dúsnevejszti / Franc Ivanoc. - Murszombat, 1896
Mála biblia z-kejpami ali zgodba zvelicsanya za málo decszo za I-II. razréd normalszke sole / József Gerely; prevedel Peter Kolar. - Budapest, 1897

Madžarska periodika - raritete:

Muraszombat és Videke, Muraszombat na mikrofilmu: 1884-1888)
orig. (1889-1919, 1941-1945)
Alsólendvai Híradó
Delzala - hetilap, Alsó-Lendva (1897)
Istina - Igazság (1923)
Szabadság (1923)
Muravidék - Mörška krajina
Népújság, Murska Sobotna (1926)
Néplap - Naše novine (1926)

Madžarske knjižne raritete:

Kardos Aleks: Magyar - vend szótár, Muraszombat (1919)
Fülsar János: Magyar-vend szótár - Vögrszki-vendiskis recsник (vögrszki-szlovenszki, sztári szlovenszki) Bp., 1942
A magyar korona országainak helységnevtára. Bp. (1882)
Petöfi Sándor: Czipruslombok Etelke sírjáról, Pest (1845)
Pallas Nagy lexikona 1-18 knj. (1893)
Magyar jogi lexikon 1-5 knj. Budapest (1898)
Udvardy Ignacz: A protestantizmus köztörténeti fejleményei, Veszprém (1847)
Ivanoczy Ferenc: A szentírás és az ékiratos emlékek, Szombathely (1885)
Dervarics Kálmán: Gróf Zrínyi Miklós a költő halála 1664-ben, Szombathely (1881)

Justh Zsigmond: Művész szerelem, Bp., (1888)
Az Osztrák Magyar Monarchia irásban és képen. 1-21 knj. (1887)
Kultsár István: Hasznos mulatságok, Pesten (1818)
Asbóth Oszkár: A szláv szók a magyar nyelvben, Bp., (1893)
Toldy Ferenc: A magyar költészet Zrínyiig, Bp. (1854)
Vas vármegye, szerk. Borovszky Samu, Bp., (1898)
Zaborovszky József: Zalavármegye tiszti czim és helységnevtára, (1897)
Petöfi Sándor: Újabb költeményei 1847-1849., Bp., 1861
Katona József: Bánk bán, Győr, (1888)
Magyar dalnok, Bp., (1879)
Révai Nagy Lexikon, 1-19 knj. Bp., (1911)
Palugyay Imre: A kapcsolt részek: (Slavonia-Croatia) történelmi - s jogi viszonyai Magyarországhoz, Posony, 1863
Wajdits József: Adatok Zalamegye történetéhez, Nagy-Kanizsán (1877)
Kossuth Lajos válogatott munkái, Bp., (1902)
Melich János: Szláv jövevényszavaink eredetéről, Bp., (1909)
Holub József: Zala megye története a középkorban, Zalaegerszeg, (1929)
Nagy Károly: Az alsólendvai ellenforradalom, Zalaegerszeg (1920)
Horváth Sándor: Alsólendva múltja és jelene, Alsólendva (1942)

ko knjižnico Berzsényi Dániel v Szombathelyju. »Za bogatitev nadaljnjih stikov je bila odločujočega pomena Pavlova obletnica leta 1966. Ob 20. obletnici smrti Avgusta Pavla je bila na pobudo in v organizaciji obeh knjižnic 27. maja v Murski Soboti in 27. avgusta v Szombathelyju znanstvena konferenca. Predavanja, ki so se ukvarjala s Pavlovim delom in z zgodovino oz. razvojem slovensko-madžarskih kulturnih in znanstvenih stikov, so pripravili ugledni slovenski in madžarski strokovnjaki« - beremo pri spominih Miklósa Takácsa.

Glavni cilj stikov med ustanovama je knjižna oskrba slovenske in madžarske manjšine, živčih na obeh strani meje. V tem času smo poslali na Madžarsko čez 10.000 knjig in kakih 300 glasbenih in videokaset, in skoraj toliko enot dobili tudi iz Madžarske.

Za knjižničarje iz Pomurja, iz Železne in Zalske županije je knjižnica v preteklem letu organizirala dve strokovni srečanja, na katerih smo predstavili slovensko knjižnično bazo COBISS ter druge baze podatkov, ki so dosegljive po internetu. Knjižničar, ki skrbi za madžarsko literaturo v soboški knjižnici, se je v pre-

teklem obdobju udeležil številnih strokovnih izobraževalnih srečanj na Madžarskem. Z budimpeštansko Državno knjižnico Szechenyi že več let poteka zamenjava gradiva. Soboška knjižnica ji tako pošilja najnovejše zvezke Enciklopedije Slovenije, Stopinje, Evangeličanski koledar, Naptár, Lendavske zvezke, Muratáj in monografije pomurskih madžarskih ustvarjalcev. V zameno iz Budimpešte dobiva literaturo strokovnega, leposlovnega in zgodovinskega značaja. Dobro poteka medknjižnična izposoja z večjim knjižnicami iz vse Madžarske. Ravno v tem času med obema stranema potekajo razgovori za mikrofilmanje primerkov domoznanske zbirke, ki so se nabrali v naši knjižnici in so naša last.

V zadnjih nekaj letih smo za številna društva madžarskih knjižničarjev in sekcij organizirali tudi 3 do 4-dnevna študijska potovanja, na katerih so si udeleženci lahko ogledali lendavsko in soboško knjižnico, Univerzitetno knjižnico v Mariboru, NUK v Ljubljani in še nekatere. Soboški knjižničarji pa smo bili v preteklih nekaj letih na obisku v Szombathelyju, Sopronu, Sárvaru, Veszprému in v Budimpešti.

JOŽEF PAPP

Ravnatelj soboške knjižnice Jože Vugrinec se na 1. slovensko-madžarskem knjižničarskem dnevu leta 1994 zahvaljuje ravnatelju somboteske županijske knjižnice Miklósu Takácsu za dolgoletno dobro sodelovanje.

dobil znani madžarski pisatelj Péter Nádas.

Dolgoročni načrti

V novi knjižnični stavbi v Murski Soboti bomo skušali urediti priročno knjižnico, čitalnico za hungariko, kjer bi obiskovalcem bili na razpolago slovarji, najbolj pomembne enciklopedije, jezikovne vadnice, potopisi, zemljevidi, knjižne novitete, časopisi, časniki, CD-plošče, CD-romi in drugo, med opremo pa tudi računalnik s tiskalnikom, ki bi omogočal dostop do tujih baz podatkov preko Interneta, v tem našem primeru do katalogov znanih madžarskih knjižnic.

Sodelovanje knjižnice z madžarskimi knjižnicami

Naša knjižnica že tri in pol desetletja goji uspešno sodelovanje z Županijs-

Najdragocenejši slovenski in tuji tiski

a) osrednjeslovenski in štajerski:

Jurij Dalmatin: Biblia, tu je vse Svetu pismu Wittenberg 1584, sign. R 267
Johann W. Valvasor: Slava vojvodine Kranjske, Nürnberg 1689, sign. R 268
Jurij Japelj: Svetu pismu noviga testamenta (II.), Ljubljana 1786, sign. R 277
Jernej Kopitar: Grammatik der slavischen Sprache in Krain, Kärnten und Steyermark, Laibach 1808, sign. R 256
Peter Dajnko: Posvetne pesmi med slovenskim narodom na Štajarskem, Radgona 1827, sign. R 276

b) tuji:

Valentinus curio lectori, 1523, sign. R 283
Tomus... operum reverendi Patris D.(oktorja) M.(artina) L.(utra) quae vir Dei ab..., Ienae 1564, sign. R 265
Sveto pismo v nemškem prevodu, Koln 1600, sign. R 279
Rimski misal, 1634, sign. R 284
Ioachimo Pastorio: Flori Polonici seu polonicae historiae, Norimbergae 1642, sign. R 281
Svaty Vincentius Ferrerius, 1728, sign. R 273
Cesarske listine dunajskega dvora, Dunaj 1778-1784, sign. Fasc. 129

Murskosoboška knjižnica nudi:

izposoja gradiva in medbibliotečno izposoja (predvsem z knjižnicami iz Madžarske)
informacije iz svojih katalogov in gradiva, iz slovenskega vzajemnega kataloga ter iz nekaterih tujih baz podatkov
sestavljanje bibliografij
fotokopiranje iz njenega gradiva s svojo matično službo pomoč pri strokovnem urejanju knjižnic v Pomurju
bibliobusno izposoja gradiva
uvajanje uporabnikov v COBISS/OPAC
strokovno izobraževanje knjižničarjev volonterjev
knjižno in knjižnično vzgojo

Knjižna in knjižnična vzgoja:

ure pravljic od oktobra do aprila vsako sredo in četrtek ob 16.30. uri
vrtci na urah pravljic v pionirskem odd.
knjižničar s knjigo in uro pravljic v vrtcih
kvizi za mladino, uganke, plakat - pesem
ogledi - obiski vseh treh oddelkov knjižnice
razstave, srečanja z ustvarjalci, predstavitve knjig
predavanja, nastopi v medijih, publicistična dejavnost

DZS
založništvo
in trgovina

V Murski Soboti smo prisotni s svojim Prodajnim centrom v BTC, Nemčavci 1d že štiri leta.

Obiščite nas ali pokličite na tel. štev.: 069 22 544. Vabljeni!

gradivom so pomembne zbirke raznih leksikonov, slovarjev in enciklopedij. V zadnjih nekaj desetletjih nam je uspelo nabaviti precej knjig z zgodovinsko tematiko. Zbirka hungarika je vsako leto bogateljša za približno 1000 do 1200 zvezkov novega gradiva.

Nove madžarske knjige in drugo gradivo prihaja v knjižnico na več načinov: z nakupom, menjavo knjig, kot dar in tudi z obveznim izvedom. Preko soboškega podjetja ABC Pomurka International od distributerjev knjig v Budimpešti, Nagykanizsi in Szombathelyju v večjih količinah nabavljamo knjige, časnike, zemljevide, videokasete, note, glasbene CD-plošče ter CD-rome.

Naša knjižnica ima več kot tri desetletja zelo razvejane strokovne stike z Županijsko knjižnico Berzsényi Dániel v Szombathelyju, že tradicionalna pa je zamenjava 200 do 300 knjig letno. Podobno medknjižnično sodelovanje imamo z Državno knjižnico Széchenyi v Budimpešti. V zadnjih nekaj letih vedno več madžarskih ustanov želi dobivati slovenske strokovne knjige, seveda v zameno za madžarske.

Našo knjižnico letno obišče precejšnje število ljudi, ki nam želijo podariti knjižne raritete. Tako smo dobili npr. v dar del knjižne in rokopisne zbirke dr. Avgusta Pavla, knjige gornjeseniškega župnika Jánosa Kúharja, knjige dr. Jožefa Hekliča, madžarske knjige dr. Štefana Barbariča, prof. Jožeta Hradila in drugih.

Od leta 1996 naprej v knjižnici sistematično obdelujemo tudi strokovne članke, ki so bili objavljeni v tukajšnjih madžarskih časnikih in revijah, kot so Népújság, Naptár, Muratáj, Lendavski zvezki, pa tudi pomembnejše razprave iz strokovnih revij, ki jih knjižnica dobiva iz Madžarske. V tem času nam je uspelo urediti tudi bogato videoteko, v kateri najdemo tudi veliko madžarskih in tujih filmskih uspešnic. Za najmlajše imamo več kot 50 madžarskih in sinhroniziranih risank.

Naša knjižnica letno organizira eno do dve knjižni razstavi narodnostnega značaja - zadnja, zelo uspešna - je bila postavljena na mednarodnem pisateljskem srečanju »Vilénica 98« v Lipici s tematiko madžarsko-slovenski kulturni stiki. Ob tej priliki je vileniško nagrado

Bibliobus ali knjižnica na kolesih

Najmlajša dejavnost v murskosobotski knjižnici je potujoča knjižnica - **BIBLIOBUS**. Prizadevanja za to, da bi imeli bibliobus, segajo v sedemdeseta leta, vendar se za njegov nakup in delovanje tedanje štiri pomurske občine niso mogle dogovoriti, tako da smo morali vrniti sredstva, ki jih je bila knjižnici tedanja Socialistična republika Slovenija že dodelila. Leta 1993 pa smo nepričakovano dobili ponudbo od Kompassa MTS iz Ljubljane, ki ni več potreboval svoje potujoče menjalnice. To vozilo smo predelali v bibliobus. Pri tem delu so nas finančno podprla različna podjetja in ustanove.

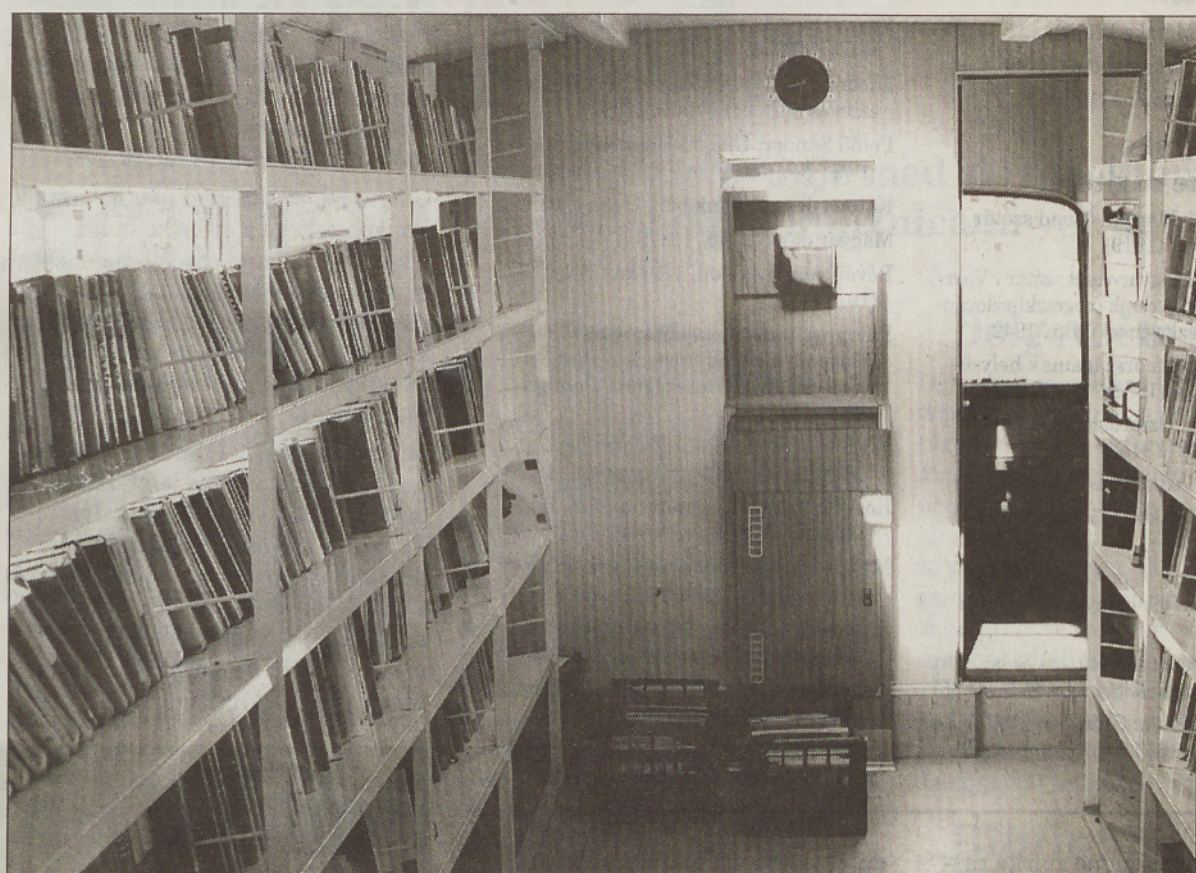
Bibliobus je začel poskusno delovati 3. 5. 1995. V začetku je vozil na 12 progah, ki so bile razdeljene na 113 postajališč. Že kmalu pa smo opazili, da bomo morali dodati še eno progo, ker smo na določenih relacijah ob meji z Madžarsko obiskovali tako slovenske kot dvojezične kraje. Tako smo morali večkrat zamenjivati gradivo. V drugi polovici leta 1996 smo zato uvedli tako imenovano »madžarsko progo«. Bibliobus vozi po ustaljenem urniku. Obiskuje posamezne kraje, osnovne šole, vrtce, dom ostarelih občanov in preiskovalni zapor v Murski Soboti. Posamezno postajališče obišče vsake tri tedne ob istem času.

Sprejme 2.500 do 3.000 enot gradiva. Pretežni del gradiva so knjige, ima pa tudi izbor audio in videokaset. Izposoja najaktualnejše gradivo. Vedno pa ga nekaj tudi zmanjka. To gradivo si potem uporabniki lahko naročijo; in če je v knjižnici na razpolago, ga v naslednjem obhodu tudi dobijo.

Na bibliobus se lahko vpišejo vsi občani. Vpis obiskovalca in izposoja gradiva sta brezplačna, razen izposoje videokaset, za katere se plača izposojnina.

Na potujoči knjižnici delata dva delavca: eden od njiju je šofer in manipulativni delavec v eni osebi in drugi knjižničar. Ob sobotah vse delo opravlja voznik bibliobusa sam, kar pa je slabo, saj je tudi ob koncu tedna obisk velik in tako sam težko zadovolji vse potrebe uporabnikov.

Ves čas delovanja bibliobusa se ubadamo s številnimi težavami. Vozilo ima na plehah lepo število let in se neprestano kvari. Na srečo pa

Notranjost soboške mobilne knjižnice.

Minister za kulturo Sergij Pelin odpira bibliobus leta 1995.

nam ga na Avtobusnem podjetju Murska Sobota vedno v najkrajšem možnem času usposobijo za nadaljnje delo. Velik problem je tudi financiranje delovanja bibliobusa, saj nekatere občine neredno plačujejo svoje obveznosti. Problemi so s skladiščenjem gradiva. Skladišče je v soboškem gradu. Prostor si delijo trije oddelki knjižnice. Skladišče je premajhno, zato moramo del gradiva, ki ga tako pogosto ne rabimo, skladiščiti v rakičanskem gradu. To skladišče pa je neprimerno. Vsak dan voznik že zgodaj zjutraj pripelje bibliobus do soboškega gradu, kjer naložimo manjkajoče in naročeno gradivo. Menjati mora tudi kartoteke. Za vsak dan posebej pa vodimo tudi statistiko, ki jo moramo delati ročno. Kot je razbrati iz letnih poročil, obisk in izposoja na bibliobusu iz leta v leto naraščata.

Število vpisanih članov v potujočo knjižnico v letu 1998: 2.691 Obisk potujoče knjižnice v minulem letu: 19.015. Število enot izposojenega gradiva v omenjenem letu: 34.562. Zaradi vseh naštetih dejstev bi morali vozilo v kratkem času zamenjati z novim. Novo vozilo bo moralo biti večje in opremljeno z novo tehnologijo.

KAREL ŠAVAL

Obisk in izposoja v letu 1998 po občinah

Občina Beltinci

1. Beltinci (dve postajališči), 2. Bratenci, 3. Dokležovje, 4. Gančani, 5. Izakovci, 6. Lipovci, 7. Melinci. Obisk: 4.486. Izposoja: 8.074.

Občina Cankova

1. Cankova (dve postajališči), 2. Domajinci-Topolovci, 3. Gerlinci, 4. Krašci, 5. Skakovci. Obisk: 897. Izposoja: 1.620.

Občina Gornji Petrovci

1. Adrijanci, 2. G. Petrovci, 3. Križevci, 4. Martinje, 5. Peskovci, 6. Stanjevci, 7. Šulinci, 8. Ženavlje. Obisk: 618. Izposoja: 1.112.

Občina Grad

1. D. Slaveči, 2. Grad (dve postajališči), 3. Kovačevci, 4. Kruplivnik, 5. Motovilci, 6. Radovci, 7. Vidonci. Obisk: 366. Izposoja: 720.

Občina Hodoš

1. Hodoš, 2. Krplivnik. Obisk: 1.050. Izposoja: 1.890.

Občina Kobilje

1. Kobilje. Obisk: 211. Izposoja: 378.

Občina Kuzma

1. Dolič, 2. G. Slaveči, 3. Kuzma (dve postajališči), 4. Matjaševci, 5. Trdkova. Obisk: 591. Izposoja: 1.083.

Občina M. Toplice

1. Andrejci, 2. Bogojina, 3. Čikečka vas, 4. Filovci, 5. Fokovci-Selo, 6. Ivanovci.

Kukeč, 7. Ivanci, 8. Kančevci-Ratkovi, Lukačevci, 10. Martjanci, 11. Mlajinci, 12. Moravske Toplice, 13. Motvarjevci, 14. Noršinci, 15. Pordašinci, 16. Prosenjakovi (dve postajališči), 17. Seberborci, 18. Središče, 19. Tešanovci, 20. Vučja Gomila. Obisk: 3.479. Izposoja: 6.329.

Občina Murska Sobota

1. Bakovci, 2. Krog, 3. Kupšinci-Veščiči, 4. Markišavci, 5. Mura, 6. Nemčavci, Polana, 8. Preizkovalni zapor, 9. Rakičan, 10. Satahovci. Obisk: 1.952. Izposoja: 3.514.

Občina Puconci

1. Beznovci, 2. Bodonci (dve postajališči), 3. Brezovci (dve postajališči), 4. Dankovci, 5. Dolina, 6. Gorica, 7. Lemerje, 8. Mačkovci, 9. Moščanci, 10. Otovci, 11. Pečarovci, 12. Poznanovci, 13. Predanovci, 14. Prosečka vas, 15. Puconci (dve postajališči), 16. Puževci, 17. Strukovci, 18. Šalamenci, 19. Vadarci, 20. Vanečci, 21. Zenkovci. Obisk: 2.283. Izposoja: 4.109.

Občina Rogašovci

1. Fikšinci, 2. Nuskova, 3. Pertoča, 4. Rogašovci-Sv. Jurij, 5. Ropoča, 6. Serica, 7. Sotina, 8. Večeslavci. Obisk: 1.316. Izposoja: 2.421.

Občina Šalovci

1. Čepinci, Dolenci, 3. Domanjševci, 4. Markovci, 5. Šalovci. Obisk: 910. Izposoja: 1.665.

Občina Tišina

1. Borejci, 2. Gederovci, 3. Gradišče, 4. Krajna, 5. M. Črnci, 6. M. Petrovci, 7. Petanjci, 8. Rankovci-Vanča vas, 9. Sodišinci, 10. Tišina-Tropovci. Obisk: 858. Izposoja: 1.647.

Bibliobus soboške knjižnice.

Tehnološko posodobljeno delo v murskosoboški pokrajinski knjižnici

Predstavitev sistema in servisov COBISS

Inštitut informacijskih znanosti Maribor (IZUM), ki ga je ustanovila vlada Republike Slovenije kot javni neprifitni zavod s funkcijo bibliografskega in informacijskega servisa, je zasnoval sistem in servise COBISS in ga tudi razvija.

COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem in servis) predstavlja nadgradnjo sistema vzajemne katalogizacije, ki je l. 1987 najprej povezoval tri slovenske knjižnice; istega leta je bil v okviru nekdanje skupnosti jugoslovanskih nacionalnih knjižnic sprejet kot skupna osnova knjižničnega informacijskega sistema, zatem pa tudi kot del zveznega projekta izgradnje sistema znanstvenih in tehnoloških informacij Jugoslavije. Po razpadu SFRJ je financiranje razvoja sistema COBISS prevzelo Ministrstvo za znanost in tehnologijo Republike Slovenije.

COBISS je danes temelj knjižničnega informacijskega sistema Slovenije. V njem aktivno sodeluje 200 največjih slovenskih knjižnic vseh vrst (nacionalna, univerzitetne, fakultetne, specialne, splošnoizobraževalne in šolske).

Programska oprema COBISS podpira različne funkcije knjižnic: iskanje v bazah podatkov, vzajemna katalogizacija, izposoja in izpisi.

Sistem COBISS deluje na več kot 50 računalniških sistemih tipa VAX in AXP (Alpha) z operacijskim sistemom OpenVMS, ki so med seboj povezani preko Interneta (praviloma preko nacionalnega akademskega in raziskovalnega omrežja ARNES), preko javnega omrežja SIPAX.25 ali preko najetih linij, in sicer z uporabo protokolov TCP/IP in DECNET.

Računalniška in komunikacijska oprema za potrebe knjižnic se v glavnem nabavlja preko IZUM-a, in sicer po programih oz. projektih, ki jih sofinancirata Ministrstvo za znanost in tehnologijo ter Ministrstvo za kulturo. Večina računalniških sistemov tipa VAX in Alpha je v lasti države. IZUM pa je v skladu s potrebami zadolžen za njihovo vzdrževanje in dograjevanje.

Eden mednarodno najuglednejših strokovnjakov v svetu knjižničarske stroke, norveški državni knjižničar Bendik Rugaas, je na nedavni, 7. konferenci uporabnikov COBISS-a povedal, da dobro pozna podobne sisteme po svetu in da je COBISS med njimi eden najboljših. Zato ga je potrebno ohranjati, razvijati in širiti na celotno področje slovenske kulture.

Pokrajinska in študijska knjižnica je aktivna članica sistema COBISS od l. 1991 naprej.

Baze podatkov in katalogi

COBIB je vzajemna bibliografsko-katalogizacijska baza podatkov, ki je rezultat online vzajemne katalogizacije

podatkov in vsebuje več kot milijon bibliografskih zapisov o knjižnem in neknjižnem gradivu: monografije, serijske publikacije, članki.

Poleg tega vsebuje informacije o tem, v katerih knjižnicah v Sloveniji se posamezno gradivo nahaja, kar ji daje tudi funkcijo vzajemnega kataloga.

Dostopnost podatkov o razpoložljivem gradivu v posamezni knjižnici zavisi od tega, koliko časa knjižnica sodeluje v sistemu in koliko knjižnih enot je doslej uspela računalniško obdelati.

COLIB je baza podatkov, ki vsebuje vse pomembnejše podatke o vseh aktivno sodelujočih slovenskih knjižnicah.

Poleg dostopa do baz podatkov, ki se gradijo v Sloveniji, omogoča sistem COBISS uporabnikom iz Slovenije tudi dostop do tujih baz podatkov.

ISSN baza podatkov vsebuje bibliografske zapise o vseh serijskih publikacijah, ki so registrirane pri Mednarodnem centru ISSN v Parizu.

SwetScan baza podatkov vsebuje kazala za 14.000 znanstvenih in strokovnih revij.

Preko sistema COBISS je možen dostop do baz podatkov OCLC v ZDA, ki je vodilni bibliografski servis v svetu. Za dostop do baz podatkov OCLC je potrebna avtorizacija uporabnika.

Nadalje je možno iz sistema COBISS uporabljati tudi nekatere druge baze podatkov, ki so dostopne preko Interneta.

COBISS/OPAC

COBISS/OPAC je informacijski sistem, ki omogoča uporabnikom knjižnice dostop do katalogov vanj vključenih knjižnic, kot tudi dostop do nekaterih tujih baz podatkov. Možno je izbirati med bazami podatkov in vrstami gradiva, izberemo pa lahko tudi eno knjižnico iz vzajemnega kataloga.

Postopki iskanja so prilagojeni različnim stopnjam znanja uporabnikov.

Osnovni način iskanja omogoča iskanje po šestih vnaprej določenih iskalnih poljih: avtor, naslov, leto izida, jezik, besede iz naslova, ključne besede. V izbirnem načinu lahko iščemo po 80 iskalnih poljih - dodatnih indeksih. V ukaznem načinu iščemo s pomočjo ukaza SELECT, ki omogoča uporabo Boolovih (AND, OR, NOT) in kontekstnih operatorjev (WITH, NEAR, FIELD, SUBFIELD).

Možen je izpis seznama pojmov, ki nastopajo v bazi podatkov, krajsanje iskalnih pojmov, omejevanje iskanja, urejanje rezultatov iskanja itd.

Sistem COBISS/OPAC zagotavlja online informacijo o dostopnosti posameznega izvoda (ali je gradivo prosto ali izposojeno, rok vrnitve), če ima knjižnica avtomatizirano

izposojno gradivo. Naša knjižnica jo ima od junija 1997.

Knjižnica lahko preko sistema COBISS/OPAC posreduje svojim uporabnikom različne informacije (npr. delovni čas, novosti idr.), uporabniki pa lahko preko sistema pogledajo, katero gradivo imajo izposojeno, in pošiljajo predloge in pripombe po elektronski pošti. Za končne uporabnike iz Slovenije je dostop do baz podatkov in katalogov preko sistema COBISS/OPAC brezplačen; pri nekaterih bazah podatkov je obvezna avtorizacija uporabnika. Nadaljnja funkcija, ki bo na voljo uporabnikom preko sistema COBISS/OPAC, je možnost naročanja in rezervacije gradiva.

COBISS/ katalogizacija

Katalogizacija je veda o sestavljanju knjižničnih katalogov. Knjižnični katalog je popis knjižničnega gradiva.

COBISS/Katalogizacija oz. vzajemna katalogizacija je zasnovana na kooperativnem zbiranju in distribuirani obdelavi podatkov, kar omogoča racionalno delitev dela in prihranek pri zahtevnem postopku obdelave knjižničnega gradiva. Za vsako enoto zadošča samo ena obdelava, nakar je zapis preko vzajemne baze podatkov COBIB dostopen vsem udeležencem v sistemu. Za vzajemno katalogizacijo je značilna tesna povezava lokalnih katalogov z vzajemnim katalogom. Tako na lokalnih sistemih nastajajo in se vzdržujejo lokalne baze podatkov, na gostiteljskem računalniškem sistemu IZUM-a pa istočasno vzajemna baza podatkov COBIB.

Katalogizator (kreator zapisa) najprej preko svoje lokalne baze podatkov preveri, ali bibliografski zapis, ki ga želi izdelati, že obstaja v vzajemni bazi COBIB.

Če zapis že obstaja, ga prenese v svojo lokalno bazo in doda podrobne podatke o zalogi. Nov zapis se vnese samo, če zapisa še ni v vzajemni bazi COBIB.

Katalogizator lahko spremeni zapise v vzajemni bazi COBIB samo, če jih je izdelala njegova knjižnica ali če ima za to posebno pooblastilo.

Kvaliteta, enotnost in konsistentnost lokalnih baz podatkov iz vzajemne baze podatkov COBIB se zagotavlja na različne načine: kontrola podvojenih zapisov, redakcija zapisov, globalni šifranti za vse podatke, ki so enotni znotraj knjižnice (npr. države, jeziki), lokalni šifranti, ki so enotni znotraj knjižnice (npr. lokacije, interne oznake), avtomatski števeci (npr. inventarne številke, številčenje v signaturi).

Vnos podatkov poteka preko vnaprej določenih mask za monografske publikacije, serijske publikacije, neknjižno gradivo, zbirke in članke.

Možne so tudi retrospektivne konverzije iz strojno čitljivih zapisov, ki jih je knjižnica izdelala pred vključitvijo v COBISS, če le-ti izpolnjujejo minimalne kriterije kvalitete in kompatibilnosti s formatom COMARC.

Veliko pozornosti je namenjene poenotenju vnosa in prikazovanja lokalnih podatkov, ki so namenjeni končnim uporabnikom.

Vse knjižnice, ki sodelujejo v sistemu vzajemne katalogizacije, koristijo programsko opremo COBISS tudi za avtomatizacijo drugih lokalnih funkcij. Tako so v programski sistem CO-

Naslovna stran ene od Kranjčevih knjig. Med tiskanim opusom Miška Kranjca v murskosoboški knjižnici ne manjka niti eno delo.

INFO	DATA	COAL	SO
infor- macije	baze podatkov	iskanje	rezultati iskanja
		zapis	format izpisa
		izposoj. gradivo	nasta- vitve
		izhod	pomoč
(baza podatkov: COBIB; tip gradiva: vse gradivo)			

Avtor:	Kranjec, Miško
Naslov:	Na valo*
Leto izida:	
Jezik:	slv
Besede iz naslova:	
Ključne besede:	

išči

tip
gradiva

pregled
pojmov

osnovno
iskanje

ukazno
iskanje

Iskanje po bazi podatkov COBIB na Internetu, katero uporabnik najde na naslovu: <http://www.izum.si/cobiss>

BISS/Katalogizacija vključene še funkcije inventarizacije, nabave in spremljanje dotoka serijskih publikacij, za druge funkcije pa so na voljo posebni programski segmenti. Pokrajinska in študijska knjižnica je najbolj obogatila vzajemno bazo z vnosom madžarskega fonda. Naš prispevek vanjo je približno 5.300 naslovov.

COBISS/izposoja

Programski segment COBISS/IZPOSOJA podpira avtomatizacijo ene najpomembnejših funkcij knjižnice - izposojanje gradiva.

COBISS/Izposoja omogoča:

- vpis in vzdrževanje podatkov o članih knjižnice;
- izposojanje in vračanje vseh vrst gradiva, podaljšanje roka vrnitve, rezervacije;
- pregledovanje lokalnih katalogov z bibliografskimi podatki in podrobnimi podatki o zalogi;
- vpogled v stanje gradiva;
- izdelavo opominov;
- sistem finančnega poslovanja z možnostjo ročnega ali avtomatskega evidentiranja terjatev;
- izpis različnih potrdil za člane, idr.

Funkcija medknjižnične izposoje se izvaja z naročanjem preko elektronske pošte na enotno uporabniško šifro, ki velja za knjižnice v sistemu COBISS.

COBISS/izpisi

Programski segment COBISS/Izpisi omogoča izdelavo različnih izpisov iz lokalnih baz podatkov knjižnic, v nekaterih primerih pa tudi iz vzajemne baze COBIB.

Možna je izdelava različnih kataložnih listkov: za AIK, naslovne, UDK in predmetne kataloge. Listki vsebujejo poleg bibliografskih podatkov tudi podrobne podatke o zalogi. Listke je možno izpisovati za eno ali več enot hkrati.

Sistem omogoča pripravo osebnih in institucionalnih bibliografij ter nacionalne bibliografije, različnih seznamov novosti itd.

V okviru segmenta COBISS/Izpisi je nadalje možno izpisovanje inventarnih knjig za posamezne vrste gradiva.

Možno je izpisovanje nalepk s črtnimi kodami za člane knjižnice in za gradivo. Odpisano gradivo ter gradivo z določenim statusom je možno izpisati glede na lokacijo, inventarno številko, status in datum statusa.

Možna je priprava in izpisovanje statističnih pregledov prirasta gradiva, izposoje gradiva, obiskov članov, vseh transakcij izposoje itd.

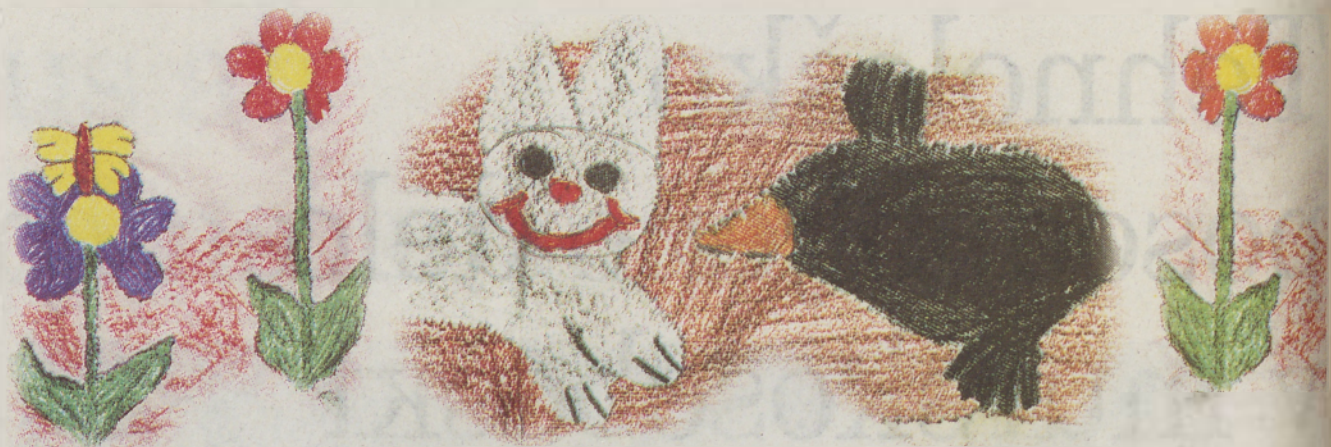
V povezavi s programskim segmentom COBISS/Izposoja so možni naslednji izpisi: seznam članov z izposojenim gradivom, zapadlo članarino ali dolgom; seznam gradiva glede na status, vrsto transakcije; priprava in izpis obrazcev opominov in tožb, seznam opominov, tožb, članov z opomini in drugo.

Naj sklenemo: v zadnjih nekaj letih je tudi v murskosoboški pokrajinski knjižnici moč opraviti večino v našem sestavku prikazanih delovnih operacij in uslug našim uporabnikom in zanje.

Naša ustanova se je v 90. letih s tehnološko moderniziranim in strokovno neoporečnim delom postavila ob bok največjim in najbogatejšim splošnoizobraževalnim in drugim knjižnicam na Slovenskem. Pri še večjem napredku jo pravzaprav ovirajo le težave s premajhnim prostorom.

Pridite v njo, postanite naš član in se o povedanem tudi sami prepričajte!

TEREZIJA ANTOLIN
JASNA NUSKERN

Beremo in se imamo radi

Ce želite, da bi bili vaši otroci bistri, jim pripovedujte pravljice.

Ce želite, da bi bili še bolj bistri, jim pripovedujte še več pravljič.

Albert Einstein

V knjižnici jim jih pripovedujemo že mnogo let

Pripovedujemo jih ob sredah in četrtek popoldan, pripovedujemo jih zjutraj skupinam iz vrtcev, ko pridejo na obisk, pripovedujemo jih popoldan otrokom in staršem v vrte ali v knjižnici, pripovedujemo jih učencem ...

Pa gremo lepo po vrsti, tako kot so zložene knjige v knjižnici. (Te sicer niso zmeraj lepo v vrsti, kot bi morale biti; pa kaj zato, če niso, naj se že od daleč vidi, da jih prebiramo!)

Pripovedovanje pravljič v naši knjižnici sega že lep čas nazaj. Prva pripo-

vedovalka je bila gospa Mija Lainšček. Otroci so se zbirali okoli nje ob četrtek popoldan. Bilo jih je 11, 7, 5, 17...

Pionirski oddelek je bil takrat odprt dopoldan do 14.00 ure, enkrat v tednu pa so ga otroci lahko obiskali tudi popoldan.

Toda časi se spreminjajo

Zdaj je knjižnica, seveda tudi pionirski oddelek, odprta od 8.00 do 18.00 ure. Ure pravljič pa so zaradi izrednega zanimanja otrok oziroma staršev celo dvakrat tedensko, in sicer ob sredah in četrtek ob 16.30 uri. Včasih nas je 22, včasih 36; odvisno pač od sonca, megle, dežja, gripe, vodenih

Deset pravic bralcev

1. Da ne beremo
2. Da preskakujemo strani
3. Da knjige ne končamo
4. Da ponovno beremo
5. Da beremo karkoli
6. Da »bovariziramo«
7. Da beremo kjerkoli
8. Da listamo po knjigah
9. Da beremo na glas
10. Da o prebranem molčimo

Daniel Pennac

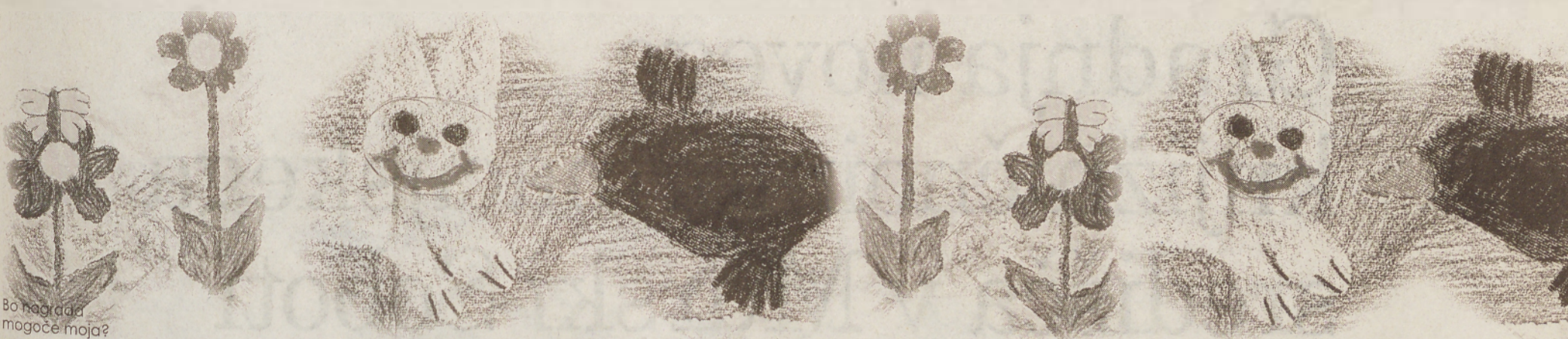

Pravljice v resnični deželi.

Tudi kopitljaček kdaj pospravi slikanice.

Bo nagrada mogoče moja?

koz, malo pa tudi od očka in mame. Naša PRAVLJIČNA SOBA je okrašena z risbicami in izdelki otrok in v njej se prijetno počutimo.

Da pa očka in mama ne bi pozabila na pomembnost pravljic, kot pravi Albert Einstein, smo v sodelovanju z vzgojiteljicami soboških vrtcev tudi zanje pripravili pravljice in predavanja o pomembnosti le-teh.

Sicer pa je sodelovanje z vzgojiteljicami že leta utečeno. Z vrteci smo pripravili že nekaj projektov, ki so jih predvajale tudi regionalne televizije. Skupine otrok iz »Gozdička«, »Potočka«, »Ringaraja« ..., torej iz soboških vrtcev, nas redno obiskujejo, si izbirajo in sposojajo knjige, ki jih lahko odnesejo tudi domov. Enkrat mesečno prisluhnemo pravljici v knjižnici. Velikokrat pravljico prilagodimo temi, ki jo obravnavajo v vrtcu, npr.: zima, sadje, zobki, prijateljstvo... Seveda se veliko pogovarjamo in tudi kaksno zapojemo, da se poveselimo. Zelo prijetni sogovorniki so MALI ŠOLARJI, ki že veliko vedo in katerih največja želja je priti v VELIKO ŠOLO.

ko pridejo v veliko šolo, se njihovi obiski v knjižnici nadaljujejo. Nekaj tisa še na urah pravljic, nato obiskujejo RAZSTAVE. Le - te so tematske ali povečane določenemu avtorju oziroma njegovemu delu. Ponašajo se razstave komentirane in v veliko veselje nam je, da mlade bralce pritegnejo, o čemer priča »pomanjkanje« knjig na policah po dokončani razstavi. Tako se je pred nedavnim zgodilo z deli Astrid Lindgren.

ve, Polonce Kovač, Kajetana Koviča; in še bi lahko naštevala.

Knjižnica sodeluje z založbo »Franc-Franc«, ki že nekaj let vabi v naše mesto mladinske pesnike in pisatelje. Ob tej priliki se mladi bralci lahko z njimi srečajo bodisi v šoli, kamor pisatelje povabijo na obisk, bodisi na priložnostni razstavi, ki jo v ta namen pripravimo knjižničarji.

Šolarji, obiskovalci knjižnice, nam pomagajo, da lahko že sedem let

sodelujemo na KNJIŽNEM KVIZU, ki je bil najprej mednarodni, od leta 1998 pa je to SLOVENSKI KNJIŽNI KVIZ. Seveda jih potem čakajo tudi nagrade.

Sicer pa v knjižnico prihajajo nekateri tudi s kislimi obrazi, predvsem tisti, ki »ne preveč radi« berejo, pa jih domače branje prisili v to; pa tudi tisti, ki pripravljajo »referate«, predvsem pri predmetih, ki jim ne »dišijo« najbolj. Knjižničarji jim pomagamo po svojih močeh, včasih tudi tako, da prekopiramo del teksta iz knjige, predvsem iz enciklopedij, saj mnogokrat literature, primerne učencem na osnovni šoli, ni, a učitelji se o tem le redkokdaj sami prepričajo.

Seveda smo v knjižnici kdaj tudi strogi, pa ne da bi sami tako hoteli, ampak nas je »računalniška revolucija« prisilila v to. Nekaj let nazaj se nam je še kdo lahko »zasmilil« zaradi prevelike zamudnine, ki bi jo moral plačati za knjige, in smo enostavno dneve, tedne, včasih celo mesece zamujanja pri vračanju gradiva spregledali. Danes se računalniku nihče ne smili, včasih (tako na tiho, pssst!) pa kljub temu kdaj kakšen dan spregledamo, sploh če gre za bolezen ali še za kaj bolj neprijetnega. (Mama ne sme izvedeti.)

V obdobju odrasčanja, ali kot se učeno pravi pubertete, deklice raje posegajo po ljubzenskih romanih, fantje pa po pustolovskih, še bolj jih mikajo videokasete, ki si jih kot člani knjižnice lahko izposodijo. Izbiro imajo dokaj veliko, saj je v knjižnici preko 6.000 videokaset. Takole mi-

mogrede naj še dodam, da je možna tudi izposoja avdiokaset in CD-jev z glasbo in pravljicami, pa tudi jezikovne tečaje na kasetah si je možno izposoditi na daljši rok.

Delo v knjižnici je zanimivo, še posebno takrat, ko moraš mimogrede reševati še kakšne uganke, kot so recimo, če te kdo prosi MARTINA KRPANA ČEDERMACA, pa ne veš, ali je to Martin Krpan ali Kaplan Martin Čedermac; ali mogoče DRUŠČINO GOLOBOV, pa ne veš, ali gre za golobe ali za Bratovščino Sinjega galeba ali mogoče za Tajno društvo PGC.

Tudi referati iz ASTROLOGIJE so zanimivi, sploh če bi učenci radi ASTRONOMIJO, pa jim horoskopi pri tem seveda nič ne pomagajo.

Velika zmeda nastane, ko te kakšen dijak poskuša prepričati v HAMLETOVO ILIADO ali CANKARJEVO VIŠOŠKO KRONIKO.

In tako izobražujemo v knjižnici mlade, da lažje najdejo pot v svet, nekateri v svet študija, drugi do zaposlitve, vsi pa, ki so kadarkoli sami radi brali, se vračajo v knjižnico s svojimi otroki. In teh smo najbolj veseli, saj takrat vemo, da smo dali največ: notranje bogastvo, ki ti ga nihče nikoli ne more vzeti.

VESNA RACMAN - RADOVANOVIČ

Včasih je treba tudi potrpeti.

Uganke ali domače branje - to je zdaj vprašanje!

Vitan Mal: Srečica na vrvi (Sreča na vrvi)

Valentin Vodnik: Matiček se ženi (A.T.Linhart)

Tartulije (Tartuffe)

Tovarišica Bovari (Gospa Bovary)

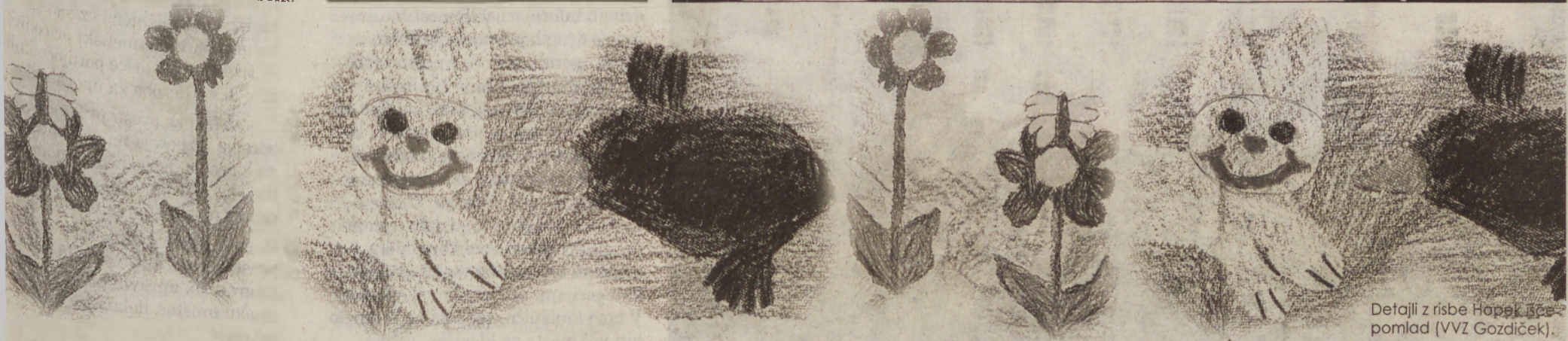
Fran Levstik: Geniji v kratkih hlačah (Slavko Pregl)

Hamlet: Iliada (Homer)

Ivan Cankar: Višoška kronika (Ivan Tavčar)

Martin Krpan Čedermac (Kaplan Martin Čedermac)

Županova Micka in Matiček se ženita (???)

Detalji z risbe Hapek: Srečica pomlad (VVZ Gozdiček).

Gradnja novega knjižnično informacijskega središča v Murski Soboti

Knjiga, drugo knjižnično gradivo in informacija so človeku nujno potrebne pri njegovem osveščanju, duhovni rasti, človeški širini in humanosti, pridobivanju znanj, pri sproščanju ustvarjalnosti in pri razvedrilu. Skrb knjižnice je, da mu aktivno, učinkovito in organizirano omogoči čim večjo dostopnost do gradiva, uporabo knjige in drugega najrazličnejšega gradiva, svojega in tujega, da med ljudmi širi zanimanje za knjigo in drugo svoje gradivo, za vse svoje bogastvo in za samo sebe, saj je splošnoizobraževalna knjižnica (sodobni knjižnici bi lahko rekli kar knjižnično informacijski in kulturni center) eden od najosnovnejših medijev za uveljavljanje kulture, znanosti in izobrazbe.

Dostop do sistematično urejenega znanja v knjižnici je za človeka današnje dobe, ki jo vedno bolj upravičeno imenujemo tudi informacijska, izrednega pomena. Uporabnik mora priti do knjige, dokumenta in informacije, ki jo želi ali potrebuje, a tudi do tistih knjig in dokumentov, za katere sploh ni vedel, da obstajajo, in tistih informacij, ki se jih niti navedel ni. Demokratičen dostop do knjig mu omogoča prosti dostop do knjižnih polic v knjižničnih prostorih, uveljavljanje večplastnosti knjige oziroma drugega gradiva pa kvalitetne knjižnične službe. Posredovanje znanja in informacij je namreč eno od najpomembnejših področij za napredek vsakega posameznika, vsakega naroda in vse družbe. Zato je tudi osnovna socialna funkcija knjižnice - vsakomur posredovati potrebne ali želene informacije in dokumente; na ta način splošnoizobraževalne knjižnice postajajo vedno bolj pomembni dejavniki moderne, sodobne družbe. Nepogrešljive so tudi v procesu nenehnega izobraževanja zunaj rednih šol in ob njih, še zlasti, ker so namenjene najširšemu krogu ljudi.

Kot je bilo na nekem mestu že omenjeno, je največji problem murskoboške knjižnice pomanjkanje prostorov in nefunkcionalnost, neprimerenost, nefleksibilnost teh, ki so ji danes za opravljanje njenega poslan-

stva in dejavnosti na treh mestih na razpolago. Prva resnejša opozorila o pomanjkanju prostorov oziroma o vedno tesnejših prostorih za gradivo začnejo od delavcev knjižnice prihajati na dan že konec 60. in v začetku 70. let, torej je prostorska problematika knjižničarstva v Murski Soboti stara že trideset let. Reševati se je začela v lanskem letu z razpisom za njen idejni projekt. Prva dva natečaja nista uspela, na tretjem pa je bil izbran idejni projekt podjetja Statikon iz Murske Sobote oziroma delo, ki ga je za omenjeno podjetje napravil arhitekt Iztok Zrinski. Zadnjo besedo pri izboru je imel župan Mestne občine Murska Sobota Anton Slavic. Začeli naj bi jo graditi jeseni letošnjega leta, odprta za javnost pa naj bi bila najkasneje leta 2001.

Prostorske osnove

Knjižnica je za razpis pripravila programske osnove za gradnjo (gl. J. Vugrinec: Programska izhodišča in zasnove za gradnjo novega knjižnično informacijskega središča v Murski Soboti, 2., predelana izdaja, Murska Sobota 1998), ki vsebujejo vsebinske in prostorske osnove za tak novi center. Glede na to, da je o dejavnosti in poslanstvu soboške knjižnice, torej o vsebinah njenega dela, katerih večina bo izvajana tudi v novi hiši, že veliko povedanega v tej prilogi Vestnika, se na kratko ustavimo le ob prostorskih. Knjižničarji se v publikaciji, ki je poleg drugega potrebnega, z zakonom predpisanega materiala /tega so pripravile strokovne službe mestne občine/ služila sodelujočim arhitektom v razpisu za osnovno usmeritev, zavzemamo za oblikovanje takih prostorov, v katerih bi morala biti v kar največji meri upoštevana načela fleksibilnosti, funkcionalnosti, razporeditve in primerne velikosti nove knjižnice. Pri notranji razdeljenosti prostora zahtevamo, da se več posameznih sestavnih delov le-tega, več posameznih prostorskih enot združuje v enega, v celoto, opozarjamo na enostavne komunikacijske poti, ki naj veljajo za uporabnike nove knjižnice, za njene delavce in za gradivo, načrtujemo uporabniška območja, ki naj se menja-

vajo z območji za postavitev določenih vrst gradiv itd. Splošna in specialna informacijska mesta, ki morajo biti povezana s prostori za obdelavo gradiva in podprta s sodobno tehnologijo oziroma tehnološko opremo, naj omogočajo dober kontakt, dobro komunikacijo med informacijo oziroma gradivom, uporabniki in strokovnimi delavci. Objekt bi moral v svoji notranjosti biti tako organiziran, tako zasnovan, tako postavljen, da bi dajal vtis enovitosti in celovitosti prostora.

Obiskovalec bi moral že ob vstopu v tak novi knjižnični informacijski center brez potrebnega truda in zelo hitro opaziti namensko prostorsko zasnovo, odprto, harmonično in vablivo atmosfero prostorov oziroma zgradbe. Ne tu in ne v ostalih prostorih oziroma etažah ne bi smel imeti prevelikih težav z orientacijo, pa naj bo to mlad ali star obiskovalec ali invalid (načrtovalce opozarjamo tudi na posebne skupine uporabnikov). Dostop vanje mora biti možen po stopnicah in z dvigalom. Ambient v njih mora biti kar se da moderen, strogo namenski in arhitektonsko posrečen, skratka - namenjen uporabnikovemu in delavčevemu dobremu počutju, uspešnemu delu ter vsestranski ustvarjalnosti. V prostor, na stene in ob nje bo potrebno domiselno, z dovoljšnjo mero estetskega čuta in v primerne vitrine (ali okvire) postaviti npr. knjige prekmurske književnosti 18. in 19. stoletja, staro rokopisno slovstveno in dokumentacijsko gradivo, slike in doprsne kipe znanih osebnosti prekmurskega /pomurskega/ kulturnega življenja preteklih obdobj, slike najpomembnejših slovenskih literarnih ustvarjalcev, fotografije najmarkantnejših prekmurskih /pomurskih/ kulturnozgodovinskih (in morebitnih naravnih) spomenikov, umetniške eksponate sodobnih pomurskih slikarjev in kiparjev, izdelke domače obrti z našega področja (npr. lončarske izdelke, izdelke iz slame ipd.) in še kaj, vse kot neke vrste stalne razstavljene eksponate oziroma stalne razstave, kar bo prostor po svoje bogatilo, ga razgibalo, domačim obiskovalcem vlivalo samozavest in ponos, tuje pa vabilo v mesto in pokrajino, k spoznavanju naše kulture, zgodovine in ljudi.

Orientacija k uporabniku narekuje prost dostop do strokovno obdelanega in postavljenega gradiva, po drugi strani pa zahteva tudi večjo kontrolo vhodov in izhodov. Informacijski punkt za najbolj splošno informacijo, za evidentiranje izposojenega in vrnjenega gradiva in za vpis članstva bi zato moral biti kar najbližje območju vhoda v knjižnico, nedaleč od tega t. i. informativni center, medtem ko naj bi se tisti obiskovalci, ki dobro vedo, kaj ali koga iščejo, razpršili po drugih informacijskih mestih oziroma po drugih prostorih. V dobro takih uporabnikov so v naših zasnovah gradnje planirana čitalniška območja, oblikovana individualno ali kvečjemu z dvema, tremi sedeži, ki omogočajo mir, možnost koncentracije za delo in študij določene vrste gradiva, in taka območja, ki so namenjena skupinskemu delu, igri in drugim posebnim oblikam dela z mladimi bralci ter z vsemi drugimi kategorijami uporabnikov knjižnice. V novi knjižnični zgradbi ne bi smelo

kolektivne čitalnice; le-te mora dandanes nadomestiti individualno udobje, zvočna zaščita prostora, naravna svetloba in celo prostor v stavbi, kotiček ali dva, ki študirajočemu uporabniku omogoča relaksacijo in predih. Dobro je, če je za tako mesto poskrbljeno tudi zunaj nje, npr. ob vhodu v stavbo, oziroma ob njej.

Notranja razporeditev območij in prostorov

Pri idejnem projektu, ki je bil izbran so - kar se notranjosti tiče - dobre predvsem naslednje rešitve: naravna osvetlitev prostorov z »nadsvetlobno« t. i. svetlobnim jaskom, ki pa bo prostor tudi delil v dva dela, kar ni najboljše (nekoliko ruši celovitost prostora, ki smo jo prej omenjali), možnost internega razporejanja regalov in kotičkov za študij, saj bo konstrukcija stavbe slonela na rastru stebrov, skratka - dane bodo možnosti internih sprememb oziroma kasnejšega dopolnjevanja programskih zasnov knjižnice, ter sorazmerno velik prost za prosti pristop do gradiva za izposojanje na dom za mlade obiskovalce. Tudi morebitna polodprta skladišča v etažah, kjer bo prosti pristop do gradiva bodo služila v dobro uporabnikom.

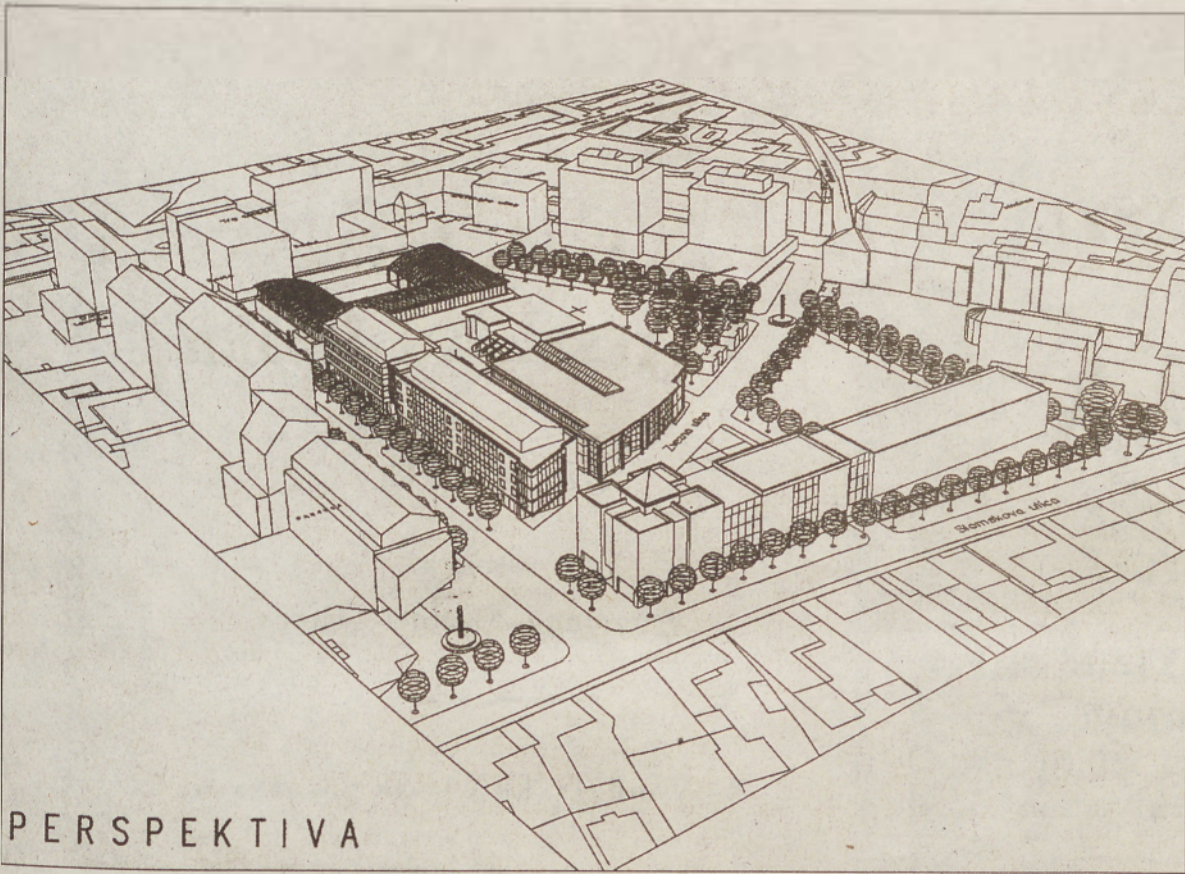
Razporeditev območij in prostorov v idejnem projektu ni ravno taka, kar smo načrtovali knjižničarji, ki v naših programskih zasnovah predlagajo npr. mesto za centralno (zaprto) skladišče v kletnih prostorih, kamor smo locirali tudi skladišče potujoče knjižnice, nekatere delavnice, naše garaže in še kaj /a smo se morali zaradi prostora zaradi splošnega družbenega interesa odreči/, območje za prezenčno izposojanje gradiva, domovnanski informacijski center, periodični oddelki, avdiovizualni center smo postavili npr. v drugo nadstropje, pa ta območja v prvem, itd. Tudi smo morali z načrtovalci nekatere stvari iz naših programskih oziroma prostorskih zasnov, a tudi iz izbranega idejnega projekta, spreminjati, prilagajati, se dogovarjati, tako da smo prišli do skupne idejne rešitve, osnovi katere se prav v tem času pripravljajo izvedbeni načrti in gradbeno dokumentacija.

Območja in prostori v novi murskoboški knjižnici bodo torej razporejeni takole:

- a) pritličje: vhodna avla z mestom za izposojanje (evidenca), za vračanje gradiva in prve, splošne informacijske, bukvarne, dnevna čitalniška kavarnica /v enem/, informativni center, prosti pristop za mladim izposoja na dom - s prostori za knjižno in knjižnično vzgojo za najmlajše, večnamenski prireditveni prostor, skladišče potujoče knjižnice in garderoba za uporabnike;
- b) I. nadstropje: prosti pristop za odrasle - izposoja na dom, prezenčno izposoja, periodični in domovnanski oddelki, avdiovizualni center ter prostor za relaksacijo;
- c) II. nadstropje: centralno skladišče prostorov za pridobivanje in obdelavo gradiva, upravni prostori, redni prostor, delavnice in del

Južni trakt soboškega gradu, v katerega v pritličnem delu domujeta pionirski in splošnoizobraževalni oddelki PIŠK.

Lokacija nove murskosoboške knjižnice v perspektivi.

PERSPEKTIVA

Sklep

Na prvi pogled se zde vse prej izražene in načrtovane prostorske in kadrovske potrebe morda predimenzionirane ali celo preveč širokopotezne, vendar ni tako, saj so, če jih primerjamo z veljavnimi standardi v svetu, sorazmerno skromne ali vsaj realne.

Predvidene potrebe slone na:

1. veljavnih Normativih in standardih za splošnoizobraževalne knjižnice, sprejetih leta 1985,
2. temeljni knjižni zalogi PiSK in predvidenem vsakoletnem prirastu gradiva, upošteva tudi 3-5% odpis temeljnega knjižnega gradiva, ki ga knjižnica v tekočem letu vključi v temeljno zalogo,
3. posebnih nalogah knjižnice pri zbiranju domoznanskega gradiva, hungarike, urejanja posebnih zbirk idr.,
4. določenih dolžnostih, ki jih opravlja za regijo in v imenu nje (v pokrajini je približno 125.800 prebivalcev) ali celo države (deloma namreč zastopa NUK pri sodelovanju z Madžarsko), in
5. pričakovanjih, da se murskosoboška knjižnica razvije v pravi knjižnični informacijski center, v pravo knjižničnoinformacijsko in kulturno središče za Mestno občino Murska Sobota, za ostalih enajst občin, za katere je matična, in za celotno regijo, da se torej razvije v tak zavod na področju kulture in informacij, ki bo v novi zgradbi sposoben izpolnjevati vse svoje funkcije za prihodnjih 50 - 100 let novega tisočletja.

In še: Stavba novega murskosoboškega knjižničnoinformacijskega centra bi morala biti - v to smer so šla in še bodo šla naša prizadevanja ob njenem nastajanju - izredno pomemben objekt po svojem poslanstvu, po tem, kaj vse bo nudil uporabnikom v svojem gradivu in iz njega, v svojem sodelovanju z drugimi, sebi podobnimi centri doma in v tujini. Svojim uporabnikom bo nova knjižnica z bogatim gradivom, dobro tehnološko opremljenostjo in enako dobro pohištveno opremo (police, stojala, mize, vitrine idr.), s funkcionalno razporeditvijo prostorov in z dobro usposobljenim strokovnim kadrom dajala oziroma posredovala, nudila, prinašala ... znanje, izobraževanje, branje, druženje ter razvedrilo, skratka - informacijo in komunikacijo, zato bo skušala biti zgradba odzunaj in v svoji notranjosti tudi tako koncipirana. Morala bo postati pokrit urbani prostor, v katerem (in okrog katerega) bo kar mrgolelo veselih ljudi, polnih želja po znanju, izobraževanju, estetskem uživanju in druženju.

JOŽE VUGRINEC

Soboški knjižničarji na ekskurziji na Madžarskem - Zalavár 1989.

Predvideno število delovnih mest, delavcev, njihove izobrazbe idr.

Kvalifikacija	stopnja izobrazbe	število del. mest	število delavcev	v rednem del. razm.	po pog., iz javn. del, prostov.	Skupaj
višji bibliotekar	vis	3	4	4	0	4
bibliotekar	vis	4	9	9	0	9
višji knjižn. referent	viš	3	5	5	0	5
višji knjižničar	viš	2	2	2	0	2
knjižn. referent	sr	2	3	3	0	3
knjižničar	sr	4	6	6	0	6
knjižn. manipulant	sr - 3-let.	2	4	4	0	4
tajnik - sekretar	viš	1	1	1	0	1
računovodja	viš	1	1	1	0	1
administrator	sr	1	1	1	0	1
antikvar - bukvar	sr - 3-let.	1	3	1	2	3
sofer bibliobusa	sr - 3-let.	1	1	1	0	1
tehnični delavec	osn. š.	1	1	1	0	1
garderober	osn. š.	1	2	0	2	2
direktor (ravnatelj)	vis	1	1	1	0	1
Skupaj		28	44	40	4	44

• kletni prostori: manjše skladišče za raritete, če bi prišlo do morebitnih izrednih razmer, del tehnike in nekaj garažnih mest za potrebe knjižnice.

V vseh območjih z gradivom so predvidena tudi čitalniška /sedežna/ mesta, delovna mesta za knjižničarje in še nekateri drugi potrebni prostori (sanitarije, čajna kuhinja idr.).

Lokacija stavbe in njena zunanost

Nova murskosoboška knjižnica bo stala jugozahodno od Galerije, torej v samem mestnem jedru, kar bo za njene uporabnike zelo ugodno. Lokacija je potemtakem zaradi središčnosti položaja v mestu odlična, posebej če bo - kakor se načrtuje - ta pretekla mesta za promet z motornimi vozili zaprt in če bo sčasoma avtobusna postaja preseljena k železniški, kar se menda prav tako predvideva. Stavba bo zgrajena /kot je bilo moč uizhrati že iz prikaza razporeditve posameznih območij/ v treh etažah, 40 m² kletnega dela v izmeri približno 40 m² ne upoštevamo kot posebno tazo; se pravi, da bo poleg pritličja imela še dve etaži, dve nadstropji. Koda je za kletne prostore, katerih del bo služil javnim podzemnim mestnim garažam, tako da bo moralo glavno skladišče knjižnice namesti v kletnih prostorih v tretji etaži, kar bodo tudi upravni prostori.

stori za obdelavo gradiva, delavnice, tehnika in še kaj, škoda pa je tudi, da gabarit ne dopušča dopzidave. Bo pa nova knjižnica k sreči načrtovana tako, da jo bo čez petdeset ali sto let moč nadzidati, če bo to potrebno. Predvidena neto površina bo štela okrog 3.600 m².

Do neke mere človeku imponira tudi načrtovana zunanost zgradbe, čeprav nas knjižničarje zanima predvsem njena notranjost. Zelo poudarjen je glavni vhod, ki bo vodil v knjižnico z južne strani (z Zvezne ulice), nakazano polkrožna gradbena linija (prav tako na južni strani) in štiri različne, v bistvu pa dokaj podobne fasade.

Kadri

Iz razčlenbe in namembnosti prostorov ter zastavljenega programa dela in poslanstva knjižnice je v novem knjižničnem informacijskem centru v Murski Soboti predvideno 24 delovnih mest (ne upoštevajoč delavcev uprave, skupaj z njimi 28), ki bodo zahtevala - če bo knjižnica odprta ves dan, tako kot je že dolga leta nazaj - 44 delavcev, predvidoma 40 zaposlenih delavcev v rednem delovnem razmerju in 4 delavce, ki bodo zaposleni po pogodbi, iz javnih del ali bodo morda celo prostovoljci, ki bodo manj zahtevna dela opravljali brezplačno.

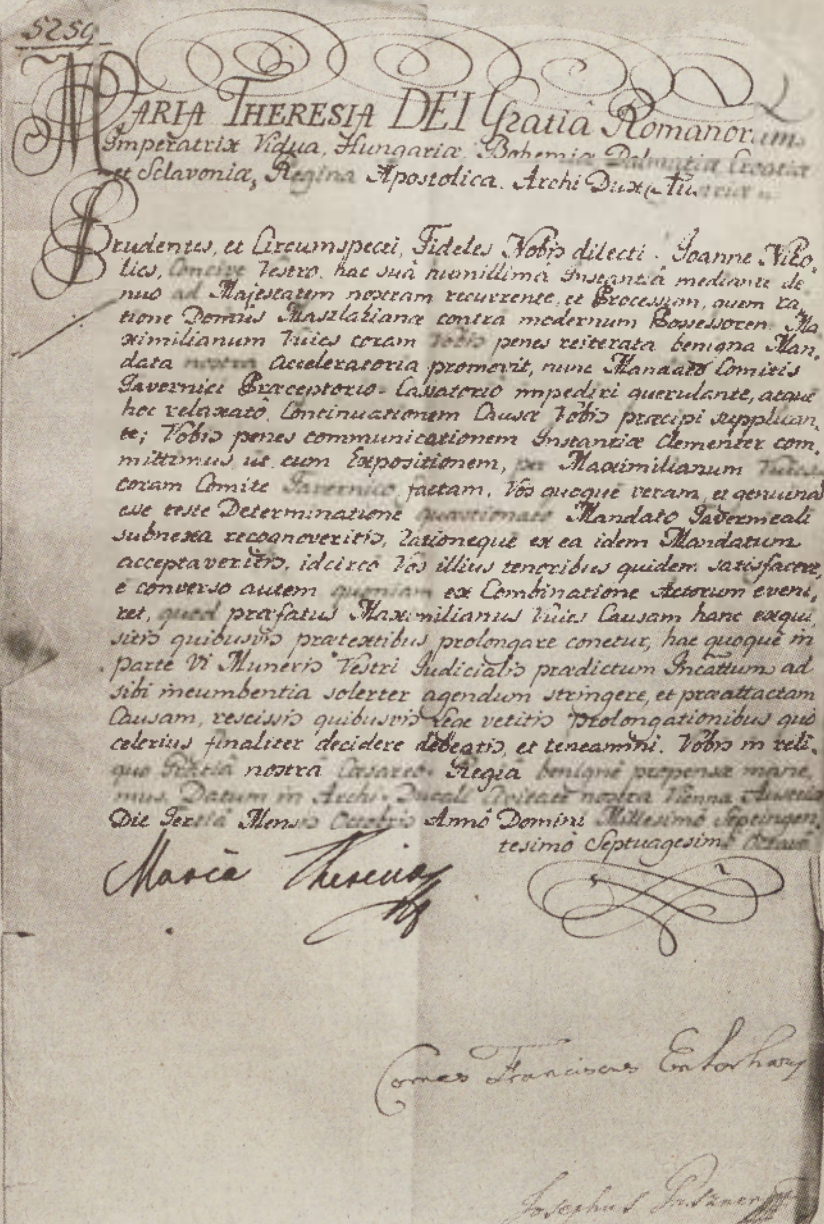
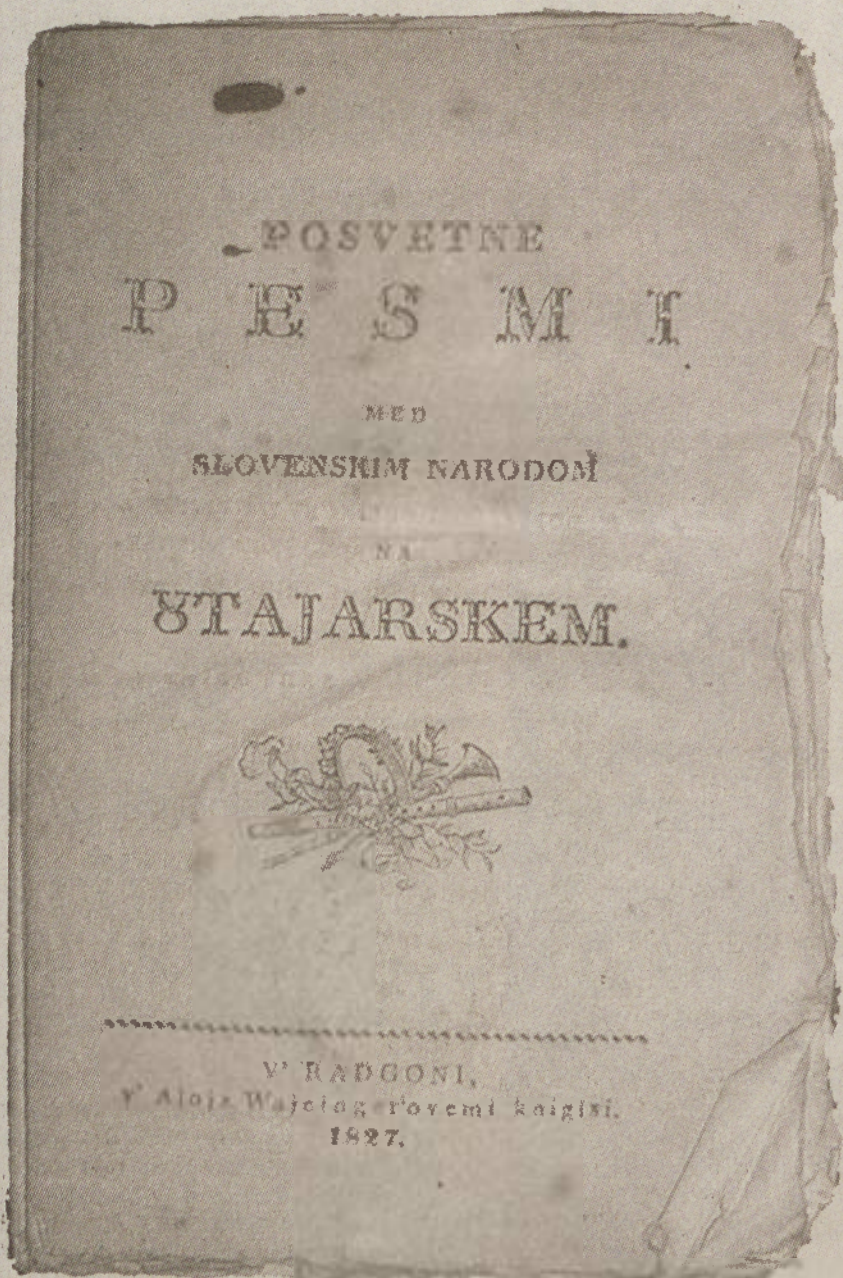
Načrtovano razmerje med bibliote-

strani ter knjižničarji, knjižničarskimi manipulantmi ter antikvarji na drugi je 20:16 delavcev ali v procentih 55,5:44,5% v prid prvih.

Razmerje med strokovnimi delavci novega knjižničnega informacijskega centra in upravnimi ter tehničnimi delavci bo po številu 36:8 ali v procentih 81,8:18,2% v dobro prvih.

Peter Dajko:
Posvetne pesmi
med slovenskim
narodom
na Štajarskem,
Radgona 1827.

Cesarska lista
iz leta 1778
s podpisom
cesarice
Marije Terezije.

PZ
Pomurska založba
Založništvo in knjigotštvo
Lendavska 1
9000 Murska Sobota
Slovenija

Pomurska založba je do konca 80. let zalagala predvsem leposlovna dela. Z njenim posredovanjem smo Slovenci dobili številna dela domačih avtorjev: Miška Kranjca (tudi *Strice!*), Ferda Godine, Branka Šomna, Evalda Flisarja (tudi *Čarovnikovega vajenca!*),

pa Vitomila Zupana, Draga Jančarja (tudi epohalnega *Galjota!*), Mire Mihelič in dela mnogih avtorjev ter prevode iz imenitne madžarske književnosti. Izjemno poznavanje razmer v svetovnem založništvu in pretoška tankočustnost sta pripomogli, da so se v programu našle tudi tako imenitne zbirke, kot so *Mostovi* (književni biseri manjših literatur), *Helikon* in *Ona*.

V 90. letih leposlovni program predstavlja le desetino vrednosti založniške proizvodnje. Kljub vsemu smo ta del programa ohranili o njegovi vitalnosti pa pričajo pri nas izdani romani Ferija Lainščka, pesniške zbirke Milana Vincetiča (tudi *Tanin!*), Kovičeva *Pot v Trento*, Žabotove *Volče noči* (nagrada kresnik 1996), Jukičevi in Francičevi romani ...

V februarju izideta najnovejši Lainščkov roman *Petelinji zajtrk ali Severina pri mehaniku Gajašu* in rahločutna prividnina pesnice Bine Štampe Žmavc *Pesek v pesem*.

Med preostalimi izvirnimi deli bi v tem kratkem pregledu rad opozoril še na dve deli iz zbirke *Monumenta Pannonica* - sredi leta bomo izdali razprave in spise dr. Matije Slaviča o priključitvi Prekmurja, na jesen pa likovno monografijo, ki bo predstavila slikarski opus Ferija Mesariča.

Zbirka *Slovenija total* letos prinaša deveto in deseto knjigo (Koroška, Notranjska) in bo v letu 2000 zaključila sistematično predstavitev slovenskih pokrajin.

Najobsežnejši del programa sestavljajo zbirke stvarnih knjig za otroke. V posebnost deli iz zbirke *Monumenta Pannonica* - sredi leta bomo izdali razprave in spise dr. Matije Slaviča o priključitvi Prekmurja, na jesen pa likovno monografijo, ki bo predstavila slikarski opus Ferija Mesariča.

Ludvik Sočič, glavni in odgovorni urednik

POSEBNA FEBRUARSKA PONUDBA

Pomurske založbe

Feri Lainšček: PETELINJI ZAJTRK, roman
232 strani, izide ob koncu februarja 1999
redna cena: 3.120 SIT
cena s popustom: 2.200 SIT

Bina Štampe Žmavc: PESEK V PESEM, soneti
64 strani, izide ob koncu februarja 1999
redna cena: 1.820 SIT
cena s popustom: 1.300 SIT

Jurij Kovič: NEBEŠČANI IN ZEMLJANI, pesmi
64 strani, redna cena: 1.890 SIT
cena s popustom: 1.300 SIT

Fran Sušnik: PREKMURSKI PROFILI, eseji
72 strani, redna cena: 1.400 SIT
cena s popustom: 1.000 SIT

Jože Hradil: MADŽARSKO-SLOVENSKI SLOVAR
944 strani, redna cena: 13.522 SIT
cena s popustom: 10.000 SIT

Najnovejši roman Ferija Lainščka *Petelinji zajtrk* je predvsem ljubezenska zgodba, ki je ne bremeni teža izvirnega greha, pač pa neznostnost stvarnega sveta, ki mu skuša dvoje glavnih junakov ubežati na robove sanj in predavanja.

Književnica Bina Štampe Žmavc je s svojimi mehкими zanosnimi soneti vstopila v slovenski literarni prostor kot topel veter, kot živahen pesek, ki se snežno presipa v posodo lirskega, ki jo je pesnica do vrha napolnila s podobami, ki hkrati zveni in odzvanjajo.

Jurij Kovič v svoji četrti pesniški zbirki s pomenljivim naslovom *Nebeščani in zemljani* ne razkriva le dvojnosti našega bivanja ali čutenja, temveč večno dokončnost našega sveta, v katerega »smo vsi kot luč poslani«.

Ob vsem drugem poučnem, znanstvenem, kar je bilo doslej napisanega o Prekmurju, so bili *Sušnikovi Profili* novost, saj so obravnavali sodobno življenje v Prekmurju na posebno zanimiv in privlačen način. dr. Vilko Novak

Pričujoči slovar, ki vsebuje čez petdeset tisoč gesel in čez tristo stisoč besed, je brez dvoma kapitalno delo Jožeta Hradila in slovenskega slovaropisja, ki je namenjeno tako začetnikom kot tistim, ki že dobro obvladajo madžarski jezik.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam s februarjskim popustom in plačam po povzetju naslednjo(e) knjigo(e) PZ:

1.	_____
2.	_____
3.	_____
4.	_____
5.	_____
Naročnik	_____
Naslov	_____
Pošta	_____
Podpis naročnika	_____

Naročilnico pošljite do konca februarja 1999 na naslov:
POMURSKA ZALOŽBA, Lendavska 1, 9000 Murska Sobota

**MADŽARSKO
SLOVENSKI
SLOVAR**
JOŽE HRADIL

Svaty
Vincentius
Ferrerius,
1728.

**VINCENTIUS
FERRERIUS,**

Dižadu Kazateľského Bzňavac,
Veliký Divoťvorec / w roz-
ličných Potrebach a Přihodách sku-
tečný Dobrance a Pomocník / mocný
Dehrance a Drodovnik.

To jest:

**Sedm: Pátečna Pobož-
nost k tomu Svathmu /**

Pro Bzňadani negatě obzvláštěné Mi-
losti a Pomocy od Boha; Siž za času Kři-
žmentu X. w rozličných Zemi potěšitělně cwi-
čena; od Křimského Chromáždění Kardy-
nalu potvržena;

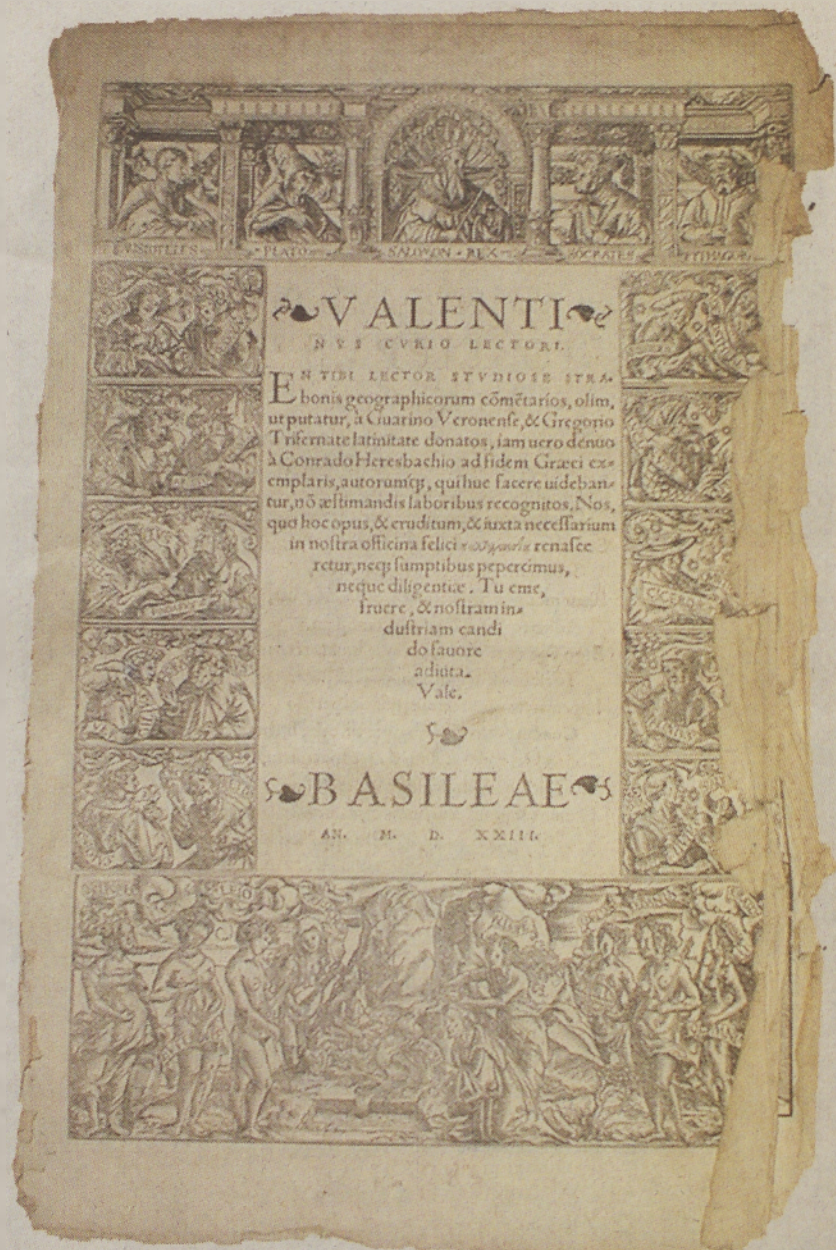
Tisnj pat na Poručení Papežské Milosti
BENEDICTI XIII.

Po celém Světě prohlášena / novými
Opusky a Milostí obdatena;

Od Bzňe gednoho / Křadu Kazateľského /
w tuto Bzňku sporedana;

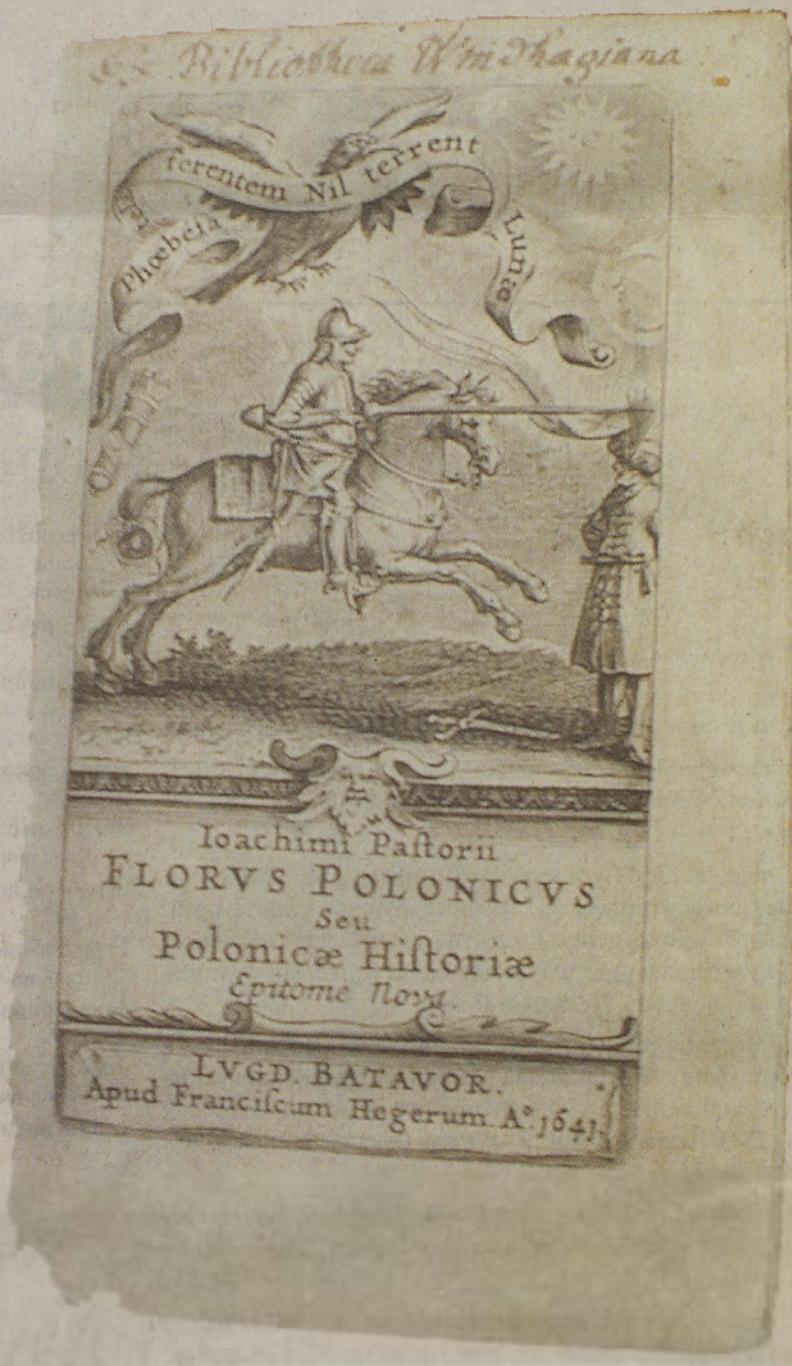
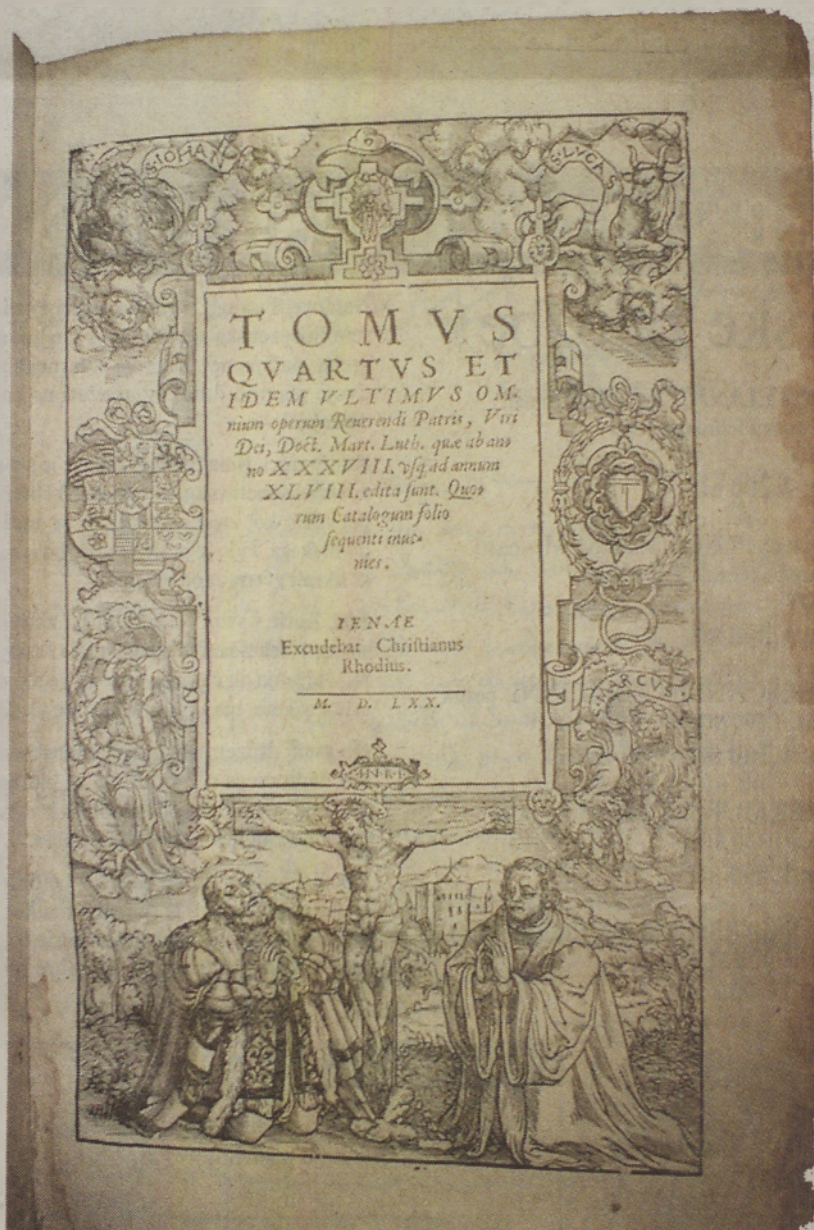
Pro Lid Čestí Bohobogný / Swatého To-
ho Milugic.

Cum Permissu Ordinarij & Ordinis.

Valentinus
curio lectori,
1523.

Tomus ... operum
reverendi Patris
D. (oktorja)
M. (artina)
L. (utra) quae vir
Dei ab lenae
1564.

Ioachimi
Pastorii:
Flori Polonici
seu polonicae
historiae.
Norimbergae
1642.

Priloga Vestnik
ob slovenskem
kulturnem prazniku
Uredil in lektoriral
prof. Jože Vukobrat
ravnatelj PIŠK-
M. Sobota;
fotografija: arhiv PIŠK-
M. Sobota;
tehnični uredniki
Ksenija Šomen,
Murska Sobota
4. februarja 1999

Izid kulturne priloge je finančno podprla

Mestna občina

Murska Sobota